

Kanovníci Metropolitní kapituly pražské

1378 – 1390

Dominik Budský - 2006

Diplomová práce

Vedoucí práce prof. PhDr. Zdeňka Hledíková CSc.

Katedra archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze

Za trpělivé vedení diplomové práce děkuji prof. PhDr. Zdeňce Hledíkové CSc., za řadu cenných připomínek Mgr. Janu Hrdinovi a Mgr. Evě Doležalové Ph.D.

Svým rodičům děkuji za vytvoření dobré pracovní atmosféry.

Dominik Buryl

Obsah

Úvod	str. 5
I) Metropolitní kapitula pražská a provizní aktivita papežské kurie na sklonku 14. stol. Shrnutí výsledků dosavadních výzkumů a přehled stěžejní literatury	str. 7
II) 1. Prameny rukopisné – nevydané	str. 14
2. Prameny vydané	str. 23
III) Kanonikát Metropolitní kapituly pražské	str. 34
1. Ustanovení statut pražského kostela a jejich doplňků, jenž se týkají kanonikátu Metropolitní kapituly	str. 34
2. Expektance, provize a jejich typy, přijetí „auctoritate ordinaria“, kanovníci s větším počtem provizí (mnohoobročnictví a „mnohoexpektantství“)	str. 42
3. Proces přijetí a jeho varianty dle kodexu XIII (obsahový rozbor kodexu XIII)	str. 51
4. Přímluvy při získávání kanonikátu a vztah kanovníků k patronům	str. 59
5. Kanovníci prebendátní a neprebendátní	str. 73
IV) Kanovníci Metropolitní kapituly pražské jako vyhraněná (sociální) skupina kléru	str. 77
1. Další benefícia a funkce v církevní i světské správě Patronátní práva a jejich výkon	str. 77
2. Vzdělání, grady a univerzitní kariéra	str. 82
3. Rukopisy v osobním vlastnictví kanovníků, zmínky v rukopisech a vlastní literární činnost kanovníků	str. 85
4. Sociální i místní původ. Vztah mezi sociálním původem a dosaženým vzděláním	str. 88
Závěr	str. 90
Prameny a literatura	str. 92

Přílohy	vysvětlivky k prosopografické příloze	str. 106
	prosopografická příloha	str. 107
	kanovníci v kodexu XIII	str. 107
	ostatní kanovníci	str. 168
	rejstřík	str. 201
	seznam veřejných notářů	str. 203
	obrazová příloha	str. 206

Úvod

Práce o Metropolitní kapitule pražské 1378 – 1390 se snaží být především prosopograficky zaměřeným dílem postihujícím všechny osoby duchovního stavu, jež dosáhly kanonikátu v Metropolitní kapitule a v inkriminovaných letech se v ní vyskytovaly, ať již pouze jednorázově, krátce nebo v delším období souvisle či pouze mimořádně a nepravidelně. Právě podrobná prosopografie celkem 65 osob jdoucí do nejmenších možných podrobností, jež dochované prameny umožňují, sestavená na základě všech dostupných editovaných pramenů z prostředí české středověké církve je základem druhého dílu studie. Samotná nashromážděná data by ovšem bez rozboru, popsání a příslušných závěrů nebo alespoň hypotéz, byla jen samoučelnou činností, které jsem se snažil vyvarovat právě rozbohem získaných informací v kapitolách III a IV.

Po stručném rozebrání dosavadního bádání, stěžejní literatury a paleograficko – diplomatického rozboru základního pramene, který rozhodně nelze opomenout, se stručně popisují i ostatní užité (editované) prameny zásadní důležitosti. V samotné stati věnuji pozornost nejprve teoretickým východiskům, normativním pramenům – statutům kostela pražského, dle kterých se řídilo přijímání nových kanovníků i další fungování kapituly. Zde se snažím především postihnout existující rozdíly mezi teorií předpisů a jejich uplatňováním v praxi. Poté se věnuji popsání postupu při přijímání nových kanovníků, a to jak z pohledu uchazeče (provizní listiny vydávané papežskou kurií), tak z pohledu kapituly (proces přijetí zachycený v základním prameni¹).

Přijetí nového kanovníka však nemuselo nutně spočívat pouze v jeho vlastních silách. Dle mého předpokladu, který se v práci dále rozvíjí, se zde otevíralo široké pole působnosti pro různé přímluvce – „patrony“², na jejichž zásah mohl mít ne jeden klerik cestu ke kanonikátu a prebendě i výrazně usnadněnou. Neméně důležitou skutečností je i důsledné rozlišování mezi kanovníky prebendátními a neprebendátními se snahou postihnout odlišnosti, nejen hospodářského charakteru, mezi těmito skupinami a pokusit se o definování nebo alespoň zpřesnění významu některých užívaných pojmů (prebenda, obediencie).

Ve druhé části práce podrobuji zkoumání kariéry jednotlivých osob a jejich vývoj a to jak na poli duchovním tak světském. Zvláště důležitý je tento výzkum při postižení kumulace

¹ Kodex XIII uložený v archivu Metropolitní kapituly dnes součástí Archivu Pražského hradu.

² Vysvětlení termínu viz. blíže kapitola III 4.

kanonikátů domácích i zahraničních kapitul v jedné osobě a to především ve vztahu s již výše zmíněným rozlišováním na kanovníky s prebendou i bez prebendy. Nemenší význam má i sonda do vlastnictví patronátních práv a jejich uplatňování.

V další kapitole se věnuji, vedle zachycení univerzitního vzdělání dle tehdejších oborů a několika poznámek k vlastní literární činnosti některých kanovníků, především vztahu mezi vzděláním a sociálním původem, kde, jak se alespoň domnívám, mohou vést výsledky k zajímavým závěrům.

Celá práce je doplněna podrobným biogramy všech kanovníků rozdělenými do dvou skupin³, seznamem veřejných notářů vyskytujících se v kodexu XIII, soupisem pramenů a literatury a obrazovou přílohou.

³ Kanovníci, kteří nejsou doloženi v kodexu XIII archivu Metropolitní kapituly pražské, nyní součástí Archivu Pražského hradu, jsou uvedeni ve druhé části seznamu (biogramy A 1 – A 24).

I

Metropolitní kapitula pražská a provizní aktivita papežské kurie na sklonku 14. stol. Shrnutí výsledků dosavadních výzkumů a přehled stěžejní literatury

Výsledky dosavadních výzkumů k Metropolitní kapitule jsou poměrně skrovné počtem publikovaných prací, avšak jejich kvalita je vysoká. Na rozdíl od mnoha zahraničních, především západoevropských či polských kapitul⁴, nebyla dosud o Metropolitní kapitule pražské publikována žádná vědecká monografie, ačkoliv o ní již dlouho existují materiálové práce skupinového charakteru. Dosavadní bádání se nalézají porůznu v samostatně časopisecky publikovaných studiích nebo pracích, které se věnují českým církevním dějinám⁵. Další pasáže, byť ke staršímu období, nalezneme rovněž v Českých dějinách Václava Novotného⁶ a ostatní syntetické literatuře.

⁴ Např. z novějších prací pro polské kapituly: Henryk Gerlic, Kapituła głogowska w dobie piastowskiej i jagiellońskiej (1120 – 1526), Gliwice 1993, Marek Daniel Kowalski, Prałaci i kanonicy krakowskiej kapituły katedralnej od pontyfikatu biskupa Nankera do śmierci biskupa Zawiszy z Kurozwęk (1320 – 1382), Kraków 1996; Gerhard Schindler, Das Breslauer Domkapitel von 1341 – 1417, tištěná disertace, Breslau 1936; Ewa Wólkiewicz, Kapituła kolegiacka św. Mikołaja w Otmuchowie (1386 – 1477), Opole 2004. Prací o německých kapitulách je celá řada, uvádím namátkou jen některé novější: Gerhard Fouquet, Das Speyerer Domkapitel im späten Mittelalter (ca. 1350 – 1540). Adlige Freundschaft, fürstliche Patronage und päpstliche Klientel, Quellen und Abhandlungen zur mittelrheinischen Kirchengeschichte, Mainz 1985/86; Mario Glauert, Das Domkapitel von Pomesanien (1284 – 1527), Prussia Sacra 1, Göttingen – Toruń 2003; Ulrich Herzog, Untersuchungen zur Geschichte des Domkapitels zu Münster und seines Besitzes im Mittelalter, Göttingen 1964 (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 6; Studien zur Germania Sacra 2); Michael Hollmann, Das mainzer Domkapitel im späten Mittelalter (1306 – 1476), Mainz 1990; Margit Kaluza-Baumruker, Das Schweriner Domkapitel 1171 – 1400, Mitteldeutsche Forschungen 96, Marburg/Lahn 1986; Rudolf Meier, Die Domkapitel zu Goslar und Halberstadt in ihrer persönlichen Zusammensetzung im Mittelalter. Mit Beiträgen über die Standesverhältnisse der bis zum Jahre 1200 nachweisbaren Hildesheimer Domherren. Göttingen 1967 (Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte 5; Studien zur Germania Sacra 1); Eduard Mildner, Das Ellwanger Stiftskapitel in seiner persönlichen Zusammensetzung, Tübingen, 1968; Jürgen Wätjer, Das katholische Domkapitel zu Hamburg von den Anfängen bis zur Reformation und seine Wiedererrichtung, eine kanonistische Untersuchung, Adnotationes in ius canonicum 19, Frankfurt am Main 2000.

Je třeba důrazně upozornit, že ne všechny uvedené monografie jsou zaměřeny prosopograficky. Za dodnes platný, i když novějšími studii částečně antikvovaný, základ a metodické východisko kapitulní prosopografie lze považovat práci Leo Santifaller, Das Brixner Domkapitel in seiner persönlichen Zusammensetzung im Mittelalter, Innsbruck 1924.

K obecným otázkám a terminologii se vyjadřuje ve své stati Peter Moraw, Über Typologie, Chronologie und Geographie der Stiftskirche im deutschen Mittelalter, in: Untersuchungen zu Kloster und Stift, Max-Planck-Institut für Geschichte, Studien zur Germania Sacra 14, Göttingen 1980, s. 9 – 37 a Rudolf Schieffer, Die Entstehung von Domkapiteln in Deutschland, Bonner historische Forschungen 43, Bonn 1974 - 75.

⁵ Zde obvykle pouze stručné zmínky, viz. A. Frind, Die Kirchengeschichte Böhmens II, Praha 1866, s. 132 – 145, III, Praha 1872, s. 175 – 190. F. Vacek, Církevní dějiny české, Praha 1890, s. 408n.

⁶ V. Novotný, České dějiny I, 2, Praha 1913, s. 135 – 7, 631, 686, I, 3, Praha 1928, s. 324, 351, 368, 372, 374.

Z hlediska obecného se kapitule, stejně jako i mnoha dalším tématům z českých církevních dějin doby předhusitské, věnovala Zdeňka Hledíková⁷. Jedná se především o práci Pražská metropolitní kapitula, její samospráva a postavení do doby husitské⁸. V té podává autorka poměrně podrobný nástin dějin instituce rozdělený na dvě epochy rokem 1344, přehled významných osobností kapituly samotné i postupné získávání privilegií, exempcí a růst kapitulních statků. Tento nástin doplňuje cenným a podrobným přehledem všech kapitulních hodnostářů - prelátů (probošt, děkan, arcijáhen scholastik) i služebníků, ať už se jedná o tzv. personatus nebo officia (kustod, sakristán, kantor, mistr teologie, mistr svatovítské školy, hrobník sv. Vojtěcha a konečně i vikáři všech prelátů a kanovníků) a to i s přesným rozbohem jejich práv a povinností v rámci kapituly samé nebo celého pražského kostela.

Autorka se v této stati věnuje i ustanovením statut vydávaných arcibiskupem, která se přímo či nepřímo týkají kanovníků a hodnostářů kapituly, pravidlům vzájemného soužití, disponování se společným majetkem a právy a povinnostmi veškerého kléru v kapitule i pražském kostele, a to včetně připomínek vůči konkrétním hodnostářům kapituly. Na základě rozboru těchto normativních pramenů pak dochází k závěru, ve kterém konstatuje přednostní postavení děkana kapituly a to i přesto, že v pořadí hodnostářů je uváděn až na druhém místě za proboštem⁹. Okrajově zmiňuje i některé spory a soudní procesy zahájené kvůli obsazování kanonikátů, prebend či dignit, jejichž prvotní příčinou byla často neuspořádaná a chaotická provizní činnost kurie. V závěru práce se zmiňuje i o kodexu XIII¹⁰ z archivu kapituly, který se stal základním pramenem této studie¹¹ a rozebírá problém volby arcibiskupa pražského kapitulou ve střetu s papežskými rezervacemi a ustanovování administrátorů arcibiskupství z řad kanovníků v dobách sedisvakance.

Další stať Z. Hledíkové je věnována kapitulám s biskupskou kolací v Čechách do doby husitské a jejich místo v církevní správě¹². Komparativní studie, ve které autorka zúročila

⁷ Podrobná bibliografie prací Z. Hledíkové viz. *Facta probant homines*, sborník příspěvků k životnímu jubileu prof. PhDr. Zdeňky Hledíkové (I. Hlaváček – J. Hrdina, edd.), Praha 1998, s. 571 – 582.

⁸ Hledíková, Z.: *Pražská metropolitní kapitula, její samospráva a postavení do doby husitské*, SH 19. 1972, s.5 – 48.

⁹ Hledíková – Pražská, s. 19 – 20nn, srovnává se situací v ostatních domácích kapitulách.

¹⁰ Ten je stručně zmíněn i v další stati téže autorky - *Několik zlomků soudních písemností z církevní praxe druhé poloviny 14. a počátku 15. století*, TA 12/2003 – 2004, s. 25 – 52.

¹¹ Rozbor rukopisu a dalších pramenů i literatury viz. v následující kapitole.

¹² Z. Hledíková, *Kapituly s biskupskou kolací v Čechách do doby husitské a jejich místo v církevní správě*, In *memoriam Zdeňka Fialy. Z pomocných věd historických*, Praha 1978, s. 41 – 61.

výsledky svých předcházejících výzkumů, uvádí přehled všech kapitul¹³ biskupského založení v českých zemích a speciálně se věnuje kapitulám u sv. Jiljí v Praze, kapitule v Týně nad Vltavou a kapitule v Sadské, resp. u sv. Apolináře v Praze. Podává stručně jejich historii i přehled dosavadní literatury, srovnává systém správy i postavení kapitulních hodnostářů. Přehledně a stručně uvádí i nemovitý majetek kapitul a jejich patronátní práva. Zvláště se věnuje lokalizaci kapituly „týnské“, kde na základě rozboru, mj. i patrocinií kostelů, v obou lokalitách dochází k závěru, že se muselo jednat o jihočeský Týn nad Vltavou a nikoliv o západočeský Horšovský Týn¹⁴.

Velmi přínosná je rovněž studie *Struktura duchovenstva ve středověkých Čechách* od téže autorky¹⁵. Zde rozebírá sociální situaci kleriků v českých zemích, jejich postavení ve společnosti a dále fenomény jako např. mnohoobročnictví, vnitřní sociální strukturovanost kléru apod. Věnuje se i územnímu členění a organizaci české církve. Speciálně si všímá jednotlivých kapitul a poskytuje i metodiku při určování sociálního původu kleriků včetně přehledné statistiky¹⁶. V bohatém poznámkovém aparátu se nalézají velké množství informací např. k výnosu jednotlivých dignit Metropolitní kapituly a stručné biogramy Mikuláše Puchníka a Jana z Pomuku¹⁷. Celá studie je navíc doplněna tabulkami s přehledem odváděného papežského desátku, z jehož výše lze určit přibližný výnos benefícia.

Z prací, které se věnují Metropolitní kapitule ze speciálního hlediska je třeba jmenovat dvě díla „prosopografického“ zaměření.

První prací je pátý svazek monumentálního díla *Dějepis města Prahy Václava Vladivoje Tomka*¹⁸, které je dodnes platnou pomůckou a téměř nevyčerpatelným zdrojem údajů a to zdaleka ne pouze o Metropolitní kapitule a pražském duchovenstvu. Tomek uvádí ke každé osobě stručný přehled o době trvání kanonikátu a dalších církevních obrocích, kterých daná osoba dosáhla ať již před dosažením kanonikátu či v jeho průběhu. Jednotlivé

¹³ Speciální literatury k jednotlivým kapitulám, a to nejen ke kapitulám s biskupskou kolací, je poměrně málo. Je možné uvést pouze práce Bartůňkovy k Litoměřicím (Václav Bartůňek a kol., 900 let Litoměřické kapituly, Praha 1959. Tato práce mi však bohužel nebyla dostupná.) a Karlštejnu (Václav Bartůňek, Karlštejn, zbožný odkaz otce vlasti, dějiny kapituly a děkanství Karlštejnského, Praha 1948), dále stať Jiřího Ráče, K problému doby vzniku mělnické kolegiální kapituly, SSH 19, 1993, s. 3 – 10, jež částečně vychází ze starší, stručné práce Karla Zamastila, Kollegiální kapitula mělnická, Mělník 1846, která však obsahuje různé věcné chyby, resp. tvrzení nedostatečně podložená prameny.

¹⁴ Hledíková – Kapituly, s. 48.

¹⁵ Z. Hledíková, *Struktura duchovenstva ve středověkých Čechách, Struktura feudální společnosti na území Československa a Polska do přelomu 15. a 16. stol.*, Praha 1984, s. 343 – 392.

¹⁶ Hledíková – Struktura, s. 387, pozn. č. 43.

¹⁷ Hledíková – Struktura, s. 391, pozn. č. 69.

¹⁸ V. V. Tomek, *Dějepis města Prahy V.*, Praha 1881.

„biogramky“ jsou až na výjimky poměrně velmi stručné a bez odkazů na prameny, i když je velmi pravděpodobné, že Tomek znal a přímo čerpal např. z kapitulních rukopisů¹⁹. K nedostatkům Tomkových biogramů, resp. spíše hesel, patří kromě absence odkazů i poměrně časté komolení místních jmen²⁰ a občasné „zdvojení“ identity jedné a té samé osoby²¹. Mezi klady patří rozhodně rozlišování termínů *prebenda* a *obedience*.

Další práce, podobná Tomkově, pochází z pera pražského kanovníka a světícího biskupa Antonína Podlahy. Jeho *Series praepositorum etc.*²² podávají obdobná ale již podrobnější hesla nejen pro období středověku ale dovedená až do autorovy současnosti, doplněná obvykle odkazem na pramen či drobnou edicí a obrazovou přílohou. I zde se však můžeme setkat s občasným zkomolením místních jmen. Vlastní jména a celý text hesla udává Podlaha narozdíl od Tomka v latině a bohužel nerozlišuje mezi prebendou a obediencí, resp. *obedience* obvykle ani neuvádí.

Ve své práci jsem tyto dva „seznamy“ použil především jako doplňkový pramen ke kodexu XIII, protože mojí snahou bylo zachytit pokud možno s co největší úplností všechny nově přijaté kanovníky Metropolitní kapituly v letech 1378 – 1390.

Vzhledem k tomu, že výchozím pramenem je kodex XIII, jenž obsahuje kromě jiného i opisy papežských milostivých listin na kanonikáty Metropolitní kapituly, je nezbytné seznámit se také se speciální literaturou k této problematice.

Starší ale kvalitní a rozsáhlý výzkum přináší Kamil Krofta ve velmi obsáhlé stati *Kurie a církevní správa zemí českých v době předhusitské*²³, která v několika dílech líčí de facto celé dějiny vztahů mezi kurií a českou církví, resp. českými zeměmi, od počátků až do husitství.

¹⁹ Což se dá přesvědčivě dokázat porovnáním Tomkových údajů např. o vlastnictví obediencí jednotlivými kanovníky s údaji v rkp. IX nebo XXVII/1. Tomek na jednotlivé rukopisy odkazuje zřídka. Na kodex XIII odkazuje ve třetím dílu Dějepis města Prahy, s. 174 jako na *Recept. canonicorum*.

²⁰ s. 125, Beneš Oldřichův z Kobylis místo z Chobolice.

²¹ Např. s. 127 a 129, Mikuláš farář ve Vrbčanech a Mikuláš Holohlavý (Calvus) jsou jedna a táž osoba a stejně tak i na s. 128 a 129 Jakub Michalův ze Stříbra a Jakeš Michalův ze Stříbra.

²² A. Podlaha, *Series praepositorum, decanorum, archidiaconorum aliorumque prelatorum et canonicorum s. metropolitanae ecclesiae Pragensis a primordiis usque ad presentia tempora*, Praha 1912.

²³ K. Krofta, *Kurie a církevní správa zemí českých v době předhusitské*, ČČH X 1904, s. 15 – 36, 125 – 152, 249 – 275, 373 – 391; XII 1906, s. 7 – 34, 178 – 191, 274 – 298, 426 – 446; XIV 1908, s. 18 – 34, 172 – 196, 273 – 287, 416 – 435.

Krofta si všímá všech stránek kuriálního fiskalismu a jeho projevů v českých zemích i v ostatních státech Evropy. Ve své důkladnosti přechází místy k líčení českých církevních dějin, patronátního práva a vztahům mezi kolátorem a dosazovaným farářem, eximování jednotlivých církevních institucí od světské moci a jejich dobrovolné podřizování kurii, které je v dlouhodobé perspektivě sice zbavilo obtěžování ze strany většiny světských pánů, ale zároveň je vehnalo v náruč postupně se zvyšujících finančních nároků kurie. Autor probírá i problematiku biskupského desátku, boj biskupa Ondřeje o dodržování církevních nařízení v této oblasti, různých forem papežské ochrany²⁴ až posléze dochází k proviznímu systému samotnému. Ten rozebírá po stránce správní i diplomatické a uvádí také velmi užitečný terminologický přehled a pokouší se i o statistiku provizí došlých do českých zemí rozčleněnou dle pontifikátů jednotlivých papežů. Konečně si všímá i voleb biskupů a opatů a zasahování kurie či světských pánů do těchto voleb. V závěru práce uvádí i podrobný přehled všech dávek, které musel český klérus odvádět kurii ať již pravidelně nebo příležitostně (papežský desátek, který podrobně rozepisuje dle let vyhlášení a délky trvání, svatopetrský haléř, prokurace na vydržování legátů, annáty, servicia a to včetně jejich výše i způsobu placení). Kroftově práci vděčím i za odkaz na kritiku kuriálního fiskalismu z pera Jana Husa, která se týká konkrétního případu jednoho z kanovníků vyskytujících se v mé práci²⁵.

Ohledně Metropolitní kapituly samé uvádí Krofta, kromě již výše zmíněné provizní terminologie, počet prebend a u některých i jejich přesný výnos zjištěný dle údajů v provizních listinách a všímá si nejvýraznějších kanovnických mnohoobročníků sklonku 14. stol.

Z novějších prací pojednávajících o papežském centralismu je třeba uvést stať Jaroslava Eršila Správní a finanční vztahy avignonského papežství k českým zemím ve třetí čtvrtině 14. století²⁶, která speciálně pojednává o období, které se přímo týká mého výzkumu, resp. mu těsně předchází.

Eršil přistoupil k problematice do značné míry statistickým způsobem a po obecném úvodu, který se zabývá avignonským papežstvím obecně, jeho příčinami a důsledky²⁷, vysvětluje, podobně jako u Krofta, fiskální terminologii kurie, uvádí užitečnou statistiku

²⁴ Zvl. u klášterů.

²⁵ Krofta, s. 26.

²⁶ J. Eršil, Správní a finanční vztahy avignonského papežství k českým zemím ve třetí čtvrtině 14. století, Rozpravy ČSAV 69, 10, 1959.

²⁷ Zabývá se však i hospodářskou stránkou věci – uvádí přehled cen potravin v Avignonu.

papežských milostivých listin²⁸ došlých do českých zemí, rovněž pojednává o praxi při vydávání milostivých listin²⁹ a podobně jako Krofta provádí i diplomatický rozbor provizních písemností i jejich terminologie.

Obsáhlou pasáž věnuje Eršil kapitole „Čechy a avignonský centralismus“, kde popisuje dopad papežského provizního systému na českou církev obecně i speciálně na Metropolitní kapitolu³⁰. Pozornost věnuje i osobám, kterým byly udělovány různé typy milostivých listin a všímá si poměru mezi Čechy a cizinci³¹. V závěru práce pak, podobně jako Krofta, probírá i jednotlivé dávky, které platil český klérus kurii.

Obdobím 1. pol. 14. stol. se zabývá stať Zdeňky Hledíkové *Pronikání kuriálního centralismu do českých zemí*³², jež se zabývá samotnými počátky a vůbec prvním soustavnějším přílivu expektancí a provizí do českých zemí během pontifikátů Jana XXII a Benedikta XII. Práce podává i velmi užitečné statistické tabulky expektancí a provizí na kanonikáty jednotlivých kapitol a všímá si i možných spojení providovaných kleriků s panovnickým dvorem či okruhem biskupa pražského. Zajímavé je zjištění, že zatímco za Jana Lucemburského byly milostivé listiny vydávány spíše nahodile na základě proseb jednotlivců, za Karla IV. je už při vydávání těchto listin patrná zjevná cílevědomost. Karel zcela nepochybně plně pochopil výhody provizního systému pro své mocenské ambice a začal je s jeho pomocí cílevědomě budovat.

Speciální pozornost věnuje autorka funkci papežských milostivých listin vydávaných během pontifikátu Jana IV. z Dražic, který vzhledem ke své dlouhodobé nepřítomnosti v diecézi využíval těchto listin jako prostředku ke správě diecéze a to především při obsazování jednotlivých arcijáhenství a dalších důležitých pozic. Vlivem Karla IV. došlo k masovému rozšíření milostivých listin, jež se plně projevilo ve 2. pol. 14. stol. zvláště pak ve mnou sledovaném období. Kromě toho přináší autorka i přehled staršího bádání k tématu a stejně jako Krofta i Eršil popisuje konstituování papežských milostivých listin a postupný růst rezervací na beneficia i některé kuriální dávky – zde především annáty.

²⁸ Práce obsahuje řadu tabulek, které umožňují porovnání mezi pontifikáty jednotlivých papežů.

²⁹ Eršil, s. 51.

³⁰ Eršil, s. 62, 68, 69.

³¹ Eršil, s. 84.

³² Z. Hledíková, *Pronikání kuriálního centralismu do českých zemí* (Na dokladech provizních listin do roku 1342), ČČH 88, 1990, s. 3 – 33 a nověji Z. Hledíková, *Češi u římské kurie za prvních tří avignonských papežů*, ČČH 102, 2004, s. 249 – 272 – vzhledem k tomu, že i tato stať popisuje situaci v 1. pol. 14. stol. již ji v textu podrobněji nerozebírám.

Ze srovnatelných prací zahraničních je k problematice papežského provizního systému možné uvést alespoň dvě následující z prostředí švýcarského a rakouského. První je monografie Andrese Meyera³³ a druhá od Sabine Weiss³⁴, jež přináší kromě přehledu jednotlivých druhů papežských milostivých listin i výklad o dispensích a indultech, kapitolu o laicích a přehled dávek placených salzburskou arcidiecézí kurii.

³³ Andreas Meyer, Zürich und Rom. Ordentliche Kollatur und päpstliche Provisionen am Frau- und Großmünster 1316 – 1523, Tübingen 1986 (Bibliothek des Deutschen historischen Instituts in Rom, B. 64), především kapitola 3, Die Beziehungen zwischen Salzburg und dem päpstlichen Hof unter Martin V., s. 25 – 60, tuto práci jsem bohužel neměl k dispozici.

³⁴ Sabine Weiss, Kurie und Ortskirche. Die Beziehungen zwischen Salzburg und dem päpstlichen Hof unter Martin V. (1417 – 1431) (Bibliothek DHI, B. 76), Tübingen 1994.

II 1.

Prameny rukopisné – nevydané

Kodex archivu Metropolitní kapituly č. XIII³⁵

Popis kodexu a paleografický rozbor

Kodex XIII je dnes uložen v Archivu Metropolitní kapituly pražské, nyní součástí Archivu Pražského hradu³⁶. Má rozměry cca 23 x 31,5 cm a moderní vazbu (19 – 20. stol.), která je šitá a částečně lepená a jejímž materiálem je kartonová lepenka. Hřbet vazby odstává. Spony ani jiné ozdoby vazba nemá.

Celý kodex je výlučně papírový³⁷. Na hřbetě má nalepenou jmenovku³⁸ s nápisem „Registrum literarum receptionis in canonicos eccl. Pragensis 1378 – 1390“ a obdobná cedulka se nalézá i na předsádce kodexu.

Titulní list obsahuje nezkrácený název kodexu a údaje o manipulaci se svazkem mezi knihovnou a archivem kapituly. K té došlo roku 1900, v době kdy byl kapitulním archivářem pozdější světící biskup pražský Antonín Podlaha, jenž je s největší pravděpodobností autorem těchto poznámek a níže uvedeného textu uvozeného slovem „Documenta“. V další části této stránky se nalézá i přehled signatur. Zatímco v knihovně měl kodex signaturu G XXV/2³⁹, v archivu, kam obsahově správně patří, mu A. Podlaha přidělil označení cod. XIII. Na titulním listu se dále nalézá následující text a odkazy na staré signatury jiných (?) kodexů, jejichž význam se mi bohužel nepodařilo zjistit⁴⁰.

Documenta: 1367 Conradi Henrici de ...⁴¹ canon[ici] Prag[ensis] etc.

1378 Mathias praepos[itus]⁴² Olom[ucensis]

³⁵ Podlaha – Soupis, s. 144, přináší stručný popis rukopisu.

³⁶ Na tomto místě bych rád poděkoval za umožnění alespoň zběžného studia originálu kodexu, jenž je k provedení paleografického rozboru nezbytný.

³⁷ Na ručním papíře s typickou „mřížkou“. Filigrán se mi bohužel nepodařilo zjistit ani v části kodexu, protože doba i podmínky, jež mi byly ke studiu originálu vyměřeny, postačily sotva k rozboru písarských rukou.

³⁸ Z konce 19. nebo 1. pol. 20. stol.

³⁹ Na tomto místě je jistě vhodné upozornit, že i kodex s označením G XXV/I (Podlaha – Katalog II, s. 100) byl přenesen do archivu, a to pod signaturou cod. XXII (Podlaha – Soupis, s. 150 – 153). Jeho obsah je velmi různorodý, avšak od cod. XIII se zcela odlišuje. Bohužel tak nebyla potvrzena hypotéza o možném obsahovém předchůdci mnou zkoumaného svazku.

⁴⁰ Archiv XII.26.6 + XV.19.6 + XIV.14.6. První dvě číslice „6“ jsou dvojitě podtrženy.

⁴¹ Tyto tečky se vyskytují i v rkp.

Zcela dole na titulní stránce je poznámka⁴⁴, že pod signaturou 9.25 se nalézaly v knihovně dva kodexy, a proto bylo provedeno jejich rozlišení číslicí za lomítkem. Kodex XIII měl tedy knihovní signaturu 9.25/2⁴⁵.

Folia vlastního rukopisu mají rozměry cca 22 x 29,5 cm s jen mírným kolísáním a jsou foliovány s výjimkou prvního folia, jež jsem označil Ia – b. Foliace v pravém horním rohu je pozdější, pravděpodobně z 19. stol., protože je psána jiným inkoustem a nezahrnuje již zmíněný titulní list a folio I. Na foliu 1a se v levém horním rohu nalézá ještě označení L 31, jež by mohlo být pozůstatkem foliace staré, avšak vzhledem k tomu, že na dalších foliích rukopisu se již žádné takové označení nevyskytuje, je význam této značky nejasný.

O okolnostech vzniku rukopisu nás stručně informuje poznámka na horním okraji fol. Ia.

- 1 Per honorabilem virum dominum Paulum⁴⁶, decretorum doctorem pragen[is] et wiss[egradensis] eccl[esiarum] canonicum, procuratorem honorabilis viri
- 2 Wenceslai de Radez, canonici eiusdem eccl[esie] prag[ensis], falentem (?) ad hoc speciale mandatum coram nobis
- 3 et testibus infrascriptis praesentatio (?)

Na zbylé části folia Ia - b se nalézají protokolární zápisy. Jedná se pravděpodobně o svědky založení rukopisu – úřední knihy a zároveň evidenci jejich milostivých listin, které si zároveň nechali registrovat⁴⁷.

⁴² Psáno klasickým pravopisem, což je jeden z důvodů, který mě vedl k připsání autorství těchto řádek A. Podlahovi.

⁴³ Psáno humanistickým písmem. Význam těchto poznámek vzhledem k textu rukopisu samotného je nejasný, protože ten obsahuje záznamy z let 1378 – 1390.

⁴⁴ Německy, novogotickou kursivou. Konkordance signatur mezi katalogem knihovny a archivu viz. výše v této kapitole.

⁴⁵ V Podlahově Soupisu rukopisů jsou knihovní signatury udávány v římských číslicích, zde však v arabských.

⁴⁶ S pravděpodobností hraničící s jistotou se dá říci, že se jedná o pražského arcijáhna Pavla z Janovic. O významu přítomnosti této osoby při založení rukopisu lze jen spekulovat. Je možné, že se zde jedná o ohlas jakési staré kompetence arcijáhnu pražských, kteří se ostatně, na rozdíl od všech ostatních arcijáhnu, začleňovali do kapituly mezi ostatní dignitáře hned na třetí místo po proboštovi a děkanovi ještě před scholastika.

⁴⁷ Jeden ze zápisů je škrtnut.

Charakteristika písma⁴⁸

Základní text celého kodexu je psán poměrně jednotnou až uniformní gotickou minuskulní polokurzívou⁴⁹ s občasnými snahami o kaligrafičnost (zvl. u ruky A, místy též u ruky C). Na druhou stranu se na řadě míst objevuje text ve značně zhuštěných řádcích, což snižuje kvalitu jeho vzhledu i čitelnost. Ruce písarů se od sebe dají rozlišit jen na základě odlišného duktu, který není z fotografií příliš zřetelný. Při paleografickém rozboru kodexu jsem dospěl k rozlišení celkem tří písarských rukou označených písmeny A – C. Ruka A, vyskytující se jen vzácně píše stojatým, nepřiliš zběžným a tedy i kaligrafickým písmem. Ruce B i C jsou naopak mnohem zběžnější, s menším modulem písma, četnými spojovacími tahy mezi literami a častými zkratkami. Ruka B píše písmem poměrně rozvlácným, s modulem spíše širším než vysokým, s občasnou tendencí k rozmáchnutým tahům liter jdoucím nad i pod řádku. Oproti ní ruka C užívá písma mnohem sevřenějšího, těsnějšího, jež má menší váhu a bývá tak často velmi ostré. Přehled písarských rukou a jejich výskytu na jednotlivých foliích přináší následující tabulka.

Ruka	Folia
A	Ia – b, 98b
B	1a – b, 3a – 8b, 10a – 28a, 38b, 49a – 50a, 57a, 61a – 72b, 96b – 98a, 99a – 114a, 120b
C	2a – b, 9a – b, 28a – 38b, 39a – 49a, 50b – 57a, 57b – 60b, 73a – 96b, 115a – 120b, 121a – 128b

Při určování odlišností a srovnávání jednotlivých rukou se automaticky naskytá otázka po možném ztotožnění některé písarské ruky s konkrétní osobou. Vyřešit tuto otázku pomohla již výše uvedená poznámka z folia Ia, ze které se dozvídáme informace o osobách přítomných založení kodexu. Samotným iniciátorem byl s největší pravděpodobností známý pražský arcijáhen Pavel z Janovic⁵⁰ a právě dochovaná část vizitačního protokolu tohoto arcijáhna se nakonec stala klíčovou pro ztotožnění ruky C v kodexu XIII s Pavlovým písarem Vítem Borníkovým⁵¹. Pro srovnání uvádím několik typických vybraných liter. Majuskulní literu „S“ píše Vít Borníkův ve vizitačním protokolu i ruka C poměrně hranatou, skládající se ze čtyř tahů⁵², minuskulní „a“ se skládá ze čtyř tahů⁵³, zatímco ruka B užívá spíše třítahové „a“.

⁴⁸ Přidržuji se terminologie uvedené v práci A. Húščavy, *Dejiny a vývoj nášho písma*, Bratislava 1951.

⁴⁹ Viz. Húščava, s. 241 – 248.

⁵⁰ K této osobnosti viz. blíže Ivan Hlaváček, – Zdeňka Hledíková (edd.), *Protocollum visitationis archidiaconatus Pragensis annis 1379 – 1382 per Paulum de Janowicz archidiaconum Pragensem factae*, Praha 1973.

⁵¹ Za upozornění na tuto skutečnost a poskytnutí srovnávacích ukázek děkuji prof. Zdeňce Hledíkové.

⁵² Vít Borníkův např. na ukázce 976/26 ze sbírky katedry PVHaS FF UK a ruka C v kodexu XIII na fol. 9a.

Podobně i minuskulní „d“ má u Víta Borníkova respektive ruky C hranatou, čtyřtahovou podobu⁵⁴, zatímco ruka B píše tuto literu obleji, třemi tahy. Ukázky folií s jednotlivými písařskými rukama se nalézají v obrazové příloze v závěru práce.

Další paleografické poznámky ke kodexu XIII

V kodexu XIII se na několika místech vyskytují ne zcela typické majuskuly, na které je, dle mého názoru, vhodné upozornit. Jedná se o majuskulu D () ve slově Datum na foliu 9b a majuskulu R () s náznakem „sloního chobotu“ ve slově Reverendissimo na foliu 10a. Na foliu 11a přichází jednak opět majuskula D podobná již výše zmíněné a také výrazná majuskula S () ve slově Siquis. Vedle výrazných majusкул se místy v opisech papežských expektancí a provizí můžeme setkat s výrazně zdobenými horními dříky liter v první řádce opisu. Tak tomu je na foliích 59a, 61b, 78a, 79b a 92b. Za povšimnutí stojí i různá grafická znamení, kdy na levém okraji folia 67a je namalována ručička⁵⁵ ukazující na řádek se jménem Jana Václavova z Prahy /11/ a na pruhu papíru vlepeném mezi folia 81b – 82a se nalézají následující značka () odkazující k předchozímu textu.

V kodexu se dále vyskytují i folia nepopsaná (114b) nebo vyříznutá (9b – 10a – 1x, 73b – 74a – 1x, 93b – 94a – 4x !), jinde nalézáme naopak vlepené pruhy papíru (41b – 42a, 81b – 82a). Na foliu 10a je zápis mřezován a na foliu 119a škrtnutý. Na témže foliu v dolní části se nalézají i část kaligrafičtěji napsané abecedy, pravděpodobně rozepsání pera či písařské cvičení a podobně i na foliu 119b se vyskytuje obdobné cvičení tahů různých písmen.

Důležitým a poměrně často se vyskytujícím jevem v kodexu XIII jsou vsuvky a marginální glosy. Zatímco vsuvky jsou psány obvykle dobovým písmem a písařem základního textu, glosy, sloužící ve většině případů k usnadnění orientace v textu, jsou psány dvěma různými rukama, jež jsem označil jako X a Y. Tyto glosy obvykle upozorňují na, z badatelského hlediska, důležité místo v textu. Ruka X píše všechny glosy, které upozorňují na případ suspendovaného děkana Hynka Kluka a obsazení takto uprázdněného místa Přibyslavem z Pořešína /16/⁵⁶ a navíc se vyskytuje ještě na vlepeném pruhu papíru mezi folii 81b – 82b, na němž pokračuje opis buly papeže Urbana VI., jež se týká pobírání prebendálních výnosů kanovníky dlíciemi na studiích a tematicky se tak vymyká obsahu

⁵³ Ukázka 979/26 a fol. 28b v kodexu XIII.

⁵⁴ Ukázka 979/26 a fol. 43b v kodexu XIII.

⁵⁵ Stejná ručička se nalézají i na fol. 7a, kde ukazuje na pamětní zápis vysvědčující o smrti papeže Řehoře XI. a nastolení Urbana VI.

⁵⁶ Konkrétně se jedná o tato folia: 55b, 57a, 58b, 59a.

kodexu XIII⁵⁷. Ruka X dodržuje pravopis klasické latiny a píše humanistickým písmem s občasnými prvky novogotické kurzivy u některých liter. Fixovat ji lze jen velmi přibližně na 18 – 19. stol.

Ruka označená písmenem Y odkazuje v glosách na místa, kde se v základním textu hovoří o hrobníkovi sv. Vojtěcha⁵⁸ a vyskytuje se rovněž na foliu 19a, kde upozorňuje na text přísahy skládané novými kanovníky⁵⁹. Tato ruka píše písmem humanistickým a užívá výrazně černější inkoust (tuš ?). Tuto ruku by snad hypoteticky bylo možné připsat kapitulnímu archiváři Antonínu Podlahovi mimo jiné i proto, že právě Podlaha je autorem práce pojednávající o hrobníkovi sv. Vojtěcha⁶⁰.

Po zhodnocení výskytu jednotlivých písarských rukou v kodexu jsem dospěl k závěru, že střídání mezi nimi je založeno pouze na chronologickém principu a žádné jiné hledisko není možné přesvědčivě doložit⁶¹. Zvláště patrné je to v případech, kdy dochází ke střídání písarské ruky uprostřed zápisů týkajících se jedné a téže osoby⁶². Platí tedy, že písař Vít Borníkův (ruka C) a písař ruky B se navzájem střídají chronologicky takřka v celém kodexu bez možnosti postihnout blíže důvody jejich výměn⁶³, zatímco ruka A se vyskytuje jen na foliu Ia – b a pak již pouze jednou nahodile. Ruka A, jak vyplývá z níže uvedeného diplomatického rozboru, tvoří na foliu Ia - b prvotní základ a vzor vedení rukopisu, od kterého se ale při dalším vedení této úřední knihy upustilo⁶⁴.

⁵⁷ Taková bula byla jistě, jak vyplývá zvláště z kapitoly IV 2., důležitá pro celou řadu kanovníků - studentů. U některého z nich lze hledat i impuls k jejímu opsání právě do tohoto kodexu.

⁵⁸ Folia 24b, 27a a 79b.

⁵⁹ Text přísahy je přepsán v kapitole III 3.

⁶⁰ Antonín Podlaha, *Tumbarius s. metropolitanae ecclesiae Pragensis*, Praha 1916.

⁶¹ Např. hledisko typu opisovaných písemností (V kodexu se vyskytují téměř jen notářské instrumenty s inserovanými papežskými expektancemi či provizemi.), ani případ, že by všechny písemnosti vztahující se k jedné osobě byly psány jen a pouze jednou rukou nepřicházejí v úvahu.

⁶² Např. fol. 8b (ruka B) – 9a (ruka C) – obě písemnosti se týkají Hynka z Opatovic /38/, fol. 98b – ruka A, známá ze samého počátku kodexu, se nenadále a neorganicky objevuje pouze na tomto fol., fol. 114a (ruka B) – 115a (ruka C) (114b nepopsáno) – proces přijetí Mikuláše Puchníka /36/, fol. 120b – ruka C píše základní text notářského instrumentu, ruka B subskripci notáře, od fol. 121a až do konce rukopisu píše již pouze ruka C záznamy ke třem různým osobám.

⁶³ Písař Vít Borníkův je souběžně doložen ve Vizitačním protokolu arcijáhna Pavla z Janovic do počátku 80. let 14. stol, kdy získal plebánství v Odolené Vodě a jeho písarská činnost postupně ustává, viz. blíže Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 24. V kodexu XIII se však objevuje i v dalších letech, včetně úplného závěru rukopisu (fol. 121a – 128b). Funkce plehána mu zjevně nebránila vykonávat písarské povinnosti u pražské kapituly.

⁶⁴ Viz. níže diplomatický rozbor.

Diplomatický rozbor

Jak vyplývá z poznámky na foliu 1a byl tento kodex založen jako úřední kniha pro vnitřní potřebu kapituly z popudu pražského kanovníka a arcijáhna Pavla z Janovic s přispěním kanovníka a ředitele stavby kostela pražského Václava z Radče /3/. Kodex vznikl s největší pravděpodobností z potřeby evidovat došlé papežské milostivé listiny, resp. jejich držitele, kteří tímto způsobem⁶⁵ usilovali o kanonikát Metropolitní kapituly pražské. Proč nemá tento rukopis předchůdce ani následovníky je možné vysvětlit tím, že právě v této době dochází ke kulminaci již déle trvajících přílivu expektancí a provizí do pražské kapituly. Jako jeden z důvodů kulminace lze spatřovat mor v Praze roku 1380, v jehož důsledku se řada kanonikátů v krátkém období uprázdnila⁶⁶. Mor v roce 1380 však těžko mohl být důvodem pro založení kodexu v roce 1378. Hlavní příčinu vzniku této úřední knihy nelze bohužel spatřovat ani v nástupu nového papeže Urbana VI. v dubnu 1378, jenž, stejně jako jeho předchůdci i nástupci, zrušil platnost všech dříve vydaných „milostivých“ listin, protože v kodexu se vyskytuje i rozsáhlý zápis o procesu přijetí Vítka z Černčice, jenž měl provizi vydanou ještě Řehořem XI. Pamětní zápis připomínající Řehořovu smrt a Urbanovo nastolení se nalézá až na fol. 7a. Otázku prvotní příčiny⁶⁷ zřízení kodexu XIII se tak nepodařilo úspěšně rozřešit s tím, že na jeho vzniku se pravděpodobně podílely všechny, výše popsané, události.

Bez ohledu na důvody založení kodexu XIII musela kapitula vnést do expektantně - provizní agendy určitý řád, např. kvůli prostému časovému seřazení milostivých listin⁶⁸, a proto nechala zřídit úřední knihu. Požadavek přesné evidence došlých expektancí i provizí byl navíc, kromě výše zmíněných důvodů, umocněn i nadcházejícím papežským schizmatem⁶⁹. Přesné evidence se však stejně docílit nepodařilo, protože pro dané období 1378 – 1390 je povědomost o celkem 24 kanovnících, kteří se v kodexu XIII vůbec nevyskytují, z čehož plyne, že zápisy nebyly obligatorní⁷⁰.

⁶⁵ Viz. blíže kapitola III 2., 3 (výklad o typech listin).

⁶⁶ O morové ráně roku 1380 v Praze a jejím dopadu na farní (!) klérus viz. podrobněji Eduard Maur, *Mory v Praze 1348 – 1419 ve světle úmrtnosti farního kléru*, Documenta Pragensia 7/1, 1987, s. 145 – 157.

⁶⁷ Mezi další možné příčiny, které napomohly vzniku kodexu, by rovněž mohly patřit změny na panovníckém trůně i arcibiskupově stolci.

⁶⁸ Jednotliví uchazeči měli získávat kanonikáty tak, že uchazeč s dříve vydanou expektancí či provizí měl přednost před uchazeči s mladší milostivou listinou.

⁶⁹ České země zůstaly, až na výjimky, věrné římskému papeži Urbanovi VI. a vznikající „*klimentovskou reakci*“, reprezentovanou mj. například tehdejším děkanem Metropolitní kapituly Hynkem Klukem, se podařilo poměrně rychle udusit. Viz. blíže výklad u Jaroslava Polce, *Svatý Jan Nepomucký*, Praha 1993.

⁷⁰ O možných důvodech neobligatornosti zápisů viz. blíže kapitola III 3.

Kodex XIII však zdaleka není prostou evidenční pomůckou. Zkoumáme-li ho zevrubněji, zjistíme, že se v něm vyskytují dva odlišné typy zápisů. První typ, vyskytující se pouze na foliu Ia – b, sestává z poměrně stručných protokolárních zápisů, které evidují osoby⁷¹ s milostivými listinami. Tento typ je však již od folia 1a trvale vystřídán druhým způsobem, jenž je založen převážně na opisech jednotlivých milostivých listin a to obvykle v té podobě, ve které byly již dříve opsány a inserovány do notářského instrumentu⁷². Po těchto opisech následuje někdy, ale zdaleka ne vždy, i více či méně stručný záznam protokolárního charakteru vypovídající o samotném přijetí uchazeče ke kanonikátu, složení přísahy event. o zkoušce⁷³, která přijetí předcházela. Samotné opisy jsou obvykle uvozeny nadpisem v rámečku „Protocollum de publicatione litterarum apostolicarum et processus per dominum XY“ + funkce osoby nebo „Copie literarum in receptione personarum eccle[sie]“ event. Copia executorie apod. (obvykle zvýrazněným písmem, někdy i majuskulou). Při vedení kodexu byla zřejmá snaha vymezit každému uchazeči určitý prostor a do tohoto místa pojmout všechny opisy jeho milostivých listin i další fáze jednání zaznamenávané už protokolárně, což se ne vždy povedlo⁷⁴. Z hlediska diplomatického je kodex XIII úřední knihou – protokolem přijímání nových kanovníků.

Veřejní notáři v kodexu XIII⁷⁵

Jak již bylo zmíněno, podstatnou část kodexu zaujímají opisy milostivých listin, resp. notářských instrumentů, kterými si jednotliví uchazeči nechali vystavovat ověřené kopie těchto, pro ně nad jiné důležitých, písemností. Vzhledem k tomu, že v závěru práce připojuji jmenný seznam notářů, jejichž instrumenty byly do kodexu XIII opsány, spolu s dalšími údaji, postačí nyní prostý statistický přehled zachycující frekvenci výskytu jednotlivých notářů ve zkoumaném kodexu.

Vycházím z předpokladu, že tyto notářské instrumenty byly vyhotovovány poté, co příslušný uchazeč získal milostivou listinu a dorazil s ní do Prahy⁷⁶. U jmen s vysokou

⁷¹ Na tomto místě se jedná pouze o prostou evidenci. Zmíněné osoby se v následujících fázích svého přijetí vyskytují na dalších foliích v kodexu.

⁷² Samotných originálů těchto instrumentů se dochovalo pramálo. Při excerpci katalogu Eršilova a Pražákova jsem našel doklad pouze o jediném z nich, jenž byl navíc použit do vazby kodexu, je silně poškozený a místy nečitelný, viz. Eršil, Pražák – Katalog, s. 137, č. 491.

⁷³ Viz. blíže v kapitole III 3.

⁷⁴ Např. Jan z Jeřeně /6/ se nalézá na fol. 26a – 27a a 41b – 44b; Matyáš ze Skramník /33/ na fol. 97b – 98a a 109a – 113a. U Jana z Malesice /32/ je rozptýl odůvodnitelný tím, že byl napřed přijat do kanonikátu a později i k dignitě scholastika (1a – 6b, 120a – 124b). O časových prodlevách a lhůtách při jednání v kapitule viz. blíže v kapitole III 3.

⁷⁵ Seznam veřejných notářů v kodexu XIII je zařazen v závěru druhého dílu práce.

frekvencí výskytu se tedy pravděpodobně jedná o notáře působící v Praze nebo přímo v okruhu kostela pražského respektive přímo o kapitulní notáře. Na druhou stranu je však v seznamu i řada jmen, která se vyskytují jen jednou či dvakrát. Pokud se jedná o kanovníka cizího původu, lze tuto otázku rozřešit tím, že jde o notáře z místa, odkud uchazeč pochází, což konečně platí i o kanovnících domácího původu, zvláště pokud se jedná o lokality vzdálenější od Prahy.

Na prvním místě ve výskytu stojí kapitulní notář Šimon ze Slavětice (15x), následován se značným odstupem Albertem Gregorou z Hosína a Petrem Vyšatovým z Radešova⁷⁷ (oba 3x). Ostatní notáři se v kodexu XIII vyskytují již jen nejvýše dvakrát či jen jednou.

Následující dva rukopisy z Archivu Metropolitní kapituly pražské byly v této práci použity jen doplňkově, především k podchycení prebend a obediencí vlastněných jednotlivými kanovníky, a proto připojuji pouze základní údaje o jejich obsahu⁷⁸.

Kodex archivu Metropolitní kapituly č. IX⁷⁹

Kodex č. IX (46 fol.) obsahuje směs nejrůznějších záznamů z období 2. pol. 14. a 1. pol. 15. století, z nichž na tomto místě postačí jmenovat urbář pražského probošství⁸⁰ a několikrát soupisy prebend⁸¹ a jednotlivých oltářů⁸² pražského kostela a z nich plynoucích příjmů, které byly vyhotoveny za účelem výpočtu papežského desátku. Pro naše účely je zajímavé dělení prebend do skupin nazvaných „Taxa primi chori⁸³ ecclesiae Pragensis“ a „Secundus chorus sinister“⁸⁴, zřejmě podle místa, které bylo jednotlivým osobám přiděleno v chóru sv. Víta.

⁷⁶ Cestu ke kurii nemusel nutně uchazeč podstoupit osobně, ale mohl pověřit svého prokurátora.

⁷⁷ Viz. blíže seznam veřejných notářů na konci práce včetně odkazů na: Josef Nuhlíček, *Veřejní notáři v českých městech, zvláště v městech pražských*, Praha 1940.

⁷⁸ Za poskytnuté údaje děkuji kolegyni M. Maříkové.

⁷⁹ Podlaha – Soupis, s. 141.

⁸⁰ Kod. IX, fol. 1r–4r, edice Emler - Urbáře, s. 302–308.

⁸¹ Kod. IX, fol. 5, 6, 39, 40r, 47r, neúplná edice zápisů bez příjmů a jmen kanovníků Tomek - *Základy IV.*, s. 110.

⁸² Kod. IX, fol. 7v–10v, 33, 40v–43r, edice Tomek - *Základy IV.*, s. 108 a 114. Tato „edice“ bohužel udává pouze peněžní sumy a lokality, resp. oltáře, ze kterých se platilo, nikoliv však jména poplatníků.

⁸³ Svatovítský chór.

⁸⁴ Mariánský chór. Za poskytnuté informace děkuji prof. Zdeňce Hledíkové.

Kodex archivu Metropolitní kapituly č. XVII / 1⁸⁵

XXVII-1 (78 fol.) nadepsaný Rejstřík rozdělování platů v letech 1396–1417 obsahuje platy odváděné z obediencí kapituly pražské a jejich rozdělování mezi kanovníky.⁸⁶

⁸⁵ Podlaha – Soupis, s. 163.

⁸⁶ Charakteristika F. Graus, Dějiny venkovského lidu II, s. 347–348.

II 2.

Prameny vydané

V této kapitole jsou probrány jednotlivé edice, ze kterých jsem čerpal převážně v prosopografické části své práce údaje k jednotlivým kanovníkům⁸⁷. Všimám si jednak pramene, který daná edice zpřístupňuje, edičních zásad a pravidel a s nimi související kvality edice event. i osoby editora a jednak informací, které edice přináší pro můj výzkum ať už obecně nebo pouze v některých speciálních jednotlivých případech. Jednotlivé edice jsou rozebírány v tom pořadí, ve kterém se uvádějí v seznamu literatury a pramenů na konci práce.

Acta iudiciaria consistorii pragensis (Soudní akta konsistoře pražské)⁸⁸

Jedná se o sedmidílnou edici vydávanou v letech 1893 – 1900 Ferdinandem Tadrou, skriptorem univerzitní knihovny v Praze, jenž stál u zrodu mnoha dalších, dnes často zasutých a málo užívaných, edic. Tadra vydal materiál vzniklý z činnosti soudu generálního vikáře arcibiskupa pražského, jenž působil vedle soudu oficiálova od roku 1373 a nalézá se v rukopisných knihách uložených v archivu Metropolitní kapituly pražské nyní součástí Archivu pražského hradu. Třebaže se jedná již o starší edici, která nevyhovuje moderním požadavkům textové kritiky, jde přesto o materiál velmi cenný už proto, že po Tadrovi se výše zmíněnými knihami již nikdo editorsky nezabýval a jejich fyzický stav se s přibývajícimi léty spíše zhoršuje a to až k nečitelnosti některých zápisů.

Zápisy v edici jsou vždy číslovány a nezřídka též opatřeny stručným a někdy i podrobnějším extraktem – regestem. Jména osobní i místní jsou uváděna v podobě, ve které se vyskytují v prameni samotném a do současné podoby jsou převáděna pouze v rejstříku. Edice je navíc doplněna jedním všeobecným rejstříkem jmenným a rejstříkem věcným dle obsahu projednávaných případů.

⁸⁷ Jsou probrány pouze edice, na něž se odkazuje více než jedenkrát a které obsahují informace prosopografického charakteru. Z přehledu jsem vyloučil následující edice: J. Emler, Decem registra censuum, Praha 1881; Magistri Iohannis Hus Opera omnia, IV Drobné spisy české, Praha 1985; J. Nechutová, Matthiae de Janov dicti Magistri Parisiensis Regularum veteris et novi testamenti. Liber 5, De corpore Christi, München 1993 (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum, B. 69); E. Ottenthal, Die päpstlichem Kanzleiregeln von Johannes XXII. bis Nicolaus V., Innsbruck 1888; A. Sedláček, V. Růžek, Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty, 3. sv., Praha 2002; Julius Weizsäcker, Deutsche Reichtagsakten unter König Wenzel (1376 – 1387), München 1867. *Pořadí probraných edic odpovídá jejich seřazení v soupisu literatury a pramenů.*

⁸⁸ F. Tadra, Acta iudiciaria consistorii pragensis (Soudní akta konsistoře pražské) I - VII, Praha 1893 – 1900.

Pro prosopografický seznam byla tato edice velkým zdrojem informací o jednotlivých kanovnících, kteří se v zápisech vyskytují velmi často ať už jako svědkové, právní zástupci stran či přímí účastníci sporů.

Opravy a doplňky statutů kostela pražského učiněné od arcibiskupa Wolframa⁸⁹

Drobnější edice z pera Josefa Emlera je jednou z prací, které se zabývají statuty pražského kostela a tedy i kapituly, resp. jejich změnami. Vzhledem k tomu, že řada ustanovení statut se týkala i kapituly a vztahů mezi jejími hodnostáři, kanovníky a ostatním klérem a stejně tak i záležitostem týkajících se prebend a obediencí, byla pro mne i tato edice důležitá zvláště při porovnávání se skutečným stavem. Tento doplněk statut vydal arcibiskup Olbram ze Škvorce 8. června 1398 s drobnou úpravou z 16. června 1399.

Josef Emler vydal edici z originálu uloženém v kapitulním archivu⁹⁰ jako prostý přepis bez textově – kritických poznámek jen s velmi stručným úvodem..

Archiv pražské metropolitní kapituly I, Katalog listin a listů⁹¹

Pramenné bohatství archivu Metropolitní kapituly pražské zpřístupňuje v registové podobě edice o dvou svazcích od Jaroslava Eršila a Jiřího Pražáka. Již značně modernější edice, ze které jsem využil první svazek (listiny a listy do roku 1419), podává registry písemností, které se nějakým způsobem dostaly do archivu Metropolitní kapituly, nyní součásti Archivu Pražského hradu. Nejedná se pouze o písemnosti Metropolitní kapituly ale rovněž kapituly u sv. Apolináře. Nalezneme zde došlé papežské expektance a provize, listiny vydávané arcibiskupem, kapitulními hodnostáři či úředníky arcibiskupovými, ale i např. agendu testamentární a to překvapivě nejen testamenty duchovních ale i některých malostranských měšťanů. K jednotlivým kanovníkům se i zde vyskytuje celá řada údajů – např. je zde dobře zachycen již zmíněný spor Jana z Malesice a Jana ze Kbel s kapitulou o placení Puchníkova servicia.

Jednotlivé registry zachycují s postačující podrobností takřka všechny potřebné údaje, byť nejsou podrobné do té míry jako v regestech Václavských.⁹² U každého regestu se navíc

⁸⁹ J. Emler, *Opravy a doplňky statutů kostela pražského učiněné od arcibiskupa Wolframa*, VKČSN 1889, s. 293 – 310.

⁹⁰ Signaturu ani inventární číslo editor neuvádí. Má se jednat o tři pergamenové dvojlisty bez pečeti a jeden silnější, přeložený pergamenový dvojlist rovněž bez pečeti. Jejich identifikací jsem se nezabýval.

⁹¹ J. Eršil – J. Pražák, *Archiv pražské metropolitní kapituly I, Katalog listin a listů*, Praha 1956

⁹² *Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.*, viz. níže rozbor edice.

nalézá i diplomaticko – sfragistická poznámka a další údaje k příslušné písemnosti. Edice obsahuje i spojený jmenný a věcný rejstřík, jenž obsahuje, kurzivou tištěná, jména i těch osob a míst, která se sice v regestu explicitně nejmenují, ale jsou obsažena v originálním textu písemnosti⁹³.

Protocollum visitationis archidiaconatus Pragensis annis 1379 – 1382 per Paulum de Janowicz archidiaconum Pragensem factae (Vizitační protokol arcijáhna Pavla z Janovic 1379 – 1382)⁹⁴

Editoři Ivan Hlaváček a Zdeňka Hledíková spojili své síly při vydávání důležitého pramene – jediného dochovaného vizitačního protokolu v pražské arcidiecézi předhusitského období.

Vizitační protokol známého a aktivního pražského arcijáhna Pavla z Janovic je zpřístupněn v moderní edici in extenso. Jednotlivé zápisy jsou očíslovány, opatřeny textově – kritickým i diplomatickým poznámkovým aparátem, vlastní jména určována a převáděna v závorkách. Celá práce je navíc doplněna několika podrobnými rejstříky.

V mém případě se jednalo spíše o zdroj doplňkových údajů. Kanovníci se v tomto protokolu mohou objevit pouze tehdy, vlastní-li zároveň plebánské místo v obvodu arcijáhenství pražského a skutečně také činnost plebána vykonávají. Jinak se v tomto prameni vyskytují spíše v roli svědků ve sporech mezi pražskými duchovními nebo jako ohlašovatelé nepravostí u jiných duchovních či jsou sami udáni kvůli vlastním přestupkům.

Index actorum Romanorum pontificum ab Innocentio III ad Martinum V electum⁹⁵

Edice, obecně známá pod označením *Censimento*, užitá v mé práci je vydávána Vatikánským archivem pro jednotlivé evropské země. Má zachytit všechny papežské listiny

⁹³ V prosopografické části práce jsou excerpovány pouze ty písemnosti, de se příslušná osoba vyskytuje i v regestu, protože jen v tom případě lze postihnout její úlohu v dané písemnosti.

⁹⁴ I. Hlaváček – Z. Hledíková, *Protocollum visitationis archidiaconatus Pragensis annis 1379 – 1382 per Paulum de Janowicz archidiaconum Pragensem factae*, Praha 1973

⁹⁵ P. N. R. Zutschi, *Index actorum Romanorum pontificum ab Innocentio III ad Martinum V electum*, sv. V, *Original papal letters in England 1305 – 1415*, Città del Vaticano 1990; Tilmann Schmidt, *Index actorum Romanorum pontificum ab Innocentio III ad Martinum V electum*, sv. VI/2, *Die Originale der Papsturkunden in Baden – Württemberg 2. Teil (1343 – 1417)*, Città del Vaticano 1993; Tilmann Schmidt, *Index actorum Romanorum pontificum ab Innocentio III ad Martinum V electum*, sv. VII, *Die Originale der Papsturkunden in Norddeutschland 1199 – 1415*, Città del Vaticano 2003. *Citují pouze ty svazky edice, ve kterých se vyskytují kanovníci z prosopografického seznamu.*

dochované v originále na území té které země a jedná se o velký projekt, který ještě zdaleka není u konce.

V mé práci jsem z vydaných svazků užil svazek pátý tj. papežské listiny v Anglii vydaný P. N. R. Zutschim, svazek šestý, díl druhý, která zpřístupňuje listiny nacházející se v Bádensku – Württenbersku a konečně svazek sedmý s listinami z území severního Německa oba vydané Tilmannem Schmidtem.

Edice zpřístupňuje materiál v poměrně stručných náhradních regestech avšak doplněných rozsáhlým poznámkovým aparátem excerpujícím i poznámky na listinách. Silnou stránkou této edice jsou rozsáhlé rejstříky – především jmenné uvádějící jednotlivé osoby ve vztahu k funkcím, jež zastávaly u kurie. Jako poslední se nalézá i rejstřík grafických znamení vyskytujících se v listinách. V práci jsem užil tři svazky z ediční řady, jež je postupně rozšiřována, protože pouze tyto svazky obsahují údaje ke kanovníkům ze zkoumaného období.

Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica pragensem per archidiocesim I - VII⁹⁶

Další, dosti důležitou, edicí je sedm svazků knih konfirmačních. Úřední knihy vedené v kanceláři arcibiskupa pražského a dochované pro léta 1354 - 1436 obsahují údaje především o obsazování jednotlivých beneficíí prezentovanými kleriky včetně údajů o patronovi a plebánu – exekutorovi případně dalších osobách. Jedná se o jednoduché a stereotypní záznamy charakteru register, které však nebyly obligatorní a záleželo vždy jen na vůli stran, zda příslušnou změnu na beneficiátním místě nechají za poplatek do knih zapsat a tak i evidovat.

Knihy konfirmační se dochovaly v podobě originálních knih kvartového formátu v archivu Metropolitní kapituly. Edice Tinglova a Emlerova podává jejich prostý přepis bez poznámek doplněný obvykle rejstříkem osob a míst. Význam této edice, podobně jako u následujících knih erekcčních spočívá především v tom, že se jedná dosud o jediné zpřístupnění tohoto materiálu.

⁹⁶ F. A. Tinkl – J. Emler, *Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica pragensem per archidiocesim I - VII*, Praha 1865 – 1883.

Kanovníci se v zápisech objevují poměrně zřídka, jen v případech, kdy byli prezentováni k nějakému obvykle farnímu obročí, nebo v případě vlastnictví a patronátního práva⁹⁷.

Libri erectionum archidiecesis Pragensis saeculo XIV et XV⁹⁸

Edice knih erekčních přináší materiál do určité míry podobný knihám konfirmačním. Do těchto knih se zapisovalo rovněž v arcibiskupově kanceláři obvykle v přítomnosti jednoho z generálních vikářů. Knihy měly z počátku formu register, kdy po stručném úvodním odstavci se základními údaji o obsahu jednání a jménem generálního vikáře před kterým byl zápis učiněn následuje inserovaná listina. Podoba zápisů v erekčních knihách se však postupně proměnila ve sled protokolárních zápisů nahrazujících plně inserty listin. Obsahově zaznamenávají tyto úřední knihy, ne nepodobné např. deskám zemským či dvorským, agendu jednotlivých beneficí. Nalezneme zde zápisy o zřizování nových obročí, pořizování dalších hmotných odkazů k již existujícím, množství zbožných odkazů s více či méně specifikovanými povinnostmi duchovního po smrti testátora, agendu patronátních práv k jednotlivým beneficím i spory o ně apod.

Editoři Kliment Borový a Antonín Podlaha zpřístupnili zápisy z let 1358 - 1405 v šesti svazcích edice podobnou formou⁹⁹, jako tomu je u knih konfirmačních. Šestý díl vydaný Antonínem Podlahou přináší již výše zmíněné protokolární zápisy a je edičně na vyšší úrovni než díly předcházející. Tato edice se jako jedna z mála dočkala i pokračujícího svazku, který vydala z pozůstalosti J. Pelikána Hana Pátková. Porovnáním tohoto svazku s šesti předchozími lze snadno poznat, jak velký pokrok nastal v nárocích na edice od přelomu 19. a 20. stol. vůči dnešní době. Zatímco v oněch šesti svazcích jde de facto pouze o prosté otištění jednotlivých zápisů, doplněných stručnými popisky – extrakty bez poznámkového aparátu a stručnými rejstříky jmen osobních a místních, sedmý svazek přináší svému čtenáři nepoměrně více počínaje podrobnými poznámkami až po rejstříky.

⁹⁷ Patronátní právo mohli držet buď v případě, že se jednalo o rodový patronát, nebo z titulu některé z funkcí, které zastávali. V tom případě je pak držení prezentačního práva omezené samozřejmě pouze na dobu vykonávání funkce, viz. podrobněji kapitola IV 1.

⁹⁸ K. Borový – A. Podlaha, *Libri erectionum archidiecesis Pragensis saeculo XIV et XV*, I – VI; J. Pelikán, (H. Pátková) VII, Praha 1875 – 1927, 2002.

⁹⁹ Kliment Borový použil k edici o několik desetiletí mladší opisy, které jsou lépe čitelné. Tyto opisy však nejsou zcela věrnými kopiemi originálů a některé zápisy se tak v edici neobjevují. Antonín Podlaha naopak mnohem vhodněji zvolil k edici originály, a proto jím editovaný šestý svazek přináší úplné informace.

Důležitá edice užitá v mém případě jako srovnávací pramen ke kodexu XIII vydávaná dodnes editory působícími v rámci stáží v Českém, resp. dříve Rakouském a Československém, historickém ústavu v Římě a přinášející materiál z vatikánských register, který se nějakým způsobem vztahuje k českým zemím. Dva svazky, které jsem ve své práci užil, vyšly péčí Karla Stloukala a Kamila Krofty a postihují písemnosti papežů Řehoře XI., Urbana VI. a Bonifáce IX. Přinášejí velké množství písemností kuriální provenience, ze kterých jsem excerpoval především milostivé listiny tj. expektance a provize vystavené na kanonikát a prebendu Metropolitní kapituly pražské¹⁰¹.

Písemnosti jsou v této edici zpřístupněny dvojí formou. Některé – plně bohemikální, jsou otištěny in extenso a opatřeny stručným záhlavním registrem, ostatní, jen okrajově bohemikální, uvádí edice pouze registově. Samozřejmostí je i poznámkový aparát s údaji diplomatickými, o uložení písemností a případných opisech apod.

Několik statutů a nařízení arcibiskupů pražských Arnošta a Jana I. (1355 – 1377) - Statuta post visitationem Arnesti cum reformatione ecclesiae Pragensis (1358 – 59?), Statuta cum interpretatione certorum statutorum ecclesiae Pragensis (1358 – 59?)¹⁰²

Další edice přinášející doplňky ke statutům kostela pražského, z nichž několik odstavců se týká pořádků a obyčejů v kapitule. Podobně jako u již výše zmíněné edice Emlerovy se i zde jedná o prostý otisk textu statut bez poznámkového aparátu a rejstříků.

Monumenta historica Universitatis Carolo – Ferdinandae Pragensis, tom. II., Album seu matricula facultatis iuridicae Universitatis Pragensis, Codex diplomaticus almae Carolo – Ferdinandae universitatis Pragensis¹⁰³

¹⁰⁰ K. Stloukal, Monumenta Vaticana res gestas bohemicas illustrantia IV., Acta Gregorii XI., Praha 1949 – 1953; K. Krofta, Monumenta Vaticana res gestas bohemicas illustrantia V., Acta Urbani VI. et Bonifatii IX., Praha 1903 – 1905.

¹⁰¹ O různých typech těchto milostivých listin viz. podrobněji ve III kapitole.

¹⁰² F. Menčík, Několik statutů a nařízení arcibiskupů pražských Arnošta a Jana I. (1355 – 1377), Praha 1882, zvl. Statuta post visitationem Arnesti cum reformatione ecclesiae Pragensis (1358 – 59?), s. 18 – 24 a Statuta cum interpretatione certorum statutorum ecclesiae Pragensis (1358 – 59 ?), s. 24 – 27. Menčíkovu dataci statut upřesnila Zdeňka Hledíková, Zur Datierung zweier Statuten von Ernst von Pardubice für die Prager Kirche, Mediaevalia Bohemica I, 1969, s. 103 – 106.

¹⁰³ Monumenta historica Universitatis Carolo – Ferdinandae Pragensis, tom. II., Album seu matricula facultatis iuridicae Universitatis Pragensis, Codex diplomaticus almae Carolo – Ferdinandae universitatis Pragensis, Praha 1834.

Tuto edici, jež je dnes vzácnou cimélií, jsem použil v práci především u osob, které byly nějakým způsobem spjaty s univerzitním prostředím.

Edice přináší prostý otisk jediné dochované předhusitské matriky z prostředí pražské univerzity – matriky právnické fakulty a byla vydána jako druhý ale bohužel zároveň i poslední svazek zamýšlené ediční řady Monumenta historica Universitatis Carolo – Ferdinandae Pragensis a je doplněna jmenným rejstříkem.

V další části svazku se otiskuje několik desítek listin vydaných pro univerzitu pražskou, vesměs privilegií, ale i listin vydaných různými univerzitními hodnostáři např. konservátorem. Jedná se opět o jednoduché otisky bez poznámek.

Die Wochenrechnungen und der Betrieb des Prager Dombaues in den Jahren 1372 – 1378¹⁰⁴

Edice účtů ze stavby kostela pražského – svatovítské katedrály přináší J. Neuwirth. Přináší informace o Václavovi z Radče /3/ a Ondřejovi Kotlíkovi /A 1/ jako ředitelích stavby metropolitního dómu. Jedná se ve velké většině o stereotypní záznamy vztahující se ke každodennímu provozu na stavbě. Kromě toho se zde nalézají i údaje o platech za vedení stavby či naopak platy na stavbu odváděné.

Edice je rovněž vybavena jazykově německým úvodem a jmenným rejstříkem. V rozsáhlém úvodu pojednává editor nejen o vydaných rukopisných pramenech, ale poskytuje i podrobné údaje ke stavbě samotné, tj. k jednotlivým řemeslným činnostem, nákupům stavebního materiálu i stavebnímu pořádku a provozu. Speciální kapitolu věnuje i jednotlivým ředitelům stavby a stavební huti.

Akta korektorů duchovenstva diecése pražské z let 1407 – 1410¹⁰⁵

Práce Antonína Podlahy není edicí v pravém slova smyslu. Jedná se spíše o parafrázi údajů z korektorových záznamů, které se navíc dochovaly jen pro velmi krátké období

¹⁰⁴ J. Neuwirth, Die Wochenrechnungen und der Betrieb des Prager Dombaues in den Jahren 1372 – 1378, Prag 1890. Okrajově lze zmínit edici Marka Suchého, Solutio hebdomadaria pro structura Templi Pragensis : stavba svatovítské katedrály v letech 1372-1378, Praha 2003.

¹⁰⁵ A. Podlaha, Akta korektorů duchovenstva diecése pražské z let 1407 – 1410, Praha 1921.

v archivu Metropolitní kapituly, ale i tak jsou dokladem existence tohoto arcibiskupova úředníka, jenž nemá jinde v Evropě obdoby¹⁰⁶.

Editor stručně shrnul a do češtiny přeložil jednotlivé korektorovy zápisy týkající se nešvarů převážně mezi farním klérem. Kanovníci se v nich vyskytují jen zcela ojediněle, vlastně jen v jediném případě a to navíc v roli vyšetřujícího pomocníka korektora.

Statuta Metropolitanae ecclesiae Pragensis anno 1350 conscripta¹⁰⁷

Edice základních a původních statut připravená Antonínem Podlahou zachycuje kompletní statuta tak, jak je vydal arcibiskup pražský Arnošt z Pardubic v roce 1350. Z hlediska obsahového jsou tato statuta nejrozsáhlejší, veškerá další a později vydávaná ustanovení jsou jejich doplňky a opravami. Kapitulním věcem se věnují poměrně rozsáhle. Vymezují povinnosti a práva jednotlivých hodnostářů – prelátů i dalších osob držících tzv. personatus nebo officia, stanovují pravidla vzájemného soužití mezi kanovníky a dalším klérem kostela pražského, jejich povinnosti při bohoslužbách a pobožnostech, vymezují právo opce apod.

Rozsáhlá edice těchto statut obsahuje i základní textově – kritický komentář a předmluvu editora.

Paběrky z rukopisů knihovny metropolitní kapituly¹⁰⁸

Antonín Podlaha předkládá v této drobné edici závět', resp. jednu z dílčích závětí, známého vzdělance a intelektuála Vojtěcha Raňkova z Ježova, kterou sám objevil na přídeští jednoho z kapitulních rukopisů. Jde o prostý přepis fragmentu testamentu bez poznámkového aparátu.

¹⁰⁶ Kritickou edici korektorových záznamů připravuje Mgr. Jan Adánek.

¹⁰⁷ A. Podlaha, Statuta Metropolitanae ecclesiae Pragensis anno 1350 conscripta, Praha 1905.

¹⁰⁸ A. Podlaha, Paběrky z rukopisů knihovny metropolitní kapituly, VČA XVIII, 1909, 328 – 331.

Edici českomoravských regist doby Václava IV jistě není třeba dlouho představovat. Jedná se o velmi důkladný registář s náhradními registry obsahujícími všechny potřebné informace ke každé písemnosti včetně svědečných řad, který navíc poskytuje svému uživateli rozsáhlý poznámkový aparát diplomaticko – sfragistický, údaje o uložení a charakteru písemnosti a mnoho dalšího. Místní jména jsou v závorkách převáděna na dnešní názvy a určována s přesností na okres. Nechybí ani informace o dalších edicích, ve kterých se daná písemnost také nalézají. Kromě sedmi svazků vydaných z materiálu archivu kapitulního je k dispozici i rejstřík.

Svazky 1 – 3 z pramenů kapitulních jsem užil jako srovnávací pramen k MBV V a kodexu XIII, protože excerpují takřka všechny zápisy z kodexu XIII a navíc přinášejí i řadu užitečných poznámek. Ostatní svazky jsou pak zdrojem mnoha dalších informací o kanovnících kapituly.

Kniha protokolů auditorů papežských z konce 14. stol.¹¹⁰

Drobná ale užitečná edice Ferdinanda Tadry zpřístupňuje dva protokoly papežských auditorů, které se spletitým a podivuhodným způsobem dostaly a dochovaly v pražské kapitulní knihovně. Editor zde otiskuje osm zápisů z rukopisu knihovny Metropolitní kapituly sign. J 40 (b) z let 1390 – 1397. Jedná se o papírový kodex o 316 listech, který je originálem protokolu soudu *Audientia causarum contradictarum* známého spíše pod názvem *Rota Romana*. Přisedící tohoto soudu, zvaní auditori, si vedli protokoly výpovědí stran sporů i jejich případná odvolání.

Vzhledem k tomu, že se jedná o prameny soudní povahy a navíc kuriální provenience, zpřístupňují jinak těžko dostupné informace o osobách, které se v tomto prostředí často pohybovaly. Editor je zpřístupňuje jednak *in extenso* dle originálu a poté ještě převypráví.

¹⁰⁹ V. Jenšovská, *Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.*, I. *Fontes Archivi capituli metropolitani ecclesiae Pragensis* 1 – 7, Praha 1967 – 1981; V. Vavřínek, II. *Fontes Archivi capituli ecclesiae Wissegradensis*, Praha 1969; B. Kopičková, III. *Fontes Archivi publici Trebonensis*, Praha 1977, B. Kopičková, IV. *Fontes Archivi publici Olomucensis et Opaviensis*, Praha 1989.

¹¹⁰ F. Tadra, *Kniha protokolů auditorů papežských z konce 14. stol.*, VKČSN A, IV, 1893, 41 s. V současné době se kuriálními soudy zabývá Aleš Pořízka, *Římská rota a středověký systém papežských provizí*, PHS 35, 2000, s. 21 – 58.

Listář veřejného notáře ve 14. stol.¹¹¹

Méně známá edice Ferdinanda Tadry přináší instrumenty veřejných notářů doplněné stručnými registry jejich obsahu a odkazy na folia rukopisu včetně rejstříku obsahujícího bohužel pouze místní jména. Editor zde otiskl část materiálu z rukopisu NK ČR IV A 5, který obsahuje také formulářovou sbírku olomouckého oficiála Sandera a část díla *Libellus ordinis iudiciarii*. V edici je vydán formulář veřejného notáře, který však obsahuje instrumenty skutečně vydané¹¹² a ne pouze „slohová cvičení“ a na základě toho nazval Tadra tuto část kodexu i edici samotnou listářem. Jedná se přitom o instrumenty z okruhu duchovenstva od pontifikátu Arnošta z Pardubic až po Jana z Jenštejna, týkající se především obsazování beneficií. Editor rovněž rozvíjí hypotézu, jakému notáři mohl rukopis patřit, ale nedochází k žádnému určitému závěru. Vzhledem k tomu, že Metropolitní kapitula i ostatní církevní ústavy a hodnostáři užívali služeb veřejných notářů poměrně často¹¹³, je důležitost tohoto pramene zřejmá.

Jednotlivé zápisy jsou očíslovány a doplněny věcným komentářem v poznámkách. Edice nepostrádá ani jednoduchý jmenný rejstřík.

Ein „luxemburgisches“ Anniversarbuch? Auszüge aus einer vergessenen Memorialüberlieferung des Prager Veits – domes¹¹⁴

Editor Dieter Veldtrup zpřístupňuje v této výběrové edici, resp. spíše výtahu, údaje z kodexu XVIII¹¹⁵ archivu Metropolitní kapituly pražské. Jak je patrné z názvu rukopisu, obsahuje i zápisy o rozdělování porcí, které však nejsou předmětem této práce. Nekrologium sepsané v letech 1420 - 1425 kanovníkem Rackem z Bírkovala obsahuje záznamy o 179 aniversáriích. Mezi řadou jiných osob se zde vyskytují i kanovníci přijatí v letech 1378 – 1390 a to v oddílu *Aniversaria, quae per iniuriam temporum exoleverunt*. Důležitost pramene spočívá především v možnosti určit datum úmrtí jednotlivých osob.

¹¹¹ F. Tadra, *Listář veřejného notáře ve 14. stol.*, VKČSN A IV, 1893, 100 s.

¹¹² Tak usoudil editor na základě toho, že instrumenty obsahují vypsána vlastní jména osobní i místní a data vydání.

¹¹³ Důkazem mohou být, kromě jiného, i notářské instrumenty opsané v kodexu XIII.

¹¹⁴ D. Veldtrup, *Ein „luxemburgisches“ Anniversarbuch? Auszüge aus einer vergessenen Memorialüberlieferung des Prager Veits – domes*, *Manipulus Florum. Aus Mittelalter, Landesgeschichte, Literatur und Historiographie. Festschrift für Peter Johanek zum 60. Geburtstag*. Münster 2000, s. 99 – 149.

¹¹⁵ *Codex anniversariorum S. Metrop. Ecclesiae Pragensis alias Liber portionum quotidianum*.

Editor uvádí u každé osoby i stručný biogram založený převážně na údajích Tomkových a Podlahových a v závěru rejstřík osobních jmen.

III

Kanonikát Metropolitní kapituly pražské

1.

Ustanovení statut pražského kostela a jejich doplňků, jenž se týkají kanonikátu Metropolitní kapituly

Úvodem je třeba popsat kanonikát Metropolitní kapituly a všechny záležitosti s ním související z pohledu kodifikovaných pravidel tedy statut pražského kostela, jež v základní podobě vydal první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic¹¹⁶ a která byla i dále opravována či doplňována jeho nástupci. Prvně je doplnil ještě sám Arnošt na sklonku 50. let 14. stol.¹¹⁷ a podruhé v předhusitské době provedl poměrně rozsáhlé úpravy a upřesnění arcibiskup Olbram ze Škvorce a vydal je 8. června 1398¹¹⁸.

Statuta kostela pražského se samozřejmě ani zdaleka netýkají pouze kapituly a kanonikátu, neboť zde nalezneme celou řadu předpisů pojednávajících o hodnosti arcibiskupa pražského, jeho volbě, nastolování¹¹⁹ a pravomocích vůči ostatním klerikům i podílu na majetku, fungování pražského kostela, kléru, který se v jeho okruhu pohybuje a vzájemném soužití kleriků, majetku arcibiskupství i kapituly, jeho užívání a inventáři, kostelních matronách a o povinnostech kleriků k chudým či ustanovení týkající se katedrální školy. Podstatnou a nedílnou část statut však tvoří předpisy týkající se kapituly. V nejstarších, Arnoštových statutech tvoří velkou část kapitulních předpisů více či méně rozsáhlá ustanovení o právech, povinnostech a pravomocích jednotlivých kapitulních hodnostářů a osob držících další úřady v kapitule ať už šlo o tzv. personatus nebo officia. Nalézají se zde kapitoly *de officio praepositi pragensis*, rozsáhlá kapitola *de oneribus praepositi pragensis* a podobně též i u děkana a scholastika. Po výčtu práv a povinností tří nejvyšších hodnostářů následuje poučení o hlasovacím právu probošta, arcijáhna a scholastika, kteří ho drží jménem

¹¹⁶ Ed. statut, A. Podlaha, Statuta Metropolitanae ecclesiae Pragensis anno 1350 conscripta, Praha 1905, tato statuta ve stručnější podobě převyprávěl J. K. Vyskočil, Arnošt z Pardubic a jeho doba, Praha 1947.

¹¹⁷ Ed. F. Menčík, Několik statutů a nařízení arcibiskupů pražských Arnošta a Jana I. (1355 – 1377), Praha 1882, zvl. Statuta post visitationem Arnesti cum reformatione ecclesiae Pragensis (1358 – 59?), s. 18 – 24 a Statuta cum interpretatione certorum statutorum ecclesiae Pragensis (1358 – 59 ?), s. 24 – 27.

Zpřesnění Menčíkových datací provedla Z. Hledíková, Zur Datierung zweier Statuten von Ernst von Pardubice für die Prager Kirche, Mediaevalia Bohemica I, 1969, s. 103 – 106, a to u prvního doplňku (Reformatio) na rok 1358 a u druhého (Interpretatio) určila jako terminus ante quem počátek srpna 1360 s tím, že se jednalo o *dvě různé* visitace Arnoštovy.

¹¹⁸ Ed. J. Emler, Opravy a doplňky statutů kostela pražského učiněné od arcibiskupa Wolframa, VKČSN 1889, s. 293 – 310.

¹¹⁹ Zde je nutné si uvědomit, že do volby arcibiskupa stále více zasahoval papež svými rezervacemi i dávkami, které od nových arcibiskupů požadoval.

svých hodností. Následují ustanovení o prezentování kanovníků, administraci arcibiskupství, proboštví a děkanství při jejich uprázdnění i zákaz nošení útočných zbraní kleriky v kostele i mimo něj.

Konečně dochází i na samotný kanonikát, když se ustanovuje, aby každý instalovaný kanovník měl minimálně podjáhenské svěcení. Všichni kanovníci si však mezi sebou nebyli zcela rovni, protože je jasně řečeno, že dříve instalovaní mají mít přednostní právo před později instalovanými, a to jak při sezení v chorálních lavicích, tak při opci. Zároveň se ale důrazně přikazuje, aby kvůli tomuto ustanovení nevznikaly mezi kanovníky různého „služebního stáří“ žádné rozepře či urážky, a pokud by přece někdo se spory a tupením započal, má být ihned posazen na zcela nejposlednější místo v chóru.

Velmi důležitým ustanovením jsou pravidla tzv. opce. Opce, označovaná zde jako *antiquum ius ecclesiae pragensi*, umožňovala v případě úmrtí prebendátního kanovníka obsazení takto uprázdněné prebendy některému z ostatních kanovníků. Z toho jistě vznikaly četné rozepře a proto se zde ustanovují jasná pravidla optování prebendy. Především opci může provést pouze takový kanovník, který nejméně jeden celý rok před optováním byl osobně přítomen v kapitule a účastnil se bohoslužeb. Kromě toho smí každý kanovník provést opci pouze jedenkrát za život.

Dalším ustanovením, hojně užívaným v praxi, jsou pravidla k užívání prebend a obediencí. Ty byly vedle prebend jedním z možných hmotných zabezpečení kanovníků¹²⁰. Předně každý kanovník, který nějakým způsobem vylepší výnosy své obedience či prebendy, má právo, užívat tohoto navýšení výnosu až do konce života v celé výši s tím, že pod hrozbou trestu jejího zbavení musí do dvanácti dnů dát kapitule zprávu o vylepšení výnosu. Kanovník, který posléze uprázdněnou a ve výnosech navýšenou prebendu či obedienci převezme, má pobírat již jen pouhou sedminu celkového výnosu a zbytek musí odvádět kapitule. Každý nově nastoupivší kanovník má rovněž povinnost během pěti dnů podat kapitule zprávu o stavu výnosů a učinit přísahu na evangelia. Pokud by však něco z majetkových náležitostí chybělo, má povinnost postarat se o nápravu.

Protože k opcím docházelo i v mém vzorku zkoumaných kanovníků, nebude na škodu, učinit nyní krátkou odbočku a pojednat o praxi při optování. Jedním z optujících byl i známý

¹²⁰ Podrobněji k prebendám a obediencím a o rozdílu mezi nimi viz. v 5. podkapitole.

ředitel stavby pražského kostela kanovník Václava z Radče /3¹²¹/ . V roce 1393 optoval prebendu v Holubici po Matyášovi z Mutěšina a sám přispěl k jejímu vylepšení, když v ní v říjnu roku 1406 vystavěl rybník, o čemž podává zprávu kapitule a ta mu následně potvrzuje právo k výlovu.

Mezi další optující kanovníky patřili rovněž Filip Ulrychův ze Želetavy /19/, který optoval blíže neurčenou prebendu po Jakubovi ze Sušice /A 16/ a Ondřej Janův z Jevíčka /34/, optující roku 1398 prebendu ve Mcelích. Zajímavá situace nastala v případě Fridmana ze Sezimova Ústí /1/, který krátce před rokem 1388 optoval uprázdněnou prebendu po Štěpánovi z Ronovic s velkým ročním výnosem 40 hřiven. O takovou prebendu se však pochopitelně ucházelo více zájemců. Fridman měl proti sobě zdatného protivníka: písaře královské kuchyně Václava ze Stříbra. Ten, podporován panovníkem, zahájil s Fridmanem spor. Václav IV mohl totiž, a to i dle statut, uplatnit na danou prebendu patronátní právo, protože se pravděpodobně jednalo o jím založenou prebendu. V tomto případě tedy stála otázka, zda se soud přikloní k právu opce, či upřednostní právo patronátní. Fridman se po prvním, pro něj nepříznivém rozsudku, odvolal ke kurii, která třikrát rozhodla v jeho prospěch. Král však proces obnovil, jmenoval soudcem svého oblíbence Vítka z Černčic /37/ a ten 5. února 1388 rozhodl ve prospěch Václavův. Fridman se znovu odvolal ke kurii a papež ustanovil soudcem sedleckého opata. Ten, nechťeje si nikoho popudit, věc oddaloval až do smrti Fridmanovy, který danou prebendu po celou dobu nerušeně užíval. Teprve pak se dostává Václavovi ze Stříbra¹²².

Podobný spor vypukl v roce 1393 i mezi Benešem Ulrychovým z Chobolice /4/ a Janem z Prusnice /A 13/. Jan z Prusnice chtěl uplatnit svoji provizi na prebendu po Martinu Hispanovi /2/ poté, co 20. června 1393 zemřel. Dotčenou prebendu však mezitím optoval Beneš Ulrychův z Chobolice /4/, dle zvykového práva pražského kostela, že bohatší prebendu může po smrti jejího držitele získat kanovník s nejbližší nižší prebendou. Soud Audientia causarum contradictarum rozhodl ve prospěch Jana z Prusnice, ale kapitula se odvolala. Konečný rozsudek není znám¹²³. Z tohoto sporu velmi dobře vysvítá, jak snadno mohlo díky papežskému proviznímu systému dojít ke konfliktu mezi dvěma pretendenty z nichž každý měl „své právo“.

¹²¹ Číslice odkazuje na pořadí osoby v seznamu kanovníků.

¹²² Odkazy na příslušné prameny viz. prosopografickou přílohu.

¹²³ Eršil, Pražák –Katalog, s. 613, Jireček, s. 199, MBV V, s. 557 – 558.

V dalším paragrafu statut se popisují práva rezidenčních kanovníků a těch, kteří dlí na studiích. Kanovníci rezidenční mají nárok na podělování porcemi¹²⁴, pokud jsou přítomni bohoslužbě, na kterou podělování, dle vůle donátora, připadá¹²⁵. Za rezidenčního kanovníka se pak považuje ten, který dlí při kapitule alespoň jeden měsíc před daným svátkem. Dalším prostředkem, který stejně jako porce využívali pravděpodobně především kanovníci bez prebend a obediencí jako jediný zdroj příjmu, byly tzv. *ofěry*¹²⁶. Na podíl z každodenních ofěr pak měli nárok ti kanovníci, kteří se účastnili bohoslužby v daný den. Kromě toho existovaly ještě speciální ofěry a to na Zelený čtvrtek a na svátky sv. Víta a Václava. Tyto ofěry dostávali pouze ti, kteří se účastnili bohoslužeb také o vigílii před svátkem a zároveň během oktávy po svátku.

Zamyslíme-li se nad významem předchozích ustanovení o porcích a ofěrách ve vztahu ke kanovníkům prebendátním a neprebendátním, jasně si uvědomíme, k čemu měly sloužit. Zatímco prebendátními kanovníky mnohdy díky velkorysé papežské provizní činnosti byli často mocní preláti zastávající úřady u panovnického dvora či kurie a vlastníci mnoha dalších beneficí se značnými příjmy, mezi kanovníky neprebendátními bychom takové osoby hledali jen stěží. Prebendátní kanovníci, vzhledem ke svému vytížení úřední či diplomatickou činností u kurie či v kruzích panovnických, nečinili obvykle zadost své rezidenční povinnosti a u kapituly pobývali jen sporadicky. Někteří z nich se nechali zastupovat prokurátorem dokonce i při samotném přijetí¹²⁷. Touto činností však vážně narušovali původní účel kapituly, jež měla sloužit mj. i k větší nádheře a lesku slavnostních bohoslužeb i k pozvednutí úrovně liturgického zpěvu. Ostatně na nedbalou až mizivou účast kanovníků při bohoslužbách si na několika místech stěžují všechna tři probíraná statuta.

¹²⁴ Tzv. každodenní podělování (*distributiones quotidianae, portiones*) byla zřizována k podpoře residence kanovníků (kterou jim přikazovala statuta), jednalo se o určité pravidelné porce kapitulních příjmů rozdělované členům kapituly (mezi kanovníky a další duchovenstvo kostela) přítomným při bohoslužbách (HI, 5–6). Jejich zdrojem byly: 1) Úroky z odkazů na zádušní mše při oltářích, které se rozdělovaly ve výroční den, kdy se konaly bohoslužby za zemřelé (tzv. *portiones funerales* nebo *manuales*), 2) Částka ročně vyplácená proboštem kapitule, která se dělila pouze mezi kanovníky, 3) Něco z užitku některých obediencí (tzv. *portiones manuales?*), např. celý plat z obediencie v Odolene Vodě (*obedientia adventualis*) byl rozdělován v adventu každý den, na který nepřipadalo nějaké jiné podělování, plat z obediencie Úherce se rozděloval zase v postním období (*obedientia quadragesimalis* a podle toho také *portiones quadragesimales*)

Porce každodenního podělování však náležely pouze osobám, které se v den podělování osobně účastnily ustanovených bohoslužeb, a to kanovníkům, kromě děkana nikomu z prelátů, pokud zároveň nebyl prebendátním kanovníkem, vikářům a oltářníkům. Velikost jednotlivých porcí záležela na tom, co bylo ustanoveno v nadání a také na osobě duchovního. Arnoštova statuta přikazovala čtvrtinu ze zádušních nadání a obediencie v Odolene Vodě vikářům a oltářníkům. Podobné bylo podělování bílým chlebem. Viz. Tomek, Dějepis III., s. 64–65.

¹²⁵ Obvykle se jednalo o významnější svátky během roku nebo o výroční dny úmrtí jednotlivých donátorů.

¹²⁶ Jedná se o příspěvky od laiků dávané obvykle za provedení určitých liturgických úkonů (přímluva za zemřelé), nebo jako poplatek za udělení svátostí (především křtu, biřmování, manželství, nemocných). Ofěry, které se sešly v kostele se dělily každou neděli mezi kanovníky přítomné na bohoslužbě. Viz. Tomek - Dějepis III, s. 56.

¹²⁷ Např. Petr ze Všerub /20/ byl přijat v osobě Jana ze Sušice /A 16/ 13. října 1381, viz. prosopografickou přílohu.

Oproti tomu existovala celá řada kanovníků neprebendátních, kteří měli zcela opačný problém. Jejich příjmy byly obvykle několikanásobně menší, nepatřili mezi mnohoobročníky a obvykle zachovávali rezidenci. Pomocí porcí a ofěr bylo možné vylepšit hmotnou situaci těchto osob byť stále zůstávali vůči svým prebendátním kolegům ve značné nevýhodě. Porce i ofěry se obvykle udělovaly v řádu maximálně několika grošů, zatímco výnosy z prebend a obediencí se počítaly na desítky kop. Navíc dle ustanovení papeže museli neprebendátní kanovníci stát za lavicích sedícími, prebendátními kolegy¹²⁸. Jak vyplývá z prosopografických údajů, řada z nich se často úporně snažila získat prebendu ať už u Metropolitní kapituly nebo u kapitul jiných, často i zahraničních. Ne vždy se jim to podařilo¹²⁹.

Kanovníci, kteří s dovolením arcibiskupa a kapituly dleli na studiích¹³⁰, měli i přes svoji nepřítomnost dostávat porce i ofěry na svátky Očišťování P. Marie (2. února), na sv. Jiří (23. dubna) a na sv. Havla (16. října).

Následně se ve statutech ustanovují pravidla o rozdělování výnosu z obediencie v Odoleně Vodě mezi kanovníky formou porcí a stanovují se povinnosti kanovníka či jeho zástupce, který slouží zpívané mše o významných svátcích a drží jakousi týdenní službu (*canonicus hebdomadarius*) při všech konaných obřadech. Následuje vsunutý odstavec, jež upozorňuje na některé nešvary u rezidenčních kanovníků a prelátů. Předně jsou všichni napomínáni, aby při bohoslužbách zachovávali zbožné ticho a nerušili vzájemným hovorem a aby hojně navštěvovali veškeré bohoslužby včetně těch, při kterých se rozdělují porce.

Podobně se specifikují povinnosti dvou polovičních prebendátů, kteří se společně dělili o výnos z jedné prebendy a rovněž se měli s ostatními rezidenčními kanovníky starat o týdenní služby. Jeden z nich měl do jednoho roku po svém ustanovení dosáhnout kněžského svěcení a oba pak měli povinnost zachovávat rezidenci. Mezi speciální úkoly polovičních prebendátů patřil také zpěv litaní na svátek sv. Jiří, při procesí na Popeleční středu a zpěv sekvencí při nešporách na neděli Velikonoční a o Letnicích.

Mezi povinnosti kustoda a sákristána, kteří nepatřili mezi kanovníky ale služebníky¹³¹, patřila především starost a zodpovědnost za vybavení kostela veškerým bohoslužebným

¹²⁸ Eršil, Pražák –Katalog, s. 124, č. 438, neprebendátní kanovníci nemají hlas v kapitule a při bohoslužbách musí stát až za lavicemi sedících prebendátních kanovníků.

¹²⁹ Viz. níže v kapitole III 2. výklad o „mnohoexpektantství“.

¹³⁰ Cum effectu (!), srovnej také listinu děkana Ulrycha ve 3. podkapitole (RBMV I, s. 255, č. 1086).

náčíním, tj. mešními rouchy, vínem a svěcenou vodou. K výživě obou sloužily vsi Újezd a Ořech.

V dalších odstavcích následují povinnosti držitelů dalších funkcí tj. kantora, mistra teologie, jenž byl zároveň profesorem univerzity a konzultantem arcibiskupovým i kapituly a vedoucím „biblických kurzů“ počínajících 9. říjnem a končících 1. srpem a rektora školy včetně specifikace jejich hmotného zabezpečení. Rektor školy měl kromě výuky samotné a mravnostního dohledu nad žáky ve spolupráci se scholastikem kontrolovat i všechny ostatní školy v arcidiecézi a zajišťovat nápravu nedostatků. Kromě toho měl také v na svátek sv. Víta při procesí i o prvních nešporách před svátkem rozhazovat v chóru, pravděpodobně společně se svými žáky, okvětní lístky růží.

Dalším ustanovením, týkajícím se kanovníků, jsou pravidla pro kanovnické vikáře. Každý prebendátní kanovník si mohl z výnosů své prebendy, pokud na to stačil, vydržovat jednoho pomocného klerika, který mu vykonával různé drobné služby při mších i mimo ně. K jeho výživě byly přitom předepsány 2 kopy gr. praž. ročně. Vikářům se věnuje ještě jeden další odstavec s napomenutím, aby se věnovali horlivě chorálnímu zpěvu hodinek, při kterém zastupují kanovníky a neodbíhali do chrámové lodi ani ven před kostelní vrata, kde mají ve zvyku očekávat se superpeliciem své kanovníky. Rovněž jsou napomínáni, aby se na svátek sv. Štěpána (26. prosince), když jimi zvolený „biskup“ slouží v chrámu mši a vede matutinum i nešpory, nepřevlékali do masek a nevhodného oděvu a nepořádali žádné hry. Další ustanovení se týká případu, kdy zemřelý kanovník zanechá po sobě žijícího vikáře. Na uprázdněné kanovnické místo nastoupí nový uchazeč, jež má povinnost ponechat sobě tohoto vikáře v případě, že jsou si rovni ve stupni svěcení, nebo má-li vikář svěcení nižší než kanovník. Avšak v případě, že by vikář stál na vyšším stupni svěcení, může ho kanovník propustit. Takový vikář má pak nárok na porce v kostele pražském, při zachování všech ostatních podmínek, a to tak dlouho, dokud se mu nepodaří získat nějaké beneficium.

V závěru nalezneme ještě ustanovení o neslučitelnosti beneficií, jež nepovoluje jedné osobě zastávat současně dvě dignity ani funkce, pokud není dispensována papežem a to samé platí i pro kombinaci funkce, která vyžaduje rezidenci a kurátního beneficia. Důležité je rovněž ustanovení o testamentech, jež povoluje prebendátním kanovníkům odkazovat či darovat movité věci a stejně tak mohou, disponovat s polovinou výnosu vlastněné prebendy v prvním roce po své smrti prostřednictvím vykonavatelů, které v závěti určí.

¹³¹ Kustod byl služebníkem arcibiskupovým a sákristán služebníkem kapituly.

Základní statuta arcibiskupa Arnošta z Pardubic vytvářejí rozsáhlý a komplexní soubor pravidel, kterými se mělo řídit kapitulní i nekapitulní duchovenstvo kostela pražského. Poměrně záhy se ukázalo, že rozdíl mezi šedivou teorií předpisů a nařízení a zeleným stromem praxe může být opravdu značný, a proto již sám arcibiskup Arnošt vydal v letech 1358 – 1359 první doplnění. Tyto doplňky mají charakter obvykle krátkých a často adresněji směřovaných upozornění až napomenutí vedoucích buď k upřesnění původních, nejasně formulovaných předpisů, nebo přímo k odstranění chyb a zlovyků. Kapituly a kanovníků samých se týká jen poměrně malá část, v edici zahrnutá v oddílech 6. a 7¹³².

Na prvním místě se kritizuje všeobecně rozšířený nešvar, táhnoucí se jako červená nit i dalšími desetiletími, totiž malá míra účasti kanovníků na bohoslužbách v katedrálním kostele. Zde se však jedná ještě o závažnější prohřešek, protože za častou nepřítomnost a celkovou liknavost je kárán i samotný děkan kapituly, jenž jde špatným příkladem ostatním klerikům a navíc kvůli častým absencím nemůže řádně dbát ani o mravní dozor a urovnávání menších běžných sporů. Přitom má sám řídit rozdělování porcí a sám z nich dostávat svůj díl.

Starost o účast kleriků nebyla jedinou děkanovou povinností. Napomíná se, aby nastolil pořádek mezi oltářníky, aby tito osobně sloužili mše a nenechávali se při nich zastupovat a aby svými obřady nepřekáželi zpívaným mším mansionářů. Velkým nešvarem je čekat se začátkem bohoslužby na některého preláta či kanovníka jen proto, aby mohl dostat svou porci. Za uznatelnou účast na obřadu se přitom považuje příchod v případě matutina před prvním žalmem, při mši před epištolou a při nešporách před druhým žalmem a setrvání až do konce. Mezi další povinnost děkana patřil, ve spolupráci s vicekantorem a kustodem chóru, dohled nad chorálními kleriky, kteří si často libují v hazardních hrách a návštěvách krčem.

Další zjevně rozšířený zlovyk souvisí s výběrem vhodných kleriků pro službu kanovnických vikářů. Na jednu stranu je pochopitelné, že každý nově přijatý prebendátní kanovník obvykle pocházející z vyšších vrstev společnosti, měl v okruhu svých familiářů nějakého oblíbeného klerika, kterého by rád ustanovil v službu vikáře. To však bylo *contra formam statutorum*, neboť za vikáře měli být ustanovováni pouze klerici z okruhu pražského kostela tedy takoví, kteří se v něm účastní bohoslužeb kontinuálně nejméně po dobu šesti

¹³² Statuta post visitationem Arnesti cum reformatione ecclesiae Pragensis (1358 – 59?), s. 18 – 24 a Statuta cum interpretatione certorum statutorum ecclesiae Pragensis (1358 – 59 ?), s. 24 – 27. Zpřesnění Menčíkovy datace provedla Zdeňka Hledíková, Zur Datierung zweier Statuten von Ernst von Pardubice für die Prager Kirche, *Mediaevalia Bohemica* I, 1969, s. 103 – 106.

měsíců. Vikáři samotní jsou pak opět, stejně jako v předchozích statutech, napomínání, aby nečekali zbytečně na své kanovníky před kostelními vraty po začátku bohoslužby ani se nepotulovali po kostele, protože se mají účastnit chórových modliteb. Za nedodržování nařízení se jim vyhrožuje zadržením porcí. Na druhé straně se připomíná povinnost kanovníků dávat svým vikářům ročně dvě kopy grošů pražských a to jednu na sv. Jiří a druhou na sv. Havla.

Poté jsou napomínáni všichni preláti a kanovníci, vlastníci prebendu či obedienci, aby jejich eventuální vylepšení (*melioratio*¹³³) vždy písemně ohlašovali kapitule a znovu se opakuje nařízení o pobírání porcí pouze rezidenčními kanovníky¹³⁴. U obediencí se navíc nařizuje, aby každý jednotlivec držel pouze jednu obedienci a pouze v případě, že by všichni rezidenční kanovníci nějakou vlastnili, povoluje se rozdělit nadpočetné již vlastním¹³⁵. V posledním nařízení se pak ustanovuje, aby všichni kanovníci nezachovávající rezidenci, ustanovili u kapituly své *prokurátory*¹³⁶, kteří budou jejich plnomocníky v jednání ve všech neodkladných záležitostech. Také tito prokurátoři, stejně jako kanovníčtí vikáři, mají být ustanovováni z kleriků z okruhu kostela pražského.

Třetí a poslední statuta, resp. jejich doplňky a opravy v předhusitské době, vydal roku 1398 arcibiskup Olbram ze Škvorce. Vzhledem k tomu, že jejich podstatnou část zabírá opětovné upozorňování na již zmíněné a probrané nešvary navíc ve formulích často doslovně přejatých z předcházejících Arnoštových doplňků, zmíním pouze několik adresných napomenutí, jež jsou v nich také obsažena.

První z nich se týká Vítka z Černčic /37/, který bez vědomí kapituly pronajal dvůr patřící k jeho obedienci ve Cvrčovicích. Vítkovi se důrazně přikazuje, aby zjednal nápravu. Druhé napomenutí se týká vypořádání závazků po odstoupivším kanovníkovi Janu z Prusnice¹³⁷ /A 13/ a jeho prokurátorovi Beneši Ulrychovu z Chobolice se přikazuje zaplatit Janovu bývalému vikáři Václavu řečenému Trdlo jednu kopy grošů pražských *ratione salarii*.

¹³³ Viz. ustanovení předchozích statut.

¹³⁴ Podmínkou minimálně jednoměsíční nepřerušené zachování rezidence.

¹³⁵ Vzhledem k dosti velkému počtu kanovníků, byť zdaleka ne všichni zachovávali rezidenci, se mi zdá málo pravděpodobné, že by i po uspokojení všech těchto rezidentů mohly existovat nějaké volné obediencie. Krátkodobě drželi dvě obediencie Petr ze Všerub /20/ a Jan z Malesice /32/, dlouhodoběji Beneš Ulrychův z Chobolice /4/ – viz. příslušné biogramy v příloze.

¹³⁶ Bližší vysvětlení termínu viz. v kapitole III 3. Proces přijetí a jeho varianty.

¹³⁷ Odstoupil ze všech svých beneficí kvůli získání biskupství v Lubuši, viz. biogram.

Mezi další zajímavá a dosud neprobíraná ustanovení patří např. pravidla pro rozdělování místností ve společném domě jednotlivým kanovníkům, jež se řídí dle služebního stáří kleriků.

2.

Expektance, provize a jejich typy, přijetí „auctoritate ordinaria“, kanovníci s větším počtem provizí (mnohoobročnictví a „mnohoexpektantství“)

V této podkapitole se vysvětlují různé způsoby, kterými se noví uchazeči o kanonikát Metropolitní kapituly stávali kanovníky, resp. získávali nárok na kanovnické místo.

Vzhledem k tomu, že se nalézáme v období poslední čtvrtiny 14. stol., kdy moc papežství dospěla již za svůj vrchol, je nutné tyto záležitosti vysvětlovat vždy ve vztahu k papežské kurii¹³⁸. Hned úvodem je třeba důrazně připomenout, že vliv papežství na obsazování tak prestižního a často i velmi výnosného¹³⁹ benefícia, jakým v rámci českého státu kanonikát Metropolitní kapituly bezesporu byl, představoval ohromné a ve srovnání s předcházejícími staletími až bezprecedentní zasahování do pravomocí místního hodnostáře – arcibiskupa pražského, který byl, byť s panovnickou pomocí, vlastním zakladatelem, fundátorem a tedy i kolátorem kapituly a tudíž měl přirozený nárok rozhodovat v první řadě o obsazování kanonikátů i některých prebend. Vliv papežství na obsazování důležitých funkcí a prebend není samozřejmě novinkou 14. stol., ale v českých zemích se projevuje se zvolna rostoucí intenzitou již od 2. pol. 13. stol.¹⁴⁰ Papežská kurie obcházela patronátní práva duchovenských kolátorů pomocí systému stále více se rozmáhajících rezervací, kdy si určitá benefícia nebo funkce vyhradila zvláštní listinou k dalšímu obsazování. Prvotním důvodem, který vedl kurii k takovému jednání, bylo zamezit přílišnému vlivu místních světských pánů na obsazování, pro církve důležitých, beneficií, resp. funkcí. Tento systém však postupně zmohutněl do té míry, že začal být intenzivně zneužíván a to jak ze strany kurie tak i žadatelů o jednotlivá benefícia. Je však třeba poznamenat, že papežské rezervace se týkaly vždy pouze beneficií pod kolací duchovenskou a byly tak de facto interní záležitostí církve. Beneficií

¹³⁸ Podrobně o vlivu papežství na české země, a to i pro období starší, viz. K. Krofta, Kurie a církevní správa zemí českých v době předhusitské, ČČH X 1904, s. 15 – 36, 125 – 152, 249 – 275, 373 – 391; XII 1906, s. 7 – 34, 178 – 191, 274 – 298, 426 – 446; XIV 1908, s. 18 – 34, 172 – 196, 273 – 287, 416 – 435 a speciálně tomuto období vě. příslušné statistiky papežských milostivých listin se věnuje J. Eršil, Správní a finanční vztahy avignonského papežství k českým zemím ve třetí čtvrtině 14. století, Rozpravy ČSAV 69, 10, 1959.

¹³⁹ V případě, že uchazeč získal s kanonikátem i prebendu. Viz. níže v podkapitole 5.

¹⁴⁰ Podrobněji o prvních projevech provizního systému u nás viz. Krofta, s. 274 – 275.

zakládáných panovníkem či dalšími světskými pány se papežské rezervace netýkaly a jak vyplývá z předchozího ani týkat nemohly.

U kurie samotné se postupem času vyvinul a ustálil systém, pomocí něhož byla takto rezervovaná benefícia dále obsazována. Na jednotlivá rezervovaná beneficiální místa vydávala¹⁴¹ kurie klerikům tzv. milostivé listiny, které zabezpečovaly svým držitelům nárok na obdržení daného benefícia. Tyto listiny se dělily v prvním sledu do dvou základních skupin. Nejvyšší hodnotu mezi uchazeči měly bezesporu *provize* (*provisiones*). Ty byly vydávány pouze na benefícia již uprázdněná ať už v důsledku smrti předchozího držitele, jeho rezignace, směny či dokonce sesazení. O stupeň níže stály *expektance* (*exspectationes, resp. provisiones sub exspectatione*). Ty se vydávaly, jak už sám název napovídá, na místa ještě neuprázdněná a jejich držitelé museli čekat, dokud z nějakého důvodu nedošlo k uprázdnění¹⁴². Expektance samotné pak dělíme ještě do několika druhů, avšak zde se zmíním jen o těch, které se vyskytují u zkoumaných kanovníků.

Zdaleka nejčastější¹⁴³ je *provisio de canonicatu sub exspectatione prebendae*¹⁴⁴. Taková listina zaručovala svému držiteli okamžité přijetí mezi kanovníky, samozřejmě po absolvování přísahy aj. „formalit“¹⁴⁵, ovšem s tím, že na prebendu bude muset nový kanovník čekat do doby, než se nějaká uprázdní a navíc přednost při obsazení uprázdněné prebendy má vždy kanovník se starší expektancí. Vzhledem k tomuto ustanovení je třeba mezi kanovníky důsledně rozlišovat skupinu prebendátních a neprebendátních, jejichž příjmy byly značně omezeny a oproti svým lépe zajištěným kolegům stáli i na nižším stupni hierarchie¹⁴⁶. Každou provizi provázela vedle ustanovení o maximální možné výši výnosu prebendy a klauzule *non obstantibus*¹⁴⁷ také exekutorská listina (*littera executoria*) ve trojím vyhotovení, ve které jsou ustanoveni tři exekutoři mající dbát toho, aby byla listina respektována v místě svého určení a její držitel skutečně obdržel to, na co má nárok.

¹⁴¹ O vlivech na vydávání milostivých listin ze strany převážně světských pánů – patronů jednotlivých uchazečů viz. blíže v podkapitole 4.

¹⁴² O osobách s větším počtem expektancí viz. níže v této podkapitole.

¹⁴³ Statistiku jednotlivých druhů milostivých listin přináší graf níže.

¹⁴⁴ Vzhledem k tomu, že Krofta i Eršil ve svých statích popisují tyto listiny velmi důkladně i po stránce diplomatické, věnuji se nyní pouze stručnějšímu shrnutí jejich obsahového významu, který byl konečně pro držitele nejdůležitější.

¹⁴⁵ Viz. blíže v následující podkapitole.

¹⁴⁶ Podrobněji viz. podkapitola 4. a především 5.

¹⁴⁷ V té se stanovuje slučitelnost nově získávaného benefícia s těmi, které uchazeč již vlastní event. se určuje, kterého z dosavadních beneficií se má vzdát.

Někdy se však mohlo stát, že mezi vydáním provize a jejím uplatněním došlo k úmrtí stávajícího papeže. Jeho nástupce pak obvykle všechny provize vydané svým předchůdcem zrušil a držitelé těchto neuplatněných provizí o ně museli žádat znovu včetně zaplacení taxy za vydání listiny. Tím se zároveň vysvětluje, proč u některých kanovníků¹⁴⁸ nacházíme dvojí provizi na ten samý kanonikát.

O mnoho řídkěji se vyskytuje další druh *provisio de canonicatu sub exspectatione prebendae, dignitatis, personatus seu officii*. Taková expektance poskytovala svému držiteli daleko více. Kromě samotného kanonikátu měl nárok ještě na některou prebendu dignitu (probošt, děkan, scholastik) či úřad (sákristán, kustod, rektor školy, ředitel kúru) při kapitule, jenž byly samy o sobě spojeny s dalšími příjmy, pravomocemi a vlivem. Vzhledem k tomu, že dignit i úřadů při kapitule byl omezený počet, nacházíme tyto expektance v menším počtu spíše nahodile, přičemž osoby, kterým byly udělovány, patřily k velmi vlivným klerikům již před dosažením kanonikátu¹⁴⁹.

Poněkud na periferii našeho zájmu pak stojí *provisio sub exspectatione prebendae sub collatione archiepiscopi vel capituli*. Taková expektance je poměrně málo obvyklá¹⁵⁰ u uchazečů o kanonikát Metropolitní kapituly, protože její vydání bylo do značné míry podmíněno osobním vztahem k arcibiskupovi. Formulace této expektance také nezaručovala žadateli, že uděleným beneficiem bude právě kanonikát.

Jen okrajově je v našem případě nutné zmínit se o obou typech provizí. První je *provisio de beneficiis vacantibus*¹⁵¹, kterou se přímo a bez jakéhokoliv čekání uděluje již uprázdněné beneficium a druhá *provisio de certo beneficio vacaturo*¹⁵² pro beneficia, která se v brzké době uprázdňují papežským zásahem¹⁵³. V našem případě se může někdy jednat o provizi udělenou klerikovi, který se již stal neprebendátním kanovníkem a takto udělenou provizí se jen snaží pojistit své nároky na právě nebo v blízké budoucnosti uprázdněnou

¹⁴⁸ Např. Fridman ze Sezimova Ústí /1/, Václav Moravec /8/, Petr Massen /23/, Petr Odolena Bonce /a 3/, Jakub Wigandův /A 21/ a Václav Pavlův z Jenštejna /A 23/.

¹⁴⁹ Např. Přibyslav z Pořešína /15/ na dignitu děkanskou a Jan z Malesice /32/ k dignitě scholastika.

¹⁵⁰ Vykytuje se jen u Matěje z Janova /22/ a Mikuláše Křížova z Žitenice /24/. Matěj z Janova navíc disponoval i standardní expektancí, na jejímž základě byl také přijat.

¹⁵¹ Např. Petr ze Všerub /20/ nebo Jan Ujčkův /31/ - předchůdce zbaven prebendy rozhodnutím soudu. Také Ondřej Janův z Jevíčka /34/.

¹⁵² Pertold z Částkova /16/, podmínkou je exkomunikace Hynka Kluka, Mikuláš Puchník /36/ důvod není znám. Vít z Černčice /37/, jeho předchůdce Budivoj z Újezdce se oženil.

¹⁵³ Papež např. jmenuje danou osobu biskupem a ta se pak automaticky musí vzdát všech dosud držených beneficií.

prebendu¹⁵⁴. Jedná se tedy o osoby, jež disponovaly dvěma milostivými listinami, což samozřejmě ovlivní údaje z grafu.

Následující graf zachycuje četnost a vzájemný poměr expektancí a provizí u těch kanovníků, u nichž je způsob nabytí kanonikátu znám (celkem 44 osob z celkových 65), což jsou především kanovníci z první skupiny v seznamu (41 osob), zatímco kanovníci, mající před svým číslem „A“, nejsou zachyceni v rkp. XIII a způsob nabytí kanonikátu u nich, až na výjimky (3 osoby), neznáme.

Avšak i přes obrovský tlak kurie na obsazování rezervovaných beneficií nemusela být expektance či provize vždy jedinou možnou cestou k získání kanonikátu. Již výše bylo zmíněno, že kolátorem kapituly byl arcibiskup a jako takový měl právo obsazovat kanonikáty (*auctoritate ordinaria*¹⁵⁵). Toto právo bylo sice rezervacemi drasticky zmenšeno, avšak přece jen nevymizelo úplně. Arcibiskup pražský mohl na základě privilegia¹⁵⁶ Urbana VI. obsazovat dvě místa v kapitule s očekáváním prebendy a další dvě místa spojená s dignitou či úřadem. Kromě toho mohla kapitula přijmout některého uchazeče i ze své vlastní vůle¹⁵⁷. Z grafu však zcela jasně vyplývá, že získání kanonikátu *auctoritate ordinaria* či pomocí kapituly samé bylo jevem poměrně řídkým.

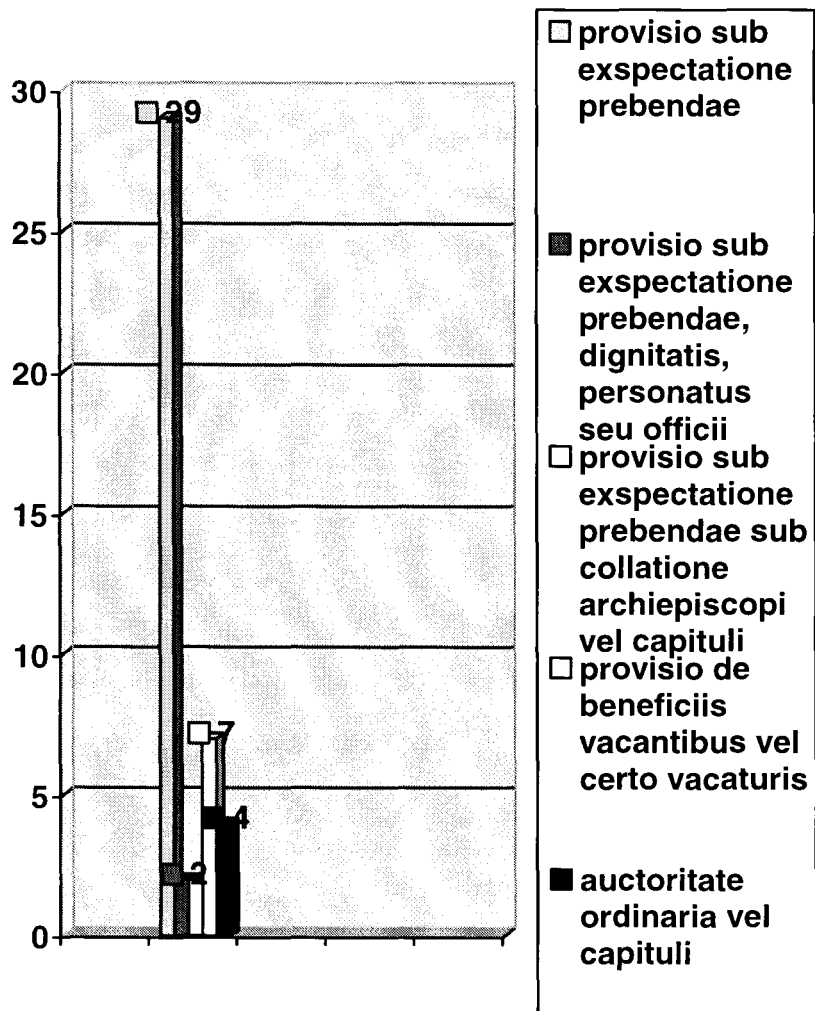
¹⁵⁴ Jan z Prusnice /A 13/ a jeho provize na prebendu po zemřelém Martinu Hispanovi /2/.

¹⁵⁵ Tak se stalo např. u kanovníka Hanky /14/ a Ulrycha ze Sulzbachu /A 4/.

¹⁵⁶ RBMV I, s. 120, č. 473.

¹⁵⁷ Hynek z Rýzmburka /30/ a Jan ze Šternberka /A 8/.

Expektance a provize

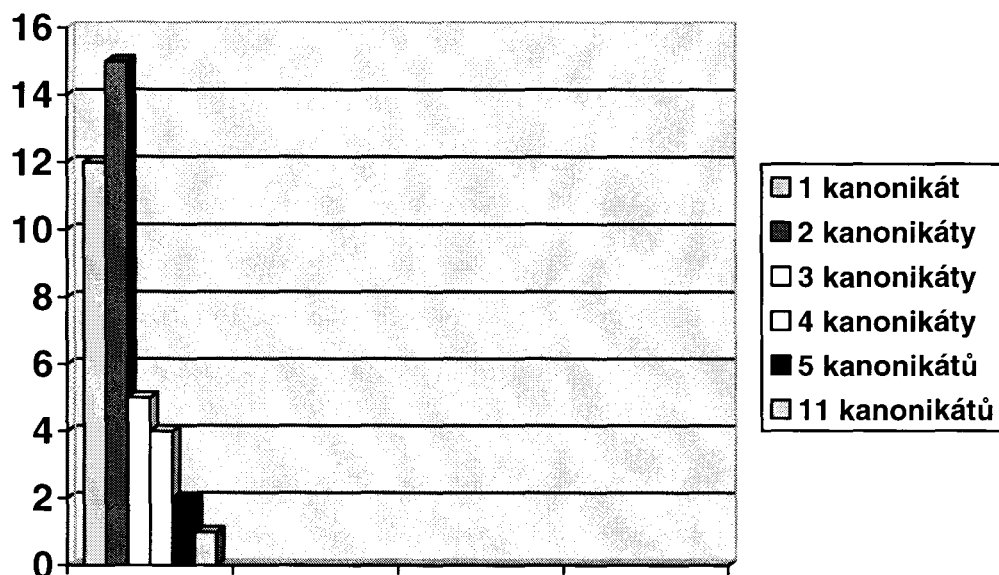

Graf jednoznačně potvrzuje naprostou převahu expektancí, jejichž držitelé museli do značné míry spoléhat na štěstěnu při získání prebendy. Právě taková situace vedla mnohé z nich k tomu, že si u kurie opatřovali stále další a další milostivé listiny do kapitul v Praze, Čechách či Moravě¹⁵⁸ a nejednou i v cizích zemích. Dochází tak k zajímavému jevu, jakémusi „mnohoexpektantství“, kdy někteří klerici vlastnili najednou listiny i pro více než tři kapitulky najednou doufající, že alespoň v jedné jim bude prebendátní štěstí přát. Takové osoby jsou pak obvykle uvedeny jako kanovníci souběžně v několika kapitulách, bohužel obvykle bez údaje, ve které z nich disponovaly prebendou. Přitom bývají často, dle mého soudu ne zcela oprávněně, považovány za mnohoobročníky, přestože se leckdy jedná o „mnohoexpektanty“. Podobně obtížné je i rozlišení, zda uchazeči všechny vydané expektance

¹⁵⁸ Zde by, podobně jako u univerzitních gradů v kapitole IV 2., bylo možné provést srovnání se situací u olomoucké kapituly. Viz. blíže Zemek – Kapitole III., s. 83, kde uvádí přehled papežských expektancí a provizí vydaných pro Olomouc, Vyšehrad a Metropolitní kapitulku pražskou bohužel však pouze do roku 1378. Je pozoruhodné, že pro dobu pontifikátu Urbana VI. zaznamenal autor pouhé dvě provize a žádnou expektanci na kanonikát olomoucké kapituly, což je se situací v Praze naprosto nesouměřitelné.

skutečně uplatnili či si je jen ponechávali jako určitou zálohu. Pro potřeby následujícího grafu však není zapotřebí tuto „jemnost“ rozlišovat, protože autorita papežských expektancí byla taková, že už jejich samotné vydání se de facto rovnalo přijetí, ze kterého se tak stává spíše formalita a rituál¹⁵⁹.

Mnohoexpektanti

Graf zachycuje kanovníky Metropolitní kapituly pražské (39), kteří si u kurie nechali vydat milostivé listiny na kanonikáty jiných kapitul v českých zemích i v zahraničí. Všimněme si podrobněji alespoň těch osob, jež během své kariéry získaly expektance na čtyři a více kanonikátů. Takové případy lze, dle mého názoru, považovat za skutečné mnohoexpektantství.

Na prvním místě se vyskytují čtyři osoby, jež disponovaly expektancemi na čtyři kanonikáty. Patří mezi ně Petr ze Všerub /20/, Heřman z Winterswicku /39/, Ulrych ze Sulzbachu /A 4/ a Václav z Jenštejna /A 23/. Petr ze Všerub¹⁶⁰, významný kuriální úředník té doby a diplomatický prostředník mezi Václavem IV. a papežem, je vzpomínán jako kanovník mohučský¹⁶¹ již v roce 1374 a v letech 1381 - 1407 i jako kanovník olomoucký a vyšehradský s tím, že z klauzule non obstantibus vyplývá jeho souběžné členství v kapitule mohučské. V Olomouci dokonce roku 1389 dosáhl funkce scholastika a zároveň je při té samé příležitosti

¹⁵⁹ Viz. blíže 3. podkapitola.

¹⁶⁰ Podrobněji o této osobnosti viz. podkapitola 4.

¹⁶¹ Odkazy na prameny a literaturu viz. v prosopografické příloze.

vzpomínán jako kanovník vratislavský. Prebendu u něj máme doloženu pouze v případě Olomouce a to k roku 1391, kdy ji směřuje za jinou, pravděpodobně výnosnější. Osobnost Petrova se však především díky jeho aktivitám v diplomacii i u kurie do značné míry vymyká z obecného průměru. Příjmy Petrovy musely být skutečně značné, protože byl zprvu vikářem probošta pražského, jako kanovník u Metropolitní kapituly vlastnil prebendu i obedienci, byl prebendátním kanovníkem i scholastikem v Olomouci a arcijáhnem horšovským. Kromě toho je uváděn i u několika dalších domácích i zahraničních kapitul, avšak bez údaje, zda vlastnil prebendu. Jen pro srovnání lze uvést případ jeho familiáře Jana z Malesice /32/, jenž vedle prebendátního kanovnictví a scholastrie v Praze dosáhl posléze i proboštství v Olomouci.

Oproti tomu Heřman z Winterswicu dosáhl příjmů spíše u kapitul zahraničních, což koresponduje s jeho původem. Již v letech 1362 - 1380 je doložen ve Vratislavi, roku 1371 získává hned dvě expektance najednou, první na dignitu či úřad ve Vratislavi a druhou na kanonikát v Münsteru. U vratislavské kapituly mu však štěstí přálo více, protože se zde roku 1377 domohl funkce scholastika, kterou zastával až do roku 1379. V 70. letech 14. stol. se však souběžně se snahou o získání kanonikátu u kapituly Metropolitní zaměřuje i na další pražské kapituly. V letech 1371 – 1380 je vzpomínán u Všech Svatých a nakonec těsně před svou smrtí roku 1391 i jako kanovník apolinářský. Zda v posledních dvou jmenovaných kapitulách získal nějakou prebendu není známo, v Metropolitní kapitule však prokazatelně takové příjmy neměl.

Následující Ulrych ze Sulzbachu je k roku 1371 doložen v Řezně¹⁶² a Vratislavi, v letech 1371 – 1375 v Praze u sv. Apolináře a v letech 1374 – 1392 jako děkan u Všech Svatých a v této funkci téhož roku umírá. V Metropolitní kapitule se vzpomíná pouze do roku 1382, což by mohlo být zapříčiněno buď překlepem u Tomka¹⁶³, nebo vzdáním se kanonikátu kvůli nepřipustné kumulaci beneficií.

Poslední ze skupiny kanovníků se čtyřmi expektancemi či kanonikáty je Václav Pavlův z Jenštejna. Bratr arcibiskupův nashromáždil během svého života řadu kanonikátů i funkcí s nimi spojených, u řady z nich však nevíme zda vlastnil i prebendu. Nejprve je v letech 1383 – 1391 vzpomínán u kapituly v Týně nad Vltavou a to hned v důstojenství proboštském. V roce 1391 byl pravděpodobně nucen se této funkce vzdát z důvodu příliš

¹⁶² Opět souvisí s místem původu.

¹⁶³ Tomek – Dějepis V, s. 126.

velké kumulace beneficií. K roku 1390 je totiž doložen jako kanovník vyšehradský a roku 1401, krátce před svou smrtí, získal ještě kanonikát vratislavský a proboštví u sv. Apolináře.

V další skupině pěti expektancí či kanonikátů se vyskytují pouhé dvě osoby a to Hynek Adův z Opatovic /38/ a Odolen Bonec /A 3/. První z obou jmenovaných je, vzhledem ke svému původu, doložen převážně u kapitul polských a jeho vyskytnutí se v Praze lze chápat spíše jako jakési intermezzo. Hynek je doložen u kapitul v Krakově (od roku 1373 i s prebendou), Hnězdně a jako probošt v Lančicích. V Čechách je vedle Metropolitní kapituly doložen k roku 1375 v Mělníku.

Odolen Bonec se ucházel především o kanonikáty kapitul domácích, což opět odpovídá jeho původu. Již od roku 1356 je doložen u kapituly boleslavské. Kanonikátu se v roce 1377 pravděpodobně vzdal kvůli velké kumulaci beneficií. Podobně musel učinit i s kanonikátem vyšehradským, který zastával od roku 1374. V daném roce byl totiž proboštem u sv. Jiljí (od 1372) a Apolináře a vzpomínán je také v Krakově.

Naprostý rekord mezi všemi mnohoexpektanty bezkonkurenčně drží osobnost polského původu, Jan z Prusnice /A 13/. Již pouhý výčet všech jeho kanonikátů a expektancí, který následuje, je značně působivý.

1361 kanovník vratislavský

1376 - 1397 kanovník olomoucký

1382 probošt v Olbramkostece

1389 kanovník hnězdenský

1391 – 1397 probošt vratislavský

1397 kanovník opolský

1397 kanovník u sv. Jiljí ve Vratislavi

1397 kanovník glogovský

1397 kanovník vyšehradský

1397 expektance na kanonikát wloclavský a poznaňský

1397 provize na kanonikát u sv. Jiljí v Praze

Za povšimnutí stojí opět orientace na polské kapituly pochopitelná vzhledem k původu Janovu. Je samozřejmě zcela nemyslitelné, že by Jan skutečně a souběžně všechny tyto funkce zastával. I přesto, že tehdejší systém dispensů umožňoval kumulovat benefícia i

značně nad obvyklé pravidlo, v tomto případě byl Jan určitě nucen alespoň na některé ze svých kanonikátů rezignovat. Vzhledem k tomu, že takovou rezignaci nemáme nikde doloženu, je pravděpodobnější spíše tvrzení, že většinu z uvedených kanonikátů vůbec nezastával a můžeme ho proto považovat za zvlášť výrazný příklad *mnohoexpektantství*. Za povšimnutí stojí i to, že ve Vratislavi měl expektanci na dva kanonikáty, resp. kanonikát a dignitu u dvou různých kapitul najednou.

Z výše uvedených informací názorně vidíme, jak propastně velký rozdíl byl mezi mnohoexpektanty a skutečnými mnohoobročníky. Nejmarkantněji vystupuje tento rozdíl právě u Jana z Prusnice, ale také třeba u Mikuláše Puchníka /36/, jenž bývá obecně považován za ukázkový příklad mnohoobročnictví (*nullatenus et omnitempus ecclesiarum canonicus*), přitom i v jeho případě se jedná spíše o mnohoexpektantství.

Mnohoexpektantství je jevem, jenž nebyl dosud zkoumán, resp. byl zaměřován s mnohoobročnictvím. Badatelé se obvykle omezili na konstatování, že daná osoba je uváděna ve spojitosti z řadou beneficí či funkcí a nezjišťovali, zda je také reálně vlastnila či zastávala. Přitom právě prostředí kapitul by bylo k takovému zkoumání více než vhodné. Většina dosavadních, a to i prosopograficky zaměřených prací, příliš nerozlišuje mezi kanovníky prebendátními a neprebendátními¹⁶⁴ a problému mnohoexpektantství si nevšimá¹⁶⁵.

Sociální rozdíl mezi mnohoobročníkem a mnohoexpektantem je, domnívám se, zcela zřejmý. Mnohoobročník má svoji hmotnou existenci zajištěnu na často velmi slušné úrovni a může se tak věnovat např. činnosti diplomatické, ve veřejné správě (církevní i světské), umělecké nebo svým soukromým zálibám. Oproti tomu osoba hromadící expektance nemá jistotu pravidelného výnosu a může jen doufat, že pomocí některé z milostivých listin, jež jí byly vydány, dosáhne prebendy.

¹⁶⁴ Např. Ewa Wólkiewicz, *Kapituła kolegiacka św. Mikołaja w Otmuchowie (1386 – 1477)*, Opole 2004, s. 214 – 216, kap. 6.9. Łowcy prebend, vůbec neřeší otázku reálného vlastnictví prebendy a to ani v biogramech v závěru práce.

¹⁶⁵ Jsem si vědom toho, že fenomén mnohoexpektantství se může vyskytovat spíše u větších a známých kapitul, nikoliv u malých, „provinciálních“ institucí. K porovnávání jsem užil literaturu uvedenou v kapitole I v pozn. 1.

3.

Proces přijetí a jeho varianty dle kodexu XIII

(obsahový rozbor kodexu XIII)

Základní pramen této práce - kodex XIII¹⁶⁶ z archivu Metropolitní kapituly - obsahuje více či méně podrobné protokolární zápisy vysvědčující o přijímání jednotlivých kandidátů do kanonikátu. V předchozí podkapitole jsem se snažil nastínit důležitost papežských milostivých listin pro uchazeče. Vydání takové listiny, jež je obvykle v kodexu zaznamenána a to někdy i in extenso, představuje de facto první a zcela zásadní (před)stupeň ke přijetí do kapituly. V následující části podávám přehled jednotlivých variant zápisů a úředního postupu, kterým každý uchazeč s expektancí či provizí prošel, ať už osobně, nebo v zastoupení prokurátorem. Tento výklad však platí pouze pro kanovníky uvedené v prosopografické příloze v první skupině¹⁶⁷, neboť kanovníci skupiny A v kodexu XIII zachyceni nejsou a je možné je zaznamenat pouze na základě sekundárních pramenů.

Co je příčinou toho, že se do kodexu zapisoval proces přijetí pouze u některých uchazečů, se mi nepodařilo přesně zjistit. Bylo by možné uvažovat o různých hypotézách, např. mohlo jít o uchazeče bez milostivých listin, jenž byli přijímáni vůlí arcibiskupa či kapituly samé, ovšem přímé důkazy pro takové tvrzení nejsou k dispozici. Nicméně se dá s velkou mírou pravděpodobnosti tvrdit, že kodex sám byl založen právě kvůli prudce rostoucímu objemu od kurie docházejících milostivých listin. Příčina tohoto jevu může být v zásadě trojí. Růst ve vydávání milostivých listin byl soustavný již po několik desetiletí a v této době dochází k určité kulminaci, které napomohla i morová rána, jež zasáhla Prahu s velkou intenzitou v roce 1380 a v jejímž důsledku došlo k uprázdňení většího počtu kanonikátů najednou či v poměrně krátkém období¹⁶⁸. Žadatelé o kanonikáty využili této příležitosti a nechali si vystavovat značné množství expektancí, čemuž kurie nebránila, protože tímto způsobem zvýšila svůj, už tak nemalý, vliv. Dalším stimulem zvýšeného vydávání expektancí a provizí mohl být i nástup nového papeže Urbana VI. v dubnu 1378, jenž, stejně jako jeho předchůdci i nástupci, zrušil platnost všech dříve vydaných „milostivých“ listin¹⁶⁹ a svůj vliv na situaci měl i vznik papežského schizmatu.

¹⁶⁶ Paleograficko diplomatický rozbor rukopisu viz. ve II kapitole.

¹⁶⁷ Celkem 41 osob. Jednotlivé fáze přijetí se dají rozeznat pouze u 34 kanovníků. Zbylých 7 osob je zmíněno jen v jednorázovém protokolárním zápisu, nebo je v kodexu XIII zachycena evidentně pouze část přijímacího procesu.

¹⁶⁸ O průběhu morové rány stručně informuje Tomek – Dějepis III, s. 325, a nověji Maur, s. 149 – 151 uvádí počty zemědělských plebánů na základě LC. Jeho výzkumy by se, s jistou opatrností, daly analogicky přenést i na prostředí Metropolitní kapituly.

¹⁶⁹ O dalších příčinách založení kodexu viz. podrobněji v kapitole II 1. v diplomatickém rozboru.

I. varianta

1) Záznam o předložení expektance / provize a exekutorské listiny vydané papežem popř. kardinálem Pileem¹⁷⁰. Předkládá kandidát osobně nebo i jeho zástupce – prokurátor, popř. i (sub)exekutor.

2) *Opisy expektance / provize a exekutorské listiny – obou či jen jedné¹⁷¹.*

3) Listina exekutora ve formě notářského instrumentu s incipitem Reverendissimo in Christo patri et domino archiepiscopo Pragensi et praeposito (decano) et capitulo... V této listině exekutor žádá o přijetí svého „mandanta“, popř. podává zprávu o vykonané zkoušce¹⁷² a prebendě, kterou má nový kanovník získat. Obvykle připojena i sankce a svědečná řada a jsou inzerovány či alespoň citovány incipitem a explicitem expektance / provize a exekutorská listina. Vždy připojena i subskripce veřejného notáře, který instrument zhotovil.

4) *Kapitula vyjadřuje svou vůli uposlechnout papežského a exekutora přání a vyhrazuje si termín ke konečné odpovědi (obvykle 6 dnů). Uvedeni kanovníci, kteří byli přítomni jednání event. další svědci.*

5) Přijetí kandidáta – osobně nebo v zastoupení prokurátorem. Vždy uvedeni i svědci a subskripce veřejného notáře.

Tento postup se uplatnil u následujících kanovníků:

Hynek Adův z Opatovic /38/, fol. 7 – 13b¹⁷³, Heřman z Winterswicu /39/, fol. 13b - 19, Mikuláš Swachův neboli Maříkův řečený Kolekta či Holohlavý z Bavorova /13/, fol. 61 – 64b, Fridman ze Sezimova Ústí /1/, fol. 19b – 25b, Václav z Radče /3/, fol. 28 - 32, Jan z Jeřeně /6/, fol. 26 – 27, fol. 41b – 44b, Přibyslav Markvartův z Pořešína /15/, fol. 55b - 57b, fol. 58b – 60b, Erhard Erhardův z Norimberka /18/, fol. 74 – 77b, Petr ze Všerub /20/, fol. 79b - 84, Filip Ulrychův ze Želetavy /19/, fol. 99 - 103, Ondřej Janův z Jevíčka /34/, 107b –

¹⁷⁰ Pouze u Ulrycha Hložka na prebendu po Hynkovi Klukovi. Hložek si touto „rychlou provizí“ chtěl zabezpečit nárok na prebendu, mezi exkomunikací Hynka Kluka a vydáním provize je pouze jeden den.

¹⁷¹ Údaje v kurzivním písmu nejsou obligatorní. Opis obvykle in extenso, nebo jen nepatrně zkrácen.

¹⁷² Viz. níže Přijetí v kapitule 1).

¹⁷³ Fol. odkazují na kodex XIII.

108b, Mikuláš Puchník /36/, fol. 113 – 117b, Jan Rus /35/, fol. 117b – 119b, Petr Massen z Chotěbuzi /23/, fol. 125 – 128b

II. varianta

Tato zkrácená varianta na rozdíl od var. I. nerespektuje chronologický pořádek jednání, ale postupuje v zapisování jednotlivých písemností spíše „retrospektivně“.

1) Přijetí kandidáta se subskripcí veřejného notáře a svědečnou řadou. Kandidát může být zastoupen prokurátorem popř. i (sub)exekutorem.

2) *Opisy expektance / provize a exekutorské listiny.*

3) Listina exekutora ve stejné podobě jako u varianty I. se subskripcí veřejného notáře.

4) *Ustanovení prokurátora.*

Tento postup se uplatnil u následujících kanovníků:

František Janův z Mělníka /5/, fol. 32b – 34b, Beneš Ulrychův z Chobolice /4/, fol. 34b – 37b, Havel z Kněžice¹⁷⁴ /7/, fol. 38, fol. 40 - 41, Ulrych Hložek /10/, fol. 45 – 49, fol. 55 – 57b, Konrád Jindřichův z Českých Budějovic /9/, fol. 49 – 54b, Vojtěch z Otaslavic /17/, fol. 65 - 66, Jan Václavův z Prahy /11/, fol. 67 – 70b, Jakub Brunonův /21/, fol. 71 - 72, Martin Hispan /2/, fol. 77b – 78b, Matěj Václavův z Janova /22/, fol. 78b – 79b, Ondřej ze Sezimova Ústí /26/, fol. 90b – 91b, Pavel /27/, fol. 92 - 93, Jakub z Bystrzyce Klodzke /29/, fol. 93 – 96b

III. varianta

1) Přijetí kandidáta. Ostatní fáze vynechány¹⁷⁵.

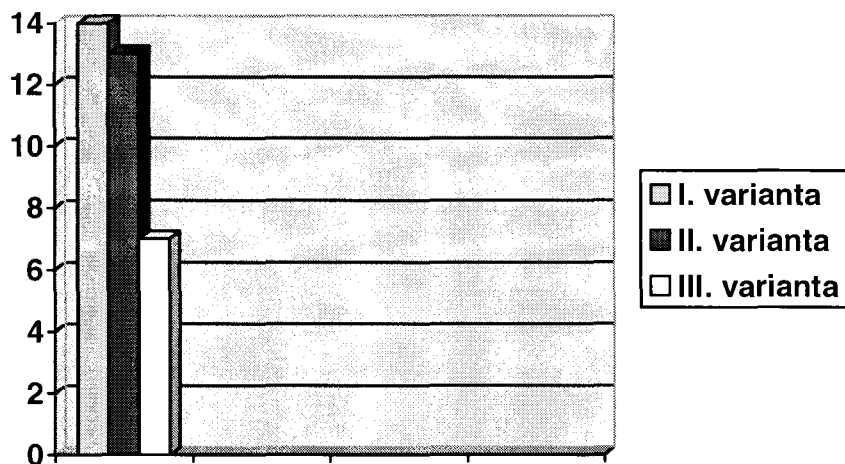
Tento postup se uplatnil u následujících kanovníků:

Václav (Pleskot) řečený Moravec /8/, fol. 37b, Hynek Hynáčkův z Rýzmburka /30/, fol. 96b, Beneš Ctiborův ze Švamberka /28/, fol. 87, Václav Kolmanův ze Stříbra /41/, fol. 97, Matyáš Petrův z Chrástu, ze Skramník /33/, fol. 97b – 98, fol. 109 - 113, Jan Ujčíkův /31/, fol. 103b - 104, Jan z Malesice /32/, fol. 106 – 107, fol. 120 – 124b (scholastik)

¹⁷⁴ V tomto případě žádala kapitula o předložení jeho listin, pravděpodobně to opomenul učinit.

¹⁷⁵ Kanovníci Hynek a Václav ze Stříbra byli přijati vůlí kapituly, nikoliv na základě milostivé listiny.

Variety zápisů v kodexu XIII

Z grafu (34 osob) je patrné, že zdaleka nejvíce kanovníků bylo přijato dle varianty I. a II., zatímco retrospektivně řazená a částečně neúplná varianta III. vykazuje pouhých sedm osob.

Poté co uchazeč nebo jeho prokurátor absolvoval tento úřední proces spojený s protokolárními zápisy, přicházelo na řadu samotné přijetí mezi kanovníky, jež je, jak jsem již na jiném místě podotkl, v této době jen pouhou formalitou a rituálem.

Přijetí v kapitule

- 1) Exekutor provede „zkoušku“ uchazeče (čtení, mluva¹⁷⁶, a liturgický zpěv v latině) a podá o ní zprávu kapitule. Uzná-li kandidáta vhodným, začne jednat s kapitulou a provede tzv. investituru, tzn. vsazení biretu na hlavu kandidáta.¹⁷⁷
- 2) Přijetí podstoupí buď uchazeč osobně nebo jeho prokurátor ve shromáždění kapituly.
- 3) Polibek míru (osculum pacis).
- 4) Uchazeč předstoupí před děkana, arcijáhna nebo předem určeného zástupce z řad kanovníků.¹⁷⁸
- 5) Poklekne¹⁷⁹ před ním a přednese přísahu následujícího znění¹⁸⁰:

¹⁷⁶ Vedle výrazu loqui se užívá rovněž termínu construere tzn. tvořit správné gramatické a syntaktické konstrukce.

¹⁷⁷ U Mikuláše Puchníka, resp. jeho prokurátora Jana ze Kbel, je doložena investitura předáním prstenu exekutorem, viz. RBMV I/3, s. 559.

¹⁷⁸ RBMV I/1, s. 263, např. k přijetí Petra Massen z Chotěbuzi viceděkan Václav.

¹⁷⁹ RBMV I/3, s. 646, přímo doloženo např. u Petra Massen z Chotěbuzi.

Ego NN, canonicus ecclesie pragensi ad hec sancta evangelia iuro, quod fidelis ero eidem ecclesie pragensi, honorem et commodum ac utilitatem ipsius promovebo. Pericula vero ipsius et dampna pro posse meo amonebo. Item iuro domino archiepiscopo dicte pragensi ecclesie, qui est, vel pro tempore fuerit, canonicè intranti oboedientiam et reverentiam debitam ac vobis domino NN decano ceterisque prelati et canonicis eiusdem ecclesie exhibere reverentiam debitam et consuetam. Item iuro statuta et consuetudines dicte ecclesie pragensi quantum me concernunt obsequare et tenere, quibus me hoc iuramento medio submitto. Item iuro secreta capituli firmiter tenere et nulli relevare ea, que pro secretis servandis fuerint indicta. Sic me Deus adiuvet et hec sancta Dei evangelia.

- 6) Pak se novému kanovníku určí¹⁸¹ místo v chóru (na levé či pravé straně), tzv. instalace a pokud je volná prebenda je uveden k jejímu reálnému držení a výnosům.

Přestože zápisy dosvědčující přijímání jednotlivých uchazečů za kanovníky zaujímají naprosto dominantní postavení v celém rukopisu, jenž byl konečně kvůli této agendě i založen¹⁸², vyskytují se v něm nahodile i různé jiné několikařádkové zápisy pamětního charakteru psané pravděpodobně z aktuálního popudu písaře. Tak na fol. 7 nalézáme zápis připomínající smrt papeže Řehoře XI. a volbu jeho nástupce Urbana VI., na fol. 82 – 84 je opis listiny¹⁸³ děkana u Všech Svatých Ulrycha ze Sulzbachu /A 4/, který jakožto delegovaný exekutor kanovníků studujících na univerzitě pražské¹⁸⁴ vysvědčuje kapitule ve Veszprému, že tamější kanovník Mikuláš Štěpánův z Weidy již řadu let úspěšně studuje v Praze a tedy mu, dle příkazu papeže Urbana VI., má kapitula vyplácet výnos jeho prebendy po celou dobu studií¹⁸⁵. Na fol. 85 – 85b se nalézá opis další buly¹⁸⁶ Urbana VI., ve které povoluje arcibiskupovi pražskému disponovat se dvěma kanonikáty a prebendami a dvěma dignitami či úřady v jeho či kapitulní kolaci, a konečně folia 104b – 105b přináší informaci o zvolení Bohuslava z Krnova děkanem kapituly. Jedná se tedy vesměs o zápisy přímo související s vnitřními záležitostmi kapituly samé.

¹⁸⁰ Rkp. XIII., f. 19, u přijetí Hynka Adova z Opatovic. Tato přísaha se obvykle nevypisuje celá. Zmiňuje se jako iuramentum de observandis statutis et consuetudinibus nebo iuramentum fidelitatis, oboedientiae ac reverentiae.

¹⁸¹ Určuje obvykle děkan nebo jím pověřený kanovník.

¹⁸² Viz. výše v této podkapitole.

¹⁸³ Regest viz. RBMV I/1, s. 255, č. 1086.

¹⁸⁴ O funkci viz. podrobněji ve stati Jiřího Stočese, Rostocký doklad o činnosti konzervátora práv pražského obecného učení, Evropa a Čechy na konci středověku. Sborník příspěvků věnovaných Františku Šmahelovi. Praha 2004, s. 395-411.

¹⁸⁵ Srovnej ustanovení o studujících kanovnících a jejich prebendách ve statutech kostela pražského v 1. podkapitole. O příčinách, proč byla tato listina opsána do kodexu XIII, se kterým obsahově vůbec nesouvisí, je možné jen spekulovat. Je třeba si uvědomit, že i mezi kanovníky Metropolitní kapituly se vyskytovala celá řada studujících osob a to i na zahraničních univerzitách.

¹⁸⁶ RBMV I/1, s. 120, č. 473, srovnej i výše v této podkapitole.

Jen okrajově je třeba se zmínit o poslední záležitosti související s úředním postupem při přijímání nových kanovníků a tou jsou časové prodlevy mezi jednotlivými úředními kroky, resp. zápisy do kodexu.

Obecně platí, že základní lhůta při vnitřním jednání v kapitule, jež byla obecně uznávána, trvala šest dní¹⁸⁷ a tato lhůta se také ve většině případů dodržovala zvláště pokud se v daném zápisu přímo ohlašuje¹⁸⁸. Až radikálně jiné to bývá u lhůty nebo spíše období mezi vydáním milostivé listiny a jejím předložením v Praze, kde se časová prodleva může z nejrůznějších důvodů i značně prodloužit, což ukazuje následující graf.

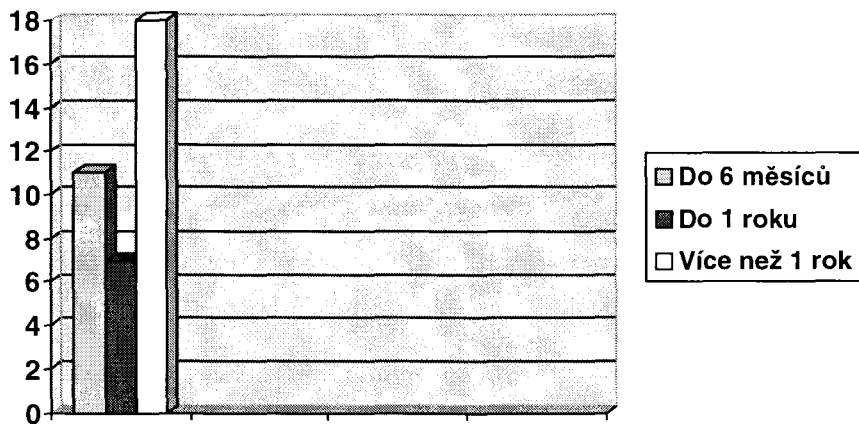
V grafu jsou zahrnuti všichni kanovníci, kteří získali kanonikát na základě papežské „milostivé“ listiny a jejichž přijetí dokumentuje kodex XIII¹⁸⁹ (36 osob). Pro větší přehlednost jsem rozdělil tyto osoby do tří kategorií dle prodlevy mezi datem vydání listiny a prvním doloženým úředním jednáním u kapituly v Praze, jež bylo zapsáno do kodexu XIII.

¹⁸⁷ *Infra sex dies* či *infra terminum sex dierum*, tedy během šesti dní, počítaje v to samozřejmě i oba dny hraniční.

¹⁸⁸ Např. u Fridmana z Ústí /1/, viz. RBMV I/1, s. 16, č. 15; u Erharda z Norimberka /18/, viz. RBMV I/1, s. 245 – 246, č. 1052 a 1054; Václava z Radče /3/, viz. RBMV I/1, s. 30, č. 73; u Beneše z Chobolice /4/ došlo k překročení lhůty o dva dny, viz. RBMV I/1, s. 31, č. 79 a dtto, s. 35, č. 92; u Havla z Kněžice /7/ o jeden den, viz. RBMV I/1, s. 41, č. 114 a dtto, s. 44, č. 125; u Ulrycha Hložka /10/ se naopak jednání o jeden den urychlilo, viz. RBMV I/1, s. 59, č. 197 a dtto, s. 60 – 61, č. 201; o několik týdnů byl termín překročen u Hanky /14/, viz. RBMV I/1, s. 257 – 258, č. 1096 a dtto, s. 260, č. 1107 a podobně i u Pertolda z Částkova /16/, což bylo zapříčiněno sporem s Ulrychem Hložkem, viz. RBMV I/1, s. 265, č. 1129 a dtto, s. 267, č. 1134; o jeden den se urychlilo řízení Pavlovo /27/, viz. RBMV I/1, s. 270 – 271, č. 1145 a 1147; naopak den zpoždění je u Jakuba z Bystrzyce Klodzke /29/, viz. RBMV I/2, s. 300 – 301, č. 1275 a dtto, s. 317 – 318, č. 1344; pouhé tři dny stačily k vyřízení u Filipa ze Želetavy /19/, viz. RBMV I/2, s. 365 – 366, č. 1545 a 1548; o dva dny méně bylo zapotřebí u Ondřeje z Jevíčka /34/, viz. RBMV I/2, s. 531 – 532, č. 2195 a dtto, s. 532, č. 1387; několikátýdenní zdržení je u Mikuláše Puchníka /36/, viz. RBMV I/3, s. 559, č. 2304 a dtto, s. 564, č. 2323, u některých kanovníků nebyly zjevně do kodexu XIII zapsány všechny fáze.

¹⁸⁹ Zbylých 5 kanovníků do celkových 41 osob v kodexu XIII bylo přijato buď arcibiskupem pražským (Hanka /14/), nebo vůlí kapituly (Hynek z Rýzmburka /30/), nebo se časová prodleva mezi vydáním expektance a přijetím nedá přesně určit, protože do kodexu XIII bylo zapsáno pouze finální přijetí a opis expektance chybí (Jan Ujčkův z Prahy /31/, Sezema ml /40/, Václav ze Stříbra /41/)

Prodlevy

Jak vyplývá z grafu, převahu mají osoby s poměrně dlouhou prodlevou mezi vydáním milostivé listiny a prvním úředním jednáním u kapituly. Do kategorie prodlevy delší než jeden rok spadá celkem 18 osob. Graf však v tomto bodě není zcela přesný, protože mezi zástupci poslední skupiny existuje nezanedbatelná stratifikace. K osobám s neobvykle dlouhým obdobím mezi vydáním listiny a jejím uplatněním patří především Erhard z Norimberka /18/, Petr Massen /23/, Ulrych Medek /25/ a Vít z Černčice /37/. O příčinách jejich otálení se dá spíše jen spekulovat, prameny zde obvykle nepodávají jasné informace. To platí především o Erhardovi a Ulrychovi, u Petra bychom snad mohli přičíst tento rozptyl (více než 6 let a 10 měsíců!) zaneprázdnění zapříčiněnému vzděláváním (profesorem lékařství a osobním lékařem císařovny Alžběty) a u Vítka z Černčice diplomatické službě. Do kategorie pouhých hypotéz pak spadají úvahy o zdržení zapříčiněném putováním na svatá místa.

Na opačné straně grafu stojí osoby, u kterých šlo naopak vše rychle. Mezi ně patří Přibyslav z Pořešína /15/, Petr ze Všerub /20/, Matěj z Janova /22/, Jan z Malesice /32/ a Mikuláš Puchník /36/. Hlavní příčinou takové rychlosti se zdá být především snaha providevaných o rychlé získání kanonikátu i prebendy, jež bývá motivována především potřebou získat rychle dostatečný zdroj příjmů. U Petra, Jana i Mikuláše je navíc třeba brát v potaz jejich vliv u kurie i v kruzích domácích, což platí zvláště o Puchníkovi. Poněkud problematičtější se může jevit věc Přibíkova a zvláště Matějova. U Přibíka se dá problém vysvětlit tím, že se jednalo o obsazení uprázdněného děkanství po exkomunikovaném Hynkovi Klukovi, jenž byl sesazen jakožto přívrženec vzdoropapeže Klimenta, čemuž jistě vydatně napomohl pražský arcibiskup Jan z Jenštejna známý jako zapřisáhlý odpůrce Klimentových sympatizantů. Důležité na případu je, že předběžnou exkomunikaci i vydání

provize Příbíkovi, provedl kardinál Pileus listinami vydanými ve Frankfurtu nad Mohanem. Navíc šlo s největší pravděpodobností o akci ze strany Pileovy, Příbíkovi a jeho přímluvců předem připravenou, což vysvědčují extrémně krátké časové rozdíly v datacích jednotlivých listin. Pileus zbavil Hynka Kluka děkanství 29. června a již následující den (!) vydává na toto místo provizi Příbíkovi. Ten pak prostřednictvím ustanovených prokurátorů nelenil a už 23. července téhož roku jedná s kapitulou o svém přijetí. Zde stojí za zmínku i listina z 2. července 1380, s jejíž pomocí ustanovuje otec Markvard prokurátory, protože Příbík dlel tehdy na studiích v Padově. Již asi stěží zjistíme, do jaké míry byl zisk děkanství zapříčiněn osobní zásluhou Příbíkovic, jenž nemohl osobně jednat, či spíše rychlou intervencí vlivného otce u kardinála Pilea, resp. panovníka¹⁹⁰. Nejpravděpodobnější se zdá být hypotéza, že šlo de facto o politickou záležitost.

Na posledním místě zbývá známý a s pařížskou univerzitou spjatý učenec Matěj z Janova /22/. Je celkem pochopitelné, že motivací Matějovou bylo opatřit si beneficium s dostatečnými příjmy na to, aby se mohl dále v Paříži vzdělávat a z tohoto hlediska lze pochopit i spěch, se kterým Matěj žádal o kanonikát a prebendu, jíž se mu však nikdy nedostalo.

Věnujme nyní pozornost lhůtám při úřadování v kapitule samotné. Jak jsem již naznačil, obvyklým termínem pro dání odpovědi na uchazečův požadavek bylo šest dní. Jak vyplývá z poznámky 57., tato lhůta nebyla vždy exaktně dodržována a její překračování o jeden či dva dny oběma směry bylo poměrně běžné.

Nicméně oproti časovému období mezi vydáním milostivé listiny a jejím předložením kapitule, které bylo závislé především na rychlosti providevané osoby, vykazují lhůty úředních postupů uvnitř kapituly stálost. Ve většině případů neuplynuly mezi předložením papežských listin a konečným přijetím více než dva měsíce, ba v mnoha případech se celý proces zkrátil do pouhého jednoho měsíce. I zde však existují výjimky, ve většině případů odůvodněné či alespoň hypoteticky odůvodnitelné. Týká se to především kanovníků, o jejichž přijetí se rozpoutal spor, jako tomu bylo u Konráda z Českých Budějovic /9/, jehož kapitula odmítala přijmout kvůli přiklonění se ke vzdoropapeži Klimentovi, dále kanovníků, kteří byli z nejrůznějších důvodů na cestách nebo zaneprázdnění svými ostatními beneficiemi a u kapituly

¹⁹⁰ Polc – Svatý Jan Nepomucký, s. 105, se domnívá, že hlavní roli v tomto případě hrál Václav IV. a vliv Jana z Jenštejna příliš nepřipouští.

za ně jednal prokurátor¹⁹¹, nebo pravděpodobným problémům při uplatňování papežských listin¹⁹².

4.

Přímluvy při získávání kanonikátu a vztah kanovníků k patronům

Vraťme se nyní, poněkud retrospektivně, k získávání papežských milostivých listin jednotlivými uchazeči. Při bedlivém studiu prosopografických údajů jednotlivých osob více či méně jasně vyplývá fakt, že v řadě případů nebylo vydání listiny a tedy i získání kanonikátu pouze zásluhou uchazeče samého, ale i vlivného přímluvce – „protektora“¹⁹³. Z celkového počtu 65 osob se v této kapitole pojednává o 16 kanovnících¹⁹⁴, u nichž lze na základě znalosti jejich vztahů s potentáty světskými i duchovními uvažovat o určité přímluvě¹⁹⁵. Zásahům těchto protektorů ve prospěch jejich pretendentů napomáhal jednak samotný provizní systém, velká prestiž, kterou kanonikát Metropolitní kapituly mezi klérem bezesporu měl a to jistě nejen díky prebendátním výnosům zabezpečujícím vcelku pohodlnou hmotnou existenci a konečně i to, že ve sledovaném období se řada kanovníckých míst naráz uprázdnila v důsledku morové rány.

Nejprve je nutné přesněji definovat termín přímluva v případě vydávání provizních listin a získávání kanovnícké prebendy. Na jedné straně sice platí, že vydávání provizí bylo výlučně v kompetenci papežské kanceláře, která je za poplatek vystavovala příslušným žadatelům, ať se již dostavili osobně či za sebe poslali svého prokurátora¹⁹⁶, na druhé straně je

¹⁹¹ Jan Václavův z Prahy /11/ (prokurátor), Petr ze Všerub /20/ (ostatní benefícia a činnost u kurie, prokurátor), Matyáš z Janova /22/ (vzdělávání), Jakub z Bystrzyce Klodzke /29/ (ostatní benefícia, cizinec), Jan z Malesice /32/ (ostatní benefícia a činnost u kurie), Matyáš ze Skramník /33/ (benefícia) a Jan Rus /35/ (neodůvodněno).

¹⁹² Erhard z Norimberka /18/ předložil 7. února 1381 exekutorskou listinu, na kterou kapitula pravděpodobně kvůli v letním období vrcholícímu moru nereagovala a Erhard tak předkládá 14. srpna 1381 další listinu vydanou subexekutorem a poté byl 19. srpna konečně přijat.

¹⁹³ Obtíže při nalézání vhodného termínu vedly nakonec k užití takřka provizorního označení „protektor“ ve významu ochránce či „patron“ (nikoliv však ve významu kolátor či fundátor !).

¹⁹⁴ Jedná se o tyto osoby: Petr ze Všerub /20/, Jan z Malesice /32/, Havel z Kněžice /7/, Ulrych Hložek z Hlohové /10/, Pertold z Částkova /16/, Přibyslav Markvartův z Pořešína /15/, Petr Massen z Chotěbuzi /23/, Vít z Černčice /37/, Hynek Adův z Opatovic /38/, Petr Odolena Bonce z Vršce /A 3/, Jan Janův z Boršnice /A 13/, Beneš z Chobolice /4/, Jakub Wigandův z Nového Města pražského /A 21/, Václav Pavlův z Jenštejna /A 23/, Mikuláš Puchník z Černic /36/, Jan řečený Rus /35/.

¹⁹⁵ Např. Gerhard Fouquet v podtitulu své dvoudílné práce o kapitule ve Špýru užívá termínů *adlige Freundschaft, fürstliche Patronage und päpstliche Klientel* (G. Fouquet, *Das speyrer Domkapitel im späten Mittelalter* (ca. 1350 – 1540), *Adlige Freundschaft, fürstliche Patronage und päpstliche Klientel, Quellen und Abhandlungen zur mittelrheinischen Kirchengeschichte*, Mainz 1985/86; I-II, Mainz 1987).

¹⁹⁶ Termín *procurator* si v tomto případě zaslouží podrobnější jazykové upřesnění. Základním významem slova je plnomocník – právní zástupce jiné osoby ať již při jednání u kurie či na domácí scéně např. u soudu generálního vikáře. Prokurátor však může být i plnomocníkem – poslem, který doručuje určité písemnosti, peněžní obnosy (např. pro papežskou komoru) apod. Ještě jiný význam má slovo prokurátor ve statutech, kde se praví, že každý kanovník Metropolitní kapituly má povinnost ustanovit prokurátora v případě své nepřítomnosti.

však známo, že v mnoha vydaných provizích nalezneme již zmíněnou klauzuli (*ex consideratione XY*¹⁹⁷), která dle mého názoru dosti jasně vypovídá o vztahu mezi providovaným klerikem a osobou, jež se přimlouvá za vydání provize. Vedle toho lze u některých osob hypoteticky vyvozovat přimluvu a to především na základě jejich předchozí kariéry a předpokládaným kontaktům a vztahům. Velmi markantní jsou případy, kdy se obsazení kanonikátu dalo *auctoritate ordinaria* tedy z moci arcibiskupa pražského. Vzhledem k tomu, že arcibiskup mohl obsazovat pouze dva, resp. čtyři kanonikáty, jeho sympatie zde vystupují na povrch poměrně jasně.

Přimluvy můžeme pro větší přehlednost rozdělit do dvou věcných hledisek. Věcným hlediskem přitom rozumím motiv přimluvce - protektora, který prosazuje svého klienta. Obvykle se jedná buď o motiv na základě příbuzenství, kdy protektor prosazuje přímého člena rodiny nebo i vzdálenějšího příbuzného a to pouze na základě příbuzenství bez jakýchkoliv dalších konotací. Druhým věcným hlediskem bývá obvykle přimluva motivovaná činností dané osoby jakožto familiáře¹⁹⁸ přimluvcova. Tato činnost může mít rozmanité podoby od úředního působení v nějaké funkci přes vystupování v diplomatických službách až po vykonávání služeb „osobního charakteru“ (lékař).

Protěžované osoby mohly vzhledem ke struktuře středověké společnosti pocházet v zásadě pouze ze tří následujících okruhů.

Na prvním místě stojí papežský dvůr, kde tyto osoby působily především v různých úředních funkcích (sekretář, písař, abreviátor, korektor). Takovým uchazečům bývala obvykle vydána provize na konkrétní a již uprázdněný kanonikát včetně prebendy, zatímco ostatní uchazeči mající pouhé expektance, resp. *provisiones sub exspectatione prebendae*, museli na svoji prebendu čekat. Řada z nich ji však nezískala až do své smrti.

Druhým okruhem, odkud vycházely protěžované osoby, jsou panovnické dvory Karla a Václava IV. a rovněž dvory jejich manželek, především císařovny Alžběty a královny

Tento prokurátor pak spravuje výnosy z příslušné prebendy a je povinen vykonávat všechny úkoly sídelního kanovníka, v případě účasti na mších a dalších pobožnostech pobírá porce a skládá účty ze svého hospodaření (viz. Menčík, s. 25 – 26, a podrobněji Emler, s. 305).

¹⁹⁷ Tyto provize lze nalézt v prosopografickém seznamu pod označením „na přimluvu XY“.

¹⁹⁸ Termín *familiaris (amicus)* znamenal původně v antické latině blízkého tzn. rodinného přítele, tedy člověka patřícího takřka do rodiny, někdy i adoptovaného dle římského práva. Ve středověké latině se pak význam termínu rozšiřuje na všechny osoby vyskytující se v okruhu jakéhokoli světského či duchovního potentáta, které požívají jeho důvěry, patří k jeho dvoru či zastávají různé úřady nebo funkce ať už čestné nebo s faktickým výkonem nějakých povinností.

Johany. Zde, kromě úřednického působení a prokazování diplomatických služeb, vystupuje jako motivační faktor do popředí také služba osobního lékaře zastávaná providovaným klerikem.

Třetím a v případě tohoto výzkumu i posledním okruhem je pak arcibiskup pražský. Vedle již vyjmenovaných okruhů si lze představit i řadu dalších (šlechtické rody, opati apod.), ze kterých mohli noví kanovníci vycházet. Ve vybraném vzorku se však nevyskytují.

Zásadně je však nutné podotknout, že nastíněné rozdělení si rozhodně neklade ambici být nějakým axiomem už proto, že na základě zkoumaného vzorku osob – kanovníků se ukázalo, že zde existuje celá řada přechodných či smíšených typů a motivů přímluv a to především u osob, které se pohybovaly a vyvíjely činnost v několika okruzích současně.

Pokud bychom se nyní vrátili ke 3. podkapitole k rubrice „varianty přijetí“, zjistíme, že zde existují tři varianty, které se poměrně zásadně odlišují v počtu jednotlivých zápisů – úředních kroků. Zjednodušeně se dá říci, že některými providovanými kleriky se tehdejší „byrokracie“ zabývala více a důkladněji, jakoby na nich více záleželo, jinými pak o poznání méně. Porovnáme-li tyto varianty vzhledem k osobám, kterých se týkají, zjistíme záhy, že řada osob ze zkoumaného vzorku se vyskytuje v první, nejdůkladnější, variantě. Udělejme si nyní malou statistiku. Zkoumaný vzorek providovaných kleriků čítá celkem 16 osob. Rkp. XIII zaznamenává proces přijetí u 12 z nich, z tohoto počtu jsem ještě odečetl Pertolda z Částkova řeč. Homole /16/, protože proces přijetí byl vzhledem k jeho sporu s Ulrychem Hložkem /10/ o prebendu po Hynkovi Klukovi značně specifický. Z těchto 11 osob se v první (úplné) variantě procesu přijetí objevuje 7 nastávajících kanovníků. Domnívám se, že i toto v jistém smyslu dosvědčuje zázemí daných osob.

Nyní stručně představím zkoumané kanovníky¹⁹⁹. Na prvním místě uvádím osoby, jejichž přímluvce spatřuji primárně v prostředí papežského dvora.

Nejvýznamnější osobností této skupiny je jistě *Petr ze Všerub /20/*. Tento původem pravděpodobně nižší šlechtic se během svého života stal významným papežským úředníkem, diplomatem ve službách kurie i Václava IV. a významným mnohoobročníkem. U kurie je doložen jako sekretář, písař listin i jejich korektor. Jeho dobrou pozici u papežského dvora

¹⁹⁹ Biogramy včetně legendy jsou uvedeny v příloze.

ilustruje řada vydaných privilegií²⁰⁰ i udělovaných beneficí²⁰¹. Na domácím poli je doložen jako kaplan Václava IV a člen prestižního bratrstva Obruče a kladiva složeného převážně z Václavovi blízkých osob²⁰², i jako jeho posel v diplomatických službách. Osobnost Petra ze Všerub by si bezesporu zasloužila zcela samostatné pojednání, což však není účelem této práce.

Jako *familiaris Petri de Wsserub* je označen další z této skupiny *Jan z Malesice /32/*.

V tomto případě se pravděpodobně jedná o klientelistický a možná dokonce přátelský vztah²⁰³ mezi oběma kleriky s tím, že Jan byl pravděpodobně mladší než Petr. Zde je nutné si všimnout i toho, že obě osoby pochází z lokalit ležících nedaleko od sebe a jsou původem z nižší šlechty, kromě toho se z pramenů zdá, že i u kurie pobývali společně²⁰⁴. Jan z Malesice prožil svoji kariéru částečně ve stínu Petrově. Stejně jako Petr působil u kurie jako sekretář i písař, získal privilegium umožňující mu pobírat plné výnosy svých beneficí jako kdyby byl u nich osobně přítomen a působil v diplomatických službách u Filipa, biskupa ostijského. Po smrti Petra ze Všerub bydlel v jeho pražském domě, který nakonec odkázal kapitule. Na domácí půdě se Jan objevuje poněkud méně než Petr. Nově zvolený arcibiskup Albík z Uničova si ho vybral jako posla ke kurii, aby obstaral papežské potvrzení volby a vyjednal placení servicia. Beneficií zřejmě nedržel tak velké množství jako Petr, kromě kanonikátu v Praze vlastnil ještě kanovníctví a později i proboštství v Olomouci a údajně měl být i kanovníkem u sv. Apolináře v Praze. Po volbě Mikuláše Puchníka /36/ se v srpnu 1402 stal jedním z ručitelů servicia, poplatku *pro pallio* a veškerých nedoplatků z předchozích dob, které slíbil Puchník odvést papežské komoře. Po náhlé smrti zvoleného arcibiskupa se pak spolu s Janem ze Kbel, který byl druhým ručitelem, dostává do nepříjemných a vleklých problémů s papežskou komorou, florentskými kupci i Metropolitní kapitulou²⁰⁵. Protože se jednalo o jeden z významných soudních sporů té doby, uvádím v několika následujících odstavcích jeho stručné shrnutí.

²⁰⁰ Např. dispens kvůli tělesnému postižení, právo učinit závěť, pobírat roční dávky od osob v jejichž prospěch se vzdá svých neslučitelných beneficí, viz biogram.

²⁰¹ Věčné vikářství probošta pražského, kanonikáty vyšehradský, v Mohuči a v Olomouci.

²⁰² Patřil do okruhu *dvorských kleriků*, panovníkových oblíbenců a protivníků arcibiskupa Jana z Jenštejna a jeho generálních vikářů Jana z Pomuku a Mikuláše Puchníka.

²⁰³ V případě pokrevního příbuzenství by se nejspíše užil výraz *germanus* či *nepos*. Proti tomu uvádí J. Eršil, Zatížení církevními dávkami v Čechách na počátku 15. století (K otázce papežského desátku z r. 1403), ČsČH X, 1962, s. 536, že šlo o příbuzenství avšak bez bližšího upřesnění.

²⁰⁴ Dramatická příhoda v Perugii, viz. biogram v příloze, rubrika doložen.

²⁰⁵ Celý spor velmi podrobně popisuje J. Eršil, Zatížení církevními dávkami v Čechách na počátku 15. století (K otázce papežského desátku z r. 1403), ČsČH X, 1962, s. 533 – 555.

Placení sporné částky o astronomické hodnotě 4 700²⁰⁶ florénů se stalo na dlouhá léta jablkem sváru mezi ručiteli a kapitulou. Ta totiž vybavila oba jmenované listinou, ve které se zavazovala jmenovaným uhradit všechny výlohy spojené s jmenováním Puchníka arcibiskupem. Zpočátku vše nasvědčovalo tomu, že se dluh podaří uhradit vypsáním daně – příspěvku na pallium, který však většina kléru odmítla zaplatit s poukazem na to, že Puchník je již mrtev a pallium vůbec neobdržel. Kromě kapituly samé a několika dalších duchovních, vesměs na kapitule závislých, odmítli tento příspěvek platit všichni ostatní beneficiáti. S porozuměním se Malesic a Kbel nesešli ani u nového arcibiskupa Zbyňka Zajíce, který sám potřeboval podobnou daň vyhlásit na své pallium. Z výnosu daně vybírané Malesicem se tak nakonec podařilo zaplatit jen asi pětinu celkové částky.

Další možností, jak získat potřebné prostředky, bylo využít výnosů arcibiskupských statků od smrti Olbrama ze Škvorce /A 5/, k čemuž ale kapitula rezolutně odmítla dát souhlas. To přivedlo oba věřitele do těžkých potíží, protože na ně kvůli nesplacení byla uvalena exkomunikace²⁰⁷, a proto ani nemohli započít při s kapitulou. Malesicovi se však podařilo získat alespoň nějaké finanční prostředky, a tak se na konci dubna 1404 exkomunikace zbavil. Tím zároveň začíná i spor s kapitulou vedený před kuriálními soudy. Tento spor, ve kterém se štěstí klonilo hned na tu a hned zas na onu stranu, byl ukončen až v červnu 1406 a to překvapivě Malesicovou porážkou. Oba dlužníci museli tedy podstatnou část zaplatit ze svého a pravděpodobně jen částečně se jim přispělo z výnosu zvláštního desátku vybíraného roku 1407.

Celá kauza byla ještě po řadě let kritizována Janem Husem²⁰⁸, kterému vadilo, že mělo být placeno *servicium* za arcibiskupa, jenž kvůli brzké smrti nikdy do funkce nenastoupil, resp. ji nevykonával. Papežská komora přesto na zaplacení trvala i přes Puchníkovu smrt, protože k právnímu aktu, tj. k vydání listin potvrzujících Puchníka ve funkci došlo, což Hus oprávněně vnímal jako projev kuriální hamižnosti. Takové jednání považoval za ukázkový příklad svatokupectví. Husova kritika rovněž názorně vypovídá o tom, jak tento spor doslova „hýbal“ tehdejší společnost.

²⁰⁶ Tj. Puchníkovu *servicium* 2 800 fl., nedoplatky 300 fl. Zbytek částky tvoří peníze vynaložené Malesicem a Janem ze Kbel na různé „pozornosti“ při jednáních v Římě, ve kterých se jim podařilo prosadit Puchníkovu jmenování arcibiskupem pražským, i přes značnou nelibost panovnické strany. Puchník patřil k osobám, jež byly bezprostředně spjaty s někdejší arcibiskupem Janem z Jenštejna, kterého Václav IV tolik nenáviděl a navíc i sám Puchník došel úhony při „vyšetřování“ Jana z Pomuku.

²⁰⁷ A to i přes ustanovení privilegia (MBV V, s. 1128 – 1129), že na Malesice nemůže uvalit exkomunikaci žádný delegovaný soudce, pokud k tomu nemá speciální souhlas od papeže.

²⁰⁸ *Opera omnia*, s. 209, „Za Puchníka k pražskému arcibiskupství stáli sú rukojmě ještě po jeho smrti Kbel a Malesic a jiní, a musili sú platiti, an, nepoživ nic biskupství, aniž v ně vstúpil, umřel jest !“

Konečně poslední osobností kleriků z okruhu papežského dvora je *Havel z Kněžice /7/*. Kanovník šlechtického původu a děkan kapituly u sv. Apolináře v Praze je doložen jako kaplan Karla IV.²⁰⁹, jehož přímluva se také v expektanci objevuje.

Nyní se přesuneme do okruhu kleriků, u kterých odvozuji přímluvu z prostředí světského, především panovnických dvorů Karla IV. či Václava IV. a jejich manželek. Tato nejpočetnější skupina pojímá celkem 10 osob. Začneme u dvou, dle mého soudu nejvýznamnějších a svými osudy a vzájemným potýkáním i nejzajímavějšími z nich. *Ulrych Hložek z Hlohové /10/* i *Pertold z Částkova /16/* využili příhodné situace, která nastala po sesazení tehdejšího děkana kapituly Hynka Kluka a jeho exkomunikaci kvůli přiklonění se k protipapeži. Tento akt provedl v papežově zastoupení kardinál Pileus 29. června 1380 listinou vydanou ve Frankfurtu nad Mohanem. U Metropolitní kapituly se díky tomu záhy uprázdnilo jak děkanství tak i kanonikát s prebendou. Děkanství bylo obsazeno již velmi záhy, když hned následujícího dne po sesazení Klukově na ně vydal tentýž kardinál Pileus provizi tehdy teprve dvaadvacetiletému²¹⁰ *Přibyslavovi Markvartovu z Pořešína /15/*, jehož otec zastával významnou a prestižní funkci královského maršálka a byl rovněž členem bratrstva Obruče a kladiva²¹¹. Dá se předpokládat, že v tomto případě zasáhl ne-li přímo panovník pak otec Přibyslavův u kardinála Pilea²¹². Přibyslav však zastával funkci jen do svých 28 let, kdy předčasně umírá²¹³. Jen na okraj zde poznamenávám, že Přibyslav měl rovněž, pravděpodobně mladšího, bratra Jaroslava, jenž dosáhl kanonikátu v roce 1388 a zastával úřad probošta litoměřického²¹⁴. Jinak byl Jaroslav spíše vzdělavcem a jistě dobrým právníkem, neboť získal doktorát dekretů a zastával úřad rektora právnické univerzity pražské.

Vraťme se však k uvolněnému kanonikátu a prebendě, o který, jak uvidíme, brzy vypukl spor mezi dvěma již výše zmíněnými pretendenty. Zpočátku vše nasvědčovalo ve prospěch Ulrycha Hložka, který k získání kanonikátu použil svoji expektanci²¹⁵ z 11. května 1378 a přijat byl 27. srpna 1379, avšak prebendu nevlastnil. Na prebendu po Hynkovi Klukovi si nechal kardinálem Pileem vystavit speciální provizi dne 30. června 1380 tedy opět

²⁰⁹ Funkce papežského kaplana, s níž je také spojován, byla v jeho případě pravděpodobně pouze čestným titulem. Havel se jinak v okruhu kurie vůbec nevyskytuje.

²¹⁰ Polc – Jan Nepomucký, s. 105.

²¹¹ Pátková, s. 16, vč. další literatury.

²¹² Viz. blíže v kapitole III 3.

²¹³ Polc – Jan Nepomucký, dtto.

²¹⁴ Jeden z kanonikátů Metropolitní kapituly byl fixně spjat s proboštvím litoměřické kapituly.

²¹⁵ Resp. provizi s očekáváním prebendy (*provisio sub expectationis prebendae*). Avšak vzhledem k tomu, že většině přijímaných kandidátů šlo s největší pravděpodobností ani ne tolik o kanonikát samotný, ale především o prebendu, užívám v takových případech výrazu expektance, který lépe vystihuje daný stav.

pouhý den po Klukově sesazení. Zde se mu do cesty postavila první překážka, když kapitula zprvu odmítala „kardinálskou provizi“ uznat. Pod hrozbou možného trestu exkomunikace, který by v případě neuposlechnutí papežova plnomocníka mohl následovat a pod vidinou dlouhého sporu před kuriálními soudy nakonec kapitula ustoupila a Ulrych byl 26. července 1380 uveden v držení prebendy. Uveďme nyní několik podrobnějších údajů o Ulrychovi. Jednalo se o osobu šlechtického původu, s kněžským svěcením, kaplana a dvořana Václava IV. Vzpomínán je rovněž jako kanovník vyšehradský. Oproti tomu Pertold z Částkova byl patrně rovněž šlechtického původu, dvořanem arcibiskupovým ale stejně tak i kaplanem královny Johany, na jejíž přímluvu ostatně obdržel provizi znějící taktéž na kanonikát a prebendu po Hynkovi Klukovi, která byla vydána papežem 19. října 1380 v době, kdy již na prebendě „seděl“ Ulrych Hložek. K prvnímu doloženému střetu došlo překvapivě až 16. května 1382²¹⁶. Kapitula odmítla Pertolda uvést v držení prebendy kvůli tomu, že ji již drží Ulrych Hložek a odkázala ho na jeho exekutory, kteří mají záležitost dále řešit. Zajímavá je rovněž poznámka, že dle statut není zakázáno, aby se o jednu prebendu dělily dvě osoby. Na takové řešení odmítl Pertold přistoupit a dal se na nejistou cestu sporu s Ulrychem. Tento spor vedený před soudem generálního vikáře nám s ne vždy dostatečnou podrobností osvětlují v edici vydaná Soudní akta konsistoře pražské²¹⁷. Poté, co obě strany ustanovily své prokurátory žádal Pertold, aby byl Hložek neprodleně sekvestrován, tj. zbaven prebendy. Klíčové jednání celého sporu se, dle mého názoru, odehrálo až 3. ledna 1384. Tehdy nejprve Ulrych Hložek obvinil Pertolda z *kontumace*²¹⁸, protože nepředložil všechny potřebné písemnosti. Pertold nařčení vzápětí odmítl a naopak obvinil Ulrycha²¹⁹, že neměl přijímat prebendu z rukou generálních vikářů, protože ti k tomu na rozdíl od arcibiskupa nejsou oprávněni. Obě strany pak složily sumu 100 kop grošů pražských jako zálohu na vedení sporu a ustanovily rukojmí této částky. Za zmínku stojí i to, že na Hložkově straně byl rukojmím ustanoven Jakub ze Sušice řečený též Aristoteles, který v té době platil za velmi dobrého právníka a byl ostatně i Hložkovým prokurátorem a kanovníkem Metropolitní kapituly. Konečně generální vikář nařídil oběma stranám, aby po dobu své nepřítomnosti zajistily řádnou duchovní péči ve farnostech, které byly v jejich držení, Pertold v Hlohové²²⁰ a Ulrych

²¹⁶ Co bylo příčinou takového zdržení mezi vydáním Pertoldovy provize a jejím uplatňováním není známo.

Prameny zde mlčí.

²¹⁷ F. Tadra (ed.), Acta iudiciaria consistorii pragensis (Soudní akta konsistoře pražské) I - VII, Praha 1893 – 1900.

²¹⁸ Význam slova *contumatio* je původně urážka či pohrdání. Zde se jedná o speciální právní termín, který bychom mohli přeložit jako pohrdání autoritou soudu event. i pohrdání protivnou stranou. V praxi se jednalo obvykle o *nestání*, tj. *nedostavení se k soudu*. V Soudních aktech nalezneme mnoho případů užití tohoto termínu. Kontumován mohl být účastník sporu, který nedodal v určeném termínu všechny podklady protistraně, aby na ně mohla reagovat nebo se vůbec (často i opakovaně) nedostavil k soudnímu stání.

²¹⁹ Exekutorem jeho provize na prebendu po Hynkovi Klukovi byl Přibyslav, arcijáhen horšovský.

²²⁰ Ustanoven střídník.

v Srbici²²¹. Pro rozhodnutí ve sporu se nakonec ukázala být klíčovou výše zmíněná právnická klička, kterou proti Ulrychovi použil Pertold tj. neoprávněnost přijetí prebendy z rukou generálních vikářů a pomnutí pravomoci arcibiskupovy. Konečné rozhodnutí z 22. ledna 1384 tak jednoznačně vyznělo ve prospěch Pertoldův. Ulrych byl prohlášen za kontumovaného, sekvestrován od prebendy a odsouzen k zaplacení soudních výloh.

Dle mého názoru se v tomto případě jedná o velmi zajímavý případ, který názorně ilustruje průběh sporu mezi dvěma vlivnými kleriky a jehož konec se jistě nedal předem dobře odhadnout. Výsledek však správně odhadl, byť takřka v hodině dvanácté, Hložkův prokurátor Jakub ze Sušice když 16. ledna 1384 ustanovil místo sebe zástupce ve vedení tohoto sporu. Ve sporu se navíc mohly promítnout vztahy mezi kapitulou, arcibiskupem a panovníkem, do jaké míry a jakým způsobem se dá jen stěží určit, z pramenů nevyplývá nic konkrétního ani v náznacích²²². Pravdou však je, že zatímco mezi kapitulou a arcibiskupem vládla spíše nevraživost, vůči králi si kapitula stála přátelsky.

Nyní se přesuneme k dalším osobnostem této skupiny. *Petr Massen z Chotěbuzi /23/* se zprvu poohlížel spíše po medicínské dráze a roku 1377 dosáhl mistrovského gradu v lékařství. Záhy se stává osobním lékařem Karla IV. a později i císařovny – vdovy Alžběty. Díky její přímluvě dosáhl roku 1389 kanonikátu. Kromě toho je vzpomínán i jako kanovník krakovský a kustod kapituly vratislavské.

Oproti němu *Vít z Černčice /37/* je spojen spíše s osobou Václava IV. Patřil k dvorským klerikům a královým familiářům. Kromě kanonikátu Metropolitní kapituly a několika dalších méně významných beneficií držel rovněž kanovníctví vyšehradské, vratislavské a postupně několik různých arcijáhensství. O vlivu Vítkově v domácím prostředí názorně svědčí průběh sporu²²³, který vedl s Vilémem Slavatou z Ostrova, farářem v Budči o desátky z polí ve vsi Choleč, kterou držel jako prebendu ke kanovníctví vyšehradskému.

Další významnou osobností byl i kancléř a kaplan císařovny Alžběty *Hynek Adův z Opatovic /38/*, jenž kromě kanonikátu pražského, kterého dosáhl expektancí na Alžbětinu přímluvu, držel i kanovníctví v Krakově.

²²¹ Žádost o vizitační zprávu ve farnosti od arcijáhna.

²²² Podrobnější informace nepodává ani, jinak na detaily bohatá, práce Jaroslava Polce, Svatý Jan Nepomucký, Praha 1993.

²²³ Tadra – Protokoly, s. 3 – 4, podrobný popis sporu viz. biogram.

Typickou ukázkou prolínání okruhů panovnického a arcibiskupova dvora je osobnost *Petra Odolenova Bonce z Vršce /A 3/*. Ten kromě krátkého notářského působení v arcibiskupské kanceláři a vyučování Jana z Jenštejna byl i kaplanem Karla IV. a úředníkem v jeho kanceláři. Roku 1376 navíc cestoval do Říma kvůli volbě Václava IV. římským králem.

V církevní kariéře dospěl nejdále *Jan Janův z Boršnice /A 13/*, jenž se roku 1397 stal biskupem v Lubuši a po několika letech i arcibiskupem v Ostrihomi. Jeho předchozí kariéra se odvíjela od působení v kanceláři Karlově i Václavově a hromadění beneficií, převážně kanonikátů v Olomouci a u sv. Jiljí. Těchto obročí se po dosažení biskupství ve slezské Lubuši musel vzdát. Jan působil i jako papežský kaplan a auditor a díky této funkci si vymohl jinak nepřiliš časté privilegium zaručující mu přednost při dosahování beneficií před všemi papežskými familiáři. Toto privilegium pro něj bylo klíčové v roce 1393, když vedl spor o kanovnickou prebendu po Martinu Hispanovi /2/ s *Benešem z Chobolice /4/*²²⁴, kaplanem císařovny Alžběty. V rovině osobní se oba výše jmenovaní brzy smířili, protože dle pramenů již o dva roky později spatřujeme Beneše jako prokurátora Janova.

Posledním zástupcem této skupiny je *Jakub Wigandův z Nového Města pražského /A 21/* jediný měšťan z celého vzorku. Jakub cestoval v letech 1373 a 1374 jako vyslanec Karla IV. k papežskému dvoru a v kanceláři Karlově působil ve funkcích notáře a sekretáře. Sekretářem byl i v kanceláři arcibiskupově.

Na závěr věnujme pozornost poslednímu okruhu kanovníků, kteří byli nějakým způsobem spojeni s arcibiskupským dvorem či kanceláří nebo i se samotnou osobou arcibiskupa.

Na prvním místě je třeba jmenovat *Václava Pavlova z Jenštejna* řečeného též *Volek /A 23/*, jehož největší devizou byl bezesporu příbuzenský vztah s pražským arcibiskupem Janem a právě za pontifikátu svého bratra dosahuje kanonikátu pražského. V letech 1379 – 1380/81 dlel spolu s budoucím pražským arcibiskupem a synovcem Janovým Olbrazem ze Škvorce na studiích v Padově, avšak žádného akademického gradu nedosáhl. S tím pravděpodobně

²²⁴ Po smrti Martina Hispana se dle zvyklostí pražského kostela rozhodl Beneš z Chobolice optovat jeho výnosnější prebendu, avšak poté, co se své prebendy vzdal vznesl nárok na Hispanovu prebendu Jan z Prusnice a spor u papežské kurie vyhrál. Benešovi tak nezbylo nic, protože jeho původní prebendu již mezitím obsadil Bohuslav Janův z Krnova. Proto Beneš zahájil spor s Bohuslavem a svou původní prebendu získal zpět.

souvisí i jeho ne zrovna lichotivá přezdívka²²⁵. Do kategorie pouhých hypotéz pak spadá názor, že vzhledem ke svým neuspokojivým studijním výsledkům a rozmařilému životu, jenž údajně v Padově vedl, mohl být do kapituly tak říkajíc „uklizen“. Zde záhy dosahuje prebendy, kterou později pravděpodobně pomocí opce směnil za jinou. Kromě toho je vzpomínán jako kanovník či probošt v několika především domácích kapitulách²²⁶ a za zmínku jistě stojí i jeho donátorská činnost v Míšni²²⁷.

Bezesporu velmi významnou osobností té doby byl *Mikuláš Puchník z Černic /36/* a to nejen pro onu známou příhodu s výsledkem na mučidlech, na kterou tak krutě doplatil jeho kolega v úřadu generálního vikáře Jan z Pomuku. Mikuláš Puchník byl bezesporu jedním z největších mnohoobročníků, resp. spíše mnohoexpektantů²²⁸, své doby o čemž velmi trefně vypovídá přízvisko *nullatenus et omnitenus ecclesiarum canonicus*. Tento muž původem z nižší šlechty dosáhl kanonikátu i prebendy roku 1388, tedy v době, kdy již několik let zastával úřad generálního vikáře. Kromě církevních kruhů dosáhl značné kariéry i na univerzitě pražské. Po mistrovství svobodných umění a několikerém působení examinačnickém se stal profesorem právnické fakulty, vicekancléřem univerzity a v období 1389 – 1390 zastával i úřad rektorský. V církevních kruzích se snažil získávat kanonikáty u nejrůznějších kapitul především v českých zemích, které mu měly zabezpečit bezproblémovou hmotnou existenci a tedy i zastávání vysokých úředních postů oficiála a generálního vikáře arcibiskupa pražského²²⁹. Je však třeba důrazně podotknout, že u většiny kanonikátů pravděpodobně nevladnil prebendu a patří tak mezi *mnohoexpektanty*²³⁰. Nejslavnějšího postu dosáhl 26. července 1402, kdy byl kapitulou zvolen arcibiskupem pražským po zemřelém Olbramovi ze Škvorce. Této funkce si však příliš neužil a fakticky ji ani nevykonával neboť umírá již 19. září 1402 ještě před svým vysvěcením. O problémech, do kterých upadli ručitelé jeho servicia, jsem již pojednal na jiném místě. Mezi zajímavé epizody Puchníkova života patří například půjčka 95 kop gr. praž., kterou učinil pro Olbrama ze Škvorce a za kterou se mu ručilo de facto bezcenným rybníkem s prasklou hrází a to ještě s blahosklonným dodatkem, který mu povoluje ponechat si ryby, pokud by snad nějaké v rybníku našel²³¹. Puchník však rybník brzy opravil a v následujících letech již každoročně odváděl kapitule 1/10 ulovených ryb²³². Kromě toho byl činný i v oblasti kulturní. Víme, že

²²⁵ J. Polc, Svatý Jan Nepomucký, Praha 1993, s. 101.

²²⁶ Viz. blíže příslušný biogram v příloze.

²²⁷ LE II, s. 161, oltář sv. Václava.

²²⁸ Viz. blíže kapitola III 2.

²²⁹ Kanonikáty viz. podrobně v biogramu.

²³⁰ Viz. výše.

²³¹ LE VI, s. 242 – 243.

²³² RBMV I/6, s. 1425.

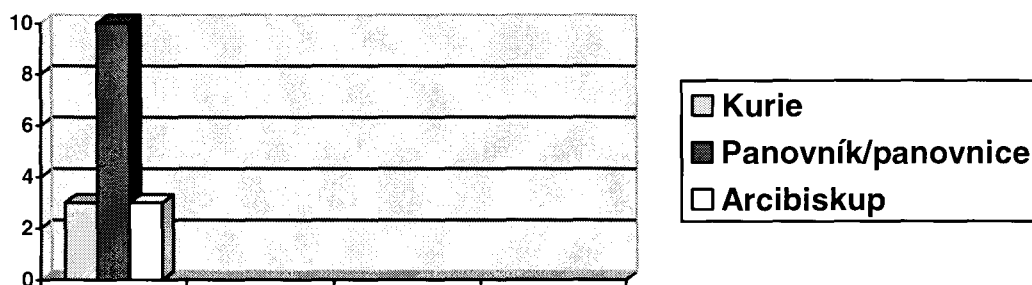
zakoupil část postily Johlína z Vodňan²³³ a je autorem díla *Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem*, jenž podává poměrně stručný a názorný přehled o průběhu a vedení procesu před soudem oficiála v Praze²³⁴.

Posledním z této skupiny i z celkového výčtu je kanovník *Jan řečený Rus /35/*. Bližší konotace přízviska nám nejsou bohužel známy a vzhledem k tomu, že v pramenech se uvádí důsledně pouze pod tímto označením, nelze určit ani místo původu a tudíž ho nemůžeme ani hypoteticky sociálně určit. K zařazení do této skupiny mne vedla skutečnost, že jmenovaný Jan je uváděn jako kaplan arcibiskupa Jana z Jenštejna byť bez podrobnějšího časového vymezení.

Na závěr se pokusme o malé statistické shrnutí, ve kterém provedeme analýzu vzorku 16 kanovníků z hlediska okruhů přímluv, dosažených univerzitních gradů a sociálního původu.

Nejprve k okruhům přímluv. Jak naznačuje graf plných deset kanovníků se vyskytuje v okruhu panovnickém, zbylé dva okruhy mají shodně po třech osobách. Z toho je, dle mého názoru, dobře patrný velký vliv, který měli panovníci či panovnice té doby vůči papežské kurii. Zvláště patrné²³⁵ je to u Karla IV. a Alžběty Pomořanské, méně pak u Václava IV., resp. královny Johany²³⁶.

Okruhy přímluv

²³³ Podlaha – Soupis, s. 452.

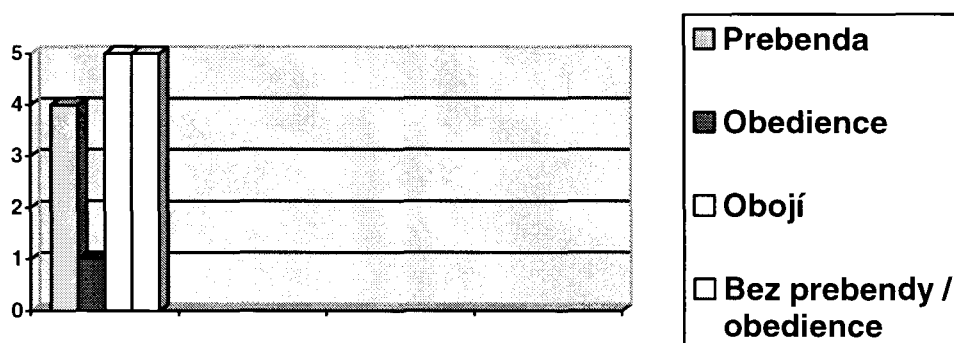
²³⁴ O tomto díle podrobněji v kapitole IV 3.

²³⁵ Pokud bychom brali v potaz pouze přímluvy uvedené výslovně v klauzuli *ex consideratione*, nebyl by výsledek zcela jednoznačný. Karel IV. se stejně jako královna Johana přímluvil pouze za jednoho z vybraných kleriků, Václav IV. za dva a Alžběta Pomořanská za tři. Avšak je nutné brát v potaz i přímluvy, jež nejsou písemně zachyceny v provizích a byly pravděpodobně vyjadřovány neoficiální cestou. Takové přímluvy je možné hypoteticky vyvodit z předchozí kariéry daného klerika a funkcí, které zastával.

²³⁶ Ta se přímluvila pouze za Pertolda z Částkova /16/, viz. biogram.

V dalším grafu se zachycuje vzájemný poměr mezi kanovníky s prebendou, obediencí, případně obojím a kanovníky bez prebendy. Dle grafu je patrné, že deset kanovníků z našeho vzorku vlastnilo prebendu či obedienci a z toho pět²³⁷ dokonce oba zdroje příjmů. K tomuto počtu je třeba přidat ještě Přibyslava Markvartova z Pořešína /15/, protože ten získal děkanství po Hynkovi Klukovi, jež bylo spojeno s nemalými finančními příjmy. Na druhé straně, mezi kanovníky neprebendátními, se tak ocitá pouhých pět vesměs méně významných osob²³⁸. Navíc je nutné si uvědomit, že se nacházíme v době, kdy se řada prebendátních míst i obediencí uprázdnila v důsledku morové rány, což nemusí být ve zkoumaném vzorku tolik patrné, ale v celkovém seznamu vystupuje tento fenomén dosti zřetelně.

Prebendy a obedience

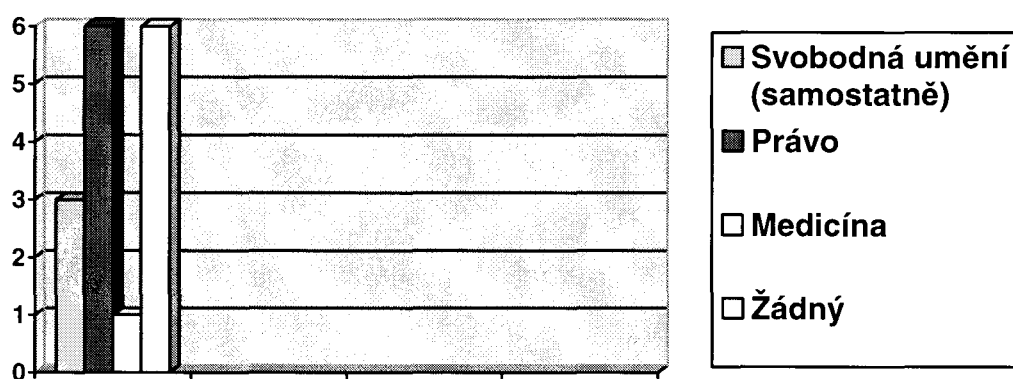
Dalším kritériem, jež rovněž vypovídá o určité výjimečnosti protěžovaných kanovníků, jsou dosažené univerzitní grady. Pro účely tohoto přehledu jsem sledoval pouze oborové vzdělání bez vnitřního členění na jednotlivé stupně (bakalář, mistr, doktor) a v případě artistické fakulty jsou zahrnuti pouze ti, kteří nedosáhli gradu na žádném dalším oboru. Jinak samozřejmě platí, že artistická fakulta tvořila předstupeň jakémukoliv dalšímu vzdělávání. Z grafu vyplývá, že úroveň vzdělanosti byla v kapitule poměrně vysoká, jistě vyšší než u běžného kléru. Poměrně vysoký počet kanovníků bez gradu je, dle mého názoru, dán spíše špatným doložením v pramenech než skutečnou negraduovaností. Jako alternativní

²³⁷ Jedná se o Petra ze Všerub /20/, Jana z Malesice /32/, Vítka z Černčice /37/, Beneše Ulrychova z Chobolice /4/ a Václava z Jenštejna /A 23/, přičemž zvláště o prvních třech z této skupiny se dá s jistotou říci, že patřili mezi mnohoobročníky nebo jinými slovy do jakési „kapitulní smetánky“. Řada z nich navíc držela současně dvě i více obediencí najednou a to i přes ustanovení kapitulních statut, viz. Menčík, s. 25, Item nullus canonicorum de cetero nisi unam tantum obedienciam ordinarie valeat obtinere, hoc salvo, quod quando quilibet canonicorum residentium suam haberet obedienciam, tunc illarum obedienciarum, quae forent ultra numerum canonicorum residentium, una tantum habenti prius aliam poterit commendari. Vzhledem k dosti velkému počtu kanovníků, byť zdaleka ne všichni zachovávali rezidenci, se mi zdá málo pravděpodobné, že by i po uspokojení všech těchto rezidentů mohly existovat nějaké volné obediencie. Více obediencí než jednu drželi současně, byť krátkodobě, Petr ze Všerub a Jan z Malesice, dlouhodoběji Beneš Ulrychův z Chobolice – viz. příslušné biogramy.

²³⁸ Pro úplnost uvádím i jejich výčet: Havel z Kněžice /7/, Petr Massen z Chotěbuzi /23/, Hynek z Opatovic /38/, Petr Odolena Bonce /A 3/ a Jan Rus /35/.

hypotézu je možné přijmout i názor, že osoba s dostatečně mocným přímluvcem mohla snadno dosáhnout kanonikátu i přes nevelké vzdělání. Na druhou stranu platí, že v církevním prostředí dosáhl graduovaný klerik (např. měšťanského či zemanského) na de facto stejný stupeň společenského žebříčku jako šlechtic.

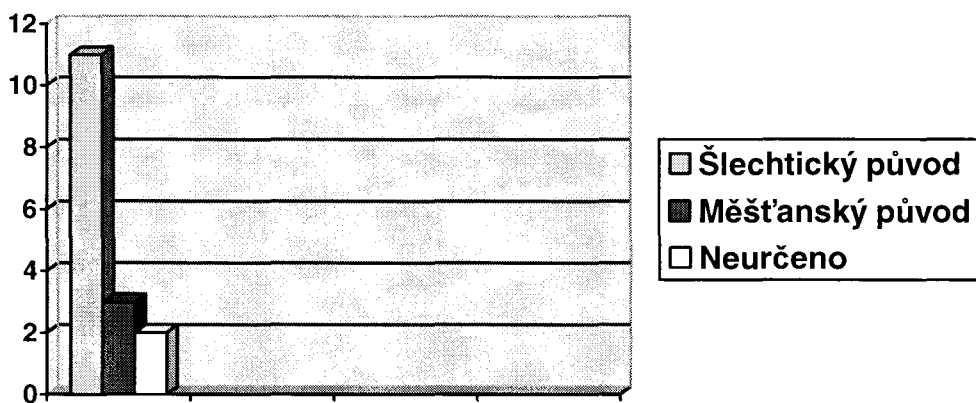
Doložené akademické grady

Posledním kritériem, jež jsem sledoval, je sociální původ kanovníků. Předem je třeba upozornit, že u řady osob je určení původu do značné míry hypotézou. Při určování sociálního původu jsem postupoval následujícím způsobem. Na základě geografického určení lokality, ze které kanovník pochází a která se obvykle objevuje za jeho jménem, jsem určil, zda se jedná o lokalitu venkovskou či městskou. Jednalo-li se o město, ať už královské či poddanské, určil jsem daného kanovníka jako měšťana. Jednalo-li se však o lokalitu venkovskou, pokusil jsem se nejprve dohledat danou osobu v Sedláčkově kompendiu²³⁹ a pokud jsem ji našel, určil jsem kanovníka jako šlechtice. V případě, že se mi nepodařilo danou osobu nalézt jmenovitě uvedenou, snažil jsem se dohledat alespoň zmínku o sídle (tvrzi), ze níž by mohla pocházet. Takové osoby mají ve svém biogramu za údajem „šlechtický původ“ otazník v závorce. Pokud jsem však nenalezl ani osobu, šlechtické sídlo nebo jedná-li se o kanovníka, který není spojen s žádným konkrétním místem, zařadil jsem ho v grafu do rubriky neurčeno.

²³⁹ A. Sedláček, Hrady, zámky a tvrze Království českého, I – XV (reprint), Praha 1993 – 98.

Sociální zařazení

Graf poměrně jasně ukazuje převahu kanovníků šlechtického původu nad ostatními kategoriemi, což potvrzuje teorii o úzkém vymezení kanovníků jako sociální vrstvy oproti ostatnímu kléru. V grafu se sice nečiní rozdíl mezi vyšší a nižší šlechtou, považují však za vhodné provést toto dělení alespoň v textu a to zvláště kvůli vztahu mezi sociálním původem a vzděláním²⁴⁰. Jde především o vzájemnou provázanost mezi sociálním původem a grady, o které bylo usilováno. Obecně platí, že osoby z řad nižší šlechty či měst se snažily získat vyšší grad, protože tak, alespoň v církevním prostředí, dosáhli zrovnoprávnění s vyšší šlechtou. Pro dobu pozdního středověku je však přesné rozlišení mezi nižší a vyšší šlechtou poměrně obtížné. Ve zkoumaném vzorku bychom mohli za zástupce vyšší šlechty považovat snad jen Přibyslava z Pořešína /15/, a to především díky vysoké funkci zastávané jeho otcem Markvardem. Situace není zcela jasná u Pertolda z Částkova /16/ a Víta z Černčice /37/, kteří se, dle mého názoru, vyskytují někde na pomezí obou šlechtických skupin. Naopak jednoznačně k nižší šlechtě jsem přiřadil Petra ze Všerub /20/, Jana z Malesice /32/, Havla z Kněžice /7/, Ulrycha Hložka /10/, Odolena Bonce /A 3/, Jana z Prusnice /A 13/, Václava z Jenštejna /A 23/ i Mikuláše Puchníka /36/.

V této podkapitole jsem se pokusil poukázat na některé specifické problémy, jenž souvisí se sociálním zařazením nově přijímaných kanovníků, s úrovní jejich vzdělanosti a především s jejich vztahy ke dvorům domácím i zahraničním, které jim byly schopny zajistit kanonikát a prebendu tak prestižního církevního ústavu, jakým bezpochyby tehdejší Metropolitní kapitula pražská byla.

²⁴⁰ Viz. blíže v kapitole IV 4.

Kanovníci prebendátní a neprebendátní

Zcela základní a zásadní rozdílem mezi již přijatými kanovníky spočíval v tom, zda vlastnili nebo později získali prebendu či obedienci, nebo se museli spokojit stavem bez prebendy. Prebenda či obediencie znamenaly pro každého kanovníka především zdroj pravidelných a v mnoha případech nemalých příjmů, které zajišťovaly pohodlnou hmotnou existenci. Jak vyplývá ze statut²⁴¹, kanovníci bez prebendy měli nárok jen na porce, tedy poměrně malé částky, jež byly rozdávány při svátcích během roku všem klerikům, kteří se zúčastnili bohoslužby. Takové částky, obvykle jen několik grošů, nemohly pochopitelně zajistit životní úroveň v té výši, kterou si většina kanovníků představovala. Kromě toho byl rozdíl mezi oběma skupinami kanovníků i právně - společenský a projevoval se při bohoslužbách²⁴².

Vzhledem k tomu, že počet prebend i obediencí byl striktně omezen²⁴³, nezbývalo ostatním kanovníkům, na něž se nedostalo nic jiného než vyčkávat, zda se nějaký zdroj příjmů uprázdní a to obvykle smrtí držitele nebo jeho odchodem, nebo si zajistit potřebný příjem získáním dalšího benefícia či beneficií²⁴⁴. Je vcelku pochopitelné, že spojení těchto osob s kapitulou bylo poměrně volné, zvláště pokud souběžně držely kurátní benefícia ve větší vzdálenosti od Prahy či v cizích zemích. Řada z nich se mohla velmi snadno dostat do konfliktu se známým pravidlem o neslučitelnosti beneficií, které povolovalo jedné osobě držet maximálně jedno benefícium kurátní a jedno nekurátní. Na druhou stranu je ale pravdou, že kurie byla, byť ve výjimečných případech, ochotna, vystavit od tohoto pravidla dispens.

Ještě než se dostane na příslušnou statistiku s grafem, věnujme pozornost termínům prebenda a obediencie a jejich vzájemnému rozdílu²⁴⁵.

Prebendy pražského kostela byly zřízeny v 2. pol. 11. století za probošta Marka, faktického organizátora kapituly. Ten při zavádění nových pravidel společného života nejdříve stanovil podělování kanovníků stejnými díly potravin a nápojů jako v klášterních

²⁴¹ Srovnej v kapitole III 1.

²⁴² Eršil, Pražák –Katalog, s. 124, č. 438, neprebendátní kanovníci nemají hlas v kapitule a při bohoslužbách musí stát až za lavicemi sedících prebendátních kanovníků.

²⁴³ Eršil, s. 62, napočítal pro dobu Karla IV. u kapituly celkem 32 prebend a 2 prebendy poloviční.

²⁴⁴ Srovnej ve 2. podkapitole pojednání o vícenásobných expektancích a v 1. podkapitole 4. kapitoly přehled dalších beneficií a úředních funkcí v církevní i světské správě.

²⁴⁵ Zde vycházím z výsledků diplomové práce Martiny Mařkové, které tímto zároveň děkuji za poskytnuté údaje.

komunitách. Pro nespokojenost kanovníků se společným životem a jejich poukazy na nepořádky způsobené proboštovými služebníky rozdělil Marek všechny příjmy kapituly mezi jednotlivé kanovníky, tyto podíly se nazývaly prebendy a zpočátku byly vymezeny pouze naturáliemi. Z desátku náležejícího kapitule náležela $\frac{1}{4}$ proboštovi, ostatní kanovníci pak měli ročně dostat 30 korců pšenice a ova a po 4 penězích týdně na maso²⁴⁶. Zřejmě již koncem 12. století byly prebendy vyměřeny tak, že bylo každému kanovníkovi ustanoveno zvláštní venkovské hospodářství²⁴⁷. Tyto kapitulní statky spravovali kanovníci ke svému vlastnímu užtku. Při stavbách na svých prebendátních dvorech směli kanovníci vynaložit jen tolik prostředků, kolik kapitula uznala za vhodné, na svém nástupci pak mohli žádat uhrazení poloviny povolených nákladů.²⁴⁸ Počet prebend se v 2. pol. 14. stol. ustálil na 30²⁴⁹, přičemž statky náležející k jednotlivým prebendám se podle Tomka nacházely v 52 různých vesnicích, jejichž jména jsou známa²⁵⁰.

Oproti tomu **obediencemi** se nazývaly statky a důchody, jenž nenáležely k prebendám ani jednotlivým hodnostem, ale kapitule jako celku²⁵¹. Mimo jiné se k nim počítaly i příjmy z váhy a sudové míry (*tuna*) v Týnském dvoře²⁵², kde se měřilo zboží přivážené cizími kupci, a obilní čtvrtně na Starém Městě pražském²⁵³. Obedience byly svěřovány do správy jednotlivým kanovníkům, ale často také pronajímány jiným duchovním i světským osobám. Jejich držitel (*obediensarius*) měl podle výroku biskupa Jana IV, scholastika Oldřicha z Paběnic a kouřimského arcijáhna Rapoty odvádět v penězích tři čtvrtiny požitků a čtvrtý díl si ponechával jako odměnu. Z těchto platů odváděných ve stanovených lhůtách, o sv. Jiří a sv. Havlu, se dělo tzv. každodenní podělování kanovníků podle ustanoveného pořádku. Z toho však sešlo novým nařízením biskupa Jana r. 1317, kdy byly místo jednotných lhůt stanoveny opět při každé obedienci jiné²⁵⁴.

²⁴⁶ Hledíková - Pražská, s. 7–8, Tomek - Dějepis I, s. 73.

²⁴⁷ Tomek - Dějepis I, s. 74, zmiňovány vesnice náležející k určité prebendě.

²⁴⁸ Eršil, Pražák - Katalog, s. 53–55, č. 157.

²⁴⁹ Srovnej výše Eršilův údaj.

²⁵⁰ K jejich počtu Hledíková - Pražská, s. 13; seznam podle velikosti z nich plynoucích příjmů podal na základě kapitulního kod. IX Tomek - Dějepis III, s. 52–54.

²⁵¹ Žádný jejich úplný seznam, pokud vím, není znám, na základě různých nahodilých zmínek uvádí Tomek - Dějepis III, s. 55–56, Bohumilice, Cvrčovice, Čánku, Čistou, Hněvkovice, Hospozín, Chlístovice, Kněževes, Kněževisku, Kuří (do r. 1349), Lažánky, Lounín, dvůr s vinicí v Michli, Mokrou, Odolenou Vodou, Okrouhly, Páleč, Pňovice, Třeboradice, Tuchlovice, Tuchoměřice, Úherce, Únětice, Vrbice a Žhery a pak v seznamu duchovenstva pražského kostela (Tomek - Dějepis V, s. 119–134) ještě Drahonice, Dušníky, Holubice, Jeníkov, Přední Kopaninu, Koryčany, Kozolupy, Kuchař, Lahovice, Lhotu, Libkovic, Martiněves, Neuměřice, Očihov, Přibýšov, Radovesice, Řisuty, Sedlčánky, Tachlovice, Třebochovice, Újezdec, Vřešťánky a Zlatníky.

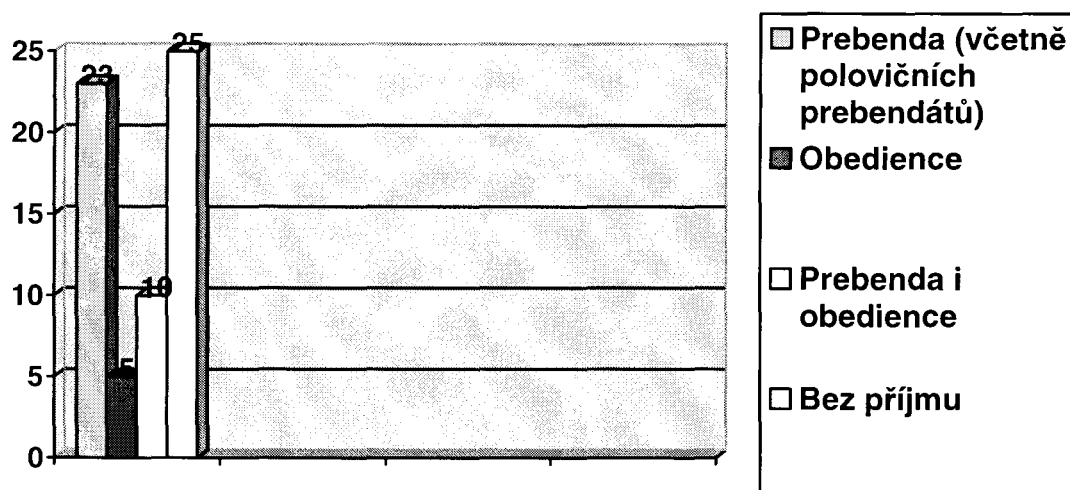
²⁵² Konfirmační listina Karla IV. s údajnou inserovanou listinou Bořivoje II.

²⁵³ Václav I ji se všemi požitky a platy od prodávajících a kupujících, kterým se na ní měřilo daroval kapitule listinou z r. 1249, RBM I, s. 576.

²⁵⁴ Tomek - Dějepis I, s. 376, údajně listina z archivu Metropolitní kapituly.

Z předchozích odstavců je poměrně zřetelně patrné, jaký rozdíl, především v příjmech, panoval mezi prebendou a obediencí, a proto jsou tyto dva způsoby hmotného zajištění kleriků uváděny v grafu odděleně.

Příjmy kanovníků

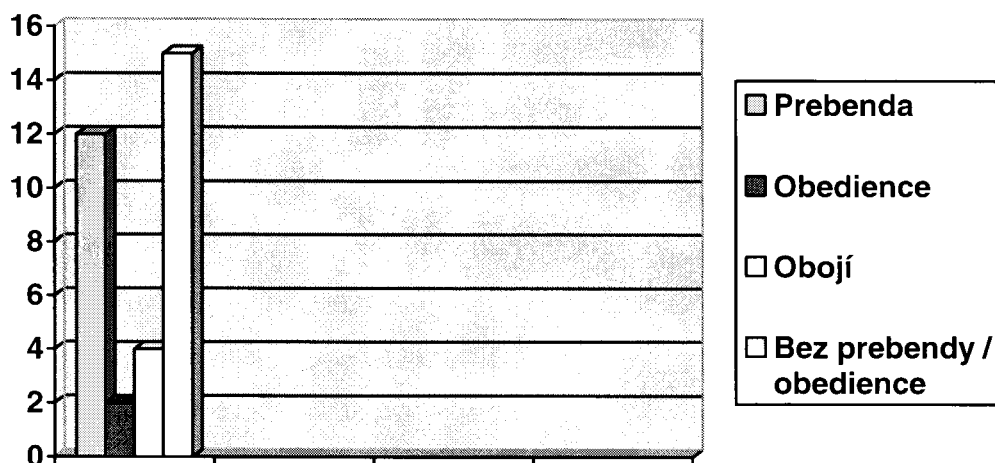

Graf zachycuje údaje ke všem kanovníkům, tj. k celkem 65 osobám v prosopografickém seznamu. Z tohoto počtu jsem odečetl pouze Přibyslava z Pořešína /15/, který získal děkanství a s ním spojené příjmy po Hynkovi Klukovi a Ondřeje Kotlíka /A 1/, jenž zastával funkci viceděkana. Do první rubriky, ke kanovníkům s prebendou, jsem zařadil i dva poloviční prebendáty, kteří se dělili o výnos jedné jim společné prebendy. Jak vyplývá z grafu, panuje zde značná vyrovnanost mezi kanovníky bez příjmu a kanovníky s prebendou, což je poměrně překvapivé, vzhledem k očekávání většího počtu osob bez příjmů. Tato rovnováha však může být způsobena i malým počtem informací dochovaných k celé řadě osob.

Oproti prebendám sloužily obdiencie spíše jako méně důležitý, vedlejší zdroj příjmů, se kterým se pravděpodobně řada kanovníků nebyla ochotna smířit, jak alespoň soudím z malého počtu osob, jež jsou udávány ve spojení s pouhou obdiencí a to i vzhledem k dosti velkému počtu kanovníků bez příjmu. Díky tomuto jevu zůstala řada obdiencí volná a proto je mohli získat i kanovníci prebendátní, kteří tak jen rozšířili své, leckdy už tak vysoké, příjmy.

Poslední graf ukazuje podobné údaje jako předchozí, ale pouze pro kanovníky doložené v kodexu XIII (41 osob) a všímá si pouze těch, kteří získali kanonikát event. i prebendu či obedienci na základě *expektance*²⁵⁵ a nikoliv provize. Z celkových 41 osob jsem odečetl všechny providované a jinak přijaté osoby²⁵⁶ a u zbylých kanovníků (33 osob) s „pouhou“ expektancí jsem se snažil postihnout jejich úspěšnost při získávání kapitulních obročí.

Příjmy expektantů

Z grafu vyplývá, že čtrnácti osobám se podařilo získat některou kapitulní prebendu, nebo obedienci a další čtyři osoby měly postupně ve vlastnictví obojí. Počet osob bez příjmů (15) je tak oproti nim vcelku vyrovnaný.

²⁵⁵ Včetně Ulrycha Hložka /10/, jenž měl sice vedle papežské expektance vydánu i provizi od kardinála Pilea, ale prebendy, kterou na základě této provize získal, byl nakonec zbaven.

²⁵⁶ Hanka /14/, - kanonikát udělen arcibiskupem, Přibyslav z Pořešína /15/ - provize, Pertold z Částkova /16/ - provize, Petr ze Všerub /20/ - provize, Hynek z Rýzmburka /30/ - přijala kapitula, Vítek z Černčice /37/ - provize, Ondřej z Jevíčka /34/ - provize, Mikuláš Puchník /36/ - provize.

IV

Kanovníci Metropolitní kapituly pražské jako vyhraněná (sociální) skupina kléru

1.

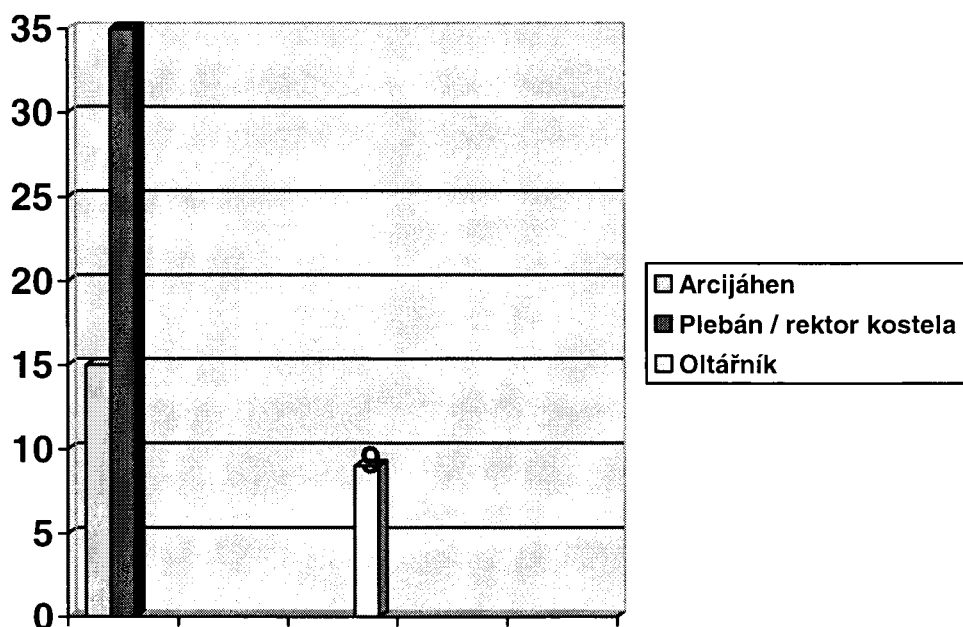
Další benefícia a funkce v církevní i světské správě

Patronátní práva a jejich výkon

Již při letmém pohledu na biogramy jednotlivých kanovníků je patrné, že celá řada z nich zastávala nejrůznější funkce v církevní i světské správě nebo vlastnila další církevní obročí. Vzhledem k tomu, že se v mnoha případech jednalo o zdroje nemalých příjmů i osobní prestiže, nelze je v této práci pominout.

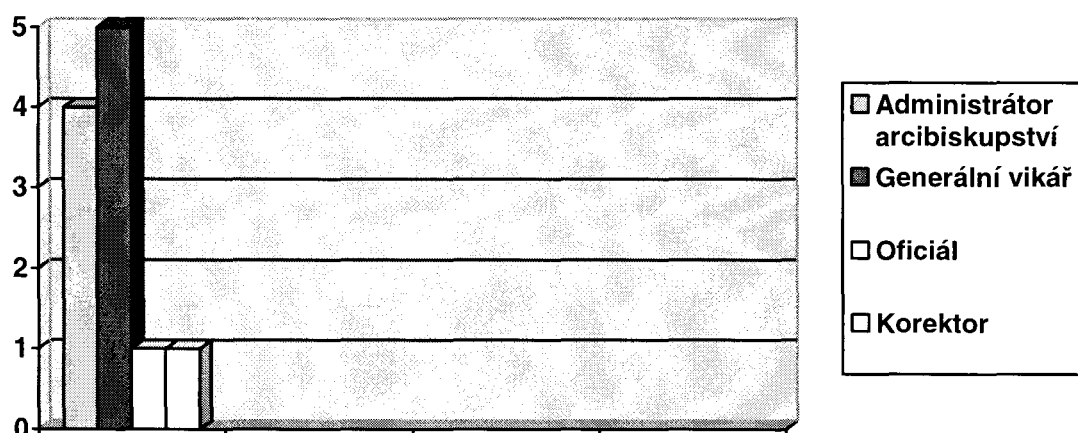
Věnujme opět pozornost následujícím grafům, jenž podávají přehled obročí a funkcí v církevní správě. Jedná se o kurátní (arcijáhenství; plebánství) i nekurátní (oltářnictví) benefícia nebo úřední funkce (administrátor působící jen v období sedisvakance, generální vikář, oficiál, korektor). Je však třeba důrazně podotknout, že do uvedeného grafu nejsou zahrnuty ostatní kanonikáty, protože o těch se pojednalo již v kapitole III 2. Jak plyne z výše uvedeného, v grafu jsou evidovány funkce jednotlivých osob, které se tak mohou vyskytnout hned v několika sloupcích najednou. Smyslem grafu je, zachytit *frekvenci* jednotlivých typů beneficií či správních funkcí u daných osob. Pokud byl tedy některý z kanovníků vícekrát po sobě plebánem v různých farnostech, je tato skutečnost zachycena jen jednou, aby tak nedeformovala celkové výsledky. Graf rovněž nezahrnuje případy, kdy kanovník dosáhl hodnosti biskupské, protože v takovém případě se musel všech svých prebend i funkcí včetně kanonikátu vzdát. Vzniklá statistika je sice do určité míry deformována tím, že někteří kanovníci dosáhli postupně značné kumulace beneficií i úředních funkcí, zatímco jiní se museli spokojit s mnohem menší mírou požitků, přesto však podává určitý obrázek o frekvenci výskytu jednotlivých typů beneficií a funkcí na fóru církevním i světském.

Beneficia

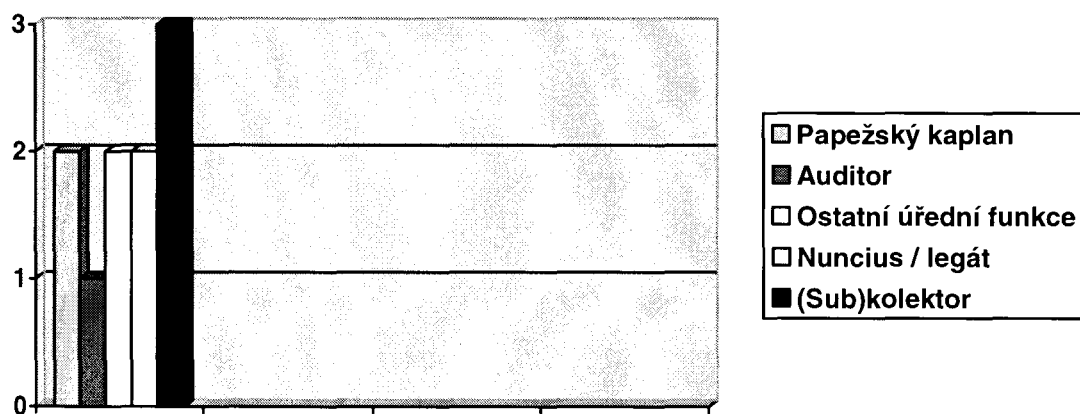
První graf uvádí přehled kurátních i nekurátních beneficií, z nichž zdaleka nejčastěji se objevuje plebánství, resp. rektorát farního kostela. Takový zdroj příjmů byl relativně stálý a navíc snáze dostupný než arcijáhenství, jež se objevuje frekvenčně na druhém místě. Je třeba si uvědomit, že graf je poněkud deformován skutečností, že arcijáhenských míst bylo pouze dvanáct, zatímco plebánských neporovnatelně více. Oproti tomu nekurátní oltářnictví již takové popularity mezi kanovníky nepožívalo, z biogramů vyplývá, že jen málokterý z kanovníků zastával oltářnictví souběžně s kanonikátem. Ve většině případů se jednalo spíše o nástupní beneficium, počátek církevní kariéry.

Úřední funkce při arcibiskupství pražském

Další graf se věnuje úředním funkcím v rámci církevní správy, které bylo možné v průběhu života konkrétní osoby kumulovat, resp. zastávat postupně. Graf tedy započítává některé osoby vícekrát. Jeho role je spíše pomocná než exaktně statistická, protože v případě administrátora arcibiskupství se jednalo o mimořádnou funkci v období sedisvakance a funkce generálního vikáře a oficiála, bylo možné kumulovat²⁵⁷.

Funkce u papežské kurie

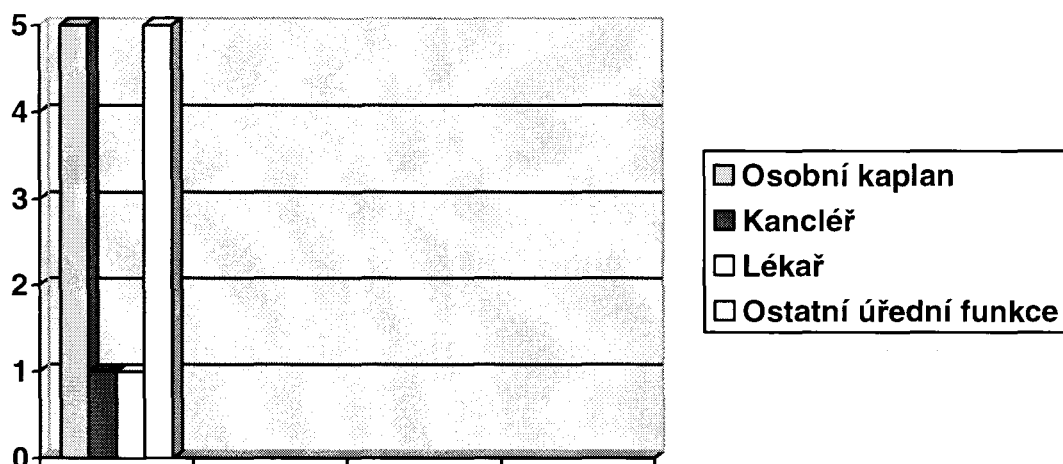

V tomto grafu se objevují funkce zastávané jednotlivými kanovníky u papežské kurie. Celkově nižší počet je dán samozřejmě především velkou geografickou vzdáleností kurie a částečně i vysokou prestiží těchto funkcí a tím i mnohem menší šancí jich dosáhnout. Důležité

²⁵⁷ To byl případ Mikuláše Puchníka /36/.

je poznamenat, že řada z nich byla navíc kumulována v rukou pouhých dvou osob a to Petra ze Všerub /20/ a Jana z Malesice /32/. Mezi kolektory pak nabývá na důležitosti i jinak pozoruhodná osobnost Mikuláše z Bavorova /13/, jehož obdařila funkce i přízviskem „Collecta“. Rovněž i zde platí, že graf má pouze funkci ilustrační, protože vzájemně porovnává funkce svým charakterem značně odlišné²⁵⁸.

Funkce světské

Ve čtvrtém a posledním ilustračním grafu se uvádí funkce světské. Poměrně časté je využití kanovníků jako osobních kaplanů²⁵⁹, což vzhledem k jejich duchovnímu stavu nepřekvapí stejně jako využití v úředních funkcích (sekretář, písař, korektor aj.) v kancelářích panovníků i jejich manželek. Stranou zůstávají funkce osobního lékaře (Petr Massen /23/), jež vyžadovala odborné vzdělání, u kleriků dosti netypické a funkce kancléře císařovny Alžběty (Hynek Adův z Opatovic /38/) spojená navíc ještě s kaplanstvím.

Dalším fenoménem, kterého je třeba se dotknout, jsou patronátní práva vlastněná jednotlivými kanovníky a jejich faktický výkon a uplatňování. Zde je třeba rozlišovat, jakým způsobem daná osoba patronátní právo získala. V zásadě je možné rozpoznávat jednak rodové patronáty, tj. práva, jež se dědila uvnitř rodu, ze kterého kanovník pocházel, nebo patronátní práva získaná na základě zastávání určité funkce. Na tomto místě jsem se spokojil pouze s obecným vysvětlením a několika konkrétními příklady k oběma typům patronátu. Rovněž se

²⁵⁸ Např. kaplanství bývalo v této době funkcí pouze čestnou bez faktického výkonu nějaké činnosti. Mohlo se však jednat pouze o čestnou funkci (!) jako u papežských kaplanů, viz. předchozí pozn.

domnívám, že by v tomto případě nebylo účelné sestavovat graf tak jako v předcházejících částech této kapitoly.

Patronátní práva vykonávaná v rámci jednoho rodu se obvykle dědila z generace na generaci nebo mohla být danou osobou nově založena prostřednictvím donace konkrétní církevní instituci. Tato práva nemusela být vlastněna a vykonávána pouze jednotlivcem, ale poměrně často celou skupinou příbuzných např. sourozenců společně. Je zřejmé, že v takovém případě mohlo poměrně snadno docházet ke sporům o uplatňování patronátu a díky čemuž se zvyšuje šance pramenného dochování. Takové spory bývaly totiž obvykle řešeny před soudem generálních vikářů.

Příkladem společného výkonu patronátu²⁶⁰ jsou Ondřej Janův ze Sezimova Ústí /26/ a Sezema Ulrychův ze Sezimova Ústí /40/ opět v jejich rodišti. K soudnímu sporu došlo u Jana z Jeřeně, jenž musel bojovat s vlastní příbuznou o uplatňování patronátního práva ve vsi Vejprnice²⁶¹.

Poněkud jiná situace panuje u patronátních práv vázaných na nějakou funkci. Jak je patrné z názvu, daná osoba mohla v tomto případě uplatňovat patronát pouze po dobu zastávání určité funkce. Obvykle se jednalo o hodnostáře jednotlivých, převážně pražských kapitul, probošta a zvláště děkana či scholastika. Ke každé z dignit přináleželo několik farních vsí, ze kterých hodnostáři nejen pobírali důchody, ale rovněž prezentovali kleriky k místním kostelům. Souhrnně lze říci, že tento typ patronátu nad prvním výrazně převažuje.

Největším patronátním pánem z celé skupiny kanovníků byl bezesporu Vítek z Černčice /37/. Vedle rodového práva v Černčicích samotných zastávaného v letech 1391 – 1408²⁶², podával duchovní z titulu různých funkcí ještě k dalším devíti kostelům. Díky kanonikátu Metropolitní kapituly prezentoval v roce 1415 duchovního do vsi Cvrčovice, kterou spolu se vsí Zahradka vlastnil jako obedienci²⁶³. Podobně u kanonikátu vyšehradského v roce 1392 uplatňoval stejné právo i v Chotči a v kapli sv. Vavřince na Petříně a ještě před tím roku 1383 v Kališti, roku 1400 pak učinil totéž v Konárovicích a Heřmani. Vítek však zastával ještě funkce arcijáhna kouřimského (1404 Grunt), probošta kapituly u sv. Jiljí (1409 Zlatníky) a děkana kapituly u sv. Apolináře (1414 Semněvice). Vítka z Černčice bychom,

²⁶⁰ Jednalo se o místo duchovního ve špitálu, nikoliv o farní kostel.

²⁶¹ Ves u Plzně, viz. A. Sedláček – Slovník, s. 941.

²⁶² Odkazy na prameny viz. příslušné heslo v prosopografické příloze.

²⁶³ Jednotlivé prebendy a obediencie stály pochopitelně nejen na odlišné úrovni hmotného zabezpečení, ale lišily se i v záležitosti patronátních práv, dle toho, zda se v dané vsi nacházel kostel náležející pod kolaci kapituly.

vzhledem k jeho devíti patronátům, byť nebyly zastávány všechny současně, mohli bez velkého váhání označit jako „velkopatrona“ nižší šlechty.

Velkou kumulací patronátních práv se vyznačuje i budoucí pražský arcibiskup Olbram ze Škvorce /A 5/. Spolu s dalšími členy svého rodu prezentoval duchovního ke kostelu v Horce²⁶⁴ a měl podíl na patronátním právu v kostele sv. Mikuláše na Starém Městě²⁶⁵, kde je doložen společně s farářem téhož kostela Mikulášem Mislavem a Prokopem Bohuslavovým z Kunratic při prezentaci oltářníka oltáře sv. Pannen. Mezi rodové patronáty patřilo bezesporu i oltářnictví Těla Páně v týnském kostele²⁶⁶, kam prezentoval společně s Pavlem a Václavem ze Škvorce podobně jako v případě Horky. Jako probošt kapituly apolinářské vlastnil právo ve vsi Hrádek. U patronátního práva ve vsi Radešín se mi bohužel nepodařilo určit typ patronátu.

Jako posledního je možné uvést Blažeje Vlka /A 22/, který prokazatelně zastával patronátní právo v Řisuti a to z titulu probošta kapituly u Všech Svatých.

2.

Vzdělání, grady a univerzitní kariéra

Velmi důležitou složkou kariéry mnoha kanovníků bylo rovněž dosažení patřičného vzdělání v některém z tehdejších univerzitních oborů a v nejednom případě i dosažení funkcí ve správě univerzity samotné.

Při samotném vzdělávání docházelo často, po dosažení povinného gradu na artistické fakultě, k dalšímu navazujícímu studiu obvykle právnímu, teologickému a výjimečně i lékařskému. Jednotliví kanovníci se přitom neomezovali jen na univerzitu domácí, ale nejednou se nechávali zapsat i v zahraničí a to převážně na univerzitách v Itálii a Francii. Někteří posléze zastávali i významné funkce ve správě univerzity pražské včetně funkce rektorské, jež se obvykle dostávala do rukou osobám s právnickým vzděláním.

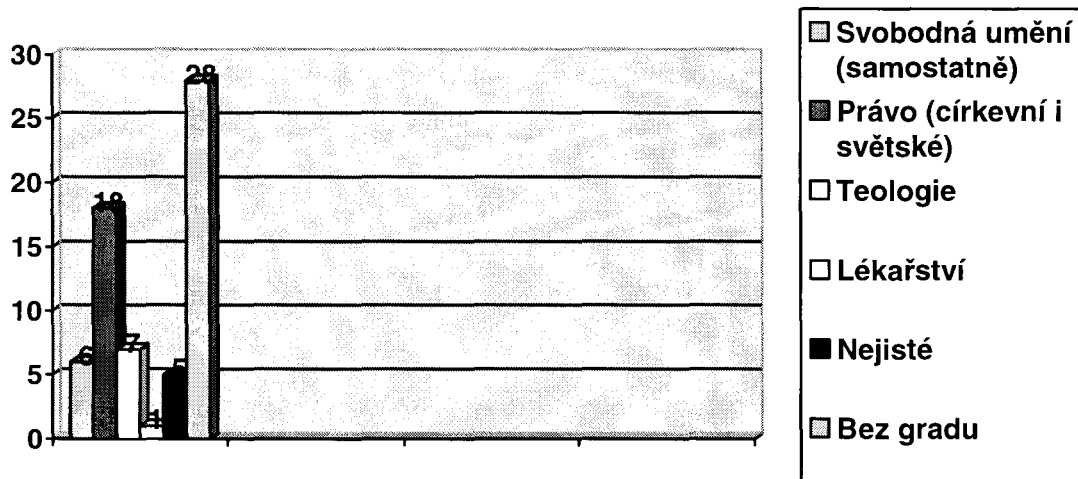
V následujícím grafu²⁶⁷ jsou zahrnuti všichni kanovníci (65 osob) a rozdělení do kategorií dle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání u té které osoby.

²⁶⁴ Olbram, Pavel a Václav ze Škvorce v letech 1392 a 1401.

²⁶⁵ Zmiňuje rovněž Z. Hledíková, *Fundace pražských měšťanů do roku 1419*, Documenta Pragensia 4, 1984, s. 127.

²⁶⁶ Hledíková – *Fundace*, tento patronát nezmiňuje. Prezentuje opět společně s Pavlem a Václavem.

²⁶⁷ Viz. též dílčí graf v kapitole III 4., který zahrnuje pouze osoby, jež měly patrona – přímluvce při získávání kanonikátu.

Na první pohled upoutá poměrně vysoký počet osob bez gradu (28). Příčin zde může být několik. V první řadě je třeba u řady osob brát v úvahu jejich malý až mizivý výskyt v pramenech, na druhou stranu je možné vyslovit hypotézu, že dosažení kanonikátu nebylo pro některé jedince impulsem k sebevzdělávání ale naopak impulsem spíše opačným.

Ve sloupci s nejistým vzděláním se vyskytuje pět osob, u kterých není doložen zisk konkrétního gradu, ale vzhledem k jejich ostatním aktivitám se zdá dosti pravděpodobné, že dosáhly nějakého vzdělání alespoň na fakultě artistické. To se týká především Hynka z Rýzmburka /30/, jenž dospěl k hodnosti biskupské²⁶⁸. Poněkud jiné to je u Petra ze Všerub /20/, člověka rozsáhlých aktivit především na poli kuriálních i obecně diplomatickém. I u něj se mi jeví jako značně nepravděpodobné, že by neprošel alespoň základním univerzitním vzděláním. Oproti tomu u Jakuba z Paběnice /A 7/ a Jana ze Šternberka /A 8/ máme doložen jejich zápis na univerzitu, nikoliv však získání konkrétního gradu. Do skupiny jsem nakonec zařadil i Martina Hispana /2/, kterého známe jako autora učebních textů pro výuku logiky, přesto u něj konkrétní grad není doložen²⁶⁹.

Mezi teology se nalézají řada vynikajících vzdělavců té doby, jejichž dílo je částečně známo ještě dnes. Platí to především o Janu Václavovu z Prahy /11/ a Matějovi Václavovu z Janova /22/. Jan vynikl kromě teologie, kterou jako profesor vyučoval na univerzitě pražské i ve filozofii, resp. přírodních vědách a to svými komentáři k Aristotelově Fyzice²⁷⁰, kromě

²⁶⁸ U biskupa se univerzitní vzdělání, na rozdíl od pouhého kněze, dá s velkou pravděpodobností předpokládat.

²⁶⁹ Veškeré pramenné odkazy viz. opět v prosopografické příloze.

²⁷⁰ Viz. následující podkapitola.

toho byl v roce 1374 a pak znovu v letech 1382 – 1384 rektorem univerzity pražské²⁷¹. Matěj z Janova, žák Milíče z Kroměříže a autor několika traktátů studoval v letech 1381 – 1388 teologii na Sorbonně podobně jako o několik let před tím Fridman ze Sezimova Ústí /1/, jenž roku 1374 dosáhl rovněž hodnosti rektorské. Zbylí dva kanovníci z této skupiny tj. Václav z Radče /3/ a Mikuláš Kolekta /13/ získali jen nižší grady v teologii, resp. je doloženo samotné studium bez přesné specifikace získaného gradu. Za zmínku rozhodně stojí i Heřman z Winterswicu /39/, jenž v roce 1378 zastával funkci rektorskou, a tak spolu s již zmíněnými Janem a Fridmanem patří do skupiny rektorů pocházejících z prostředí teologické fakulty.

Dosti početnou skupinu tvoří studenti práv. Pomineme-li Václava z Jenštejna /A 23/, který padovská právní studia v letech 1379 – 1381 na rozdíl od svého pilnějšího kolegy a pozdějšího pražského arcibiskupa Olbrama ze Škvorce /A 5/ nedokončil, zůstává ve skupině právníků řada důležitých osobností. Jistě ne náhodou se právě zde vyskytuje řada osob, jež dosáhly funkce rektora pražské univerzity (Ulrych Medek /25/ v letech 1385 – 1386 rektorem právnické univerzity, Mikuláš Puchník /36/ v letech 1389 – 1390 a Jaroslav z Pořešína /A 14/ v letech 1389 – 1390 rektorem právnické univerzity). Jak je patrné z předchozího výčtu, v letech 1389 – 1390 byly oba rektorské úřady vlastněny kanovníkem metropolitní kapituly. Kromě toho oba posledně jmenovaní právo na univerzitě vyučovali a dosáhli doktorského, tedy nejvyššího gradu.

Pokud provedeme srovnání, z jakého fakultního prostředí pocházeli jednotliví rektori, pak pro jednotnou univerzitu pražskou platí, že tři rektori měli vzdělání teologické (Fridman z Prahy /1/, Jan Václavův z Prahy /11/ a Heřman z Winterswicu /39/), jeden právní (Mikuláš Puchník /36/) a jeden pouze svobodná umění (Blažej Vlk /A 22/). U samostatné univerzity právnické je vcelku pochopitelné, že oba rektori (Ulrych Medek /25/ a Jaroslav z Pořešína /A 14/) pocházeli z prostředí fakulty, resp. univerzity, v jejímž čele stáli.

Z ostatních právně vzdělaných kanovníků je nutné připomenout především ty, kteří studovali na zahraničních univerzitách. To platí především o Janovi z Jeřeně /6/, jenž v letech 1370 – 1377 studoval církevní právo v Bologni, Padově a Montpellieru a v Padově dosáhl i funkce vicerektora. Na stejné univerzitě studoval i bratr rektora Jaroslava z Pořešína Přibyslav /15/ a již zmíněný Olbram ze Škvorce s Václavem z Jenštejna. Naopak druhou významnou právnickou univerzitu v Bologni zvolili pro svá studia Odolen Bonec /A 3/ a Jan z Prusnice /A 13/.

²⁷¹ Podruhé zvolen roku 1383, viz biogram.

Závěrem lze říci, že úroveň vzdělanosti v Metropolitní kapitule byla poměrně vysoká, jistě vyšší než např. mezi farním klérem, oltářníky apod. V tomto případě však platí, že bychom porovnávali neporovnatelné, neboť kanovníci stáli v hierarchii na mnohem vyšší úrovni než běžný klérus. Sečteme-li všechny kanovníky s gradem a přidáme-li k nim i počet nejistých (35), dostaneme sumu o šest osob vyšší než je počet negraduovaných (29)²⁷².

Zajímavé by bylo srovnání se vzdělanostní úrovní u některé z dalších, na podobné výši stojících kapitul, což platí především o kapitule vyšehradské a olomoucké. V případě Vyšehradu tomu však brání dosavadní nezpracovanost tématu, u Olomouce by bylo možné přidržet se práce Zemkovy²⁷³. Takové srovnání však výrazně přesahuje záměr této práce.

3.

Rukopisy v osobním vlastnictví kanovníků, zmínky v rukopisech a vlastní literární činnost kanovníků

Z prosopografického seznamu vyplývá, že některé osoby vlastnily rukopisné knihy různého obsahu nebo byly dokonce autory vlastních děl. Tento fakt ještě více podporuje a dotvrzuje statistiku z předchozí kapitoly, jež vypovídá o nemalé vzdělanostní úrovni jednotlivých kanovníků i celé zkoumané skupiny.

Následující údaje můžeme pro přehlednost rozdělit do několika kategorií. Jednotliví kanovníci jsou zmiňováni buď jako vlastníci rukopisných knih či jejich souborů – knihoven, nebo vyvíjeli vlastní literární činnost obvykle spjatou s prostředím univerzitním. V případech spíše výjimečných mohli působit i jako objednavatelé rukopisů.

O první skupině, tj. vlastnickém vztahu ke knize či knihám se dozvídáme především z písemností testamentárního rázu, i když zdaleka ne vždy se musí jednat o testaments samotné. Další možností je samozřejmě vlastnická poznámka v kodexu samotném. Mezi typické zástupce této skupiny patří především Fridman ze Sezimova Ústí /1/ a Václav Kolmanův ze Stříbra /41/. Oba darovali své knihy, resp. knihovnu nejspíše v testamentech. Fridman je vzpomínán jako dárce kodexu s díly Isidora Sevillského a Řehoře Velikého kartuziánskému klášteru v Praze na Újezdě²⁷⁴. Oproti tomu Václav, jemuž bylo

²⁷² Viz též. IV 4. graf srovnávající vzdělanost se sociálním původem.

²⁷³ Zemek – Kapitel IV, s. 75 – 82, uvádí dosti podrobný přehled graduovaných kanovníků dle univerzit, na kterých studovali i dle oboru a stupně dosaženého gradu.

²⁷⁴ Hlaváček – *Knihy (Materiál k dějinám knihovny pražské kartouzy)*, s. 324, 330, přináší stručný popis rkp.

pravděpodobně bližší prostředí univerzitní daroval svou knihovnu pražské univerzitě²⁷⁵. O Mikuláši Puchníkovi /36/ kromě jiného víme, že vlastnil Postilu Johlána z Vodňan²⁷⁶ a podobně i Jakub ze Sušice /A 16/, jehož jméno se objevuje na breviářovém fragmentu²⁷⁷.

Částečně stranou stojí známá osobnost okruhu kostela pražského Václav z Radče /3/ u něhož známe hned tři kodexy nesoucí jeho vlastnickou poznámku. Prvním kodexem je misál pocházející z let 1385 – 1409²⁷⁸, dalším sbírka užitkového charakteru, kodex s astronomickým kalendářem, několika komputistickými spisy a univerzitním výukovým materiálem²⁷⁹ a konečně i rkp. označený jako „*collectarius*“ sestavený v souvislosti s funkcí vedoucího stavby kostela pražského, kterou Václav zastával²⁸⁰. Zvlášť stojí také pražský arcibiskup a někdejší kanovník Olbram ze Škvorce /A 5/, jemuž byl naopak jeden kodex teologického obsahu dedikován a to nikým jiným než Janem z Jenštejna²⁸¹.

Další skupinu vytvářejí kanovníci s vlastní literární činností. Osoby spjaté de facto výlučně s univerzitou jsou obvykle autory textů užívaných k výuce, děl obsahu teologického a to někdy i s reformními myšlenkami, nejrůznějších výkladů a komentářů a konečně i příruček ryze praktických.

Mezi autory²⁸² věnujícími se sepisování děl užívaných při výuce na univerzitě patřil především Martin Hispan /2/ a to především svými „učebnicemi“ logiky²⁸³. Další osobnosti se zabývaly již výlučně filozofickou a teologickou tematikou. Mezi ně patří jména význačných vzdělavců té doby jako byl Jan Václavův z Prahy, rektor univerzity a profesor teologie, jenž proslul zejména svými výklady děl Aristotelových, které jsou ještě dnes dochovány²⁸⁴. Díky svému výtečnému komentáři k Aristotelově Fysice byl ostatně Janem Husem obdařen přízviskem „*mathematicus promptissimus*“. Jan se však věnoval i teologii, o čemž svědčí jeho

²⁷⁵ Hlaváček – Z dějin, s. 75.

²⁷⁶ Podlaha – Soupis, s. 452. O postile viz. blíže Rudolf Říčan, Johlín z Vodňan, křížovník kláštera zderazského, VKČSN 1929 (zvl. otisk).

²⁷⁷ Podlaha – Soupis, s. 53.

²⁷⁸ Chytil, s. 100, Podlaha – Soupis, s. 567, zdali je tento misál totožný s misálem (*missale bonum de scriptura ytalica*) zmíněným v Eršil, Pražák – Katalog, s. 869 se nedá určit.

²⁷⁹ Podlaha – Soupis, s. 332.

²⁸⁰ Podlaha – Soupis, s. 566.

²⁸¹ Spunar, s. 62.

²⁸² Na tomto místě je třeba důrazně upozornit na základní literaturu, bez které by hledání spojitosti mezi jednotlivými díly a jejich autory bylo značně obtížné. Jde především o práci Pavla Spunara *Repertorium auctorum Bohemorum provectorum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans*, Vratislav, Varšava, Krakov, Gdaňsk, Lodž 1985. Mnoho údajů lze nalézt rovněž v dílech Tříškových - *Literární činnost předhusitské university*, Praha 1967 a *Životopisný slovník předhusitské pražské univerzity*, Praha 1981.

²⁸³ Šmahel – Studentstvo, s. 50.

²⁸⁴ Podrobněji viz. V. Herold, *Komentář M. Jenka Václavova z Prahy k Aristotelovu spisu Politika*, AUC – HUCP XIX, 2, s. 19 – 40.

spis *Expositio passionis Domini*. Podobného zaměření i kariéry byl Heřman z Winterswicu /39/, profesor teologie i rektor univerzity pražské a autor komentáře k Apokalypse a několika kvestií. Až na konservátora univerzity pražské se ve své kariéře vyšvihl Blažej Vlk /A 22/, jenž kromě jiného zastával i funkci děkana kapituly u Všech Svatých. Jeho dílem se jako červená nit táhne teologický spor s Jeronýmem Pražským, jehož byl ideovým protivníkem. Vedle toho máme dochovány i fragmenty korespondence s generálním vikářem Janem ze Kbel²⁸⁵ a víme o jednom rukopisu, jenž byl sepsán na jeho podnět²⁸⁶.

U rektora univerzity v letech 1389 - 1390 Jaroslava z Pořešína /A 14/ se dochovala chvalořeč pronesená při jeho nastolení²⁸⁷.

Další výraznou osobností byl Matěj Václavův z Janova /22/, významný teolog své doby s umírněně reformním zaměřením²⁸⁸. Jeho nejrozsáhlejší dílo *Regulae Veteris et Novi Testamenti* bylo dokonce vydáno edičně Vlastimilem Kybalem²⁸⁹ a Janou Nechutovou²⁹⁰. Mezi další dochovaná díla patří i traktát o Desateru přikázání, sbírka kázání či traktát O utrpení páně²⁹¹.

Na samotný závěr jsem ponechal pražského generálního vikáře a kanovníka několika kapitul Mikuláše Puchníka /36/. Vzhledem ke své právní specializaci (profesorem práv a rektorem univerzity) se Puchník zabýval především oblastí církevního práva. Jeho praktická příručka *Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem* je bohužel dosud pouze v rukopise a jakoukoliv edici postrádá. Přitom se jedná o dílo mimořádného významu²⁹² popisující celé řízení před soudem oficiála pražského arcibiskupství včetně ukázek konkrétních písemností.

²⁸⁵ Rkp. knihovny Metropolitní kapituly K 5 247v, M 8 f. 145v, NK X A 11.

²⁸⁶ *Expositio libri Apocalypsis beati Johanni Haymonis episcopi Halberstadensis*.

²⁸⁷ Podlaha – Soupis, s. 846.

²⁸⁸ Viz. blíže J. Nechutová, M. Matěj z Janova v odborné literatuře, SPFFBU E 17, 1972, s. 119 – 133 a především velkou monografií Kybalovu, M. Matěj z Janova, jeho život spisy a učení, Praha 1905.

²⁸⁹ V. Kybal, *Regulae Veteris et Novi Testamenti I - IV*, Praha 1908 – 1926.

²⁹⁰ J. Nechutová, *Matthiae de Janov dicti Magistri Parisiensis Regularum veteris et novi testamenti. Liber 5, De corpore Christi*, München 1993 (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum, B. 69).

²⁹¹ Rkp. knihovny Metropolitní kapituly sig. D 55, rkp. NK IX E 2.

²⁹² M. Boháček, *Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem*, Akademiku Václavu Vojtíškovi k 75. narozeninám, Praha 1958, s. 5 – 35, je zatím nejpodrobnější statí věnující se tomuto dílu. Rozebírá rukopisné dochování, obsah a srovnává ho s dalšími podobnými spisy. Stručněji též Z. Hledíková, *Das schriftliche Vermächtnis der kirchlichen Gerichte in der mittelalterlichen Diözese, La diplomatica dei documenti giudiziari (dai placiti agli acta - secc. XII - XV)*, Bologna 12 - 15 settembre 2001. A cura di Giovanna Nicolaj (Publicazioni degli Archivi di Stato, Saggi 83, Roma 2004, s. 499 – 520, jen drobné zmínky se nalézají u Z. Hledíkové, *Několik zlomků soudních písemností z církevní praxe druhé poloviny 14. a počátku 15. století*, Táborský archiv 12, 2003 – 2004, s. 25 – 52.

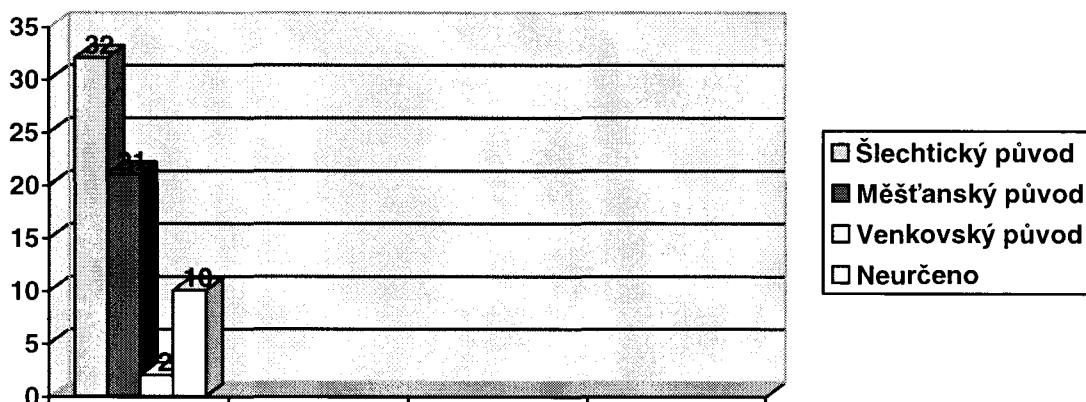
4.

Sociální i místní původ

Vztah mezi sociálním původem a dosaženým vzděláním

Pokusme se nyní proniknout do problému sociálního původu jednotlivých kanovníků a určit z jakého prostředí pocházely osoby ucházející se o kanonikát Metropolitní kapituly²⁹³. Není jistě třeba zvlášť upozorňovat na to, jak problematická je tato otázka. Určit s postačující přesností sociální původ řady zkoumaných osob naráží na řadu problémů. V tomto případě jsem postupoval způsobem vysvětleným již výše v kapitole III 4. s tím, že nerozlišuji vyšší a nižší šlechtu a královská města od poddanských. U šlechty je to zdůvodněno obtížemi při rozhodování, zda daný rod zařadit pro tuto dobu ještě do nižší nebo již do vyšší šlechty, vzhledem k tomu, že úplné vymezení těchto dvou stavů, resp. skupin jednoho stavu, je záležitostí doby mladší. V případě měšťanů jsem pak nepovažoval takové dělení primárně za důležité, protože v církevním prostředí nebyl, dle mého názoru, rozdíl mezi měšťany z královských a poddanských měst nijak podstatný.

Sociální původ kanovníků

Z grafu vyplývá poměrně jasná převaha kanovníků šlechtického původu²⁹⁴, jež však přece jen není zcela absolutní – měšťanů je o jedenáct méně. Statistika tak vcelku potvrzuje fenomén růstu měšťanské vrstvy a jejího sebevědomí a vlivu v poslední čtvrtině 14. stol. Zcela v pozadí stojí osoby s původem ani šlechtickým ani měšťanským (v grafu označeno

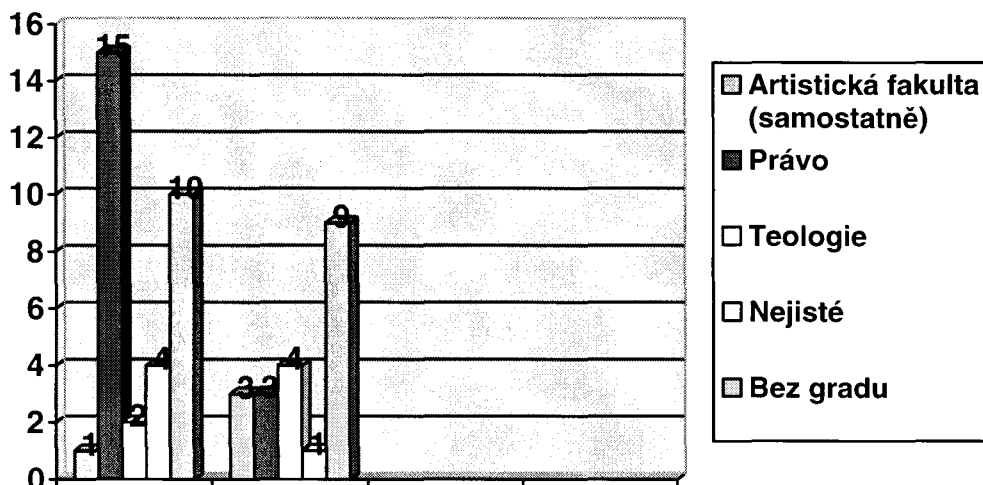
²⁹³ Upozorňuji také na dílčí graf k této problematice v kapitole III 4., který zpracovává pouze vybraný vzorek kanovníků podobně jako u grafu pro dosažené grady.

²⁹⁴ Graf nerozlišuje mezi vyšší a nižší šlechtou, k tomu viz. vysvětlení a částečný pokus o rozlišení vyšší a nižší šlechty v kapitole III 4 s tím, že v naprosté většině se jednalo spíše o nižší šlechtice.

jako venkovský původ). Může se ovšem jednat i o nedostatek způsobený špatným doložením těchto dvou osob v pramenech. Nezanedbatelný je i podíl kanovníků s nejasným, resp. dle pramenů neurčitelným původem. Jedná se převážně o osoby, jež jsou v pramenech citovány jen křestním jménem a případně přezdívkou bez určení místa původu.

V posledním grafu se věnuje pozornost vztahu mezi sociálním původem a vzděláním u šlechty a měšťanstva a to v prvních pěti sloupcích grafu pro šlechtu a v dalších pěti sloupcích pro měšťany (52 osob²⁹⁵). Graf tak umožní přehledně sledovat a porovnávat oborové preference těchto dvou sociálních vrstev. Jak ukazuje statistika, mezi šlechtou jednoznačně převládá studium práva, zatímco u měšťanů nebyl ani jeden z oborů výrazněji favorizován. Poměrně vyrovnaný je i počet negraduovaných osob. U měšťanstva nalézáme relativně vysoký počet teologicky vzdělaných osob, avšak prameny ani současná literatura neumožňují vyvodit z tohoto jevu bližší závěry.

Vzdělání a sociální původ

²⁹⁵ Osoby s nejasným nebo neurčitelným původem graf nezahrnuje.

Závěr

Jednotlivé dílčí závěry byly učiněny již v příslušných kapitolách, a proto se nyní věnuji pouze otázkám zásadnějšího charakteru. Jedná se přitom o dva okruhy problémů, jež se, jak alespoň doufám, podařilo v této práci částečně nastínit.

Prvním je otázka „mnohoobročnictví“ u osob, jež prokazatelně vlastnily kanonikáty několika domácích i zahraničních kapitul, avšak velkou část z nich bez doložitelného držení prebendy. Typickým zástupcem této skupiny je Mikuláš Puchník /36/ uváděný též se sarkastickým přízviskem „*nullatenus et omnitenus ecclesiarum canonicus*“ a považovaný obvykle za ukázkový případ mnohoobročníka. Při podrobnějším zkoumání této ale i řady jiných osob²⁹⁶ se ukázalo, že jejich jednoznačné zařazování do skupiny mnohoobročníků není zcela korektní.

Při sledování kanonikátů je vždy třeba důsledně rozlišovat mezi tím, zda konkrétní osoba vlastnila kanonikát s prebendou či bez prebendy – rozdíl v hmotných příjmech byl značný. V těchto případech navrhuji užívat spíše termínu „*mnohoexpektantství*“ než „mnohoobročnictví“ už vzhledem k tomu, že jmenované osoby²⁹⁷ zdaleka nedosahovaly takových reálných příjmů, jak by se na první pohled mohlo zdát. Řada kleriků se díky postupně vydávaným papežským expektancím zaručujícím pouze kanonikát s čekáním na prebendu, jež se mohla uprázdnit až za řadu měsíců či let, dostávala stále více a více do bludného kruhu, jakési „*expektantní pasti*“. Tyto osoby sice vlastnily řadu expektancí, ale prebendu se jim podařilo získat obvykle jen u jedné z kapitul nebo byly „odškodněny“ beneficiem plebánským či oltářnickým. Ilustračním případem může být známý intelektuál Matěj Václavův z Janova /22/, jemuž k získání prebendy u Metropolitní kapituly nepomohlo ani doporučení od pařížské univerzity, a tak byl po několika letech „odbyt“ plebánstvím ve Veliké Vsi²⁹⁸. Při sledování prebendátních a neprebendátních kanovníků se v mnoha případech zdá, že určujícím kritériem pro získání prebendy nemusely být ani tak osobní kvality uchazeče, ale spíše vztahy k různým duchovním i světským potentátům²⁹⁹, nebo

²⁹⁶ Viz. blíže kapitola III 2 a 5.

²⁹⁷ Viz. graf a komentář v kapitole III 2.

²⁹⁸ Výnos této farnosti postačoval i na vydržování střídánka.

²⁹⁹ Podrobněji v kapitole III 4. Jedná se například o Petra ze Všerub /20/, Jana z Malesice /32/ a Václava z Jenštejna /A 23/.

geografický původ uchazeče³⁰⁰. Na paměti je třeba mít i různé typy papežských milostivých listin³⁰¹.

Druhou oblastí, ve které se podařilo dospět ke konkrétnějším výsledkům, je vztah mezi sociálním původem a vzděláním³⁰². Jak je patrné z grafu v příslušné kapitole, zatímco u šlechty převládá jednoznačně studium práva (15 osob z 18, po odečtení osob bez gradu a s nejistým gradem), u měšťanů vyznívá tento poměr spíše ve prospěch teologie (4 osoby z 10). Příčiny tohoto jevu nelze zatím stanovit ani hypoteticky. Co mohlo způsobit, že šlechtici dávali přednost praktickému právu, zatímco měšťané se zaměřili na scholastickou teologii a filozofii? Odpověď není snadné a bude třeba dalších komparativních výzkumů kapitul domácích i zahraničních, aby bylo možné tuto otázku alespoň částečně vyřešit.

Komparativní výzkum zaměřený na středoevropské kapituly svou velikostí a významem srovnatelné s Metropolitní kapitulou pražskou, stejně jako rozšíření stávající práce o prosopografický výzkum kanovníků před rokem 1378 a po roce 1390 je také dalším možným pokračováním této práce.

³⁰⁰ Kanovníci polského původu v Metropolitní kapitule obvykle nezískali prebendu, ale je doloženo jejich členství v kapitulách polských. Vzhledem k tomu, že řada polských kapitul nebyla dosud zpracována na odpovídající prosopografické úrovni, není možné zjistit, zda tyto osoby vlastnily prebendu u některé z nich. Jedná se např. o Hynka Adova z Opatovic /38/ a Jana z Prusnice /A 13/.

³⁰¹ Kapitola III 2.

³⁰² Kapitola IV 3.

Prameny a literatura

Pro bibliografický přehled pramenů a literatury bylo zvoleno následující schéma. V levém sloupci seznamu se nalézají zkratka pramene, edice, monografie či stati, pod kterou je uváděna v celé práci a v pravé polovině úplná citace.

Prameny:

IX	kodex knihovny Metropolitní kapituly č. IX.
XIII	kodex knihovny Metropolitní kapituly č. XIII.
XXVII/1	kodex knihovny Metropolitní kapituly č. XVII/1.

Edice:

AI I - VII	Ferdinand Tadra, Acta iudiciaria consistorii pragensis (Soudní akta konsistoře pražské) I - VII, Praha 1893 - 1900.
DRTA	Julius Weizsäcker, Deutsche Reichstagsakten unter König Wenzel (1376 - 1387), München 1867.
Emler	Josef Emler, Opravy a doplňky statutů kostela pražského učiněné od arcibiskupa Wolframa, VKČSN 1889, s. 293 - 310.
Emler - Urbáře	Josef Emler, Decem registra censuum, Praha 1881.
Eršil, Pražák - Katalog	Jaroslav Eršil - Jiří Pražák, Archiv pražské metropolitní kapituly I (- 1419), Katalog listin a listů, Praha 1956.

Ivan Hlaváček, – Zdeňka Hledíková, *Protocollum visitationis archidiaconatus Pragensis annis 1379 – 1382 per Paulum de Janowicz archidiaconum Pragensem factae*, Praha 1973.

Index V

P. N. R. Zutschi, *Index actorum Romanorum pontificum ab Innocentio III ad Martinum V electum*, sv. V, *Original papal letters in England 1305 – 1415*, Città del Vaticano 1990.

Index VI/2

Tilmann Schmidt, *Index actorum Romanorum pontificum ab Innocentio III ad Martinum V electum*, sv. VI/2, *Die Originale der Papsturkunden in Baden – Württemberg 2. Teil (1343 – 1417)*, Città del Vaticano 1993.

Index VII³⁰³

Tilmann Schmidt, *Index actorum Romanorum pontificum ab Innocentio III ad Martinum V electum*, sv. VII, *Die Originale der Papsturkunden in Norddeutschland 1199 – 1415*, Città del Vaticano 2003.

Kybal – Regulae

Vlastimil Kybal, *Regulae Veteris et Novi Testamenti I - IV*, Praha 1908 – 1926.

LC I - VII

František Antonín Tingl – Josef Emler, *Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica pragensem per archidiocesim I - VII*, Praha 1865 – 1883.

LE I - VII

Kliment Borový – Antonín Podlaha, *Libri erectionum archidiocesis Pragensis saeculo XIV et XV, I – VI*; Josef Pelikán, Hana Pátková, VII, Praha 1875 – 1927, 2002.

³⁰³ V ostatních, dosud vydaných, dílech této edice se žádní kanovníci zkoumaného období nevyskytují.

- MBV IV Karel Stloukal, Monumenta Vaticana res gestas bohemicas illustrantia IV., Acta Gregorii XI., Praha 1949 – 1953.
- MBV V Kamil Krofta, Monumenta Vaticana res gestas bohemicas illustrantia V., Acta Urbani VI. et Bonifatii IX., Praha 1903 – 1905.
- Menčík Ferdinand Menčík, Několik statutů a nařízení arcibiskupů pražských Arnošta a Jana I. (1355 – 1377), Praha 1882, zvl. Statuta post visitationem Arnesti cum reformatione ecclesiae Pragensis (1358 – 59 ?), s. 18 – 24 a Statuta cum interpretatione certorum statutorum ecclesiae Pragensis (1358 – 59 ?), s. 24 – 27.
- MUP II Monumenta historica Universitatis Carolo – Ferdinandae Pragensis, tom. II., Album seu matricula facultatis juridicae Universitatis Pragensis, Codex Diplomaticus almae Carolo – Ferdinandae universitatis Pragensis, Praha 1834.
- Nechutová – Regulae Jana Nechutová, Matthiae de Janov dicti Magistri Parisiensis Regularum veteris et novi testamenti, Liber 5, De corpore Christi (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum, Bd. 69), München 1993.
- Neuwirth Joseph Neuwirth, Die Wochenrechnungen und der Betrieb des Prager Dombaues in den Jahren 1372 – 1378, Prag 1890.
- Opera omnia Magistri Iohannis Hus Opera omnia, IV Drobne spisy české, Amadeo Molnár (red.), Praha 1985.

- Ottenthal Emil Ottenthal, Die päpstlichem Kanzleiregeln von Johannes XXII. bis Nicolaus V., Innsbruck 1888.
- Podlaha – Akta Antonín Podlaha, Akta korektorů duchovenstva diecése pražské z let 1407 – 1410, Praha 1921.
- Podlaha – Statuta Antonín Podlaha, Statuta Metropolitanæ ecclesie Pragensis anno 1350 conscripta, Praha 1905.
- Podlaha – Paběrky Antonín Podlaha, Paběrky z rukopisů knihovny metropolitní kapituly, VČA XVIII, 1909, 328 – 331.
- RBM I Karel Jaromír Erben, Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae I, Praha 1855.
- RBMV I - IV Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV., Věra Jenšovská, I. Fontes Archivi capituli metropolitani ecclesie Pragensis 1 – 7, Praha 1967 – 1981; Vladimír Vavřínek, II. Fontes Archivi capituli ecclesie Wissegradensis, Praha 1969; Božena Kopiczková, III. Fontes Archivi publici Trebonensis, Praha 1977; Božena Kopiczková, IV. Fontes Archivi publici Olomucensis et Opaviensis, Praha 1989.
- Sedláček – Erby August Sedláček, Vladimír Růžek, Atlasy erbů a pečetí české a moravské středověké šlechty, 3. sv., Praha 2002.

- Suchý Marek Suchý, *Solutio hebdomadaria pro structura Templi Pragensis : stavba svatovítské katedrály v letech 1372-1378*, Praha 2003.
- Tadra – Protokoly Ferdinand Tadra, *Kniha protokolů auditorů papežských z konce 14. stol., VKČSN A, IV, 1893.*
- Tadra Ferdinand Tadra, *Listář veřejného notáře ve 14. stol., VKČSN řada A, IV, 1893.*
- Veldtrup Dieter Veldtrup, Ein „luxemburgisches“ Anniversarbuch? Auszüge aus einer vergessenen Memorialüberlieferung des Prager Veits – domes, Manipulus Florum. Aus Mittelalter, Landesgeschichte, Literatur und Historiographie. Festschrift für Peter Johanek zum 60. Geburtstag. Münster 2000, s. 99 – 149.
- Literatura:
- Bartoš František Michálek Bartoš, M. Jenek z Prahy, rektor University Karlovy, *JČH 9, 1936, s. 41 – 43.*
- Bartůněk Václav Bartůněk, *Stručné dějiny kollegiální kapituly a královské kaple Všech Svatých na Pražském hradě, Skripta římskokatolické Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Litoměřicích, Praha 1979, s. 5 – 41.*
- Boháček Miroslav Boháček, *Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem, Akademiku*

Václavu Vojtíškovi k 75. narozeninám, Praha 1958, s. 5 – 35.

- Eršil Jaroslav Eršil, Správní a finanční vztahy avignonského papežství k českým zemím ve třetí čtvrtině 14. století, Rozpravy ČSAV 69, 10, 1959.
- Eršil – Zatížení Jaroslav Eršil, Zatížení církevními dárkami v Čechách na počátku 15. století (K otázce papežského desátku z r. 1403), ČsČH X, 1962, s. 533 – 555.
- Facta Facta probant homines, sborník příspěvků k životnímu jubileu prof. dr. Zdeňky Hledíkové, Praha 1998.
- Frind Anton Frind, Die Kirchengeschichte Böhmens II, III, Praha 1866, 1872.
- Gerlic Henryk Gerlic, Kapituła glogowska w dobie piastowskiej i jagiellońskiej (1120 – 1526), Gliwice 1993.
- Graus F. Graus, Dějiny venkovského lidu II, Praha 1957.
- Herold Vilém Herold, Komentář M. Jenka Václavova z Prahy k Aristotelovu spisu Politika, AUC – HUCP XIX, 2, s. 19 – 40.
- Hlaváček – Knihy Ivan Hlaváček, Knihy a knihovny v českém středověku, Praha 2005.
- Hlaváček – Soupisy Ivan Hlaváček, Středověké soupisy knih a knihoven v českých zemích, Praha 1966.

- Hlaváček – Wenzel Ivan Hlaváček, Das Urkunden- und Kanzleiwesen des böhmischen und römischen König Wenzel (IV.) 1376 – 1419, Stuttgart 1970.
- Hlaváček – Z dějin Ivan Hlaváček, Z dějin vyšehradské kapitulní knihovny ve středověku, Královský Vyšehrad 1992, s. 69 – 82.
- Hledíková – Cesty Zdeňka Hledíková, Cesty českých kleriků ke kurii, Cestování ve vrcholném a pozdním středověku, AUP Phil. et Hist. 1995, s. 72 – 77.
- Hledíková – Češi u kurie Zdeňka Hledíková, Češi u římské kurie za prvních tří avignonských papežů, ČČH 102, 2004, s. 249 – 272.
- Hledíková – Datierung Zdeňka Hledíková, Zur Datierung zweier Statuten von Ernst von Pardubice für die Prager Kirche, Mediaevalia Bohemica I, 1969, s. 103 – 106.
- Hledíková – Fundace Zdeňka Hledíková, Fundace pražských měšťanů do roku 1419, Documenta Pragensia 4, 1984, s. 121 – 137.
- Hledíková – Kapituly Zdeňka Hledíková, Kapituly s biskupskou kolací v Čechách do doby husitské a jejich místo v církevní správě, In memoriam Zdeňka Fialy. Z pomocných věd historických, Praha 1978, s. 41 – 61.
- Hledíková – Korektoři Zdeňka Hledíková, Korektoři kléru pražské diecéze, PHS 16, 1971, s. 71 – 111.
- Hledíková – Několik zlomků Zdeňka Hledíková, Několik zlomků soudních písemností z církevní praxe druhé poloviny 14. a

počátku 15. století, TA 12, 2003 – 2004, s. 25 – 52.

Hledíková – Pražská

Zdeňka Hledíková, Pražská metropolitní kapitula, její samospráva a postavení do doby husitské, SH 19, 1972, s.5 – 48.

Hledíková – Pronikání

Zdeňka Hledíková, Pronikání kuriálního centralismu do českých zemí (Na dokladech provizních listin do roku 1342), ČČH 88, 1990, s. 3 – 33.

Hledíková – Struktura

Zdeňka Hledíková, Struktura duchovenstva ve středověkých Čechách, Struktura feudální společnosti na území Československa a Polska do přelomu 15. a 16. stol., Praha 1984, s. 343 – 392.

Hledíková – Úřad

Zdeňka Hledíková, Úřad generálních vikářů pražského arcibiskupa v době předhusitské, AUC – Phil. et Hist., Monographia 41, Praha 1971.

Hledíková – Vermächtnis

Zdeňka Hledíková, Das schriftliche Vermächtnis der kirchlichen Gerichte in der mittelalterlichen Diözese, La diplomatica dei documenti giudiziari (dai placiti agli acta – secc. XII – XV), Bologna 12 – 15 settembre 2001. A cura di Giovanna Nicolaj (Publicazioni degli Archivi di Stato, Saggi 83, Roma 2004, s. 499 – 520.

Hosák

Ladislav Hosák, Historický místopis země Moravskoslezské, Praha 1938.

Húščava

Alexander Húščava, Dejiny a vývoj nášho písma, Bratislava 1951.

- Chytil Karel Chytil, Příspěvky k dějinám českého umění iluminátorského z II. pol. 14. stol. a poč. 15. stol., PAM XXXIII, 1923.
- Jireček Jireček, H.: Právnický život v Čechách a na Moravě, Praha 1903.
- Kadlec – Das Augustinerkloster Jaroslav Kadlec, Das Augustinerkloster sankt Thomas in Prag vom Gründungsjahr 1285 bis zu den Hussitenkriegen, mit Edition seines Urkundenbuches, Würzburg 1985.
- Kadlec, Zelený Jaroslav Kadlec – Rostislav Zelený, Učitelé právnické fakulty a právnické univerzity pražské v době předhusitské, HUCP XVIII, č. 1, 1978.
- Katalog pečetí Jan Hora – Vladimír Růžek a kol., Katalog pečetí, pečetidel a sbírkových odlitků z archivů České republiky (CD – ROM), Praha 2002.
- Kopecký Milan Kopecký, Jan Milíč z Kroměříže a Jan z Jenštejna, Žďár nad Sázavou 1999, Matěj z Janova – Zpráva o Milíčovi z Kroměříže, s. 37 – 48.
- Kowalski Marek Daniel Kowalski, Prałaci i kanonicy krakowskiej kapituły katedralnej od pontyfikatu biskupa Nankera do śmierci biskupa Zawiszy z Kurozwek (1320 – 1382), Krakov 1996.
- Krofta Kamil Krofta, Kurie a církevní správa zemí českých v době předhusitské, ČČH X 1904, s. 15 – 36, 125 – 152, 249 – 275, 373 – 391; XII 1906, s. 7 – 34, 178 – 191, 274 – 298, 426 – 446; XIV

1908, s. 18 – 34, 172 – 196, 273 – 287, 416 – 435.

- Kybal Vlastimil Kybal, M. Matěj z Janova, jeho život spisy a učení, Praha 1905.
- Maur Eduard Maur, Mory v Praze 1348 – 1419 ve světle úmrtnosti farního kléru, Documenta Pragensia 7/1, 1987, s. 145 – 157.
- Meyer Andreas Meyer, Zürich und Rom. Ordentliche Kollatur und päpstliche Provisionen am Frau- und Großmünster 1316 – 1523 (Bibliothek des Deutschen historischen Instituts in Rom, B. 64), Tübingen 1986.
- Nechutová Jana Nechutová, M. Matěj z Janova v odborné literatuře, SPFFBU E 17, 1972, s. 119 – 133.
- NG Jiří Kotalík a kol., Národní galerie v Praze I, Praha 1984.
- Novotný Václav Novotný, České dějiny I, 2, 3, Praha 1913, 1928.
- Nuhlíček Josef Nuhlíček, Veřejní notáři v českých městech, zvláště v městech pražských, Praha 1940.
- Ozog Kazimierz Ozog, Praskie studia prelatów i kanoników katedralnych metropolii gnieźnieńskiej v drugiej połowici XIV a na początku XV wieku, Duchowieństwo kapitulne w Polsce średnowiecznej i wczesnonowożytnej, red. A. Radziwiński, Toruń 2000, s. 133 – 162.

- Pátková Hana Pátková, Bratrstvie ke cti Božie, Poznámky ke kultovní činnosti bratrstev a cechů ve středověkých Čechách, Praha 2000.
- Podlaha – Hilbert Antonín Podlaha – Kamil Hilbert, Soupis památek historických a uměleckých v Království českém, I. Metropolitní chrám sv. Víta, Praha 1906.
- Podlaha – Katalog Antonín Podlaha, Soupis rukopisů knihovny Metropolitní kapituly pražské I – II, Praha 1910, 1922.
- Podlaha - Series Antonín Podlaha, Series praepositorum, decanorum, archidiaconorum aliorumque prelatorum et canonicorum s. metropolitanae ecclesiae Pragensis a primordiis usque ad presentia tempora, Praha 1912.
- Podlaha – Soupis Antonín Podlaha, Catalogus codicum manuscriptorum, qui in archivio Capituli Metropolitanii pragensis asservatur (Editiones archivii et bibliothecae S. F. Metropolitanii capituli pragensis XVII), Praha 1923.
- Podlaha – Šittler Antonín Podlaha – Eduard Šittler, Chrámový poklad u sv. Víta v Praze, Praha 1903, VI. inventář 1387.
- Polc – Jan Nepomucký Jaroslav Polc, Svatý Jan Nepomucký, Praha 1993.
- Požízka Aleš Požízka, Římská rota a středověký systém papežských provizí, PHS 35, 2000, s. 21 – 58.

- Santifaller Leo Santifaller, Das Brixner Domkapitel in seiner persönlichen Zusammensetzung im Mittelalter, Innsbruck 1924.
- Sedláček – Hradý August Sedláček, Hradý, zámky a tvrže Království českého, I – XV (reprint), Praha 1993 – 98.
- Sedláček – Slovník August Sedláček, Místopisný slovník historický Království českého, Praha 1909.
- Schindler Gerhard Schindler, Das Breslauer Domkapitel von 1341 – 1417 (tištěná disertace), Vratislav 1936.
- Spunar Pavel Spunar, Repertorium auctorum Bohemorum pro vectum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans, Vratislav, Varšava, Krakov, Gdaňsk, Lodž 1985.
- Stočes Jiří Stočes, Rostocký doklad o činnosti konzervátora práv pražského obecného učení, Evropa a Čechy na konci středověku. Sborník příspěvků věnovaných Františku Šmahelovi. Praha 2004, s. 395-411.
- Svatoš – Dějiny UK Michal Svatoš a kol., Dějiny Univerzity Karlovy I (1347/48 – 1622), Praha 1995.
- Šmahel František Šmahel, Pražské universitní studentstvo v předrevolučním období 1399 – 1419, Rozpravy ČSAV 77/3, 1967.

- Tadra – Kanceláře Ferdinand Tadra, Kanceláře a písaři v českých zemích za králů z rodu lucemburského Jana, Karla IV. a Václava IV., Praha 1892.
- Tadra – Styky Ferdinand Tadra, Kulturní styky Čech s cizinou až do válek husitských, Praha 1897.
- Tomek – Dějepis I, III, V Václav Vladivoj Tomek, Dějepis města Prahy I, III, V., Praha 1892, 1893, 1881.
- Tomek – Základy I - IV Václav Vladivoj Tomek, Základy starého místopisu pražského I – IV, Praha 1865 – 1875.
- Tříška - Činnost Josef Tříška, Literární činnost předhusitské university, Praha 1967.
- Tříška Josef Tříška, Životopisný slovník předhusitské pražské univerzity, Praha 1981.
- Umělecké památky Čech Emanuel Poche a kol., Umělecké památky Čech 4, Praha 1982.
- Vacek František Vacek, Arcijáhen Jan z Jeřeně, Blahověst XXXIX 1889, s. 105 – 107.
- Vacek – Dějiny František Vacek, Církevní dějiny české, Praha 1890.
- Veldtrup – Studien Dieter Veldtrup, Prosopographische Studien zur Geschichte Oppelns als herzoglicher Residenzstadt im Mittelalter, Berlin 1995.
- Vyskočil Jan Kapistrán Vyskočil, Arnošt z Pardubic a jeho doba, Praha 1947.

- Weiss Sabine Weiss, Kurie und Ortskirche. Die Beziehungen zwischen Salzburg und dem päpstlichen Hof unter Martin V. (1417 – 1431) (Bibliothek DHI, Bd. 76), Tübingen 1994.
- Zamastil Karel Zamastil, Kollegiální kapitula mělnická, Mělník 1846.
- Zemek Metoděj Zemek, Posloupnost kanovníků metropolitní kapituly u sv. Václava v Olomouci, Vlastivědný věstník moravský 1949, 1950.
- Zemek – Domkapitel I – IV. Metoděj Zemek, Das Olmützer Domkapitel, Seine Entstehung und Entwicklung bis 1600, I. Die Entstehung des Olmützer Domkapitels und die Entwicklung seiner Zusammensetzung, Archiv für Kirchengeschichte von Böhmen – Mähren – Schlesien, IX (1988), s. 66 – 86 (vč. soupisu pramenů a literatury), II. Prälaturen – Dignitäten, dtto, X (1989), s. 58 - 74, III. Der Eintritt in das Kapitel – die Erlangung eines Kanonikats, dtto, X (1989), s. 75 – 88, IV. Qualifikationsbedingungen für Aufnahme ins Kapitel, dtto, XI (1990), s. 72 – 91.

Vysvětlivky k prosopografické příloze

A Jméno, vč. přízvisek, predikátů v české a latinské formě a označení místa původu s určením místa s přesností na okres³⁰⁴ a s odkazem na Sedláčkův Místopisný slovník historický.

B Původ prokázaný či určený hypoteticky (šlechtický, měšťanský – z král. nebo poddanského města, venkovský, nejasný) s event. odkazem na Sedláčkovy Hrady, zámky a tvrze³⁰⁵.

C Všechny známé stupně svěcení s údajem o roce dosažení, pokud je zjistitelný.

D Univerzitní vzdělání, dosažené grady, event. další kariéra a funkce na univerzitách domácích či zahraničních s vrocením, pokud lze zjistit.

E Funkce u panovnického dvora (i čestné).

F Prebendy, funkce a úřady církevní vč. papežského dvora, diplomatické cesty apod. řazené chronologicky, v případě delšího období dle roku počátku. Nedatované funkce apod. zařazeny na konci rubriky.

G Kanonikát Metropolitní kapituly s vymezením let, event. přímluva při získávání provize či záznam o anniversáriu, zvl. poznámka pokud kanonikát udělen auctoritate ordinaria (tj. arcibiskupem) či kapitulou, záznamy o dosažených prebendách a obediencích a jejich opotování, funkce a úřady v Metropolitní kapitule (děkan, scholastik aj.).

H Proces přijetí do kanonikátu Metropolitní kapituly dle kodexu XIII, RBMV I/1 – 3, MBV V³⁰⁶ vč. vyjmenování exekutora, prokurátorů, svědků a se stručným popisem jednotlivých fází. Uveden pouze u kanovníků z první skupiny.

I Doložení z pramenů, event.. literatury s přesným datem, odkazem a stručným popisem jednání. V případě čtenějšího výskytu osoby v pramenech jsou jednotlivé roky uvedeny v samostatných odstavcích. Je-li v této rubrice údaj „viz. rubrika proces přijetí“, znamená to, že osoba není, krom svého přijetí, doložena v dalších pramenech.

J Poznámky: vlastní literární činnost³⁰⁷, (vlastnické) zmínky v rukopisech, v inventářích rkp. i jiných předmětů³⁰⁸, pečeť (dle CD - ROM katalogu³⁰⁹), náhrobní kámen či epitaf apod.

³⁰⁴ Dle Retrospektivního lexikonu obcí ČSSR, II/1, Praha 1978.

³⁰⁵ August Sedláček, Hrady, zámky a tvrze Království českého, I – XV (reprint), Praha 1993 – 98.

³⁰⁶ Bibliografické citace viz. v soupisu pramenů a literatury.

³⁰⁷ Údaje čerpány především z práce Pavla Spunara, Repertorium auctorum Bohemorum provectorum idearum post Universitatem Pragensem conditam illustrans, Vratislav, Varšava, Krakov, Gdaňsk, Lodž 1985.

³⁰⁸ Zvl. Antonín Podlaha, Soupis rukopisů knihovny Metropolitní kapituly pražské I – II, Praha 1910, 1922.

³⁰⁹ Jan Hora – Vladimír Růžek a kol., Katalog pečetí, pečetidel a sbírkových odlišek z archivů České republiky (CD – ROM), Praha 2002.

Kanovníci Metropolitní kapituly 1378 – 1390

1)

A **Fridman Mikulášův ze Sezimova Ústí /Tábor³¹⁰/**, z Prahy (Fridmannus Nicolai de Usk, de Praga)

B měšťan poddanského města

C 1375 kněžské svěcení³¹¹

D 1358 bakalář svobodných umění Paříž, 1360 mistr svobodných umění Paříž, 1367 – 1374 examinátor univerzity pražské³¹², 1367 děkan univerzity pražské³¹³, 1375 bakalář teologie³¹⁴, 1376 – 1377 rektor univerzity pražské³¹⁵, 1376 – 1378 examinátor univerzity pražské³¹⁶, 1384 profesor teologie³¹⁷

F 1375 – 1383 kanovník u Všech Svatých³¹⁸, 1375 – 1390 kanovník v Týně nad Vltavou³¹⁹, 1376 – 1380 rektor katedrální školy na Pražském hradě³²⁰, 1382 – 1388 arcijáhen bílinský, 1382 mění svoji kanovnickou prebendu v Bělokách s Mikulášem Kalvem /13³²¹/ z Bavorova za jeho prebendu v Sobíně a Ctiněvsi³²², 1388 ve sporu s kanovníkem Václavem ze Stříbra o Běloky přišel, 1390 jako kanovník týnský patronátní právo v Chýnově³²³, do 1391 prebenda v Hořanech³²⁴, farář v Kolíně

G kanovník 1378³²⁵ – 1390 (+ 30. 9. 1390, dtto aniversarium)³²⁶
před 1382 prebenda v Bělokách
1382 získal prebendu v Sobíně a Ctiněvsi od Mikuláše Kalva z Bavorova /13/ směnou za Běloky³²⁷
před 1388 optoval prebendu po Štěpánovi z Ronovic³²⁸
prebendu po něm získal Václav ze Stříbra³²⁹

³¹⁰ Údaj v těchto závorkách značí okres dle Retrospektivního lexikonu obcí ČSSR.

³¹¹ Tadra – Styky, s. 250, Tříška, s. 114.

³¹² Tříška, dtto, Svatoš – Dějiny UK, s. 290.

³¹³ MUP I/1, s. 18, Tříška, s. 114 udává až 19. 11. 1368.

³¹⁴ Tadra – Styky, s. 250, Tříška, s. 114.

³¹⁵ Tříška, dtto.

³¹⁶ Tříška, dtto.

³¹⁷ Tříška, s. 114.

³¹⁸ MBV IV, s. 605, MBV V, s. 28.

³¹⁹ Dtto vč. dalších údajů.

³²⁰ Bartůněk, s. 36, pozn. č. 59.

³²¹ Číslice v závorce označuje pořadové číslo kanovníka s seznamu.

³²² RBMV I, s. 272.

³²³ LC V, s. 8.

³²⁴ Podlaha – Series, s. 46, Tomek – Dějepis, s. 125.

³²⁵ MBV IV, s. 605, udává první expektanci již v listopadu 1375. Protože však nedosáhl prebendy, vztahovalo se na něj generální zrušení všech expektancí, které obvykle prováděl každý nově nastoupivší papež. Urban VI. zrušil expektance svého předchůdce 17. dubna 1378 (Cod. Vatic. 6363, fol. 194b – 197a, Ottenthal, s. 46).

³²⁶ Podlaha – Series, s. 46, Tomek – Dějepis, s. 125, Veldtrup, č. 139.

³²⁷ RBMV I, s. 272.

³²⁸ Dle MBV V, č. 277 se jednalo o prebendu s bohatým výnosem 40 hřiven. Polc – Jan Nepomucký, s. 162, spor viz. násl. pozn.

³²⁹ MBV V, s. 275 – 277, Polc – Jan Nepomucký, s. 162, s ním vedl Fridman spor již dříve (okolo r. 1388), kdy se smrtí Štěpána z Ronovic uprázdnila výnosnější prebenda a Fridman se rozhodl ji optovat. Současně však tuto prebendu žádal král pro svého kandidáta písaře král. kuchyně Václava ze Stříbra (na základě patronátního práva).

H proces přijetí:

15. května 1378, expektance a exekutorská listina, non obstantibus: kanonikáty u Všech Svatých v Praze a v Týně nad Vltavou (MBV, V, s. 28)

9. prosince 1378, listina exekutora pro arcibiskupa a kapitolu s inzerovanou expektancí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 15), svědci: Václav Pleskot z Moravy /8/, kanovník kostela praž., plebán v Benešově, Ulrych řečený Hložek /10/, plebán v Srbici, Zdeněk Hlavnice, vikář kostela praž., Michael z Prahy, veřejný notář, sepsal notář Albert Gregora

20. prosince 1378, předkládá své listiny (RBMV I, s. 16), svědci: Jan Kantor, Jakub řečený Vlkoš, Mikuláš – všichni větší mansionáři, Václav řečený sv. Maria, oltářník oltáře sv. Jana Křtitele v kostele praž.

22. prosince 1378, znovu žádá o přijetí (RBMV I, s. 16), svědci: Fricek, plebán kostela P. Marie Na Rybníčku Starého Města Pražského, Jakeš řečený Sádlo (Adl), vikář scholastika praž., Martin řečený Sacz, vikář Ryvina, arcijáhna plzeňského, Matyáš Janův, klerik praž., Jan notář Jindřicha Thesaura řečeného Sacz, pokladníka praž. arcibiskupa a kanovníka praž.

27. prosince 1378, přijat (RBMV I, s. 18), svědci: Matyáš z Únětic, Henzlín řečený Bradáč z Berouna, Jan Kochancův, oltářník v kostele praž.

exekutor Jeneč, probošt kostela sv. Kříže ve Vratislavi, oficiál praž. arcibiskupa

I doložen:

27. 1. 1371 (MBV IV, s. 16, Tříška 114, rezervace benefícia v arcidiecézi pražské pod kolací arcibiskupa), 13. února 1377 (AI II, s. 183 vyslýchán Janem z Prusnice /A 13/ kvůli svému kázání na Štědrý den), 23. listopadu 1378 (LE II, s. 155 – 156, svědkem prohlášení Ulricha ze Sulzbachu /A 4/, děkana u Všech Svatých, že na stavbu svého nového domu použil vlastní peníze, nikoliv peníze kapituly), 8. března 1380 (RBMV I, s. 113, prokurátorem Jana Václavova z Prahy /11/ při přijímání do kanonikátu), 15. prosince 1380 (AI II, s. 74, svědek ustanovení prokurátorů), 1380 (Tomek – Základy, s. 173 odkazuje dům na Hradčanech, za hradbami kanovníku Sezemovi z Ústí /40/ a Ulrychovi ze Sulzbachu /A 4/), 11. ledna 1381 (AI II, s. 79, napomenut kvůli prebendě), 26. března 1381 (RBMV II, s. 7, 8, roční platba z kostela v Sušici pro Fridmana z Ústí a Ulrycha Hložka /10/ od plebána Petra), 28. července 1382 (RBMV I, s. 272, mění svoji kanovnickou prebendu v Bělokách s Mikulášem Kalvem z Bavorova /13/ za jeho prebendu v Sobíně a Ctiněvsi, souhlas kapituly), 27. května 1384 (AI II, s. 273, exkomunikace biskupa litomyšlského), 22. prosince 1385 (RBMV I, s. 444, spolu s dalšími mistry teologie slibuje, že sepíše list Urbanovi VI., ve kterém popíše všechny žaloby proti arcibiskupovi Janovi z Jenštejna), 17. března 1386 (AI II, s. 362, spor v Hospozíně), 22. dubna 1390 (LC V, s. 8, prezentuje ke kostelu v Chýnově Jana Ujčikova /31/) v zastoupení prokurátorem Janem Vachkem), 8. dubna 1391 (MBV V, s. 275 - 277, již mrtev, po něm Václav ze Stříbra)

J Knihovně kartuziánského kláštera Zahrada sv. Máří Magdalény na Újezdě v Praze daroval kodex s díly Isidora Sevillského a Řehoře Velikého³³⁰.

Fridman se odvolal ke kurii, která 3x rozhodla v jeho prospěch. Král však proces obnovil, jmenoval soudcem svého oblíbence Vítka z Černčic /37/ a ten 5. února 1388 rozhodl ve prospěch Václavův. Fridman se znovu odvolal ke kurii a papež ustanovil soudcem sedleckého opata. Ten, nechťže si nikoho popudit, věc oddaloval až do smrti Fridmanovy, který danou prebendu po celou dobu nerušeně užíval. Teprve pak se dostává Václavovi ze Stříbra.

³³⁰ Hlaváček – Knihy (Materiál k dějinám knihovny pražské kartouzy), s. 324, 330, přináší stručný popis rkp.

2)

A **Martin řečený Hispan z Boru**³³¹ /Tachov/ (Martinu dictus Hispan de Bor)

B měšťan poddanského města

F 1389 provise na kanovnictví ve Vratislavi³³²

G kanovník 1381 – 1396³³³ (+ 1396, aniversarium 16. 7.)³³⁴
1390 - 1410 kanovnická prebenda Horky, Slatina, Nebušice (po Beneši Krabici)³³⁵

H proces přijetí:

3. ledna 1379, expektance a exekutorská listina, pokud získá kanonikát i oltář sv. Stanislava v kostele pražském, o který usiluje, musí se oltářnictví po dosažení kanonikátu (MBV V, s. 38, RBMV I., s. 19, 20)

5. září 1381, listina exekutora Boreše s inzerovanou expektancí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 247), svědci: Henzlín z Lišova, Mikuláš ze Slaného veřejní notáři praž. diecéze, Bernhard z Deggendorfu, veřejný notář řezenské diecéze, Frána ze Soběslavi, Valentýn ze Sádku notáři konzistoře praž.

10. října 1381, přijat (RBMV I, s. 249)

exekutoři: Bartoloměj biskup z Recanata, Konrád, opat kl. Strahov, Jeneč probošt kostela sv. Kříže ve Vratislavi a oficiál praž. (viz. předchozí zápis), Boreš, arcijáhen bechyňský a oficiál praž. arcibiskupa,

subprokurátor: Albert řečený Gregora, oltářník oltáře sv. Ondřeje v kostele praž.

I doložen:

26. ledna 1380 (AI II, s. 6, splátka dluhu), 14. března 1383 (AI II, s. 199, svědek vypravení písemnosti proboštem zderazským), 26. března 1384 (AI II, s. 261, svědek v procesu rytíře Mikuláše z Borovan a Pavla z Tučap), 5. července 1384 (AI II, s. 280, svědek jmenování Václava Knoblocha /A 6/ místovikářem generálního vikáře praž. Jana, probošta zderazského), 13. června 1386 (AI II, s. 381, svědek ve při mezi farářem a bývalým nájemníkem fary v Bohumilicích, Hospozín), 23. února 1387 (AI II, s. 417, plat písaři za listy od kapituly olomoucké), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLIV, daroval pluviál kostelu pražskému), 26. listopadu 1388 (LE III, s. 291, Martin informuje arcibiskupa Jana z Jenštejna, že bratři Beneš, Bohuslav a jejich matka Anna ze Švamberka založili kaplanství s platem 10 kop gr. praž. v Boru a předkládá příslušnou listinu k opsání do LE), 13. listopadu 1389 (MBV V, s. 152, provise na kanovnictví ve Vratislavi, kanovnictví praž. a farní kostel v Chuchli, kterých se po dosažení kanonikátu vratislavského musí vzdát), 14. listopadu 1390 (LC V, s. 39 prezentuje do Horky), 1390 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 134, koupil dům č. 184 na Hradčanech mezi kostelem sv. Benedikta a domem Kaplířů od Diviše z Miličina spolu se svým bratrem Mikulášem, sirotkem Martinem a sestrami Kateřinou, Dorotou, Anežkou aj. za 50 kop gr., pozd. dům daroval kapitule), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí

³³¹ Sedláček – Slovník, s. 43.

³³² MBV V, s. 152 – 153.

³³³ O jeho prebendu se strhl spor mezi Benešem z Chobolice /4/ a Janem z Prusnice /A 13/, viz. pozn. u Beneše z Chobolice.

³³⁴ Podlaha – Series, s. 52, Veldtrup, č. 97, Tomek – Základy III, IV, V 249.

³³⁵ IX, fol. 39a, LC V, s. 39, Podlaha – Series, s. 52, Tomek – Dějepis, s. 128.

oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pout' do Svaté země)

J autorem traktátů užívaných na univerzitě pražské k výuce logiky³³⁶

3)

A **Václav Pavlův z Radče**³³⁷ /Mladá Boleslav/ (Wenceslaus Pauli de Radez)

B šlechtický původ³³⁸

C klerik pražské diecéze³³⁹

D 1384 platba 24 gr. za zápis na univerzitu³⁴⁰, bakalář dekretů³⁴¹

F 1363 plebán ve Zbraslavicích, 1366 rektor kostela v Divišově³⁴², 1367, 1370 veřejný notář³⁴³, 1379 kanovník v Řezně³⁴⁴, od 1380 sekretář a notář arcibiskupa pražského³⁴⁵, 1380 – 1384 arcijáhen boleslavský, 1380 – 1418 kanovník olomoucký³⁴⁶, 1385 – 1409 děkan u sv. Apolináře³⁴⁷, 1391 nekurátní beneficium v kapli sv. Anny v Olomouci³⁴⁸, 1392, 1395, 1398 ves Doubravička, jejíž část odkázal Petr Bratoš kapitule, část mu daroval jako zbožný odkaz, který Václav později přenesl na bratrstvo služebníků a vikářů kostela pražského, se kterým se pak o část tohoto majetku soudil³⁴⁹, 1396 – 1409 ředitel stavby chrámu sv. Víta³⁵⁰, 1403 – 1412 administrátor arcibiskupství³⁵¹, 1405 patron oltáře sv. Kříže a P. Marie v kostele praž., prodává dědictví v Dubici³⁵², 1407 osobní kaplan Vavřinec, 1409 - 1417 ředitel stavby chrámu sv. Víta³⁵³, 1412 administrátor arcibiskupství po smrti Zbyňka Zajíce z Házemburka³⁵⁴, 1414 kanovník mělnický³⁵⁵, 1416 dvůr v Budči³⁵⁶, 1417 jako kustod kostela pražského prezentuje do Řečice³⁵⁷

G kanovník 1379 – 1416/17 (+1418)

1391 získává prebendu v Hořanech po Sezemovi ml. z Ústí /40/³⁵⁸

³³⁶ Šmahel – Studentstvo, s. 50.

³³⁷ Sedláček – Slovník, s. 746.

³³⁸ Sedláček – Hrady, V, s. 323, erb s rýčem.

³³⁹ Nuhlíček, s. 94.

³⁴⁰ Tadra – Kanceláře, s. 38, Tříška, s. 527.

³⁴¹ Podlaha – Series, s. 49.

³⁴² Tříška, s. 526.

³⁴³ Nuhlíček, s. 94, č. 173.

³⁴⁴ Tříška, s. 526.

³⁴⁵ Tadra – Kanceláře, s. 123, Neuwirth, s. 388.

³⁴⁶ Tříška, s. 526.

³⁴⁷ Tříška, dtto, Sedláček - Hrady, V, s. 323 uvádí spor s Haškem z Kněžice /7/ (oba měli papežské provize).

Nakonec přistoupili na smírné urovnání a děkanství bylo přiřknuto Václavovi.

³⁴⁸ MBV V, s. 323 – 324.

³⁴⁹ RBMV I/4, s. 879, RBMV I/5, s. 1107, LE IV, s. 427 – 428, RBMV I/5, s. 1179, RBMV I/6 1600.

³⁵⁰ Tříška, s. 527, Neuwirth, s. 388 uvádí již k r. 1380.

³⁵¹ Tříška, s. 527.

³⁵² Tříška, dtto.

³⁵³ Ve funkci doložen např. in: Eršil, Pražák – Katalog, s. 808 či u Neuwirtha.

³⁵⁴ Podlaha – Series, s. 49, Tomek – Dějepis, s. 127.

³⁵⁵ Zamastil, s. 43.

³⁵⁶ Eršil, Pražák – Katalog, s. 882.

³⁵⁷ LC VII, s. 182.

³⁵⁸ MBV V, s. 323 – 324, s ročním výnosem 38 hřiven.

1393 optuje prebendu v Holubici po Matyášovi z Mutěná³⁵⁹

1394 obediencie v Pněvicích³⁶⁰

1396 – 1417 obediencie v Kozolupech³⁶¹

1403 prokurátor kapituly

1410 - 1417 kustod pražský³⁶²

1412 scholastik kostela pražského³⁶³

H proces přijetí:

13. května 1378, expektance, non obstantibus: kanonikát v Řezně, kaple sv. Anny v Olomouci a oltář P. Marie Sněžné v kostele pražském (MBV V, s. 24 – 25)

4. února 1379 Řím, předkládá expektanci a ustanovuje svými prokurátory Ondřeje Kotlíka /A 1/ a Alberta Gregora (RBMV I, s. 24), svědci: Jakub z Forlivia, mistr a licenciát církevního práva, Mikuláš Strčkův, kanovník hnězdenský, Bohunek z Jemniště, jáhen praž., sepsal notář Václav Sebastiánův z Ústí

15. března 1379, listina exekutora pro arcibiskupa a kapitolu s inzerovanou expektancí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 30), svědci: Václav, oltářník oltáře sv. Vavřince v kostele praž., Vavřinec a Miran, vikáři v kostele praž., Bransud, kněz praž., Jan Mikulášův z Jevička, klerik olomoucké diecéze, sepsal notář Albert Gregora z Hosína

28. března 1379, přijat (RBMV I, s. 34), svědci: Mikuláš, rektor oltáře sv. Anny v kostele praž., Drška, rektor oltáře 4 evangelistů v kostele praž., Mikuláš, rektor oltáře sv. Kateřiny v kostele sv. archanděla Michaela na Starém Městě praž., sepsal notář Šimon ze Slavětice

exekutor: Jakub, probošt a kanovník kostelů olomouckého a praž.

prokurátoři: Václav Sebastiánův z Ústí, veřejný notář, Pavel z Vrchotových Janovic, doktor dekretů, Ondřej řečený Kotlík /A 1/, kanovník kostela praž., Albert řečený Gregora, oltářník oltáře Všech Svatých v kostele praž.,

I doložen:

1377 (AI VII 205, spor s plebánem Petrem z Čechenic)

17. března 1378 (Tadra 15, plnomocníkem ve sporu mezi kapitulou u sv. Jiljí a sákristánem Duchkem tamtéž, spolu s Petrem ze Všerub /20/)

11. února 1380 (Tadra, č. 52, prokurátor ve výpovědi arcijáhnů kostela praž. Matěje z Mutěná a Boreše zvolených rozhodčími ve sporu o faru ve Vilémově mezi Tvrdkem z Horšovského Týna a Velislavem z Rozhovic, též Petr ze Všerub /20/), 3. července 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 395, svědek slibu Pavla Mikulášova z Dubé řeč. Sosna, že nevkročí do krčmy až do svátku sv. Václava), 17. července 1380 (AI II, s. 24, směna faráře ve Vysokém Újezdě s kanovníkem u sv. Jiří), 1. srpna 1380 (AI II, s. 26, ustanovil Jakuba ze Sušice /A 16/ prokurátorem Ulrychovi z Lutic), 24. srpna 1380 (AI II, s. 28, prezentace

³⁵⁹ MBV V, s. 391 - 392, optoval prebendu dle statut pražského kostela.

³⁶⁰ LC VI, s. 15, Tomek – Dějepis, s. 127.

³⁶¹ Kod. XXVII/1, fol. 2r, 2v (1396), 3r, 3v (1397), 4r, 5r–6r (1398), 6v, 7r–9r (1399), 9v–12r (1400), 12v, 13r, 14v, 15r, 16r (1401), 16v, 17r, 18r–19r (1402), 19v, 20v–23v, 24r (1403), 24v–26v, 27v, 28r (1404), 29v, 30v, 31r, 33r, 33v, 34v (1405), 35r, 36r, 36v, 37v, 38r (1406), 39r, 39v, 40v–42r (1407), 42v, 43r, 44r–46r (1408), 47r–48v, 49v (1409), 50r, 51r, 52r, 53r (1410), 53v, 54r, 55r, 56r, 56v (1411), 55v, 57v–58v, 59v, 60r (1412), 60v, 61r (1413), 61v–63v (1414), 64v–66r (1415), 66v–67v (1416), 68r–71r (1417), příjmy z obediencie v Kozolupech, též Tomek – Dějepis, s. 127.

³⁶² LC VI, s. 285, jmenování.

³⁶³ Tríška, s. 527.

nových farářů od kapituly vyšehradské), 18. prosince 1380 (AI II, s. 75, liber viaticus pro litomyšlského biskupa), 1380 (Neuwirth 413, Tomek III, IV, V, s. 110, půjčuje 30 kop gr. Petru Parlérovi z fondu na stavbu chrámu sv. Víta)

6. ledna 1381 (AI II, s. 78, prebenda u sv. Jiljí), 11. ledna 1381 (AI II, s. 79, prebenda mistra Fridmana v Praze /1/), 26. června 1381 (RBMV I, s. 240, AI II, s. 109, svědek dluhu Víta z Černčice /37/ u Václava Knoblocha /A 6/), 17. srpna 1381 (AI II, s. 117 – 118, věřitelem kanovníka z Litomyšle)

14. února 1382 (AI II, s. 133, určení desátků v Libří), 21. února 1382 (AI II, s. 133, kartuziáni), 28. dubna 1382 (RBMV I, s. 265, svědkem Pertolda z Částkova /16/ při přijímání do kanonikátu)

3. ledna 1383 (AI II, s. 188 – 189, svědek ve sporu biskupa litomyšlského s kanovníkem magdeburským), 31. ledna 1383 (AI II, s. 196, dtto svědek), 10. února 1383 (RBMV I, s. 301, ustanovuje Matyáše ze Skramník /33/ a Václava Knoblocha /A 6/ svými zástupce v úřadě arcijáhna), 17. června 1383 (AI II, s. 211, dluh mezi biskupem zvěřinským a biskupem lebuským), 5. prosince 1383 (AI II, s. 233, předání Bible od knihvazače)

1. dubna 1384 (AI II, s. 262, smír faráře z Klecan se dvěma kněžími), 27. května 1384 (AI II, s. 273, exkomunikace biskupa litomyšlského), 1. června 1384 (AI II, s. 274, ustanovuje plnomocníka), 20. července 1384 (AI II, s. 282, transsumpt papežského listu), 16. prosince 1384 (AI II, s. 302, opat břevnovský)

22. září 1385 (AI II, s. 341, vypovídá jako rozhodčí ve při o děkanství u sv. Apolináře)

28. července 1386 (AI II, s. 392, Hlavice)

18. února 1387 (AI II, s. 416, dluh biskupa Nazaretského Jana), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLIII, XLIV, daroval pluvíál obyčejný, se svým erbem)

15. dubna 1388 (RBMV I, s. 564, subexekutorem v procesu přijímání Mikuláše Puchníka /36/ do kanonikátu), po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vít z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce)

11. dubna 1390 (LE IV, s. 424 – 425 RBMV I, s. 675, Václav z Radče jako děkan kap. u sv. Apolináře, jeho bratr Albert a Přícha, plebán v Chomuticích darují farnímu kostelu v Chomuticích majetek ve vsi Malé Chomutice. Plebán má povinnost sloužit dvakrát ročně mši za zemřelé tj. v době okolo svátku sv. Jiří jednu mši zpívanou a jednu čtenou a rovněž dát jednu libru vosku a po smrti donátorů rovněž číst jejich jména při mši. Povinností plebána je rovněž hostit 3 chudé v době okolo svátku sv. Václava. Pokud by tyto povinnosti zanedbal musí zaplatit půl kopy gr, 1 věrduňk na stavbu kostela praž. a další věrduňk na stavbu kostela v Chomuticích.)

18. září 1391 (MBV V, s. 323, provise na kanovnickou prebendu v Hořanech, po Sezemovi ml. z Ústí /40/, non obstantibus: děkanství u sv. Apolináře, nekurátní beneficium v kapli sv. Anny blízko kostela olomouckého), 16. října 1391 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 575, splátka dluhu opata Mikuláše)

7. května 1392 (AI III, s. 41, rozhodčím ve při mezi kanovníkem sv. Apolináře a panošem z Bechlína), 29. května 1392 (AI III, s. 48, kněz který neumí číst dočasně suspendován), 2. června 1392 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 111, kladení základního kamene ke chrámu sv. Víta), 28. června 1392 (AI III, s. 58, liber viaticus darován kostelu v Debrníku), 30. června 1392 (AI III, s. 51, zaplacení předchozího dluhu), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky – kanovníky³⁶⁴ činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 8. prosince 1392 (MBV V, s. 368 – 369, optuje prebendu v Holubici po Matyášovi z Mutěnána, Hořany dostává Jan Namslav)

29. května 1393 Perugia (MBV V, s. 391 - 392, potvrzení opce prebendy v Holubici, non obstantibus: děkanství u sv. Apolináře, kanonikát olomoucký, nekurátní beneficium v kapli sv. Anny v Olomouci)

2. října 1394 (LC V, s. 197, prezentuje do Pněvic z titulu kanovnické prebendy), 23. listopadu 1394 (AI VII, s. 175, klerikovi Janu z Embeku se zakazuje mluvit o Antikristovi), 25. prosince 1394 (LC V, s. 205, souhlasí s výměnou v Pněvicích)

2. března 1395 (RBMV I/5, s. 1107, Václav IV. potvrzuje, že Petr Bratoš odkázal část své vsi Doubravička tj. plat 9 kop gr. a zapsal dar do Desek zemských. Po smrti Bratošově má Václav tento plat použit na sloužení mši za zemřelého Bratoše a jeho příbuzné vikáři kostela pražského. Václav z Radče žádá navíc Václava IV., aby přiřkl další 3 kopy gr. kapitule u sv. Apolináře, což bylo schváleno), 1. října 1395 (Tomek III, IV, V, s. 120, spor o dům č. 39c na Hradčanech naproti zvonici, který vdova po zlatníkovi Henzlinovi Offka odkázala králi. Václav z Radče však listinami prokazuje, že dům patří ke stavbě kostela pražského listinou, kterou vydala samotná Offka. Je mu dáno za pravdu.), 12. října 1395 (LE IV, s. 427 – 428, RBMV I/5, s. 1179, daruje část vsi Doubravička, která mu připadla smrtí jeho mana Petra řeč. Bratoš, bratrstvu služebníků a vikářů kostela pražského s povinností sloužit každý den kromě vyjmenovaných svátků mši za Petra Bratoše za 1 gr. pro toho, kdo ji bude sloužit a při aniversariu za 5 gr aj.)

7. července 1396 (AI III, s. 184, výpověď Olbrama ze Škvorce /A 5/ ve sporu mezi světicími biskupy Václavem Nikopolským a Mikulášem Vladimířským), 30. srpna 1396 (AI III, s. 192, pře faráře od sv. Havla v Praze a faráře v Lounech), 6. října 1396 (AI III, s. 207, dluh měšťanů z Vysokého Mýta), 13. prosince 1396 (MBV V, s. 589, povolení mít přenosný oltář), 30. prosince 1396 (MBV V, s. 591, Jan, opat kláštera v Postoloprtech platí jeho prostřednictvím část servicia za své jmenování)

5. května 1397 (AI III, s. 261, donace ke kostelu v Třebovli), 6. května 1397 (Tříška, č. 527, vykonavatel závěti Kuneše z Třebovle), 19. května 1397 (AI III, s. 267, směna farářů v Holubici a u sv. Jakuba v Kutné Hoře), 29. května 1397 (AI III, s. 269, dluh Šimona z Radnice Petrovi ze Všerub /20/ a Mikuláši Puchníkovi /36/), 13. srpna 1397 (LE IV, s. 472, Václav z Radče, bratři Albert, Přicha, plebán v Chomuticích³⁶⁵ a sestra Alžběta zřizují ve farním kostele v Chomuticích oltář sv. Markéty s platem 4 kop bez 14 gr. ve vsích Třtěnice a Dobrá Voda a jednu louku o 4 jitrech. Tento plat patří kaplanovi kostela a v případě královské berně ji zaplatí prokurátoři tohoto benefícia, nikoliv kaplan. Kaplan rovněž dostává 3 ornáty, misál, viaticus a kalich s povinností sloužit 4 mše týdně – 2 mariánské, 1 za zemřelé a 1 dle svého uvážení nebo k sv. Markétě), 20. listopadu 1397 (AI III, s. 289, děkan královodvorský dlužen kontribuci arcibiskupovi), 1. prosince 1397 (MBV V, s. 586, jeho zpovědníkovi se

³⁶⁴ Z kanovníků z tohoto seznamu se zde vyskytují: Beneš z Chobolice /4/, Mikuláš z Bavorova /13/, Jan z Jeřeně /6/, Mikuláš Žampach z Potštejna /A 12/, Martin Hispan /2/, Heřman z Hustopeče /12/, Vojtěch z Otaslavic /17/, Pertold Homole /16/, Mikuláš Puchník /36/, Jan Ujčíkův z Prahy /31/ a Ondřej z Jevíčka /34/.

³⁶⁵ Sedláček – Slovník, s. 322, patronátní právo v kostele náleželo arcijáhenství hradeckému.

povoluje, aby mu mohl udělit generální rozhřešení ode všech hříchů v nebezpečí smrti), 24. prosince 1397 (AI III, s. 307 – 308, spor o poplužní dvůr kapituly v Poličanech)

25. ledna 1398 (AI III, s. 317, jmenování generálních vikářů od arcibiskupa), 20. dubna 1398 (RBMV I/6, s. 1600, spor o část vsi Doubravička s Kunešem, plebánem kostela praž. a zástupcem služebníků kostela pražského), 11. května 1398 (AI III, s. 342 – 343, pronájem fary v Kovářově), 13. května 1398 (AI III, s. 345, panoši z Chlumu splacen dluh od pokladníka arcibiskupova)

14. ledna 1400 (LC VI, s. 15, prezentuje do Pněvic), po 17. červenci 1400 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 668, RBMV I/7, s. 1859 vykonavatelem závěti Jana z Jenštejna – vypočítávají se knihy³⁶⁶ darované pražskému kostelu)

1401 (LE V, s. 556 – 557, Václav z Radče a jeho bratr Vojtěch, oltářník oltáře sv. Markéty v Chomuticích zakládají plat pro tohoto oltářníka ve výši 2 kop gr. ročně ze vsi Lhany a jeden holubník, který zakoupili od leníka Martina z Chomutic a rovněž tomu místu darují půl lánu blízko Chomutic)

18. května 1402 (RBMV IV, s. 198, předkládá listinu markraběte Jošta biskupovi olomouckému k potvrzení), 3. září 1403 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 702, ustanoven prokurátorem kapituly ve sporu s opatem sedleckého kláštera o stříbrné doly a hutě v Kutné Hoře)

16. srpna 1404 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 727, exekutor Jakuba Valentinova)

12. září 1405 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 756, LE VII, s. 69 - 74, jako správce testamentu vikáře Petra Burdy zakládá oltář sv. Kříže a Nanebevzetí P. Marie v kostele pražském s 15 gr. kopami roč. platu), 1405 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 113, Václav z Radče a Henzlín ze Sulevic jako vykonavatelé závěti Petra řeč. Burda kupují plat na zřízení nového oltáře v kostele pražském a zřizují ho blízko kaple sv. Zikmunda na levé straně), 1405 (Tomek – Základy I, s. 18, 20 vlastní dům s kaplí č. 932 na Starém Městě, kaple odkázána vdově po Maškocovi), 6. února 1406 (AI V, s. 27, spor o masné krámy)

17. září 1406 (LE VII, s. 308, vyslovuje souhlas s tím, že děkan Bohuslav pronajal za 5 kop gr. pole kapituly ve Vršovicích Bernardu Chotkovi ke zřízení vinice), 1. října 1406 (AI V, s. 226, ustanovení vikáře u sv. Apolináře v Praze), 2. října 1406 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 772, smí lovit ryby v rybníku v Holubicích, který sám vystavěl na pozemku patřícím k prebendě pro sebe a své nástupce³⁶⁷), 4. října 1406 (AI V, s. 229, rozhodčím ve při faráře v Jičíně s Petrem z Veselé aj.), 13. listopadu 1406 (AI V, s. 263, svědek)

4. února 1407 (AI V, s. 338, dluh jehož věřitelem je Václavův kaplan Vavřinec, LE V, s. 728 jeho nápravník Mareš v Holubici), 12. dubna 1407 (AI V, s. 409, spor biskupa litomyšlského s Bočkem z Poděbrad), 14. dubna 1407 (AI V, s. 409, Jan ze Kbel ustanoven generálním vikářem), 23. května 1407 (AI VI, s. 2, spor s Ješkem, plebánem ze Šluknova, Václav z Radče ho osvobozuje z trestu exkomunikace do kterého Ješek upadl po obvinění z kontumace), 2. července 1407 (RBMV III, s. 223, spor mezi kapitulou pražskou s klášteřem v Sedlci o pozemky a těžbu v Kutné Hoře, rozdělení sporného území na třetiny, dvě ke klášteři a jedna

³⁶⁶ Především díla Augustinova, v hodnotě 170 kop gr., mají být zapsány do inventáře a na dárce má být pamatováno aniversárii.

³⁶⁷ Viz. též. Podlaha – Statuta, s. 24 – 25, každý kanovník, který vylepší svoji prebendu, smí užívat plného výnosu tohoto vylepšení až do své smrti či odstoupení z prebendy. Kanovník po něm následující pak pobírá 1/7 z tohoto výnosu.

ke kapitule pražské), 15. července 1407 (LE VII, s. 378 – 380, narovnání mezi Metropolitní kapitulou a oltářníky kostela pražského ohledně množství přidělovaných bílých chlebů s připojeným souhlasem arcibiskupa pražského Zbyňka), 25. srpna 1407 (AI VI, s. 62 – 64, kapitula u sv. Apolináře pronajímá dvůr s polovinou popluží ve vsi Sotalice Matějovi Unicornovi, měšťanu Starého Města pražského a Otíkovi, rytíři z Kyjí), 3. října 1407 (AI VI, s. 90, svědek)

9. ledna 1408 (AI VI, s. 166, dluh 6 kop gr. od Přibíka z Dubence a Zdeňka z Peček Václavovi z Radče), 7. března 1408 (AI VI, s. 200, LE V, s. 701 - 702, vykonavatelem závěti hrobníka sv. Vojtěcha v kostele praž., kanovník metropol. Jakeš řeč. Jinoch odkazuje plat 1 kopy gr. pro hrobníka sv. Vojtěcha z domu a vinice na Pohořelci), 26. března 1408 (AI VI, s. 225, Jiří Bora, opatrovník sirotků po mlynáři Mikulášovi a Anně u něj skládá 2 kopy gr. pro sirotky), 2. dubna 1408 (AI VI, s. 230, spor kapituly u sv. Apolináře s Petrem Brebou čili Hájkem ze Kšel o rybník ve Kšelích), 14. května 1408 (AI VI, s. 275, svědek odkazu pro stavbu kostela pražského), 14. července 1408 (AI VI, s. 320, pře s proboštem Metropolitní kapituly Jiřím), 20. července 1408 (AI VI, s. 321, dtto – jde o dluh na stavbu kostela), 5. října 1408 (AI VI, s. 346, Pavel z Jenštejna jako vykonavatel závěti arcibiskupa Jana z Jenštejna přikl dar 35 kop gr. s několika perlami Václavovi z Radče, děkanu sv. Apolináře a opatu kláštera Na Karlově)

15. března 1409 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 808, spor s Jiřím, proboštem kostela praž. o plat 7 kop gr. ve vsi Lhotka, který má být určen na stavbu pražského kostela), 1409 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 113, spor mezi Václavem z Radče a Jiřím, proboštem metropol. kapituly o platy náležející ke stavbě kostela praž., probošt odmítá platit 7 kop ročně ze vsi Lhotka na stavbu kostela, i je mu to přikázáno³⁶⁸)

14. dubna 1410 (LC VI, s. 285, jmenován kustodem kostela pražského)

13. října 1411 (LC VII, s. 35, spolu s jinými potvrzuje nového opata kláštera Ostrov u Davle)

15. února 1412 (RBMV III, s. 262, rozhodčím ve sporu mezi Janem Hrochem z Podvek a Chvalem z Leštiny o právo prezentace v Oldřichově), 9. a 16. července 1412 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 848, 849, správcem závěti Jana z Jenštejna, zřízení benefícia u oltáře Navštívení P. Marie v kapli sv. Erharda a Otýlie v kostele pražském)

po 30. září 1414 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 869, za opravu a zvelebení domu kapituly na Hradčanech ve kterém bydlí má nárok na aniversaria a další mše z platu 2 kop gr. z Barchovic, která bude mít povinnost obstarávat kanovník, který v tomto domě bude bydlet po Václavově smrti)

19. listopadu 1415 (LC VII, s. 182, jako kustod kostela pražského prezentuje do Řečice), okolo 1415 (Tomek III, IV, V, s. 246, inventář oltářů kostela pražského: zřídil oltář Navštívení P. Marie ve Vlašské kapli)

10. dubna 1416 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 882, své právo ke dvoru v Budči může převést na svého synovce Jana se svolením arcibiskupa), 1416 (Sedláček – Hradý, V, s. 323, v Chomuticích založil kapli P. Marie Sněžné a Nanebevzetí P. Marie)

15. dubna 1418 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 904, ustanovuje 2 kleriky kanovníky olomouckého kostela), 22. května 1418 (LC VII, s. 261, Sedláček – Hradý, V, s. 323, prezentuje svého synovce Alberta k oltáři sv. Markéty v Chomuticích, který zřídil 13. srpna 1397, viz. výše)

³⁶⁸ Viz. Emler, s. 295, rozhodnutí padlo na základě ustanovení, že výnos ze Lhotky přísluší výhradně na stavbu chrámu.

J a) misál Václava z Radče – rkp. kapitulní knihovny sig. P V, č. 1673, Missale ad usum ecclesiae Pragensis, f. 1a + 2a in mg: Istud est missale domini W. de Radez decani sti apollinaris pragen et canonici pragen, pochází z let 1385 – 1409 kdy zastával obě funkce zároveň³⁶⁹

b) rkp. kapitulní knihovny sig. M CV, č. 1465, In operc. super intrinsecus: Liber Wenceslai de Radez³⁷⁰, kodex s pestrým obsahem (přednášky a cvičení pro bakaláře univerzity pražské, Johannes de Sacrobosco – Computus philosophicus, Johannis de Erfordia Computus chirometralis, astronomický kalendář, tabula computistica 1486 – 1505, Computus novellus in bassa Almania

c) rkp. kapitulní knihovny sig. P II, č. 1670, Collectarius, In folio operculo sup. adligato: Anno D. 1397 die 26. mensis Februarii honorabilis vir dominus Wenceslaus de Radez, canonicus Pragensis, director fabricae pragen predictae comparavit hunc collectarium de pecuniis fabrice pefate.³⁷¹

d) Busta na triforiu kostela sv. Víta s nápisem „Wenceslaus de Radez canonicus Pragensis et decanus ecclesiae Appolinaris Pragensis director fabricae quintus, qui totum chorum Pragensem testudinari (=zaklenout) procuravit³⁷².“

e) Užíval erb, v gotickém kolmo půleném štítě nakoso postavený rýč násadou dolů.³⁷³

4)

A Beneš Ulrychův z Chobolice³⁷⁴ /Litoměřice/ (Benessius Ulrici de Chobolicz)

B venkovský původ

C kněz

F 1372 patronátní právo ve Smolnici, arcijáhen žatecký³⁷⁵, 1380, 1398 plebán u sv. Mikuláše na Malé Straně³⁷⁶, 1400 dvůr v Hrnčářích, 1401 patronátní právo k oltáři dvanácti apoštolů u sv. Mikuláše na Malé Straně³⁷⁷, kaplan císařovny Alžběty

**G kanovník 1379 - 1418³⁷⁸ (+ 1418 ?)
přímluva císařovny Alžběty**

³⁶⁹ Chytil, s. 100, Podlaha – Soupis, s. 567, zdali je tento misál totožný s misálem (missale bonum de scriptura ytalica) zmíněným in Eršil, Pražák – Katalog, s. 869 se nedá určit.

³⁷⁰ Podlaha – Soupis, s. 332.

³⁷¹ Podlaha – Soupis, s. 566.

³⁷² Podlaha – Hilbert, s. 123, viz. též Neuwirth, s. 407, dessen scharf modelliertes Antlitz Lebenswahrheit und Porträtähnlichkeit wiedergespiegelt.

³⁷³ Vyobrazení viz. Sedláček – Hrady, V, s. 323, barvy nejsou známy. Sedláček – Erby, s. 162 uvádí erb Aleše z Radče, kde je rýč postaven obráceně a čtvrcený erb (1. a 4. pole rýč v poloze shodující se s vyobrazením v Sedláček – Hrady, V, s. 323, ve 2. a 4. poli palečnice) na křtitelnici kostela sv. Dionysia v Chomuticích, který je nejspíš dobově nejbližší. Pravděpodobně zhotoven přímo na příkaz Václavův a jeho příbuzných, kteří v tomto kostele vyvíjeli četnou donační aktivitu (viz. rubrika doložen). Další doložení erbu je známo z Podlaha – Šittler XLIII, XLIV, daroval pluvíal se svým erbem.

³⁷⁴ Sedláček – Slovník, s. 318.

³⁷⁵ LC II, s. 82.

³⁷⁶ Emler, s. 305.

³⁷⁷ LC VII, s. 97, VI, s. 50.

³⁷⁸ Podlaha – Series, s. 45, Tomek – Dějepis, s. 125.

1396 – 1415 obediencie v Odolené Vodě³⁷⁹

1409 – 1412 obediencie ve Lhotce³⁸⁰

1410 prebenda v Nedvěži³⁸¹

H proces přijetí:

11. května 1378, expektance, non obstante x (MBV V, s. 23)

19. března 1379, listina exekutora s inzerovanou exekutorskou listinou (RBMV, s. I 31), svědci: Hynek, kanovník u sv. Jiljí v Praze a v Mělníce, Jakub, plebán v Kopanině, Petr, rodinný notář, Tomáš, jáhen z Odolené Vody, sepsal notář Albert Gregora z Hosína

28. března 1379, předkládá své listiny (RBMV I, s. 35), svědci: Mikuláš, rektor oltáře sv. Anny v kostele praž., Drška, rektor oltáře čtyř evangelistů v kostele praž., Mikuláš, rektor oltáře sv. Kateřiny v kostele sv. Michala na Starém Městě praž.

2. dubna 1379, přijat prokurátor Vít (rkp. XIII., f. 37b in mg.)

exekutor: Jeneč probošt kapituly u kostela sv. Kříže ve Vratislavi, oficiál praž. arcibiskupa

prokurátor: Vít z Černčice /37/

I doložen:

4. listopadu 1372 (LC II, s. 82, prezentuje do Smolnice), 7. března 1379 (AI I, s. 338, ustanovuje prokurátora k potvrzení ke kostelu v Chodově), 15. září 1380 (RBMV I, s. 188, na prezentaci královny Alžběty se stává plebánem u sv. Mikuláše na Malé Straně), 1386 – 1388 (Podlaha – Paběrky, s. 330, jedním z poručníků testamentu Vojtěcha Raňkova z Ježova), po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země, 4. července 1396 Řím (Eršil, Pražák – Katalog, s. 613, MBV V, s. 557 - 558, má být znovu uveden v držení kanovnické prebendy, které se před časem vzdal v domnění, že získá větší prebendu po smrti Martina Hispana /2/ - přikazuje se, aby byl Beneš znovu uveden ke své staré prebendě, kterou opustil kvůli optování prebendy po Martinu Hispanovi /2/, kterou však obdržel Jan z Prusnice /A 13/, původní Benešovu prebendu mezitím neoprávněně obsadil Bohuslav z Krnova, který je jí zbaven³⁸²), 1398 (Emler, s. 305, jako prokurátor Jana z Prusnice /A 13/ má do 1 měsíce zaplatit 1 kopu gr. jako plat Václavu Trdlovi, vikáři Jana z Prusnice, který je nyní biskupem lubuckým), 1. prosince 1400 (LE VI, s. 262 – 263, pronajímá svůj opuštěný a zničený dvůr v Hrnčífích Václavovi řeč. Beránek, konšelu Starého Města pražského), 10. června 1401 (LC VI, s. 50, prezentuje k oltáři sv. Apoštolů v kostele sv. Mikuláše na Malé Straně), 15. července 1407 (LE VII, s. 378 – 380, narovnání mezi Metropolitní kapitulou a oltářníky kostela pražského ohledně množství přidělovaných bílých chlebů s připojeným souhlasem arcibiskupa

³⁷⁹ XXVII/1, fol. 2r (1396), 3r (1397), 4r, 4v, 5v (1398), 6v, 7r, 8r, 8v (1399), 9r, 10r, 11v (1400), 12v, 13v, 15v (1401), 16v–17v, 18v (1402), 19v, 21r, 23r (1403), 24r, 25r, 25v, 26v, 28r (1404), 29r, 30r, 30v, 32v, 34r (1405), 35r, 36r, 36v, 38r (1406), 39r–40r, 41v (1407), 42v–43v, 45r, 46r (1408), 46v, 47v, 48r, 49r (1409), 49v, 50v, 51r, 52v (1410), 53v, 55r, 56v (1411), 57r, 58r, 58v, 60r (1412), 61r (1413), 61v–63r (1414), 64r–65v (1415).

³⁸⁰ XXVII/1, fol. 46v, 47v, 48r, 49r (1409), 49v, 50v, 51r, 52v (1410), 53v, 55r, 56v (1411), 57r, 58r, 58v, 60r (1412).

³⁸¹ IX, fol. 47a.

³⁸² Po smrti Martina Hispana /2/ se dle zvyklostí pražského kostela rozhodl Beneš z Chobolice optovat jeho výnosnější prebendu, avšak poté, co se své prebendy vzdal vznesl nárok na prebendu Jan z Prusnice /A 13/, který měl vydanou provizní listinu a spor u papežské kurie vyhrál. Benešovi tak nezbylo nic, protože jeho původní prebendu již mezitím obsadil Bohuslav Janův z Krnova. Proto Beneš zahájil spor s Bohuslavem a ten vyhrál.

pražského Zbyňka), 27. listopadu 1413 (LC VII, s. 97, prezentuje ke sv. Mikuláši na Malé Straně)

J pečeť – dochována na listině z 31.05.1389³⁸³

5)

A **František Janův z Mělníka**³⁸⁴ /Mělník/ (Franciscus Joannis de Melnik)

B měšťan královského, resp. věnného města

C klerik pražské diecéze

G kanovník 1379 - 1387³⁸⁵ (+ ?)

přímluva Karla IV.

H proces přijetí:

11. května 1378, expektance, non obstante x (MBV V, s. 21 – 22)

24. března 1379, listina exekutora s inzerovanou exekutorskou listinou (RBMV I, s. 33), svědci: Mikuláš, oltářník v kostele sv. Michaela (archanděla) na Starém Městě praž., Aleš z Nedabylic, klient rodiny, Přibík ze Zábrdovice, klient rodiny, sepsal notář Petr Vyšatův z Radešova

28. března 1379, předkládá své listiny (RBMV I, s. 34), svědci: Albert Gregora, oltářník v kostele Všech Svatých, Welico, vikář vyšehradského kustoda Jana v kostele praž., Předota ze Záhoří, kněz, Ctibor z Vracova, kněz

2. dubna 1379, přijat (RBMV I, s. 37), svědci: Mikuláš, rektor oltáře sv. Anny v kostele praž., Drška, rektor oltáře čtyř evangelistů v kostele praž., Mikuláš, rektor oltáře sv. Kateřiny v kostele sv. Michala na Starém Městě praž.

exekutor: Jeneč probošt kapituly u kostela sv. Kříže ve Vratislavi, oficiál praž. arcibiskupa

I doložen:

26. ledna 1387 (MBV V, s. 88 – 89, provize na kanonikát v Olomouci po Martinovi z Olomouce na přímluvu Václava IV., non obstantibus: kanonikáty na Vyšehradě a ve Vratislavi, o které usiluje)

6)

A **Jan z Jeřeně**³⁸⁶ /Karlovy Vary/ (Joannes de Jerzen, Gerzen, Gerzan)

B šlechtický původ³⁸⁷

bratr Heřman z Jeřeně (Hrádku), pozd. z Nečtin

³⁸³ Katalog pečetí, číslo záznamu 591.

³⁸⁴ Sedláček – Slovník, s. 593.

³⁸⁵ Podlaha – Series, s. 48, Tomek – Dějepis, s. 126.

³⁸⁶ Sedláček, s. 363.

³⁸⁷ Sedláček – Hrad, XIII, s. 214.

D 1370 – 1377 studuje církevní právo v Bologni, Padově a Montpellieru³⁸⁸, bakalář práva, 1381 licenciát dekretů³⁸⁹, doktor³⁹⁰, vicerektor v Padově³⁹¹

F 1366 -1379 plebán v Maš'ově³⁹², 1371 expektance na kanonikát v Gau um Speyer (?)³⁹³, 1380 - 1389 plebán v Liticích³⁹⁴, 1386 – 1393(5) arcijáhen v Hradci Králové³⁹⁵, 1389 směnil Litice s Hánou za kanovníctví v Opoli, vatislavské diecéze³⁹⁶, 1390 spolu s bratrem Heřmanem spor s Annou, vdovou po Odolenovi z Nedabylic, o patronátní právo ve Vejprnicích³⁹⁷, 1394 spolu s bratrem Heřmanem prezentuje Petra z Lubova do Jezně³⁹⁸, 1395 patronem v Dříteči u Pardubic³⁹⁹

G kanovník 1379 – 1395 (+ 1395)⁴⁰⁰
(*asi 1340⁴⁰¹ nebo 1347/48⁴⁰²)
prebenda ve Kbelích⁴⁰³

H proces přijetí:

15. května 1378, expektance, non obstante kostel v Maš'ově (MBV V, s. 28 – 29)

29. března 1379, listina exekutora pro arcibiskupa a kapitolu s inzerovanou provizí (RBMV I, s. 36), svědci: Augustin Leonardův z Alexandrie, Jakub Wilhelmův z Piacenzy, Petr z Deštné, klerik praž. diecéze, Václav Zdislavův ze Staňkova, sepsal notář Jan Mikulášův z Kaplice

31. března 1379 jmenuje prokurátory Pavla z Vrchotových Janovic, kanovníka praž. a vyšehradského, Václava z Jílového, kanovníka vyšehradského, Bohunka, kanovníka mělnického a Mikuláše Maš'ovce, notáře (RBMV I, s. 37), svědci: Přibík z Pořešína /15/, Václav ze Staňkova, Pavel Petřův z Chlumce, sepsal notář Mikuláš Vyšemírův z Černice

10. května 1379, přijat (RBMV I, s. 47), svědci: Předota ze Záhoří, kaplan praž. scholastika Adalberta, Prokop Martinův z Úterý, chorální klerik kostela praž., Jan Petřův z Kostelce

exekutoři: Litold, děkan kapitolu karlštejnské, Kliment, kanovník tamtéž a plebán kostela v Litoměřicích

subexekutor: Petr, opat kláštera sv. Štěpána v Carraře řádu sv. Benedikta v padovské diecézi – určený Angellem z Castellione, doktorem obojího práva a arciknězem padovským

I doložen:

³⁸⁸ MBV IV, s. 95.

³⁸⁹ Podlaha – Series, s. 49, Tomek – Dějepis, s. 126.

³⁹⁰ MUP II, s. 1.

³⁹¹ Tadra – Styky, s. 263 – 264, s. 268, Vacek, s. 105, Tříška, s. 260.

³⁹² LC I, s. 73, Tříška, s. 260.

³⁹³ MBV IV, s. 95.

³⁹⁴ Vacek, s. 105, podací právo ke kostelu v Liticích náleželo bratrovi Heřmanovi z Jeřeně, od r. 1382 tam měl střídníka.

³⁹⁵ Do r. 1395 dle Tříšky, s. 260.

³⁹⁶ Vacek, s. 105, RBMV I, s. 647 – 648.

³⁹⁷ LC V, s. 249, spor také v RBMV I/4, s. 1031 – 1032, spor prohrál.

³⁹⁸ LC V, s. 189.

³⁹⁹ Vacek, s. 106.

⁴⁰⁰ Podlaha – Series, s. 49, Tomek – Dějepis, s. 126, Tříška, dtto.

⁴⁰¹ Vacek, dtto.

⁴⁰² Tříška, s. 260.

⁴⁰³ Tomek – Dějepis, s. 127.

22. dubna 1371 (MBV IV, s. 95, expektance na kanonikát v Gau um Speyer (?), non obstante kostel v Mašťově, 15. října 1380 (Vacek, s. 105, prezentován na faru v Liticích), 19. května 1385 (AI II, s. 329, příbramský farář zbaven exkomunikace), 21. října 1385 (MBV V, s. 77, Mikuláš, kardinál kněz sv. Cyriaka, potvrzuje, že opat milevského kláštera složil servicium 62 kop florénů do rukou Jana z Jeřeně), 14. července 1389 (RBMV II, s. 16, rozhodčím ve sporu Jana z Dědibaba a plebánem v Žatci Vícemilem), 2. listopadu 1389 (RBMV I, s. 647 – 648, směnil Litice s Hánou za kanovníctví v Opoli, vratislavské diecéze), 5. března 1392 (LE IV, s. 376, RBMV I/4, s. 818, emfyteutickým právem prodává Janovi řečenému Kroj zpustlý dvůr v Běcharech, který patří k majetku arcijáhenství hradeckého za 24 kop gr., které budou použity k užítku arcijáhenství a to se souhlasem Jana, arcibiskupa pražského), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 4. prosince 1392 (AI III, s. 101, dluh), 9. května 1393 (AI III, s. 131, pře mezi kapitulou Všech Svatých a písařem arcibiskupské komory Jindřichem), 29. května 1394 (RBMV I/4, s. 1031, spolu s Heřmanem z Hrádku prezentuje Jana Zdeňkova ze Žďáru ke kostelu ve Vejprnicích, ale zároveň prezentuje Anna, vdova po Odolenovi z Nezabylic Blažka, oltářníka v Tachově, generální vikář přiřkl beneficium Blažkovi)

J Jeho epitaf dnes v expozici NG v Praze⁴⁰⁴.

7)

A **Havel, řečený Hašek z Kněžice**⁴⁰⁵ /více lokalit stejného jména/ (Gallus dictus Hasko de Kniezicz)

B šlechtický původ⁴⁰⁶

D mistr svobodných umění⁴⁰⁷

E 1378 kaplan Karla IV.⁴⁰⁸

F 1378 - 1395 plebán a rektor kostela v Chotěvicích⁴⁰⁹, 1381 - 1385 děkan u sv. Apolináře v Praze, 1382 papežský kaplan⁴¹⁰

G kanovník 1379 - 1395⁴¹¹ (+ 1395, pohřben v kapli sv. Šimona a Judy v chrámu sv. Víta)
přímluva Karla IV.

H proces přijetí:

11. května 1378, expektance, non obstante kostel v Chotěvicích (MBV V, s. 23)

⁴⁰⁴ NG, s. 264 – 265, popis epitafu a techniky malby. Vystaven v expozici NG v Anežském klášteře v Praze, deska zobrazující Jana z Jeřeně jako donátora se bohužel nezachovala. Epitaf se původně nacházel v kapli sv. Šimona a Judy v chrámu sv. Víta (kanovníkův hrob), ale později byl rozřezán na jednotlivé desky a rozmístěn v různých galeriích.

⁴⁰⁵ Sedláček, s. 430, uvádí více různých lokalit.

⁴⁰⁶ Dto.

⁴⁰⁷ Podlaha – Series, s. 48.

⁴⁰⁸ MBV V, s. 23.

⁴⁰⁹ MBV V, s. 23.

⁴¹⁰ MBV V, s. 64, Podlaha – Series, s. 48, Tomek – Dějepis, s. 126, 127.

⁴¹¹ Podlaha – Series, s. 48, Tomek – Dějepis, s. 126.

9. dubna 1379, ustanovuje svými prokurátory Víta z Černčice /37/, kanovníka praž. kostela, Ondřeje řečeného Kotlík /A I/, kanovníka praž. kostela, Vavřince vikáře děkana praž. kapituly, Pavla, oltářníka oltáře sv. Bernarda v kostele praž., Mikuláše, penitenciáře v kostele praž., Tomáše, kantora, Martina řečeného Clapruss, vikáře děkana vyšehradského Konráda, Alberta řečeného Gregora, služebníka kostela praž. a oltářníka oltáře Všech Svatých v kostele praž.), Jindřicha ze Stvolínky bakaláře svobodných umění a služebníka kostela praž. (RBMV I, s. 39), svědci: Jindřich Thesaurus, kanovník kostela praž., Jan řečený Pess, Václav, vikář probošta a arcijáhna boleslavského, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

18. dubna 1379, listina exekutora s inzerovanou exekutorskou listinou, exekutor navíc podává zprávu o zkoušce, kterou podstoupil jeho „mandant“ ze čtení a psaní a mluvy i z mravů, rezervovanou prebendu má získat do jednoho měsíce od přijetí (RBMV I, s. 41), svědci: Václav, kdysi kaplan v Bošileci, vikář kostela v Kosově Hoře, Petr z Radešova, veřejný notář, Kunšík, zbrojnoš a Jenčův blízký a spolustolovník, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

19. dubna 1379, prokurátor Vavřinec, vikář děkana kapituly praž. žádá o přijetí, kanovníci vyžadují opisy expektance i exekutorské listiny (RBMV I, s. 41), svědci: Martin řečený Sic, vikář arcijáhna plzeňského Ryvina, Martin řečený Clapruss, vikář kostela praž.

24. dubna 1379, přijat (RBMV I, s. 44), svědci: Albert řečený Gregora, služebník kostela praž., Martin řečený Clapruss, služebník kostela praž.

exekutor: Jeneč, probošt kapituly u kostela sv. Kříže ve Vratislavi a oficiál praž. arcibiskupa
I doložen:

17. listopadu 1382 (MBV V, s. 64, stal se papežským kaplanem), 22. září 1385 (AI II, s. 341, vypovídá jako rozhodčí ve při o děkanství u sv. Apolináře), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLV, daroval pluvíál kostelu pražskému)

8)

A Václav Pleskot, řečný Moravec, z Moravy (Wenceslaus Pleskot dictus Morawecz, de Moravia)

B nejasný původ

F 12. června 1368 spolu s Kunešem z Veselé poslem arcibiskupa magdeburského Alberta ze Šternberka k papeži pro pallium a jmenovací listinu⁴¹², 1371 kanovník magdeburský a olomoucký⁴¹³, 1371 farář v Benešově, kaple sv. Václava v Praze⁴¹⁴, 1378 plebán v Benešově⁴¹⁵, 1380 – 1381 administrátorem pro spirituálie děkana kapituly pražské, v zástupu za Přibíka z Pořešína /15/, který dlel na studiích v Padově

G kanovník 1379⁴¹⁶ – 1387 (+ před 1388)⁴¹⁷
kanovnická prebenda v Bukole a Malých Přílepiích⁴¹⁸

⁴¹² Tadra – Styky, s. 156.

⁴¹³ MBV IV, s. 206 – 207.

⁴¹⁴ MBV IV, s. 206 – 207.

⁴¹⁵ AI I, s. 293.

⁴¹⁶ Dle MBV IV, s. 206 – 207 získal první expektanci již v prosinci 1371 od Řehoře XI. Protože však nedosáhl prebendy do konce Řehořova pontifikátu, vztahovalo se na něj generální zrušení všech expektancí, které obvykle prováděl každý nově nastoupivší papež. Urban VI. zrušil expektance svého předchůdce 17. dubna 1378 (Cod. Vatic. 6363, fol. 194b – 197a, Ottenthal, s. 46).

⁴¹⁷ Podlaha – Series, s. 48, Tomek – Dějepis, s. 126.

prebendu po něm získává Mikuláš Puchník /36/

H proces přijetí:

13. května 1378, expektance, non obstante x (MBV V, s. 26)

24. března 1379 (RBMV I, s. 40, citováno) listina exekutora s inzerovanou exekutorskou listinou

13. dubna 1379, předkládá své listiny a žádá o přijetí, přijat (RBMV I, s. 40), svědci: Velík řečený Šrámek, vikář praž. kostela, Blažek, vikář kostela praž., Velík řečený Pastucha, vikář kostela praž., Tomášek z Měnína, kněz, Vladka, klient purkrabího exekutor: Jeneč, oficiál praž. arcibiskupa

I doložen:

26. července 1378 (AI I, s. 293, ustanovil prokurátory kvůli výměně prebendy v Újezdě v olomoucké diecézi za prebendu u Věch Svatých), 9. prosince 1378 (RBMV I, s. 15, svědek Fridmana z Ústí /1/ při přijetí do kanonikátu), 30. ledna 1383 (AI II, s. 196, svědek ve sporu biskupa litomyšlského a kanovníka magdeburského), 11. dubna 1386 (AI II, s. 364, svědek prezentace faráře ve Vrbici), 4. května 1386 (AI II, s. 367, zádušní bohoslužby za kanovníka Dětleba Stormera ve Staré Boleslavi), 7. prosince 1386 (AI II, s. 407, spor s Mikulášem Swachovým čili Maříkovým /13/ o výlohy a útraty kvůli sporu o kanovnictví praž. po Sezemovi starším ze Sezimova Ústí, který vedli u papežské kurie)

9)

A **Konrád Jindřichův z Českých Budějovic** /České Budějovice/ (Konradus Heinrici de Budweys)

B měšťan královského města

G kanovník 1378 - 80⁴¹⁹ (+ ?)

1380 prebenda po Janovi kustu vyšehradském⁴²⁰

familiář Petra, biskupa v Portu a kardinála florentského - přímluva

H proces přijetí:

30. dubna 1378, expektance, non obstante x (MBV V, s. 18 – 19)

27. června 1379, ustanovuje svými prokurátory Pavla z Vrchotových Janovic, doktora dekretů a arcijáhna praž., Bohunka, plebána u sv. Mikuláše v Č. Budějovicích, Mikuláše Jindřichova, dominikána (RBMV I, s. 52), svědci: Libuš, kanovník kapituly Litoměřické, Ondřej Petrův, kněz praž., Jan Žáček, posel praž., sepsal notář Konrád Poyt z Weselu z diecéze Kolín nad Rýnem

30. července 1379, exekutor Julián žádá o přijetí (RBMV I, s. 57), svědci: Pavel Agnielli, kanovník kostela sv. Petra a Marcellina v Římě, Petr ze Sard, kanovník kostela sv. Cecílie v Římě, Pavel Vanis ze Spoleta, kanovník kostela sv. Chrysogona v Římě, sepsal notář Jindřich z diecéze Kolín nad Rýnem

12. července 1380, Václav z Křešice subexekutor Konráda Jindřichova z Českých Budějovic žádá kapitolu, aby přijala za kanovníka arcijáhna Pavla z Janovic jako prokurátora Konrádova k prebendě zemřelého Jana, kanovníka praž. a kustoda kostela vyšehradského. Kanovníci tomu odporují protože jak Petr, biskup z Porta a kardinál

⁴¹⁸ Podlaha – Series, s. 48, Tomek – Dějepis, s. 126.

⁴¹⁹ Ditto.

⁴²⁰ RBMV I, s. 159.

florentský, tak i jeho familiář Konrád z Budějovic se přiklonili ke vzdoropapeži (Klimentovi). Kanovníci hodlají o tomto případu napsat papeži, aby určil další postup. Arcijáhen Pavel však žádá o přijetí svého „mandanta“ ještě předtím, než dojde odpověď s poukazem na to, že Konrádova expektance nebyla zrušena. Kapitula tomu vyhoví, protože má strach z event. uvalení trestů. (RBMV I, s. 159), svědci: Macharius, sákristán kostela praž., Stanislav, oltářník oltáře sv. Marie Magdalské, v novém chóru kostela praž., Martin, vikář Beneše Mladšího z Weitmile v kostele praž., Marek ze Žatce, veřejný notář, sepsal nejmenovaný notář

exekutor: Julián, biskup betlémský

subexekutor: Václav, plebán v Křešici

I doložen: viz rubrika proces přijetí

10)

A **Ulrych Janův, řečený Hložek z Hlohové**⁴²¹ /Domažlice/ (Ulricus Joannis dictus Hlozek de Hlohowa)

B šlechtický původ⁴²²

C kněžské svěcení⁴²³

E kaplan a člen dvora Václava IV.⁴²⁴

F 1365 farářem v Ústí nad Labem⁴²⁵, 1378 plebán v Srbici⁴²⁶, 1380 kanovník vyšehradský⁴²⁷, 1384 patronátní právo v Hlohové⁴²⁸

G kanovník 1379 - ? (+ po 1387)
1388 prebenda po Hynkovi Klukovi⁴²⁹
přímluva Václava IV.

H proces přijetí:

11. května 1378, expektance, non obstante kostel v Srbici (MBV V, s. 22 – 23)

23. srpna 1379, listina exekutora Jenče s inzerovanou papežskou listinou (RBMV I, s. 59), svědci: Jakub ze Sušice /A 16/, mistr a advokát konzistoře pražské, Jan Janův z Předslavi, klerik a veřejný notář, Ondřej Markvardův ze Sušice, veřejný notář

23. srpna 1379, ustanovuje svými prokurátory Jakuba ze Sušice /A 16/ řečeného Aristoteles, mistra a advokáta konzistoře pražské, Protivu, kanovníka u Všech Svatých, Jana, hrobníka a plebána v kostele sv. Vojtěcha, Pavla, oltářníka oltáře sv. Bernarda

⁴²¹ Sedláček - Slovník, s. 220 – 221.

⁴²² Sedláček – Hrady, IX, s. 114.

⁴²³ Podlaha – Series, s. 49.

⁴²⁴ Podlaha – Series, s. 49, Tomek – Dějepis, s. 127.

⁴²⁵ LC I, s. 69.

⁴²⁶ Podlaha – Series, s. 49, Tomek – Dějepis, s. 127, i po přijetí mezi kanovníky.

⁴²⁷ Také si ponechává.

⁴²⁸ LC III, s. 166.

⁴²⁹ Viz. RBMV I, s. 155nn, o tuto prebendu se rozpoutal spor s Pertoldem z Částkova řeč. Homole /16/, který skončil sekvestrací Ulrycha Hložka od prebendy po Hynkovi Klukovi, blíže viz. u Pertolda z Částkova a v rubrice doložen.

v kostele praž. (RBMV I, s. 60), svědci: Jan Janův z Předslavi, klerik a veřejný notář, Ondřej Markvardův ze Sušice, veřejný notář, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

27. srpna 1379, přijat (RBMV I, s. 60), svědci: Václav, penitenciář, Albert řečený Gregora, služebník oltáře Všech Sv. v kostele praž., Kaura, rektor oltáře sv. Erasma v kostele praž., Drška, rektor oltáře sv. Lukáše v kostele praž., sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

30. června 1380 Frankfurt nad Mohanem, provize vydaná kardinálem Pileem na prebendu po Hynkovi Klukovi (RBMV I, s. 155)

16. července 1380 Jenštejn, listina exekutora Přibyslava (RBMV I, s. 160), svědci: Jeneč, probošt kapituly u kostela sv. Kříže ve Vratislavi a oficiál praž. arcibiskupa, probošt olomoucký, sepsal notář Jan Janův z Předslavi

21. července 1380, listina subexekutora Pavla, plebána v Rakovníku, opět žádá o přijetí (RBMV I, s. 161), svědci: Macharius, sákristán, Martin řečený Hrnček a Heřman oba vikáři v kostele praž.

26. července 1380, přijat k prebendě po Hynkovi Klukovi, ale s vymíněním toho, že další kanovníky skrze kardinála Pilea již nechtějí přijímat, i kdyby Pileus měl takovou pravomoc udělenou papežem (RBMV I, s. 163)

exekutor: Jeneč, probošt kapituly u kostela sv. Kříže ve Vratislavi a oficiál praž. arcibiskupa, Přibyslav, arcijáhen v Horšovském Týně (exekutor provize kardinála Pilea)

subexekutor: Pavel, plebán v Rakovníku

I doložen:

9. prosince 1378 (RBMV I, s. 15, svědek Fridmana z Ústí /1/ při přijímání do kanonikátu), 2. července 1380 (RBMV I, s. 156, svědek Přibíka z Pořešína /15/ při ustanovení prokurátorů kvůli přijetí do kanonikátu), 26. března 1381 (RBMV II, s. 7, 8, roční platba z kostela v Sušici pro Fridmana z Ústí /1/ a Ulrycha Hložka od plebána Petra), 29. března 1382 (RBMV I, s. 263, subprokurátorem Beneše ze Švamberka /28/ při přijímání do kanonikátu), 16. května 1383 (AI II 210, spor s Pertoldem z Částkova /16/, Pertold ustanovuje svého prokurátora Dršku z Plešnice), 5. června 1383 (AI II, s. 212, Ulrych Hložek ustanovuje svým prokurátorem Václava Myšku), 10. července 1383 (AI II, s. 214, Václav Myška je poučen o stavu sporu a Pertold žádá o Hložkovu sekvestraci), 24. července 1383 (AI II, s. 217, gen vikář Matyáš ze Skramník /33/ posílá Hložkova prokurátora za hlavním sekvestrátorem arcibiskupem pražským, aby ho požádal o odpověď na jeho odvolání - apelaci), 19. prosince 1383 (AI II, s. 235, Hložek ustanovuje prokurátory Jakuba Aristotela /A 16/, Václava Myšku a Jakuba z Českých Budějovic a Machutu), 3. ledna 1384 (AI II, s. 243 - 244, Ulrych obviňuje Pertolda /16/ z kontumace kvůli tomu, že v termínu nepředložil všechny listiny a akta, ale ten to odmítá a naopak obviňuje Ulrycha, že neměl přijímat prebendu z rukou generálních vikářů, protože ti k tomu nejsou oprávněni - jen sám arcibiskup, zároveň oba skládají částku 100 kop gr. praž. a ustanovují rukojmí, Ulrych Jakuba Aristotela /A 16/ a Pertold /16/ Václava Debrníka, vikáři zároveň přikazují Pertoldovi, aby u svého farního kostela v Hlohové ustanovil vikáře - střídníka, aby byla zabezpečena řádná duchovní péče po dobu jeho nepřítomnosti, rovněž žádají na Přibyslavovi, arcijáhnu horšovském, zprávu o vizitaci v Hložkově farnosti v Srbici), 16. ledna 1384 (AI II, s. 245, Jakub Aristoteles /A 16/ ustanovil za sebe zástupce ve funkci prokurátora Matyáše a Machutu ve všech svých kauzách a zvl. pro kauzu Ulrycha s Pertoldem /16/), 22. ledna 1384 (LC III, s. 166, souhlasí s výměnou v Hlohové), 22. ledna 1384 (AI II, s. 247, Ondřej Zabiteč jako prokurátor Pertolda /16/ obviňuje Ulrycha z kontumace, protože nebral v potaz omezenou pravomoc vikářů a generální vikář Matyáš ze Skramník /33/ ho prohlašuje za kontumovaného a odsuzuje k zaplacení

soudních výloh, jejichž vyčíslení si vyhrazuje na pozdější dobu), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLV, daroval pluvíál kostelu pražskému)

11)

A Jan Václavův z Prahy (Ioannes Wenceslai de Praga, dictus mathematicus promptissimus)

B měšťan královského města

D 1366 mistr svobodných umění a kolegiát koleje Karlovy, 1367, 1369, 1373 – 1377 1387 examinátor univerzity pražské, 1374 rektor univerzity pražské⁴³⁰, 1375 přednášky z filozofie, 1378 bakalář teologie⁴³¹, 1382, 1383 - 1384 rektor univerzity pražské⁴³², 1385 profesor teologie⁴³³

F 1380 kanovník u Všech Svatých⁴³⁴
1399 veřejný notář⁴³⁵

G kanovník 1381 – 1404 (+ 1404)⁴³⁶
prebenda po Ryvinovi

H proces přijetí:

14. května 1378, expektance, non obstantibus: kanonikáty u Všech Svatých v Praze a v Pécsi, (MBV V, s. 27)

8. března 1380, ustanovuje svými prokurátory Fridmana z Ústí /1/, bakaláře teologie a kanovníka kostela praž., Petra z Loun, bakaláře dekretů a kanovníka kostela olomouckého, Blažeje řečeného Vlk ze Strážného /A 22/, Martina Hendlina z Plzně (RBMV I, s. 113), svědci: Heřman, profesor teologie a kanovník u Všech Sv., Gebhard, bakalář teologie a kanovník kostela sv. Severa v Erfurtu v mohučské diecézi, Petr, kanovník kostela sv. Mauricia v Kroměříži, Ondřej, plebán v Chrašticí, sepsal notář Konrád z Vyškova

6. listopadu 1380, prokurátor Blažej Vlk /A 22/ jeho jménem přijímá prebendu po kanovníku Ryvinovi (RBMV I, s. 206), svědci: Nostic, zvoník vesnice Kožle v lubucké diecézi, laik, Jindřich Gridlerův, laik z Vratislavi, sepsal notář Petr Konrádův z Vyškova

6. března 1381, listina exekutora Konráda Soltova, přijat (RBMV I, s. 224), svědci: Jakub, oltářník oltáře sv. Petra v kostele praž., Jan řečený Hošťka, kantor, Heřman, vikář v kostele praž., Šimon z Celje, aquilejské diecéze, veřejný notář, sepsal notář Petr Konrádův z Vyškova

exekutor: Bartoloměj, biskup recanatský

subexekutor: Konrád Soltov, mistr, arcijáhen goslarský

prokurátoři:

⁴³⁰ Svatoš – Dějiny UK, s. 290.

⁴³¹ Tříška, s. 321.

⁴³² Svatoš – Dějiny UK, dtto.

⁴³³ Tříška, s. 321.

⁴³⁴ Tomek – Dějepis, s. 127, 158.

⁴³⁵ Spunar, s. 51.

⁴³⁶ Tříška, s. 322, Herold, s. 19.

Blažej Vlk /A 22/, Martin, plebán kostela sv. Jiří v Libici

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

J Commentum super de anima

Dicta super de celo et mundo

Dicta super librum Politicorum⁴³⁷

Exposicio libri de generatione et corrupcione

Exposicio passionis Domini

Exposicio libri Physicorum⁴³⁸

Super Sentenciarum

Recommendacio licenciatorum⁴³⁹

Českému univerzitnímu národu věnoval své knihy a dům.⁴⁴⁰

12)

A **Heřman z Hustopeče**⁴⁴¹ /Břeclav/, **z Mírova**⁴⁴² /Šumperk/ (Hermannus de Auspetz, de Mirow)

B měšťan poddanského města

F 1395 plebán v Hustopeči⁴⁴³

G kanovník 1380 – 1402 (+ 1402)⁴⁴⁴

1396 – 1402 obediencie v Martiněvsi⁴⁴⁵

1399 – 1402 obediencie v Tuchlovicích⁴⁴⁶

H proces přijetí:

12. května 1378, expektance, non obstante x (MBV V, s. 24)

7. dubna 1380, předkládá své listiny a žádá o přijetí (RBMV I, s. 124), svědci: Vavřinec, vikář děkana kostel. praž., Martin, služebník kostela praž.

9. dubna 1380, přijat (RBMV I, s. 125), svědci: Šimon ze Slavětice, notář, Vít Borníkův z Prahy, veřejný notář a blízký Pavla z Vrchotových Janovic, arcijáhna praž.

I doložen:

20. února 1377 (AI VII, s. 186, spor s Mikulášem, knězem ve Vilémovicích), 1381 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 150, bratři Mikuláš a Jakub prodávají dům na Hradčanech č. 177 svému

⁴³⁷ Herold, s. 19, 26 rkp. komentáře je v NK sig. VIII 630, komentář je napsán „modo exposicionis“, podrobný výklad ke každé větě. Inspiroval se W. Burleyem, který byl autorem nového členění komentářů.

⁴³⁸ Proto nazván Janem Husem „mathematicus promptissimus“.

⁴³⁹ Tříška, s. 322.

⁴⁴⁰ Tříška, s. 322, Herold, s. 19, Bartoš, s. 43, jedná se o díla Augustinova – rkp. NK sig. IV C 11, X F 1 a jeho vlastní díla – výklad k žalmům a k epištole Římanům – rkp. NK III D 4.

⁴⁴¹ Hosák, s. 252.

⁴⁴² Hosák, s. 564.

⁴⁴³ MBV V, s. 488, inkorporace kostela ke klášteru P. Marie ve Starém Brně.

⁴⁴⁴ MBV V, s. 1201, Podlaha – Series, s. 51, Tomek – Dějepis, s. 127.

⁴⁴⁵ XXVII/1, fol. 2r (1396), 3r, 3v (1397), 4r–5v (1398), 6v, 7r, 8r–9r (1399), 9v, 10r, 11r–12r (1400), 12v–14r, 15r, 15v (1401), 16v–17v, 19r (1402) Podlaha – Series, s. 51, Tomek – Dějepis, s. 127.

⁴⁴⁶ XXVII/1, fol. 6v, 7r, 8r–9r (1399), 9v, 10r, 11r–12r (1400), 12v–14r, 15r, 15v (1401), 16v–17v, 19r (1402).

strýci Heřmanovi z Hustopeče za 60 kop gr. a 2 kopy gr. ročního platu pro kapitolu pražskou), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLV, daroval pluvíál kostelu pražskému), 29. května 1392 (AI III 48, kněz který neumí číst dočasně suspendován), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 9. května 1393 (AI III, s. 131, pře mezi kapitulou Všech Svatých a písařem arcibiskupské komory Jindřichem)

13)

A Mikuláš Svachův (Maříkův), řečený, Kolekta, Holohlavý, z Bavorova⁴⁴⁷
/Strakonice/ (Nicolaus Swachonis alias Marzikonis dictus Collecta, Calvus, de Calvis, de Bavorov)

B měšťan poddanského města

D studium teologie⁴⁴⁸

F po 1378 plebán (resp. rektor) kostela sv. Vojtěcha pod Vyšehradem v Podskalí⁴⁴⁹, 1381 – 1383 plebánem ve Vrbčanech⁴⁵⁰, 1382 - 1384 viceděkan pražský⁴⁵¹, 1382 - 1399 kolektor papežské komory⁴⁵²

G kanovník 1380 – 1399 (+ po 1410)⁴⁵³

před 1382 prebenda v Sobíně

1382 mění svoji prebendu v Sobíně a Ctiněvsi s Fridmanem z Ústí /I/ za jeho prebendu v Bělokách⁴⁵⁴

1396 - 1398 obedience v Tuchlovicích⁴⁵⁵

H proces přijetí:

13. května 1378, expektance, non obstante kostel sv. Vojtěcha v Podskalí (MBV V, s. 25)

22. dubna 1380, listina exekutora (RBMV I, s. 132), svědci: Petr z Radešova, veřejný notář, Martin řečený Slavík z Mladé Boleslavi, veřejný notář, Niklík Pertoldův z Prahy, klerik, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

30. srpna 1380, předkládá své listiny (RBMV I, s. 176), svědci: Fricek, plebán v kostele P. Marie „Na rybníčku“, Drška, oltářník oltáře sv. Lukáše v kostele praž., Stanko oltářník oltáře sv. Máří Magdalény v kostele praž., Mikuláš z Maš'ova, veřejný notář

12. září 1380, přijat (RBMV I, s. 186), svědci: Zdeněk řečený Hlavně a Pavel vikářové Přibyslava arcijáhna v Horšovském Týně v kostele praž., Vít Borníkův z Prahy, veřejný notář, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

exekutor: Jeneč, probošt kapituly u kostela sv. Kříže ve Vratislavi a oficiál praž. arcibiskupa

⁴⁴⁷ Sedláček – Slovník, s. 8, Tomek – Dějepis, s. 127, 129 uvádí jako dvě různé osoby. Ztotožnění provedeno v RBMV I, s. 272.

⁴⁴⁸ MBV V, s. 25.

⁴⁴⁹ MBV V, s. 25.

⁴⁵⁰ MBV V, s. 817 – 818.

⁴⁵¹ Tadra – Styky, s. 79.

⁴⁵² MBV V, s. 64 – 66, Podlaha – Series, s. 51, 52, Tomek – Dějepis, s. 128 – 129.

⁴⁵³ IX, fol. 47a.

⁴⁵⁴ RBMV I, s. 272. Prebenda doložena i v IX, fol. 47a k roku 1410.

⁴⁵⁵ XXVII/1, fol. 2r (1396), 2v, 3v (1397), 4r (1398), 7r (1399), Tomek – Dějepis, s. 129 (uvádí ho ještě k roku 1400, dle Podlahy už ale byl 1399 po smrti).

I doložen:

18. října 1380 (AI II, s. 55, suspenduje Jana plebána u sv. Havla), 8. září 1381 (Eršil – Katalog, s. 483, kvitanice pro faráře u sv. Havla), 28. července 1382 (RBMV I, s. 272, mění svoji kanovnickou prebendu v Sobíně a Ctiněvsi s Fridmanem z Ústí /1/ za jeho kanovnickou prebendu v Bělokách, souhlas kapituly), 5. prosince 1382 (MBV V, s. 64 – 66, je ustanoven papežským kolektorem pro arcidiecézi pražskou), 14. února 1383 (AI II, s. 200, stanoven termín k žalobě), 19. února 1384 (AI II, s. 253, spor s děkanem boleslavským o papežské dávky), 14. května 1384 (AI II, s. 271, ustanoven rukojmím viceděkana kap. praž. Mikuláše), 18. září 1385 (AI II, s. 341, fara v Podskalí), 7. prosince 1386 (AI II, s. 407, spor s Václavem Moravcem /8/ o výlohy a náklady za spor o kanovnictví pražské po Sezemovi starším ze Sezimova Ústí, který vedli u papežské kurie), 8. dubna 1389 (MBV V, s. 109, přikazuje se mu, aby vydal jistou částku z peněz papežské komory nunciovi Filipovi, biskupu ostijskému na jeho výdaje a to až do částky dvou miliónů florénů), 9. prosince 1389 (MBV V, s. 123, Bonifác IX. ho potvrzuje v úřadu kolektora), 11. prosince 1389 (MBV V, s. 164 – 165, přikazuje se mu, aby vydal částku 150 florénů Bossonovi z Eugubia), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 16. ledna 1393 (MBV V, s. 382, Ubaldinovi z Florencie, zvolenému biskupu turitánskému se přikazuje, aby upomínal Mikuláše o zaplacení 2200 florénů, které vybral jako kolektor v českých zemích a předal pražským kupcům, kteří je ale dosud neodevzdali), 17. srpna 1395 (MBV V, s. 514 - 515, tři pražští kupci jsou papežskou komorou kvitováni za odevzdání dlužné částky 2200 florénů po Janu Kbělském)

poznámky:

J Podílel se na sestavení soupisu knihovny kapituly, který je datován mezi 28. prosincem 1386 – 4. lednem 1387.⁴⁵⁶

14)

A **Hanka** (Hanco)

B nejasný původ

F rektor farního kostela v Plaňanech

G kanovník 1382 - ? (+ ?)
kanonikát udělen arcibiskupem

H proces přijetí:

23. června 1380, arcibiskup pražský mu uděluje kanovnictví a rezervuje prebendu⁴⁵⁷ (RBMV I, s. 152), svědci: Václav Knobloch /A 6/, probošt míšeňský, Petr Quas a Bernard klienti arcibiskupa

11. února 1382, listina exekutora – arcibiskupa pražského s inzerovanou papežskou listinou z 29. března 1380, ve které se mu povoluje disponovat se dvěma kanonikáty a prebendami⁴⁵⁸ (RBMV, s. 257 – 258), svědci: Racek, opat kladrubský, Kuneš de

⁴⁵⁶ Hlaváček – Soupisy, s. 69.

⁴⁵⁷ Arcibiskup se odvolává na listinu Urbana VI., ve které se mu povoluje disponovat se dvěma kanovnickými místy a prebendami a dvěma dignitami či úřady. Listina viz. MBV V, s. 48 – 49, RBMV V, s. 120.

⁴⁵⁸ Tato listina zde de facto zastupuje provizi či expektanci.

Třebovle, doktor dekretů, Přibyslav, arcijáhen horšovský, Litold, kaplan arcibiskupův, sepsal notář Ludvík řeč. Kojata

5. března 1382, přijat (RBMV I, s. 260), svědci: Svatoslav, kustod kostela vyšehradského, Jan řečený Jacha, Mikuláš řečený Káce, vikář v kostele praž.

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

15)

A **Přibyslav Markvartův z Pořešína**⁴⁵⁹ /Český Krumlov/ (Przibiko Marquardi de Poreschyn)

B šlechtický původ⁴⁶⁰
bratr Jaroslava z Pořešína (A 14)⁴⁶¹, otec Markvard maršálkem Václava IV.⁴⁶²

D 1377 zapsán na práva na univerzitu pražskou do českého národa, 1380 studium práv v Padově⁴⁶³

G kanovník 1380 – 1385, 1381⁴⁶⁴ – 1386 děkan (+ před 9. 9. 1386⁴⁶⁵ v 28 letech⁴⁶⁶)
děkanství po Hynkovi Klukovi
přímluva Václava IV.⁴⁶⁷
po něm obdržel děkanství Bohuslav z Krnova⁴⁶⁸

H proces přijetí:

30. června 1380 Frankfurt nad Mohanem, provize a exekutorská listina na kanovníctví a děkanství pražské po Hynku Klukovi vydaná kardinálem Pileem (RBMV I, s. 155, 156)

2. července 1380 Frankfurt nad Mohanem, jeho otec Markvard z Pořešína mu ustanovuje za prokurátory Přibyslava, arcijáhna v Horšovském Týně, Markvarta ze Soběšína, kanovníka pražského a vyšehradského do Přibíkova návratu ze studií v Padově (RBMV I, s. 156), svědci: Ulrych řečený Hložek /10/, kanovník praž., Unka ze Soběšína, Dobrohost z Černice, familiáři Václava IV., sepsal notář Blažej Václavův z Úterý

23. července 1380, exekutor Přibyslav žádá o přijetí, inzerovány provize a exekutorská listina kardinála Pilea (RBMV I, s. 162), svědci: Jakub, probošt kostela olomouckého a kanovník praž., Ulrych Tulinger, plebán v Ředhošti, Tomášek Maršův z Prahy, Richa z Prahy

po 19. říjnu 1380 papežská listina pro arcibiskupa pražského, má znovu vyšetřit, zda je Hynek Kluk schizmatikem a zda byl zbaven hodnosti oprávněně. Pokud ano, má udělit kanovníctví a děkanát vč. prebendy k němu patřící Přibyslavovi z Pořešína. Není na překážku, že Přibyslav je od svých 22 let tělesně postižen (MBV V, s. 51 – 52)

⁴⁵⁹ Sedláček – Slovník, s. 718.

⁴⁶⁰ Sedláček – Hrady, III, s. 233, 235, vývod pánů z Pořešína.

⁴⁶¹ Tráška, s. 472.

⁴⁶² RBMV I, s. 156, také byl členem bratrstva Těla Páně (Obruče a kladiva) viz. MUP II, s. 265.

⁴⁶³ Tráška, s. 472.

⁴⁶⁴ Sedláček – Hrady, III, s. 235, provize na děkanství již r. 1380, ale protože se zdržel na studiích v Padově, spravovali mezitím tuto funkci kanovníci Beneš /4/ a Václav Moravec /8/.

⁴⁶⁵ Ditto.

⁴⁶⁶ Polc – Jan Nepomucký, s. 105.

⁴⁶⁷ Polc – Jan Nepomucký, s. 105.

⁴⁶⁸ MBV V, s. 84.

prokurátoři:

Bartoloměj, opat kláštera sv. Vavřince u Tridentu řádu sv. Benedikta, doktor dekretů, Příbyslav, arcijáhen v Horšovském Týně, Markvart ze Soběšína, kanovník pražský a vyšehradský

I doložen:

31. března 1379 (RBMV I, s. 37, svědek Jana z Jeřeně /6/ při přijímání do kanonikátu), 11. dubna 1386 (AI II, s. 364, svědek prezentace faráře ve Vrbici, uveden jako kanovník)

16)

A **Pertold, řečený Homole z Částkova**⁴⁶⁹ /Tachov/ (Pertoldus dictus Homole de Czastkow)

B šlechtický původ⁴⁷⁰

F 1373 - 1405 farářem v Hlohové⁴⁷¹, kaplan královny Johany, člen arcibiskupova dvora

G kanovník 1382 – 1405 (+ 1405)⁴⁷²

přímluva královny Johany

1399 – 1401 obediencie ve Vrbicích⁴⁷³

1403 obediencie v Hněvkovicích⁴⁷⁴

H proces přijetí:

19. října 1380, provize na prebendu Hynka Kluka, pokud bude s definitivní platností exkomunikován, non obstante kostel v Hlohové, má přednost před všemi ostatními držiteli papežských listin na beneficia (MBV V, s. 49 – 50, RBMV I, s. 203)

28. dubna 1382, listina exekutora s inzerovanou provizí (RBMV I, s. 265), svědci: Konrád, biskup lebuský, Václav z Radče /3/, arcijáhen boleslavský, Konrád z Braclis, advokát konzistoře praž., Drška de Plešnice, generální prokurátor konzistoře praž., sepsal notář Mikuláš Hodislavův ze Šwidnice

16. května 1382, kapitula mu odmítá přidělit prebendu po Hynkovi Klukovi, protože ji obsadil Ulrych Hložek /10/, kromě toho není dle práva vyloučeno, aby se o jednu prebendu dělili dva kanovníci, Pertold je tedy odeslán ke svým exekutorům či subexekutorům, aby věc vyřešili (RBMV I, s. 267), svědci: Jan, oltářník oltáře sv. Anežky v kostele praž., Bartoš řečený Kaka, Martin řečený Hrnček vikáři v kostele praž.

exekutor: arcibiskup Jan Očko

I doložen:

10. března 1373 (LC II, s. 88, prezentuje v Hlohové)

⁴⁶⁹ Sedláček – Slovník, s. 105.

⁴⁷⁰ Podlaha – Series, s. 54.

⁴⁷¹ LC II, s. 88.

⁴⁷² Podlaha – Series, s. 54, Tomek – Dějepis, s. 128.

⁴⁷³ XXVII/1, fol. 6v, 7v–8v (1399), 9v–11v (1400), 12v, 13v, 14r, 15r, 16r (1401).

⁴⁷⁴ Po Blažejí Vlčkovi /A 22/, viz. blíže u Blažejí Vlka. Doloženo v rkp. XXVII/1, fol. 19v, 22v, 23v (1403).

16. května 1383 (AI II, s. 210, spor s Pertoldem z Částkova, Pertold ustanovuje svého prokurátora Dršku z Plešnice), 5. června 1383 (AI II, s. 212, Ulrych Hložek /10/ ustanovuje svým prokurátorem Václava Myšku), 10. července 1383 (AI II, s. 214, Václav Myška je poučen o stavu sporu a Pertold žádá o Hložkovu sekvestraci), 24. července 1383 (AI II, s. 217, gen. vikář Matyáš ze Skramník /33/ posílá Hložkova prokurátora za hlavním sekvestrátorem arcibiskupem pražským, aby ho požádal o odpověď na jeho odvolání - apelaci), 19. prosince 1383 (AI II, s. 235, Hložek /10/ ustanovuje prokurátory Jakuba Aristotela /A 16/, Václava Myšku a Jakuba z Českých Budějovic a Machutu)

3. ledna 1384 (AI II, s. 243 - 244, Ulrych obviňuje Pertolda z kontumace kvůli tomu, že v termínu nepředložil všechny listiny a akta, ale ten to odmítá a naopak obviňuje Ulrycha, že neměl přijímat prebendu z rukou generálních vikářů, protože ti k tomu nejsou oprávněni – jen sám arcibiskup, zároveň oba skládají částku 100 kop gr. praž. a ustanovují rukojmí, Ulrych Jakuba Aristotela /A 16/ a Pertold Václava Debrníka, vikáři zároveň přikazují Pertoldovi, aby u svého farního kostela v Hlohové ustanovil vikáře – střídníka, aby byla zabezpečena řádná duchovní péče po dobu jeho nepřítomnosti, rovněž žádají na Přibyslavovi, arcijáhnu horšovském, zprávu o vizitaci v Hložkově farnosti v Srbici), 16. ledna 1384 (AI II, s. 245, Jakub Aristoteles /A 16/ ustanovil za sebe zástupce ve funkci prokurátora Matyáše a Machutu ve všech svých kauzách a zvl. pro kauzu Ulrycha s Pertoldem), 22. ledna 1384 (AI II, s. 247, Ondřej Zabiteč jako prokurátor Pertolda obviňuje Ulrycha /10/ z kontumace, protože nebral v potaz omezenou pravomoc vikářů a generální vikář Matyáš ze Skramník /33/ ho prohlašuje za kontumovaného a odsuzuje k zaplacení soudních výloh, jejichž vyčíslení si vyhrazuje na pozdější dobu), 26. března 1384 (AI II, s. 261, svědek procesu mezi rytířem Mikulášem z Borovan a Pavlem z Tučap)

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce), 15. října 1388 (RBMV I, s. 590, svědčí Janu z Malesice /32/ v procesu přijetí za scholastika)

12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země)

26. května 1395 (RBMV I/5, s. 1136, Pertold Homole uznává svůj dluh po zemřelém kanovníku Hanušovi tj. 4 uherské florény Mikuláši Puchníkovi /36/ a slibuje zaplatit do sv. Havla), 23. listopadu 1396 (AI III, s. 217, dům na Hradčanech)

25. února 1398 (AI III, s. 392, dluh Heřmana Chrta)

22. listopadu 1399 (RBMV I/7, s. 1797, dluží Jiříkovi Strýci z Ledče a Janu Trestkovi z Dejvic 15 kop gr., v případě smrti Pertoldovy má platit kapitula)

24. března 1400 (RBMV I/7, s. 1834, dluží Benešovi z Kouřimi 2 kopy a 26 gr.)

10. října 1401 (AI IV, s. 48, spor o faru v Tuchoměřicích)

19. srpna 1402 (AI IV, s. 154, splacení dluhu zesnulého arcibiskupa Olbrama)

držení prebendy po Hynkovi Klukovi

1) Hynek Kluk - 29. června 1380 zbaven (kardinálem Pileem)

2) Ulrych Hložek /10/ expektanci dostal 11. května 1378⁴⁷⁵, kanovníkem se stal 27. srpna 1379⁴⁷⁶, po exkomunikaci Hynkově si vymohl provizi na jeho kanovnickou prebendu od kardinála Pilea a dostal ji 30. června 1380⁴⁷⁷, přijat k ní byl 26. července 1380⁴⁷⁸. Po prohraném sporu byl od r. 1384 byl bez prebendy.

3) Pertold z Částkova /16/ provize na prebendu po Hynkovi Klukovi 19. října 1380⁴⁷⁹, spor s Ulrychem Hložkem /10/, který vyhrál⁴⁸⁰, kanovníkem 16. května 1382 – 1405. Přijat byl s tím, že prebendu drží Ulrych Hložek, se kterým se musí Pertold nějak vypořádat. Spor vyhrál díky právnícké kličce, kdy poukázal na to, že Ulrych přijal prebendu nikoli prostřednictvím arcibiskupa ale prostřednictvím generálních vikářů a obvinil ho z kontumace⁴⁸¹.

17)

A Vojtěch z Otaslavic⁴⁸² /Prostějov/ (Woitiecho de Otaslawitz)

B šlechtický původ⁴⁸³

F 1378 plebán ve Višňově⁴⁸⁴ (u Moravského Krumlova), 1378 - 1382 kanovník olomoucký⁴⁸⁵ (starší⁴⁸⁶), 1382 subkolektor legáta Pavona z Polignana a Jana z Jenštejna pro dvouletý desátek ve prospěch Václava IV. v olomoucké diecézi⁴⁸⁷, 1392 kolektor papežské komory⁴⁸⁸

G kanovník 1380 – 1397 (+ 22. ledna⁴⁸⁹ 1397, aniversarium na sv. Vincencia)⁴⁹⁰
1396 obedience Jeníkov⁴⁹¹

H proces přijetí:

13. května 1378, expektance, non obstantibus: kanonikát olomoucký, kostel Višňová (MBV V, s. 26)

22. října 1380 listina exekutora bez inzertu (RBMV I, s. 204), sepsal nejmenovaný notář

⁴⁷⁵ MBV V, s. 22 – 23.

⁴⁷⁶ RBMV I, s. 60.

⁴⁷⁷ RBMV I, s. 155.

⁴⁷⁸ RBMV I, s. 163.

⁴⁷⁹ MBV V, s. 49 – 50.

⁴⁸⁰ Viz. AI II, s. 243 – 244, podstatná část procesu je popsána v AI.

⁴⁸¹ Viz. AI II, s. 243 – 244.

⁴⁸² Hosák, s. 513.

⁴⁸³ Podlaha – Series, s. 51.

⁴⁸⁴ MBV V, s. 26.

⁴⁸⁵ MBV V, s. 26.

⁴⁸⁶ RBMV IV, s. 34.

⁴⁸⁷ RBMV IV, s. 39.

⁴⁸⁸ MBV V, s. 347.

⁴⁸⁹ Den úmrtí jsem určil na svátek sv. Vincencia ze Saragosity, protože Vojtěch z Otaslavic je 23. února 1397 uváděn již jako mrtvý a svátek Vincencia ze Saragosity přichází mezi všemi svátky zasvěcenými Vincencům jako jediný před 23. únorem.

⁴⁹⁰ Podlaha – Series, s. 51, Tomek – Dějepis, s. 127, Tomek – Základy, III, IV, V, s. 250, aniversarium vč.

popisu jeho náhrobního kamene. Velký mramorový kámen napravo od oltáře sv. Klimenta se štítem kamenným a měděným.

⁴⁹¹ Rkp. XXVII/1 fol. 2r, 2v (1396), Podlaha – Series, s. 51, Tomek – Dějepis, s. 127.

25. října 1380, přijat (RBMV I, s. 204), svědci: Vavřinec, vikář scholastika praž., Jan řečený Jolach, oltářník oltáře sv. Dionýsia v kostele praž., Jan řečený Sádlo, služebník téhož kostela, sepsal notář Jan Stuncke z Marburku
prokurátor: Mikuláš řečený Němeček, kanovník u sv. Jiří na hradě praž. – ustanovený Martinem Fridlinem /A 19/ z Olomouce, kantorem kostela v Glogowě a kanovníkem olomouckým

I doložen: 28. ledna 1381 (RBMV IV, s. 34, žádá Jana ze Středy, biskupa litomyšlského a zvoleného biskupa olomouckého, aby nastoupil do nové funkce), 31. ledna 1392 (MBV V, s. 347, privilegium svobodné závěti), 21. září 1382 (RBMV IV, s. 39, jako subkolektor pro město Olomouc potvrzuje, že abatyše kláštera sv. Jakuba v Olomouci zaplatila 4 kopy gr. praž. moravského počtu a ražby jako papežský desátek za léta 1381 a 1382) 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pout' do Svaté země), 23. února 1397 (AI III, s. 237, již mrtev Mikuláš z Otaslavic potvrzuje přijetí peněžní částky dle závěti Vojtěcha z Otaslavic)

J pečeť – dochována na listině z 16.10.1382⁴⁹².

18)

A **Erhard Erhardův z Norimberka** /Německo, Bavorsko/ (Erhardus Erhardi mercatoris de Norimberga)

B měšťan (otec kupcem)⁴⁹³

C klerik bamberské diecéze

D mistr svobodných umění a bakalář teologie⁴⁹⁴

F 1381 kanovníkem u Všech Svatých

G kanovník 1381 - ? (+ ?)⁴⁹⁵

1381 prebenda po Ditmarovi řečeném Gutjar v Radíčovsi a Větrušicích⁴⁹⁶

H proces přijetí:

13. května 1378, expektance, non obstante: x (MBV V, s. 25)

7. února 1381 Řím, listina exekutora Bartoloměje s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 220), svědci: Jan, zvolený senigalský biskup, Gunther z Gery, kanovník kostela sv. Jana v Heughe za hradbami Würzburku, Mikuláš Petrův, klerik římský, sepsal notář Jan Stuncke, klerik mohučské diecéze

14. srpna 1381, listina subexekutora Konráda se stejným obsahem ale bez inzertů (RBMV I, s. 245), svědci: Mensa z Beckhausenu, mistr, kanovník kostela v Múnsteru, Mikuláš řečený Kyklman, Vít, vikáři kostela praž., Šimon z Celje, veřejný notář a klerik aquilejské diecéze

⁴⁹² Katalog pečetí, číslo záznamu 26 861.

⁴⁹³ Podlaha – Series, s. 52.

⁴⁹⁴ Podlaha – Series, s. 52, Tomek – Dějepis, s. 127.

⁴⁹⁵ Podlaha – Series, s. 52, Tomek – Dějepis, s. 127 (chybně 1378 – 1381 !).

⁴⁹⁶ MBV V, s. 25, zlomek provizní listiny bez data v kapitulním archivu.

19. srpna 1381, přijat (RBMV I, s. 246), svědci: Petr z Chotěbuzi /23/, mistr, kanovník kostela ve Wurzen v míšeňské diecéze, Jan, hrobník sv. Vojtěcha, Vavřinec, vikář scholastika v kostele praž., Šimon z Celje, veřejný notář a klerik aquilejské diecéze, sepsal notář Šimon z Celje, klerik akvilejské diecéze

18. prosince 1381, získává prebendu po Ditmarovi řeč. Gutjar (RBMV I, s. 254), svědci: Tilman z Homburka, Jan Marienwerder, Mikuláš z Gubinu – mistři svobodných umění, bakaláři teologie, kanovníci u Všech Sv., sepsal notář Šimon z Celje, klerik akvilejské diecéze

exekutor: Bartoloměj, biskup recanatský

subexekutor a zároveň prokurátor: Konrád Soltov, arcijáhen v goslarský v kostele v Hildesheimu a kanovník u Všech Sv.

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

19)

A **Filip Ulrychův z Želetavy**⁴⁹⁷ /Třebíč/ (Philippus Ulrici de Zeltaw)

B šlechtický původ (?)

F 1396 olomoucký a vratislavský kanovník, kostel ve Valči⁴⁹⁸, kaplan markraběte moravského Jošta⁴⁹⁹

G kanovník 1384 – 1403 (+ před 10. březnem 1403)⁵⁰⁰
1396 optoval prebendu po Jakobovi ze Sušice řeč. Aristoteles /A 16/, o kterou ale musí vést spor u papežské stolice⁵⁰¹

H proces přijetí:

7. února 1381 Řím, expektance a exekutorská listina, non obstantibus: kostel v Boskovicích, a kanonikáty u sv. Petra v Brně a ve Vratislavi, které hodlá získat (MBV V, s. 53, RBMV I, s. 220)

10. ledna 1383 Brno, listina exekutora s inzerovanou expektancí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 295), svědci: Jan, kněz z Děčína, Lev, vikář kostela brněnského, Jan z Krosna Odrzańského, klerik vratislavské diecéze, Jan z Jablonné, klient, sepsal notář Matyáš Pavlův, klerik olomoucké diecéze

7. března 1384, předkládá listiny (RBMV I, s. 365), svědci: Bohuslav, oltářník oltáře Těla Páně v kostele praž., Frána ze Soběslavi, veřejný notář

9. března 1384, přijat (RBMV I, s. 366), svědci: Bartoš řečený Kaka, vikář, Martin řečený Pyšek z Prahy, kaplan oltáře sv. Michala, Jiřík z Tuněchod, kustod školy, Martin řečený Obora, jáhen – služebníci kostela praž., Petr Matyášův z Loun, klerik, sepsal notář Šimon Jakobův ze Slavětice

exekutor: Mikuláš, probošt kostela sv. Petra v Brně

⁴⁹⁷ Hosák, s. 35.

⁴⁹⁸ MBV V, s. 525, Podlaha – Series, s. 55 – 56, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁴⁹⁹ Tomek – Dějepis, s. 129.

⁵⁰⁰ Podlaha – Series, s. 55 – 56, dnes již není na místě.

⁵⁰¹ MBV V, s. 524 – 525, podrobnosti o tomto sporu nejsou známy.

prokurátoři (ustanovení papežem): Konrád, opat Strahovského kláštera, Konrád Jindřichův z Veselé, děkan kapituly vyšehradské., Mikuláš Sulkův z Vysokého Veselí, probošt kapituly u sv. Petra v Brně

I doložen:

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy, Václav z Olomouce), 1. února 1396 (MBV V, s. 524 - 525, potvrzuje se, že provise vydaná na prebendu po Jakobovi ze Sušice /A 16/ stále platí, i přes to že o uprázdněné místo vypukl soudní spor u papežské stolice), 10. března 1403 Řím (MBV V, s. 1203, již mrtev – udělení vřatslavského kanovnictví Janu Augustinovi)

J Náhrobní kámen v kostele sv. Víta (? kde) s nápisem „Philippus de Zeletaw, canonicus Pragensis.“⁵⁰²

20)

A **Petr ze Všerub**⁵⁰³ /Plzeň – sever/, **z Laz** /více lokalit stejného jména/ (Petrus de Wsserub, de Corniculis, Corniculus, de Laz)

B šlechtický původ

D mistr (?)⁵⁰⁴

E *1393 zmocněnec Václava IV. u papeže Bonifáce IX.*⁵⁰⁵, *1394 kaplan Václava IV.*⁵⁰⁶

F 1367, 1378 veřejný notář⁵⁰⁷, 1369 expektance na vikářství probošta pražského⁵⁰⁸, 3. 6. 1374 dispens kvůli tělesnému postižení kvůli vysvěcení, 1374 kanovník u sv. Petra v Mohuči⁵⁰⁹, 1374 – 1405 různé úřední funkce u kurie (sekretář, skriptor)⁵¹⁰, 1375 z pověření arcibiskupa Jana Očka vizitátorem⁵¹¹, 1375 vikář probošta kapituly pražské⁵¹², 1381 - 1407 kanovník olomoucký a vyšehradský⁵¹³, 1382 členem bratrstva Těla Páně (Obruče a kladiva)⁵¹⁴, 1389 privilegium svobodné závěti od papeže Bonifáce IX.⁵¹⁵, 1389 kanovník

⁵⁰² Podlaha – Series, s. 55 (není uvedeno, kde přesně se náhrobní kámen nalézá). Soupis památek ho neuvádí.

⁵⁰³ Sedláček – Slovník, s. 988.

⁵⁰⁴ Zemek IV, s. 81, obor není znám.

⁵⁰⁵ Tadra – Kanceláře, s. 219.

⁵⁰⁶ Hlaváček – Wenzel, s. 105n.

⁵⁰⁷ Nuhlíček, s. 95, č. 178.

⁵⁰⁸ Tadra – Styky, s. 106 – 107, vede o ně spor u kurie.

⁵⁰⁹ MBV IV, s. 481.

⁵¹⁰ Tyto funkce vykonával nepravidelně zvláště v 80. letech 14. stol. Tadra – Kanceláře, s. 219, Hledíková – Cesty, s. 76, zde i odkazy na MBV V a VI. Konkrétně doložen v kancelářských poznámkách na listinách např. Index V, s. 196, č. 387, Index VI/2, s. 460, č. 988 a 989, s. 462, č. 992, s. 463, č. 995, VII, s. 141, č. 255. Dále viz. Podlaha – Series, s. 52 – 53, Eršil, Pražák – Katalog, s. 738, úřadu zbaven pro nemoc, ale práv a výsad úřadu smí užívat i nadále. Viz. též níže v rubrice privilegium Inocence VII. z 15. listopadu 1404.

⁵¹¹ MBV IV, s. 574.

⁵¹² MBV IV, s. 477 – 478, Nuhlíček, s. 95, spor vedl ještě r. 1374, viz. MBV IV, s. 487. Jako vikář doložen ještě ir. 1381. Po získání kanonikátu se ho musí vzdát.

⁵¹³ MBV V, s. 54, 189, zároveň stále mohučský.

⁵¹⁴ MUP II, s. 265.

vratislavský a scholastik olomoucký⁵¹⁶, 1389 – 1406 papežskou protekcí arcijáhen horšovský⁵¹⁷, 23. června 1390 papež zakazuje svým kolektorům a subkolektorům vymáhat poplatky od správců závěti a dědiců Petra ze Všerub, neboť tomu udělil právo svobodné závěti⁵¹⁸, 1391 směnil kanovnickou prebendu kanonikátu olomouckého v Čermné za prebendu ve Slatině (obě olomoucká diecéze⁵¹⁹), 1391 nuncius pro Čechy a Uhry, 15. dubna 1393 rektorem farního kostela v Hředli⁵²⁰, 1394 – 1399 patronátní právo v Chýnově⁵²¹, 16. března 1394 plebánem ve Slavicích⁵²², 1. července 1396 papežem Bonifácem IX prohlášen za nesídelního člena papežského dvora s právem užívat všech výhod⁵²³, 1. června 1397 povoluje se mu požívat vejce a mléčné výrobky ve dny páteční a postní kvůli jeho nemoci⁵²⁴, 8. června 1397 papež mu povoluje, aby z beneficí u kostelů u kterých nemůže sídlit a na které rezignuje, směl od těch osob v jejichž prospěch rezignuje pobírat až do konce svého života roční dávky⁵²⁵, 1. července 1397 privilegium, že může užívat všech privilegií papežských familiářů, i když není přítomen u kurie⁵²⁶, 1399 – 1401 kanovník u sv. Jiří, do 1401 rektor farního kostela v Tuřanech a Řisuti⁵²⁷ (na Tuřany doložena resignace 29. ledna 1401⁵²⁸, na Řisutě je resignace doložena v listině 19. února 1401⁵²⁹), 18. září 1401 daroval svůj dům na Hradčanech pro účely fundace v kostele praž.⁵³⁰, 15. listopadu 1404 Řím Inocenc VII. mu povoluje, aby směl užívat všech práv a výsad korektora a písaře papežských listin, i když byl zemřelým papežem Bonifácem IX. pro nemoc těchto úřadů zbaven⁵³¹, 12. března 1405 (RBMV II 36, spor s měšťanem Nového Města pražského Krštenem o poplužní dvůr v Dolních Kralovicích, vymezují se Krštenovy povinnosti), 7. dubna 1407 spolu s korektorem kléru předvolává a vyšetřuje nájemce fary v Horšovském Týně ohledně konkubíny⁵³², 1415 plebánem ve Vejprnicích⁵³³

G kanovník 1381 – 1407⁵³⁴ (+ před 20. dubnem 1415⁵³⁵, aniversarium 14. 7.)⁵³⁶

1381 prebenda v Nehvizdech po Janovi z Litomyšle, papežském kolektorovi, děkanu kapituly u sv. Apolináře⁵³⁷

1396 poplatníci ve vsi Nehvizdy, kteří nejsou součástí jeho prebendy, ale jsou přiděleni Mikulášem Puchníkem /36/⁵³⁸

1396 – 1399 obedience v Hněvkovicích⁵³⁹

⁵¹⁵ Podlaha – Series, s. 52 – 53, viz též Eršil, Pražák – Katalog, s. 556.

⁵¹⁶ MBV V, s. 118.

⁵¹⁷ MBV V, s. 118, Tadra – Styky, s. 106 – 107, LC VI, s. 179, též patronátní právo ke sv. Apolináři v Horšovském Týně.

⁵¹⁸ Eršil, Pražák – Katalog, s. 556, MBV V, s. 193, RBMV I, s. 690 – 691.

⁵¹⁹ MBV V, s. 304 – 305.

⁵²⁰ RBMV I/4, s. 918.

⁵²¹ LC V, s. 203.

⁵²² LC V, s. 184, RBMV I/4, s. 1003.

⁵²³ Podlaha – Series, s. 52 – 53.

⁵²⁴ Eršil, Pražák – Katalog, s. 176, č. 629.

⁵²⁵ Eršil, Pražák – Katalog, s. 630, RBMV I/6, s. 1469, opis in: LC VI, s. 212 k datu 24. dubna 1407.

⁵²⁶ RBMV I/6, s. 1478 – 1479.

⁵²⁷ Podlaha – Series, s. 52 – 53.

⁵²⁸ MBV V, s. 966.

⁵²⁹ MBV V, s. 976.

⁵³⁰ Podlaha – Series, s. 52 – 53, Eršil, Pražák – Katalog, s. 682.

⁵³¹ MBV V, s. 1241.

⁵³² ACC, s. 9.

⁵³³ LC VII, s. 150.

⁵³⁴ Eršil, Pražák – Katalog, s. 787, prebenda po něm se uděluje Maternovi Papaw.

⁵³⁵ LC VII, s. 155.

⁵³⁶ Podlaha – Series, s. 52 – 53, Tomek – Dějepis, s. 128, Veldtrup, č. 95, uvádí kanonikát jen do 1401, Tomek – Základy, III, IV, V 249.

⁵³⁷ Tomek – Dějepis, s. 128.

⁵³⁸ RBMV I/5, s. 1352. Příjmy z prebendy viz. IX, fol. 39b k roku 1410.

1402 obedience v Jeníkově⁵⁴⁰

1402 - 1407 obedience Tuchlovice⁵⁴¹

1406 obedience Uherčice a Slepotic (obsazeny střídáním)

1407 obedience v Odolené Vodě⁵⁴²

H proces přijetí:

9. března 1381, provize na prebendu po Janovi z Litomyšle a exekutorská listina, non obstantibus: věčné vikářství probošta v kostele pražském a u sv. Petra v Mohuči, o která vede spor u kurie, kanonikát a prebenda v Olomouci, kterou již obdržel, kanonikát na Vyšehradě na který má expektanci (MBV V, s. 53, RBMV I, s. 225)

31. května 1381, listina exekutora s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 238), svědci: Valentin z Viterbo, mistr, papežský písař, Jan z Cách, kanovník kostela sv. Vojtěcha v Liége, Mikuláš Petrův, římský klerik, sepsal notář Jan Stuncke z Marburku

13. října 1381, prokurátor Jakub ze Sušice /A 16/ přijat jeho jménem (RBMV I, s. 250), svědci: Jan, kantor v kostele praž., Smil, sákrstán kostela praž., Hána, oltářník oltáře sv. Trojice v kostele praž., Pavel, klerik Petra ze Všerub, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

prokurátoři (ustanovení papežem): Bartoloměj, biskup recanatský, Konrád, opat strahovský, Boreš, arcijáhen v Horšovském Týně a oficiál praž., Jakub ze Sušice /A 16/, advokát konzistoře praž.

subexekutor: Fricek, plebán kostela P. Marie na Rybníčku na Starém Městě praž.

I doložen:

28. června 1374 (MBV IV, s. 481, provize na kanonikát u sv. Petra za hradbami Mohuče po Janu Beyerovi), 10. srpna 1374 (MBV IV, s. 487, arcibiskup Jan Očko je žádán, aby byl Petrovi nápomocen při vedení sporu o vikářství probošta pražského)

22. června 1375 (MBV IV, s. 574, z pověření arcibiskupa Jana Očka provádí vizitaci)

26. července 1376 (AI I, s. 163, svědek dispensu)

3. června 1377 (MBV IV, s. 477 – 478, ke svému vikářství v kostele pražském, o které se soudí u kurie si může přibrat ještě jedno kurátní či nekurátní beneficium bez ohledu na jeho tělesné postižení)

25. února 1378 (Tadra, č. 14, plnomocníkem ve sporu děkana kap. u sv. Jiljí Alberta s Jindřichem farářem tamtéž jako vikář probošta metropolitní kapituly), 14. března 1378 (AI I, s. 260, prokurátor Wilhelma Fuchspurga ve sporu o patronátní právo kostela ve Chvalenicích), 17. března 1378 (Tadra, č. 15, plnomocníkem v téže kauze spolu s Václavem z Radče /3/), 21. května 1378 (AI I, s. 275, potvrzení o zaplacení peněžní částky), 2. června 1378 (Tadra, č. 27, prokurátorem faráře Hány z Borotic)

⁵³⁹ Tomek – Dějepis, s. 128, XXVII/1, fol. 2v (1396), 3r–4r (1397), 4v, 5v (1398), 6v, 7r, 8v (1399), příjmy z obedienc v Hněvkovicích, Hněvkovice poté získává Blažej Vlk /A 22/ a po něm 1403 Pertold Homole /16/. Kromě toho prezentoval kleriky i ke kostelům, které patřily jako kanovnícké prebendy kapitulám u sv. Apolináře a kapitule vyšehradské.

⁵⁴⁰ Rkp. XXVII/1, fol. 16v–17v, 18v (1402).

⁵⁴¹ XXVII/1, fol. 16v–17v, 18v (1402), 19v, 20v, 23r (1403), 24r, 25r, 26v, 27v, 28r (1404), 29r, 30v, 31r, 32v, 34r (1405), 35r, 36r, 37v (1406), 39r, 40r, 42r (1407), Tomek – Dějepis, s. 128.

⁵⁴² LC VI, s. 212.

1379 – 1380 (Tadra, č. 49, plnomocník arcijáhna bechyňského Boreše a Jana faráře ve Ktiši ve sporu s Ondřejem z Ústí /26/, bývalým farářem ve Ktiši, také Jan z Malesice /32/)

11. února 1380 (Tadra, č. 52, prokurátor při výpovědi arcijáhnů kostela praž. Matěje z Mutěňína a Boreše zvolených rozhodčími ve sporu o faru ve Vilémově mezi Tvrdkem z Horšovského Týna a Velislavem z Rozhovic, též Václav z Radče /3/), 30. dubna 1380 (Index VII, s. 141, č. 255, listina Urbana VI., Petr ze Všerub jako skriptor), 3. října 1380 (AI II, s. 50, ustanovil své prokurátory)

1382 (MUP II, s. 262, Tomek – Základy II, s. 26b, přivěšuje pečeť k zakládací listině bratrstva Těla a Krve Páně v kapli Božího těla), 7. března 1382 (AI II, s. 136, kartuziáni)

22. října 1386 (AI II, s. 402, potvrzuje směnu patronátního práva ke svému kostelu ve Všerubech, které daroval původní patron Bavor ze Všerub klášteru zderazskému)

20. února 1387 (Index VI/2, s. 460, č. 988, listina Urbana VI. markraběti bádenskému, Petr ze Všerub jako skriptor), 29. července 1387 (Index VI/2, s. 461, č. 992, listina Urbana VI. pro město Kostnici, Petr ze Všerub jako sekretář), 30. prosince 1387 (Index VI/2, s. 463, č. 995, listina Urbana VI. pro město Kostnici, Petr ze Všerub jako skriptor)

6. února 1388 (Index V, s. 196, č. 387, sekretářem u kurie, listina pro anglického krále Richarda)

30. července 1389 (MBV V, s. 118, půjčil 220 florénů papežské komoře, splatí se mu odpuštěním annátů za jeho beneficia), 9. října 1389 Řím (Eršil, Pražák –Katalog, s. 538, rezervace beneficií až do výše 60 kop v diecézi pražské a olomoucké)

3. června 1390 (MBV V, s. 190, prokurátorem Jana ze Švamberka /A 24/ při přijímání do kanonikátu), 23. června 1390 Reate (Eršil, Pražák –Katalog, s. 556, MBV V, s. 193, RBMV I, s. 690 – 691, papež zakazuje svým kolektorům a subkolektorům vymáhat poplatky od správců závěti a dědiců Petra ze Všerub, neboť tomu udělil právo svobodné závěti)

15. dubna 1393 (RBMV, s. I/4 918, na prezentaci Václava IV. se mu dává krida k farnímu kostelu v Hředli), 26. července 1393 (AI III, s. 146, fara ve Svarově)

16. března 1394 (LC V, s. 184, RBMV I/4, s. 1003, prezentován Lvem ze Slavic k farnímu kostelu ve Slavicích), 16. června 1394 (RBMV I/4, s. 1035, Vavřinec, plebán v Mělnici potvrzuje svůj dluh 30 kop gr. Ondřeji z Boru, klientovi Petra ze Všerub), 5. prosince 1394 (LC V, s. 203, RBMV I/4, s. 1082, Petr a Mikuláš ze Všerub jako prokurátoři Petra, kanovníka v Týně nad Vltavou dávají Janu Zdeňkovu z Plzně, kridu ke kostelu v Chýnově)

5. června 1396 (AI III, s. 177, úrok ve Všerubech), 30. srpna 1396 (RBMV I/5, s. 1323, jménem Otíka z Chrástu předává klášteru zderazskému 8 kop gr. z majetku kláštera v městečku Všeruby a vsi Kunějovice), 2. října 1396 (LC V, s. 269, souhlas s výměnou v Chýnově), 26. října 1396 (AI III, s. 211, RBMV I/5, s. 1352, prohlašuje, že poplatníci, které má v Nehvizdech, nepatří k jeho kanovnické prebendě, ale drží je přidělené od Mikuláše Puchníka /36/)

29. května 1397 (AI III, s. 269, RBMV I/6, s. 1425, dluh Šimona z Radnice Mikuláši Puchníkovi /36/ a Petrovi ze Všerub), 1. června 1397 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 176, může požívat vejce a mléčné pokrmy v pátky a dny postní kvůli své nemoci), 8. června 1397 Řím (Eršil, Pražák –Katalog, s. 630, RBMV I/6, s. 1469, papež mu povoluje, aby z beneficií u

kostelů u kterých nemůže sídlit a na které rezignuje, směl od těch osob v jejichž prospěch rezignuje pobírat až do konce svého života roční dávky), 1. července 1397 (RBMV I/6, s. 1478 – 1479, privilegium, že může užívat všech privilegií papežských familiářů, i když není přítomen u kurie)

8. dubna 1399 (LE VI, s. 107, kanovníkům u sv. Jiří se sděluje, že jim byl odkázán plat 8 kop gr. ve vsi Třeboradice), 12. dubna 1399 (LC VI, s. 4, jako prokurátor Benedikta z Nehasic, kanovníka v Týně nad Vltavou souhlasí s výměnou v Chýnově)

1. září 1400 (RBMV I/7, s. 1880, prezentuje Jana z Heřmaně, vikáře kostela vyšehradského ke kostelu v Heřmani jakožto prebendě kapituly vyšehradské)

29. ledna 1401 (MBV V, s. 966, rezignuje na Tuřany), 19. února 1401 (MBV V, s. 976, rezignuje na Řisut'), 18. září 1401 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 682, daruje kapitule svůj dům na Hradčanech za obydlí pro jednoho ze sídelních kanovníků s povinností platit z tohoto domu 2 kopy gr. ročně na jeho aniversaria a ustanovuje, aby jako první po jeho smrti bydlel v tomto domě jeho příbuzný Jan z Malesic)

26. září 1403 (AI IV, s. 257, pře s měšťanem plzeňským)

15. listopadu 1404 Řím (MBV V, s. 1241, Inocenc VII. mu povoluje, aby směl užívat všech práv a výsad korektora a písaře papežských listin, i když byl zemřelým papežem Bonifácem IX. pro nemoc těchto úřadů zbaven)

23. března 1405 (LE VI, s. 423, souhlasí, aby byl jeho familiář Jakubovi z Oračova propůjčen úřad zvoníka u sv. Apolináře v Horšovském Týně)

1. dubna 1406 (AI V, s. 96, platba úroku z kostelů v Uherčicích a Slepoticích, 23. dubna 1406 (LC VI, s. 179, jako arcijáhen horšovský prezentuje ke kostelu sv. Apolináře v Horšovském Týně), 9. června 1406 (AI V, s. 165, spor o prebendu v Odolené Vodě)

11. března 1415 (LC VII, s. 150, plebánem ve Vejprnici, prezentován Heřmanem z Bubna), 20. dubna 1415 (LC VII, s. 155, již mrtev)

21)

A **Jakub Brunonův** (Jacobus Brunonis)

B nejasný původ

F po 1381 arcijáhen znojemský⁵⁴³

G kanovník 1381 (?⁵⁴⁴) – 1381 (+ ?)⁵⁴⁵

H proces přijetí:

13. května 1378, expektance, non obstante kanonikát vratislavský (MBV V, s.

26)

⁵⁴³ Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126.

⁵⁴⁴ Samotné přijetí není doloženo !

⁵⁴⁵ Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126.

29. března 1381, listina exekutora (RBMV I, s. 228), svědci: Václav Hodek, kanovník litomyšlský, Zdislav, plebán ve Štítech a děkan ve Vysokém Mýtě, Jan, jáhen z Chotče, Jan, jáhen z Hradce Králové, sepsal notář Slávek z Jarohněvic

exekutor: Pavel Choczna, bakalář dekretů, kanovník vyšehradský, oficiál litomyšlský

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

22)

A **Matěj (Matyáš) Václavův z Janova**⁵⁴⁶ /Tábor/, (Mathias Wenceslai de Janow dictus magister parisiensis)

B šlechtický původ

C 1355 kněžské svěcení

D žák Milíče z Kroměříže, 1376 licenciát a mistr svobodných umění⁵⁴⁷, 1381 doporučující listy od univerzity pařížské pro českého krále a pražského arcibiskupa⁵⁴⁸, 1381 – 1388 studuje teologii na univerzitě pražské⁵⁴⁹

F 1378 rezervace benefícia pod kolací pražského arcibiskupa⁵⁵⁰, 1381 penitenciář a kazatel v kostele sv. Víta⁵⁵¹, 1388 – 1392 farářem ve Veliké Vsi (Michelsdorf, u Mašřova)⁵⁵²

G kanovník (bez prebendy) 1381 – 1393 (+ 30. listopadu 1393, pohřben u sv. Víta)⁵⁵³

H proces přijetí:

1. dubna 1381, expektance a exekutorská listina, non obstante jakékoliv beneficium pod kolací arcibiskupa či kapituly (MBV V, s. 54, RBMV I, s. 229)

30. června 1381, exekutor Augustin přikazuje arcibiskupovi pražskému opsat listiny Matějovy jako notářský instrument a zveřejnit je (RBMV I, s. 241), svědci: Vavřinec Unciův, kanovník kostela sv. Vavřince v Římě, Uncius z Lanzána z řádu augustiniánů poustevníků z diecéze Chieti, Jan Tillmanův, klerik diecéze Kolín nad Rýnem

12. října 1381, předkládá své listiny (obě inzerovány), přijat (RBMV I, s. 250), svědci: Smil, sákristán v kostele praž., Jan, vikář kanovníka praž. kostela Martina z Olomouce, Konrád vikář kanovníka praž. kostela Václava

prokurátoři: biskup (!) praž. (resp. chybně biskup Augustin z Penne a Atru), Ulrych, opat Břevnova, Herbord, děkan u sv. Jiljí v Praze

I doložen:

11. května 1378 (MBV V, s. 22, rezervace jakéhokoliv benefícia pod kolaturou praž. arcibiskupa či kapituly), 1386 – 1388 (Podlaha – Paběrky, s. 330, jedním z poručníků testamentu Vojtěcha Raňkova z Ježova), 19. října 1389 (Kybal, s. 20, na synodě v Praze

⁵⁴⁶ Kybal, s. 7, Sedláček – Slovník, s. 354.

⁵⁴⁷ Taxu neplatil, odpřisáhl, že je zcela chudý.

⁵⁴⁸ Tadra – Styky, s. 252 – 253.

⁵⁴⁹ Tříška, s. 363.

⁵⁵⁰ MBV V, s. 22.

⁵⁵¹ Podlaha – Series, s. 53, Kybal, s. 18.

⁵⁵² Tomek – Dějepis, s. 128, Kybal, s. 19, Podlaha – Paběrky, s. 330.

⁵⁵³ Podlaha – Series, s. 53, Tomek – Dějepis, s. 128, Kybal, s. 21.

odvolává některé své názory o častém sv. přijímání a obrazech), 14. července 1392 (Kybal, s. 21, cenzura jeho dvou knih arcibiskupem)

J Regulae Veteris et Novi Testamenti⁵⁵⁴
Super passione Christi⁵⁵⁵
De decem preceptis⁵⁵⁶
Sermones⁵⁵⁷
Revocacio

23)

A **Petr Massen Zadilmanův z Chotěbuzi /Německo, Lužice/ (Petrus Masen Zadilmanni de Cottbus)**

B měšťan

C klerik míšeňské diecéze

D 1366 mistr svobodných umění, 1371 bakalář medicíny, 1375 licenciát lékařství, 1377 mistr lékařství⁵⁵⁸, 1382 examinátor, 1382 profesor lékařství a svobodných umění⁵⁵⁹

E 1377 osobní lékař Karla IV., 1381 osobní lékař císařovny Alžběty⁵⁶⁰

F 1371, 1375 expektance na kanonikát míšeňský, 1377 provize na arcijáhenství niské v diecézi míšeňské⁵⁶¹, 1381 – 1393 kanovník krakovský, 1393 kustod krakovský⁵⁶², 13. května 1393 – 10. července 1393 kustod vratislavský⁵⁶³

G kanovník 1389⁵⁶⁴ – 1393 (+ 10. července 1393)⁵⁶⁵
přímluva císařovny Alžběty 1377

H proces přijetí:

1. dubna 1381 Řím, expektance a exekutorská listina, non obstantibus: kanonikáty ve Wurzeniu a ve Vratislavi (MBV V, s. 55, RBMV I, s. 229)

4. února 1388, listina exekutora Václava s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou, zvl. se nařizuje, aby byl Petr prezentován k první prebendě, která se uvolní (RBMV I, s. 552), svědci: Mikuláš Jakubův de Praha, kanovník u sv. Jiří na hradě praž., Maternus Janův z Prahy, mistr svobodných umění, Urban Sorich ze Sulzbachu, klerik diecéze Řezno, Michael

⁵⁵⁴ Ed. V. Kybal, Praha 1908 - 1926, viz. též Nechutová, s. 119, dílo je rkp. NK sig. VIII 630 aj., obsahuje též Zprávu o Milíčovi z Kroměříže, kterou přeložil a vydal Kopecký s. 37 – 48. V. knihu vydala Jana Nechutová, Matthiae de Janov dicti Magistri Parisiensis Regularum veteris et novi testamenti, Liber 5, De corpore Christi (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum, Bd. 69), München 1993.

⁵⁵⁵ Např rkp. knihovny Metropolitní kapituly sig. D 55, rkp. NK IX E 2.

⁵⁵⁶ Rkp. knihovny Metropolitní kapituly sig. D 55.

⁵⁵⁷ Dtto.

⁵⁵⁸ Tříška, s. 455, platí i pro předchozí záznamy v rubrice, též Ožog, s. 144.

⁵⁵⁹ Ožog, s. 144.

⁵⁶⁰ Podlaha – Series, s. 64, Tomek – Dějepis, s. 130, Tříška, s. 455, platí i pro předcházející záznamy v rubrice.

⁵⁶¹ MBV IV, s. 674.

⁵⁶² Ožog, s. 144.

⁵⁶³ Schindler, s. 28.

⁵⁶⁴ Jako kanovník doložen již 1377 (MBV IV, s. 24, 674).

⁵⁶⁵ MBV V, s. 396, Podlaha – Series, s. 64, Tomek – Dějepis, s. 130, Tříška, s. 455, Schindler, s. 28 uvádí přesné datum úmrtí.

Hirmanův z Frankfurtu nad Odrou, klerik lebuské diecéze, Jan z Litomyšle, klerik litomyšlské diecéze

22. října 1389, listina subexekutora Mikuláše s inzerovanou expektancí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 645), svědci: Konrád z Braclis, mistr, advokát konzistoře praž., Ludvík z Drážďan, advokát konzistoře praž., Mikuláš z Lomnice, Bohunek z Třeboně, veřejní notáři konzistoře praž.

27. října 1389, přijat (RBMV I 646), svědci: Mikuláš řečený Hádek, Martin řečený Hrnček, Jan, vikáři kostela praž.

exekutor: Václav z Bochně, děkan kapituly u sv. Jiljí

subexekutor: Mikuláš řečený Hádek, vikář děkana praž. kapituly

prokurátoři (ustanovení papežem): Herbord, děkan u sv. Jiljí v Praze, Ulrych ze Sulzbachu /A 4/, děkan kapituly u Všech Svatých, Boreš, arcijáhen v Horšovském Týně a oficiál praž.

může si ponechat kanovnictví kostela P. Marie ve Wurzenu v míšeňské diecézi (20 fl. auri) a pokud obdrží prebendu ve Vratislavi také tu

I doložen:

28. ledna 1371 (MBV IV, s. 24, expektance na kanonikát míšeňský), 8. listopadu 1375 (MBV IV, s. 604, další expektance na tentýž kanonikát), 27. dubna 1377 (MBV IV, s. 674, provize na arcijáhenství niské v diecézi míšeňské)

24)

A **Mikuláš Křížův z Žitenice**⁵⁶⁶ /Kutná Hora/ (Nicolaus Crucis de Zitenitz)

B venkovský původ

C klerik praž. diecéze

G kanovník 1381 (?⁵⁶⁷) - ? (+ ?)

H proces přijetí

30. listopadu 1378, rezervace benefícia pod kolací arcibiskupa pražského či kapituly, non obstante x (MBV V, s. 37)

8. května 1381, předkládá expektanci na beneficium kurátní či nekurátní pod kolací arcibiskupa či kapituly (RBMV I, s. 234)

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

⁵⁶⁶ Sedláček – Slovník, s. 1040.

⁵⁶⁷ Není doloženo. Vzhledem k formulaci jeho expektance mohl získat i jiné beneficium než kanovnictví.

25)

A **Ulrych, řečený Medek z Šelmberku /Tábor/, z Lešan⁵⁶⁸ /Benešov/ (Ulricus dictus Medek de Schellenberg)**

B šlechtický původ⁵⁶⁹

D 1375 zapsán na práva⁵⁷⁰, 1385 – 1386 rektor právnické univerzity pražské⁵⁷¹

F 1381 - 1385 rektor farního kostela v Újezdě v praž. diecézi⁵⁷²

G kanovník 1381 - 1387⁵⁷³ (+ 1387⁵⁷⁴)

H proces přijetí:

14. května 1378, expektance (MBV V, s. 27)

24. května 1381, přijat (RBMV I, s. 237), svědci: Mikuláš, oltářník oltáře sv. Chrysogona, Martin řečený Hrnček, vikáři praž. kostela, Havel z Lešan

exekutor: Boreš, arcijáhen bechyňský a oficiál praž. arcibiskupa

I doložen:

18. června 1381 (AI II, s. 114, kartuziáni), 1. července 1381 (AI II, s. 110, kostel v Hradišti), 23. dubna 1384 (AI II, s. 267, dluh kaplana pana z Vartenberka proboštovi zderazskému), 14. května 1384 (AI II, s. 271, ustanoven rukojmím viceděkana praž. kap. Mikuláše), 21. listopadu 1384 (AI II, s. 297 – 298, svědek smíru mezi proboštem ze Slaného a opatem ostrovským), 13. listopadu 1385 (rkp. kapitulní knihovny sig. I XXXIV, č. 1138, f.192a – 208b, disputace Uberta z Lampugnana, kterou přednesl před rektorem Ulrychem Medkem aj.⁵⁷⁵), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLV, daroval pluviál kostelu pražskému)

26)

A **Ondřej Janův ze Sezimova Ústí /Tábor/ (Andreas Ioannis de Usk)**

B šlechtický původ⁵⁷⁶

C klerik pražské arcidiecéze

D 1382 zapsán na studium práv⁵⁷⁷

F 1371 provize na kanovnictví vratislavské, 1381 - 1389 rektor farního kostela v Čáslavi⁵⁷⁸, 1389 spolu se Sezemou, Janem a Janem patronátní právo v Sezimově Ústí⁵⁷⁹

⁵⁶⁸ Sedláček – Slovník, s. 507.

⁵⁶⁹ Sedláček – Hradý, IV, s. 221, (pozn. 2), XV, s. 44.

⁵⁷⁰ Tříška, s. 516.

⁵⁷¹ MUP II, s. 2, Podlaha – Soupis, s. 152, Svatoš – Dějiny UK, s. 292, Tříška, s. 516.

⁵⁷² Podlaha – Soupis, s. 152.

⁵⁷³ Podlaha – Series, s. 53, Tomek – Dějepis, s. 128 (Tomek do 1386), Tříška, s. 516 uvádí 1378 – 1385.

⁵⁷⁴ Tříška, s. 516.

⁵⁷⁵ Podlaha – Soupis, s. 152.

⁵⁷⁶ Podlaha – Series, s. 52, Sedláček – Hradý, IV, s. 136.

⁵⁷⁷ Tomek – Dějepis, s. 127, Tříška, s. 30.

G kanovník 1383 - 1389⁵⁸⁰ (+ 12. 5. 1389⁵⁸¹)
(beneficium v Čáslavi si může ponechat)

H proces přijetí:

23. června 1381 Řím, expektance, non obstante kostel v Čáslavi (MBV V, s. 55 - 56, RBMV I, s. 239)

30. ledna 1383, listina subexekutora, přijat (Eršil, Pražák –Katalog, s. 491, RBMV I, s. 299), svědci: Henzlín řečený Skeydlarz, Martin řečený Hrnček, vikáři kostela praž., Eberhard, oltářník oltáře sv. Prokopa v kostele praž.

exekutor: Boreš, arcijáhen bechyňský a oficiál praž. arcibiskupa

subexekutor: Václav, penitenciář rektora školy kostela praž. Mikuláše z Ústí

prokurátor: Mikuláš z Ústí, rektor školy kostela praž.

I doložen:

6. února 1388 (Sedláček – Hradý, s. IV/137, dědic města Ústí), 9. dubna 1388 (RBMV I, s. 562, zřizuje dva oltáře sv. Filipa a Jakuba a sv. Kateřiny, Doroty a dalších sv. panen v kapli blízko hradu Hradiště a dává jim plat 16 kop gr. ze cla v Sezimově Ústí), 25. dubna 1388 (RBMV I, s. 567, LE III, s. 287 – 288, Sezema, Ondřej, Jan a Jan ze Sezimova Ústí dávají špitálu, který zřídil jejich strýc Sezema, probošt kapituly týnské pro osm chudých 19 kop ročního platu ve vsích Doubrava a Kavčí, dva poplužní dvory v těchto vsích a jeden potok), 29. ledna 1389 (LC III, s. 205, Sezema, Ondřej, Jan a Jan ze Sezimova Ústí prezentují tamtéž)

27)

A **Pavel** (Paulus)

B nejasný původ

F rektor farního kostela na Zbraslavicích (na Moravě) a v Moravském Krumlově⁵⁸²

G kanovník 1382 - ? (+ ?)
přímluva Václava IV.

H proces přijetí:

22. února 1382, expektance, non obstantibus nekurátní Zbraslavice a kurátní Moravský Krumlov (MBV V, s. 59⁵⁸³, RBMV I, s. 259)

3. července 1382, listina subexekutora s inzerovaným extraktem expektance a exekutorské listiny (RBMV I, s. 270), svědci: Matyáš, plebán v Malém Boru, Vít, vikář Jana licenciáta dekretů, Gehlín, sigilátor kostela praž.

⁵⁷⁸ Sedláček – Hradý, IV, s. 137.

⁵⁷⁹ LC III, s. 205.

⁵⁸⁰ Podlaha – Series, s. 52, Tomek – Dějepis, s. 127, Tříška, s. 30 uvádí výše psaná data, Podlaha a Tomek se od něj odlišují.

⁵⁸¹ Sedláček – Hradý, IV, s. 137.

⁵⁸² MBV V, s. 59.

⁵⁸³ Uvádí se s datem 22. února, což ale nesouhlasí s rkp. XIII. f. 93 (21. února 1382).

7. července 1382, přijat (RBMV I, s. 271), svědci: Mikuláš, mistr, rektor školy, Martin řečený Scriba, vikář, Prokop a Zdeněk řečený Hlavně, služebníci kostela praž.

exekutor: Sander, oficiál olomoucký, Jan z Ghulenu, vikář komory kostela v Halberstatu, oficiál olomouckého biskupa

subexekutor: Jan, hrobník sv. Vojtěcha v Praze

prokurátor: Albert řečený Gregora, oltářník oltáře sv. Ondřeje v kostele praž.

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

28)

A **Beneš Ctiborův**⁵⁸⁴ **ze Švamberka**⁵⁸⁵ /Tachov/ (Benessius Ctiborii de Sswamberg)

B šlechtický původ

G kanovník 1382 - ? (+ ?)

H proces přijetí:

11. července 1379, expektance, non obstante x (MBV V, s. 43)

29. března 1382, předkládá své listiny, přijat⁵⁸⁶ (RBMV I, s. 263), svědci: Matyáš, vikář probošta litoměřického, Konrád řečený Němec vikáři v kostele praž., Martin řečený Obora, klerik a služebník kostela praž., svědci procesu: Albertus řečený Gregora, oltářník praž. kostela, Marek, vikář Ulrycha Hložka /10/, Václav řečený Murch z Prahy, klerik, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

exekutor: Boreš, arcijáhen bechyňský a oficiál praž. arcibiskupa

subexekutoři: Ulrych, děkan královské kaple Všech Sv., Ulrych řečený Hložek /10/

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

29)

A **Jakub z Bystrzyce Klodzke** /Polsko/, **z Vratislavi** (Jacobus de Habilswerde, de Wratislavia)

B měšťan poddanského města⁵⁸⁷

F 1389 kanovník vratislavský⁵⁸⁸, 13. listopadu 1389 privilegium přednosti při dosahování prebendy, dignity či úřadu kapituly vratislavské přede všemi kromě kardinálů a

⁵⁸⁴ Podlaha – Series, s. 48, Tomek – Dějepis, s. 126.

⁵⁸⁵ Sedláček – Slovník, s. 874, Krasíkov.

⁵⁸⁶ K přijetí zmocněn Kuncš z Třebovle, doktor dekretů, kustod, kanovník a syndik kostela praž.

⁵⁸⁷ Schindler, s. 23.

⁵⁸⁸ Podlaha – Series, s. 54, Tomek – Dějepis, s. 128.

papežských familiářů⁵⁸⁹, 10. června 1399 provise na arcijáhenství vratislavské, 15. února 1400 spor o arcijáhenství vratislavské⁵⁹⁰

G kanovník 1383 – 1386 (+ po 10. červnu 1399)⁵⁹¹

H proces přijetí:

12. května 1378, expektance, non obstantibus: oltářnictví u oltáře Těla Páně v kostele sv. Marie Magdalské ve Vratislavi a věčné vikářství v kostele sv. Kříže tamtéž, o které usiluje (MBV V, s. 24)

7. února 1383, listina exekutora s inzertem expektance (RBMV I, s. 300 – 301), svědci: Jan z Passo di San Jorio jinak z Brescie, mnich z kláštera sv. Viktora z diecéze Marseille, Angerius z Aula, klerik diecéze Acqui, Guillemus Clarův, klerik kaple papeže Urbana VI., sepsal notář Martin z Casanovy, klerik diecéze Bayeux

13. června 1383, předkládá své listiny (RBMV I, s. 317 – 318), svědci: Martin řečený Hrnček, Bartoš řečený Kaka, Heřman řečený Klobása, Václav řečený Hlavně, vikáři kostela praž.

17. června 1383, přijat (RBMV I, s. 319), svědci: Pavel, oltářník oltáře sv. Brikcia, Martin řečený Hrnček, Bartoš řečený Kaka, vikáři kostela praž., Petr Matyášův z Loun

exekutor: Guillelm Stephanův, děkan kostela v St. Emilion v diecézi Bordeaux

I doložen:

26. února 1386 (AI II, s. 360, dluh oltářníkovi od sv. Jiljí), 13. listopadu 1389 (MBV V, s. 145 – 146, privilegium přednosti při dosahování prebendy, dignity či úřadu kapituly vratislavské přede všemi kromě kardinálů a papežských familiářů), 10. června 1399 (MBV V, s. 798 – 799, spor o arcijáhenství vratislavské s Janem z Prusnice /A 13/, biskupem lebuským, který ho chtěl obsazovat sám, z rozhodnutí papežského delegovaného soudce je přiřknuto Jakobovi)

30)

A **Hynek Hynáčkův z Rýzmburka**⁵⁹² /Domažlice/ (Hinko Hinaczkonis de Riesenburg)

B šlechtický původ

F 1380 kanovník u sv. Jiljí⁵⁹³

G kanovník 1383 – 1396 (+ ?)

Přiját vůlí kapituly nikoliv papežskou provizí.

1383 prebenda po Janu z Kytlice⁵⁹⁴

1396 směnil prebendu za oltářnictví Všech Svatých v Třebechovicích⁵⁹⁵

H proces přijetí:

⁵⁸⁹ MBV V, s. 145 – 146.

⁵⁹⁰ Schindler, s. 22.

⁵⁹¹ Podlaha – Series, s. 54, Tomek – Dějepis, s. 128.

⁵⁹² Sedláček – Slovník, s. 783.

⁵⁹³ LC III, s. 130.

⁵⁹⁴ Podlaha – Series, s. 54, Tomek – Dějepis, s. 128.

⁵⁹⁵ Podlaha – Series, s. 54, Tomek – Dějepis, s. 128.

9. listopadu 1383, přijat (RBMV I, s. 346), svědci: Martin řečený Scriba, Bartoš řečený Kaka, Václav řečený Hlavně, vikáři kostela praž.

I doložen: viz. rubrika proces přijetí

31)

A **Jan Ujčkův z Prahy** (Johannes Vyczikonis de Praga)

B měšťan královského města

D mistr

F 1390 - 1393 rektor farního kostela v Chýnově⁵⁹⁶

G kanovník 1384 – 1389 (+ po 18. lednu 1393)⁵⁹⁷

1384 dostal prebendu po Vojtěchovi řečeném Herink v Sovinci a Travčicích, kterou držel Jakeš Michalův ze Stříbra. Ten jí byl zbaven na základě rozsudku, který není blíže specifikován⁵⁹⁸.

H proces přijetí:

10. října 1384, Jan přijat (RBMV I, s. 387), svědci: Martin řečený Hrnček, Mikuláš řečený Kyklman, Konrád řečený Němec, vikáři kostela praž.

subexekutor: Konrád, probošt u sv. Pavla ve Wormsu⁵⁹⁹

I doložen:

22. dubna 1390 (RBMV I, s. 678, na prezentaci Fridmana, týnského kanovníka byl v osobě svého prokurátora Václava ustanoven plebánem v Chýnově), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 18. ledna 1393 (RBMV I/4, s. 900, pronajímá Petrovi z Loun svoji farnost v Chýnově za 35 kop gr. na tři roky se všemi výnosy a s povinností nájemce platit podýmne, papežský desátek apod. – 5 krav, 1 jalovice, 27 ovcí, 1 kozu, 6 prasat, dva vozy, obilí a osetá pole musí opět po skončení nájmu předat či zaplatit)

32)

A **Jan z Malesice**⁶⁰⁰ /Plzeň – sever/ (Johannes de Malesicz)

B šlechtický původ
famiiliář Petra ze Všerub⁶⁰¹

⁵⁹⁶ LC V, s. 8, prezentován Fridmanem ze Sezimova Ústí /I/ RBMV I/4, s. 900.

⁵⁹⁷ Podlaha – Series, s. 55, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁵⁹⁸ Tomek – Dějepis, s. 129.

⁵⁹⁹ Samotná provize ani exekutorská listina nejsou dochovány.

⁶⁰⁰ Sedláček – Slovník, s. 581, někdy přepisováno i jako „z Malešic“, což však nemá žádné odůvodnění.

⁶⁰¹ Eršil – Zatížení, s. 536, uvádí, že šlo o příbuzenství avšak bez bližšího upřesnění.

F 1380 – 1403 písař a registrátor v papežské kanceláři⁶⁰², 1388 kanovník u sv. Apolináře a věčný vikář probošta pražského⁶⁰³, 15. 4. 1390 kanovník olomoucký⁶⁰⁴, 1391 patronátní právo v kostele sv. Martina na Malé Straně⁶⁰⁵, 2. 11. 1394 – březen 1414 probošt olomoucký⁶⁰⁶, 10. srpna 1402 on i veškerý majetek jeho prebend i jeho vlastní majetek je vyňat z moci všech světských pánů a dostává privilegium, že nemůže být nikdy zbaven úřadu písaře papežských listin ani z důvodu nepřítomnosti u kurie, kromě toho na něj žádný kolektor ani delegovaný papežský soudce nemůže uvalit klatbu ani ho suspendovat či vyloučit z jakékoliv funkce či úřadu, leda že by k tomu měl speciální souhlas od papeže⁶⁰⁷, 31. 10. 1403 zbaven funkce papežského písaře i přesto že měl zvláštní indult papežské stolice, že nemůže být této hodnosti zbaven, uvalena exkomunikace⁶⁰⁸, 26. dubna 1404 zproštěn exkomunikace⁶⁰⁹, 1408 po smrti Petra ze Všerub /20/ bydlí v jeho domě, který daroval kapitule⁶¹⁰, 1409 patronátní právo v Rudné⁶¹¹, 1412 posel arcibiskupa Albíka z Uničova k papeži (plat za Albíkovo potvrzení na stolci)⁶¹², vlastní dvůr v Herlově, věčné vikářství v kostele praž., kanovník u sv. Apolináře

G kanovník 1386 – 1413

Přímluva Filipa biskupa ostijského (u něj v diplomatických službách).

scholastik 1388 – 1413⁶¹³ (po Vojtěchu Raňkovu z Ježova)

1396 – 1399 obediencie ve Vrbicích⁶¹⁴

1402 – 1407 obediencie v Neuměřicích⁶¹⁵

1407 – 1410 obediencie v Jeníkově⁶¹⁶

1410 prebenda ve Studci /?/⁶¹⁷ (Po něm získává Mikuláš z Prachovic⁶¹⁸.)

1412 – 1413 obediencie v Tuchlovicích⁶¹⁹

H proces přijetí:

16. května 1385 Nocera, expektance a exekutorská listina na kanovnictví a prebendu, dignitu či úřad kapituly pražské, non obstante x (MBV V, s. 75 – 76, RBMV I, s. 413)

17. listopadu 1385 Genova, listina exekutora s citovanou expektancí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 440), Gerard z Thoven, papežský písař, Jan řeč. Plzák, rektor kostela sv. Štěpána na Starém Městě praž., sepsal notář Vilém Ghent, klerik diecéze Kolín nad Rýnem

⁶⁰² Tadra – Kanceláře, s. 219 – 220, v úřadu doložen mj. kancelářskými poznámkami na papežských listinách došlých do kapituly viz. Eršil, Pražák – Katalog např. 538, 551, 556, též Index VI/2, s. 459, č. 987, VII, s. 151, č. 272 nebo MUP II, s. 275. Viz. také níže privilegium.

⁶⁰³ MBV V, s. 106, po dosažení prebendy nebo scholastrie se musí vikářství vzdát.

⁶⁰⁴ Eršil, Pražák – Katalog, s. 601, Zemek III., s. 82, č. 142, provize na kanonikát olomoucký.

⁶⁰⁵ LC V, s. 97.

⁶⁰⁶ Zemek II., s. 64, č. 17.

⁶⁰⁷ MBV V, s. 1128 – 1129.

⁶⁰⁸ MBV V, č. 1241. Souvisí pravděpodobně s uvalením exkomunikace kvůli dluhům po Mikuláši Puchníkovi.

Viz. blíže Eršil – Zatížení, s. 544. Privilegium viz. předchozí záznam.

⁶⁰⁹ Eršil – Pražák – Katalog, č. 610.

⁶¹⁰ Eršil, Pražák – Katalog, s. 682.

⁶¹¹ LC VI, s. 268, patrně z titulu funkce kanovníka u sv. Apolináře.

⁶¹² Tadra – Kanceláře, s. 75, o proboštví vedl spor viz. RBMV I/4, s. 1016.

⁶¹³ MBV V, s. 105 – 106.

⁶¹⁴ XXVII/1, fol. 2r, 2v (1396), 3r–4r (1397), 4v, 5v, 6r (1398), 6v–7v, 8v, 9r (1399).

⁶¹⁵ XXVII/1, fol. 16v, 17r, 18r, 19r (1402), 19v, 20v, 22v, 23v (1403), 24v–25v, 26v, 27v (1404), 30v, 33r–34r (1405), 35r, 36r–38v (1406), 39r–40v, 42r (1407).

⁶¹⁶ Rkp. XXVII/1, fol. 39r–40v, 42r (1407), 42v–44r, 45v, 46r (1408), 47r–48r, 49r, 49v (1409), 50r–51r, 53r (1410).

⁶¹⁷ IX, fol. 39b, špatně čitelné.

⁶¹⁸ Tadra – Kanceláře, s. 127, Eršil, Pražák – Katalog, s. 866.

⁶¹⁹ XXVII/1, fol. 57v–58v, 59v, 60r (1412), 60v, 61r (1413).

20. listopadu 1386, prokurátor žádá o přijetí, přijat (RBMV I, s. 508), svědci: Vavřinec, vikář scholastika, Mikuláš řeč. Káče, vikář kostela praž., Petr z Loun, veřejný notář, sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice
proces přijetí k funkci scholastika:

4. září 1388, provize a exekutorská listina na prebendu a funkci scholastika po Vojtěchu Raňkovu z Ježova, má získat za zásluhy, které si vydobyl v diplomatické službě u Filipa, biskupa ostijského, non obstantibus: věčné vikářství probošta pražského a kanonikát u sv. Apolináře, které již obdržel, kanonikát olomoucký (MBV V, s. 105 - 106, RBMV I 584)

15. října 1388 Řím, listina exekutora Walthera s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 590), svědci: Petr, korektor kléru, Jan Raczow, mistr, papežský písař, Pertold řečený Homole /16/, kanovník praž.), sepsal notář Pavel Havlův z Kozle, vratislavské diecéze

7. prosince 1388, přijat (RBMV I, s. 598), svědci: Pertold řeč. Facundia, Matyáš řeč. Vlášek, vikáři kostela praž., Prokop, choralista kostela praž., sepsal notář Šimon Jakubův ze Slavětice

exekutoři: Petr arcibiskup v Tarantu, probošti praž. kostela a kostela sv. Jiljí v Praze – nejsou uvedeni jmenovitě, Wilhelm řečený Ghent, klerik diecéze Kolín nad Rýnem a veřejný notář

exekutoři na funkci scholastika: Kosmatus, arcibiskup ravenšský, Walther ze Štrasburku, probošt kapituly v Bressanone

prokurátor: Václav řečený Portulán, rektor oltáře sv. Vavřince v kostele praž.

I doložen:

25. února 1378 (Tadra, č. 14, jmenován plnomocníkem kapituly sv. Jiljí v rozepří s farářem u sv. Jiljí Jindřichem), 17. března 1378 (Tadra, č. 15, ustanoven plnomocníkem sákrístána u sv. Jiljí Duchka v rozepří s proboštem kapituly tamtéž, také Václav z Radče), 3. června 1378 (Tadra, č. 27, ustanoven prokurátorem faráře Hány z Borotic)

1379 – 1380 (Tadra, č. 31 plnomocník arcijáhna bechyňského Boreše a Jana faráře ve Ktiši ve sporu s Ondřejem z Ústí /26/, bývalým farářem ve Ktiši, také Petr ze Všerub /20/), 9. prosince 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 208 – 209, udává laika Jiřího Kokota z Ječovic kvůli bigamii), 10. prosince 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 211, Pavel z Duban o něm vypověděl, že rád mnoho pije a hrával v kostky), 10. prosince 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 214, Beneš řečený Losos o něm vypověděl, že hrával v kostky a pil)

14. května 1384 (AI II, s. 271, kostel v Roudníkách)

23. října 1385 (Index VI/2 s. 459, č. 987, listina Urbana VI. pro knížata bavorská, Jan z Malesice zmíněn jako skriptor)

8. února 1387 (MBV V, s. 89, František, opat kláštera milevského předává jeho prostřednictvím část servicia papežské komoře), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLVII, daroval pluviál kostelu pražskému)

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice, Vítek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/,

Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce)

15. května 1390 (MBV V, s. 182 – 183, dostává dispens od ustanovení statut olomoucké kapituly a nemusí tedy postupovat od nižší prebendy či dignity k vyšší postupně, ale může některý stupeň přeskočit), 10. listopadu 1390 (Index VII, s. 151, č. 272, listina Bonifáce IX. pro děkana kapituly v Hamburku, Jan z Malesice zmíněn jako skriptor)

22. dubna 1391 (MBV V, s. 286, jeho zpovědníkovi se uděluje pravomoc jednoho generálního rozhřešení ode všech hříchů v případě nebezpečí smrti Janovy)

10. prosince 1392 (MBV V, s. 370, spor mezi Janem a Sanderem z Rambowa a kanovníctví a prebendu olomoucké kapituly po Fridrichovi z Olbramkostela, Jan od pře ustupuje a proto je kanovníctví přiřknuto Sanderovi)

1392 – 1393 (Tadra – Protokoly, s. 5, obviněn z pomoci v útěku zajatci⁶²⁰), 26. října 1393 (MBV V, s. 415, povoluje se mu, že všechna beneficia která získá může bez dalšího povolení směnit za jiná)

16. dubna 1394 (MBV V, s. 428, povolení užívat přenosný oltář), 16. dubna 1394 (RBMV I/4, s. 1016, spor o proboštsví olomoucké kapituly s Janem Ludvíkovým, klerikem salcburské diecéze, auditor Bertrand, biskup z Gubbia původně přiřkl proboštsví Janovi z Malesic, nyní však auditor Jan Trevor přiřkl proboštsví Janu Ludvíkovu), 30. listopadu 1394 (MBV V, s. 481, opati kláštera břevnovského, Hradiště u Olomouce a P. Marie za hradbami vratislavskými jsou ustanovení ochránci /conservatores/ Jana z Malesice, probošta olomoucké kapituly na dobu pěti let), 11. prosince 1394 (MBV V, s. 483, Pavel z Dnešic je jmenován papežským písařem kvůli proklamované nepřítomnosti u kurie Jana z Malesice)

1. února 1395 (MBV V, s. 486, Tadra – Protokoly, s. 5, papežské privilegium – může pobírat důchody všech svých beneficií, které získá po dobu pěti let od data této listiny, jako kdyby byl u nich osobně přítomen, přesto že ve skutečnosti dlí u papežského dvora, kromě každodenních porcí, které dostávají jen sídelní klerici)

3. května 1396 (MBV V, s. 543, stanovuje se mu termín, ve kterém může směnit či se vzdát beneficií, která získá, ale jsou neslučitelná s těmi, která již zastává, zvl. s funkcí scholastika kostela praž., což jest kurátní beneficium. Termín stanoven na 1 rok.)

2. dubna 1397 (AI III, s. 249, RBMV I/6 1426, jako prokurátor Mikuláše Henzlínova z Olomouce pronajímá jeho faru v Budči Janovi z Prahy vikáři kostela v Budči), 13. dubna 1397 (MBV V, s. 619 – 620, dispensuje se, aby si mohl ponechat funkci scholastika kostela pražského i proboštsví olomoucké)

1401 (RBMV IV, s. 182, souhlasí se zastavením vsi Šlapanice olomouckým biskupem Janem Železným Arnoldovi, mincmistrovi brněnskému)

21. února 1402 (AI IV, s. 93, pronájem dvora sákristána praž.), 26. května 1402 (RBMV IV, s. 198, jako probošt olomoucké kapituly souhlasí s tím, že kanovnícké místo zřízené markrabětem Joštem bude obsazováno přednostně jeho kandidátem), 4. srpna 1402 (MBV V,

⁶²⁰ Tehdy dlal v Perugii v domě svého příbuzného Petra ze Všerub /20/. Papežský písař Bonicasa přivedl do domu zajatce, aby tu odložil zbraň, ten ale utekl zadním vchodem. Bonicasa obvinil služebnictvo Petra ze Všerub, že k útěku napomohlo a poté, co se služebnictva zastal Jan z Malesice, obvinil i jeho. Jan byl zatčen a uvězněn. Výsledek přesně neznáme, ale pravděpodobně se brzy ospravedlnil a byl propuštěn.

s. 1127, spolu s Janem ze Kbel se stává rukojmím zvoleného arcibiskupa pražského Mikuláše Puchníka /36/, který slibuje zaplatit serviciem za sebe vč. nedoplatků za Olbrama ze Škvorce /A 5/), 10. října 1402 (MBV V, s. 1128 – 1129, on i veškerý majetek jeho prebend i jeho vlastní majetek je vyňat z moci všech světských pánů a dostává privilegium, že nemůže být nikdy zbaven úřadu písaře papežských listin ani z důvodu nepřítomnosti u kurie, kromě toho na něj žádný kolektor ani delegovaný papežský soudce nemůže uvalit klatbu ani ho suspendovat či vyloučit z jakékoliv funkce či úřadu, leda že by k tomu měl speciální souhlas od papeže), 23. října 1402 (MBV V, s. 1138 – 1140, povoluje se uspořádat mezi klérem pražské diecéze charitativní sbírku na zaplacení dluhu za serviciem po Mikuláši Puchníkovi /36/ a kapitule a administrátorům arcibiskupství se přikazuje odevzdat takovou část vybraného podýmného od smrti Olbrama ze Škvorce /A 5/, která by stačila k zaplacení dluhů a osvobození rukojmích)

31. 10. 1403 (MBV V, č. 1241, zbaven funkce papežského písaře i přesto že měl zvláštní indult papežské stolice, že nemůže být této hodnosti zbaven a zároveň je na něj uvalena exkomunikace z důvodu neplacení dluhu po Mikuláši Puchníkovi /36/), 31. října 1403 (MBV V, s. 1253, na jeho místo písaře papežských listin nastupuje Eduard Caraczul)

5. dubna 1404 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 715 aj. soudní spor s kapitulou pražskou o placení dluhu po Mikuláši Puchníkovi /36/⁶²¹), 26. dubna 1404 zproštěn exkomunikace (Eršil – Pražák –Katalog, č. 610)

15. března 1406 (AI V, s. 71, spor břevnovského kláštera), 24. dubna 1406 (AI V, s. 108, svědčí proti Petrovi ze Všerub /20/ ve sporu o prebendu v Odolené Vodě), 8. května 1406 (AI V, s. 134, beneficium pro Jana z Ervěnic), 24. února 1406 (AI V, s. 38, pronajímá poplužní dvůr v Herlově), 19. května 1406 (AI V, s. 148, svědčí ve sporu o kostel sv. Martina ve zdi), 26. května 1406 (AI V, s. 152, dluh platu pro scholastika /= Jana z Malesice/ ze Středokluk), 25. října 1406 (AI V, s. 249, povolává „znalce“ ohledně rozpoznání pravosti notářských instrumentů)

15. července 1407 (LE VII, s. 378 – 380, narovnání mezi Metropolitní kapitulou a oltářníky kostela pražského ohledně množství přidělovaných bílých chlebů s připojeným souhlasem arcibiskupa pražského Zbyňka)

20. ledna 1408 (AI VI, s. 172, plat úroku od nápravníka ve Středoklukách Janu z Malesice)

8. července 1409 (LC VI, s. 268, prezentuje do Rudné)

⁶²¹ Jedná se o dlouhodobý spor zachycený v Eršil, Pražák –Katalog, s. 715, 717, 720, 721, 730, 731, 741, 748, 754, 768, 780, 822. Mikuláš Puchník /36/ se po svém zvolení arcibiskupem pražským a potvrzení papežem musel zavázat k zaplacení servicia vč. nedoplatků po svých předchůdcích. Příslušnou částku si půjčil u florentských kupců Gabiona z Gozadin resp. Pigella z Portinaria. Po Puchníkově rychlé smrti zůstal nemalý dluh, jehož ručiteli byli Jan z Malesice a Jan ze Kbel. Průběh sporu o placení dlužné částky podrobně popisuje J. Eršil, Zatížení církevními dárkami v Čechách na počátku 15. století (K otázce papežského desátku z r. 1403), in: ČsČH X, 1962, s. 533 – 555. Celou situaci (tj. ručení za dávky kurii i po Puchníkově smrti, aniž by ten někdy fakticky funkci arcibiskupa vykonával) kritizoval i Jan Hus (Opera omnia, s. 209). Podrobnější popsání celého sporu uvádím v kapitole III., v oddílu o přímlovkách při získávání kanonikátu.

33)

A **Matyáš Petrův z Chrástu** /více lokalit stejného jména/, **ze Skramník** /Kolín/
(Mathias Petri de Chrast alias de Scrampnik)

B šlechtický původ

D před 1377 bakalář církevního práva, 2. 12. 1381 doktor církevního práva⁶²², 1385 prokurátor českého národa⁶²³, 1386 profesorem právnické fakulty univerzity pražské⁶²⁴

F 1380 - 1382 farář ve Skramníkách, 1382 faru ve Skramníkách vyměnil za kapli sv. Kříže na Vyšehradě⁶²⁵, (1380) 1382 - 1385 generální vikář⁶²⁶, 1382 - 1388 arcijáhen litoměřický, kanovník vyšehradský, spolu s Kunešem z Třebovle revidoval statuta pro kostel sv. Jiljí v Praze⁶²⁷

G kanovník 1387 - 1396 (+ před 21. 4. 1396⁶²⁸)

H proces přijetí:

3. března 1386, expektance, non obstantibus: kostel ve Skramníkách, který již obdržel a kanovníctví vyšehradské na které má expektanci (LC V, s. 7, MBV V, s. 81 - 82, RBMV I, s. 460)

5. února 1387 listina exekutora s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 516 - 517), svědci: Vítek z Černčice /37/, probošt u sv. Jiljí v Praze, Jan Liška, Ulrych Prase, kanovník vyšehradský, Zdislav řečený Pes, plebán ve Vysočanech, Bernard, mnich zderazský, Jan z Meziříčí, olomoucké diecéze., veřejný notář, sepsal notář Mořic řeč. Purkrabí z Jíkve

1. července 1387, přijat (RBMV I, s. 534), svědci: Smil, sákristán, Vavřinec, vikář scholastika, Mikuláš, vikář děkana, Martin řečený Hrnček, Jan vikář, v kostele praž., sepsal notář Šimon ze Slavětice

exekutor: Jan, doktor dekretů a probošt kláštera zderazského

subexekutor: Jan řečený Jach, plebán v Dolní Liboci

prokurátoři (ustanovení papežem): Jan, probošt kláštera zderazského, Vilém ze Štrasburku, probošt kostela v Bressanone, Mikuláš Puchník /36/, oficiál praž.

I doložen:

3. června 1379 (AI I, s. 354, svědek ustanovení prokurátora kvůli permutaci)

4. února 1380 (Tříška, č. 363, privilegium umožňující nepřítomnost ve Skramníkách kvůli studiu a úsilí o dosažení vyššího svěcení), 2. prosince 1381 (LC VI, s. 63, doktorem dekretů)

⁶²² Tříška, s. 363.

⁶²³ Tříška, s. 363.

⁶²⁴ Kadlec, Zelený, s. 84.

⁶²⁵ RBMV I, s. 280.

⁶²⁶ 1382 - 85 - generálním vikářem, v AI II mnoho stereotypních zápisů, které jsem neexcerpoval, zvl. proto, že v té době ještě nebyl ustanoven kanovníkem Metropolitní kapituly, Tříška, s. 363 uvádí již od 1380.

⁶²⁷ LC VI, s. 114 - 115, Spunar, s. 155, č. 414 datuje statuta před 18. leden 1385.

⁶²⁸ LC VI, s. 190, Kadlec, Zelený, s. 85.

6. dubna 1382 (AI II, s. 183, pře arcibiskupa praž. s kapitulou), 31. října 1382 (AI II, s. 172, pronájem fary v Liticích), 7. listopadu 1382 (RBMV I, s. 280, AI II, s. 174, směna s Ctiborem rektorem kaple sv. Kříže na Vyšehradě za kostel ve Skramníkách za souhlasu patronů kaple Ješka Kučery z Nedvězí, jeho bratra Heřmana a Bernarda z Újezda), 15. listopadu 1382 (AI II, s. 177, dtto směna), 29. listopadu 1382 (AI II, s. 181, arcibiskup se připojil k odvolání kapituly a duchovenstva pražského kvůli dlužným penězům papežské stolici dle napomenutí kardinála Pilea), 3. prosince 1382 (AI II, s. 182, sesazen rektor špitálu pod Vyšehradem), 5. prosince 1382 (AI II, s. 183, spor arcibiskupa s kapitulou), 12. prosince 1382 (AI II, s. 185 jeho spor s nájemcem fary ve Skramníkách)

10. února 1383 (RBMV I, s. 301, ustanoven Václavem z Radče jeho zástupcem v úřadu arcijáhna), 14. února 1383 (AI II, s. 200, stanovuje lhůtu k žalobě), 13. června 1383 (LC III, IV, s. 152, ustanovuje nového plebána v Chrást'anech), 19. prosince 1383 (AI II 235, svědek v procesu mezi Ulrychem Hložkem /10/ a Pertoldem z Částkova /16/)

19. února 1384 (AI II, s. 253, svědek ve sporu o papežské dávky mezi Mikulášem Swachovým /13/, kolektorem a děkanem boleslavským), 13. května 1384 (AI II, s. 270, děkanství u sv. Jiljí), 14. května 1384 (AI II, s. 270 – 271, ustanovení rukojmích od viceděkana Mikuláše, kostel ve Roudníkách), 19. července 1384 (AI II, s. 281, placení papežského desátku, prezentace faráře v Rychnově), 20. července 1384 (AI II, s. 282, prezentace faráře v Rychnově), 17. října 1384 (RBMV I, s. 387, žádost několika kleriků o zapsání listiny do arcibiskupských register), 2. listopadu 1384 (AI II, s. 294, dtto žádost), 21. listopadu 1384 (AI II, s. 297, smír mezi proboštem ze Slaného a opatem ostrovským), 23. prosince 1384 (AI II, s. 303, Břevnov)

7. ledna 1385 (AI II, s. 307, univerzita pražská), 18. ledna 1385 (AI II, s. 309, dtto univerzita), 28. ledna 1385 (AI II 311, s. dtto univerzita), 6. září 1385 (AI II, s. 339, o kostel sv. Vojtěcha pod Vyšehradem), 22. září 1385 (AI II, s. 342, svědek výpovědi rozhodčích ve při o děkanství u sv. Apolináře), 28. září 1385 (MUP II, s. 285, svědkem potvrzení o přenesení koleje Karlovy z domu Lazarova do domu Rotlevova)

14. dubna 1386 (AI II, s. 365, Vrbice)

J Statuta ecclesie collegiate s. Egidii Pragensis⁶²⁹

34)

A **Ondřej Janův z Jevíčka**⁶³⁰ /Svitavy/ (Andreas Ioannis de Gewiczka)

B měšťan královského města

D 1375 zapsán na práva, 1389 mistr svobodných umění⁶³¹

F 1382 vikář olomoucký⁶³², 1388 - 1408 kanovník vyšehradský⁶³³, 9. 11. 1389 expektance na kanonikát olomoucký⁶³⁴

⁶²⁹ Viz. pozn. 322.

⁶³⁰ Hosák, s. 539.

⁶³¹ Tríška, s. 25.

⁶³² Eršil, Pražák – Katalog, s. 485, spor s Přechem z Radče.

⁶³³ Podlaha – Series, s. 56, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁶³⁴ Zemek III., s. 82, č. 135.

G kanovník 1387 – 1413 (+ 1413)⁶³⁵

1386 prebenda po Martinu Fridlinovi z Olomouce /A 19/⁶³⁶

1398 optuje prebendu ve Mcelích⁶³⁷

1412 obedience v Hněvkovicích⁶³⁸

H proces přijetí:

26. ledna 1387 Luka, provize a exekutorská listina na kanonikát a prebendu po Martinu Fridlinovi z Olomouce /A 19/, non obstante x (MBV V, s. 88, RBMV I, s. 515)

11. června 1387, listina exekutora Puchníka /36/ s poškozeným inzertem (RBMV I, s. 531), svědci: Frána ze Soběslavi, Matyáš z Míšně, Valentin ze Sádku, veřejní notáři, sepsal notář Otík Theodorikův z Tlučné

12. června 1387, listina subexekutora Konráda, prebendu po Martinovi obsadil Jakub, plebán kostela sv. Máří Magdalény ve Vratislavi /29/⁶³⁹ (RBMV I, s. 531 – 532), svědci: Wlachník, arcijáhen kouřimský, Martin, scholastik v Glogowě, Petr, poloviční prebendát v kostele praž., Dalibor, vikář praž. arcibiskupa, Jan řečený Jach, oltářník oltáře sv. Jana Křtitele v kostele praž., Petr z Loun, veřejný notář

16. června 1387, přijat pověřeným Havlem z Kněžice /7/ k prebendě Martina Fridlina z Olomouce /A 19/⁶⁴⁰ (RBMV I, s. 532), svědci: Hanka, prebendát kostela v Kamieňi Pomorskim, Martin, scholastik v Glogowě ve vratislavské diecézi, Jakub ze Sušice /A 16/), mistr, arcijáhen litoměřický, Mořic z Jíkevi, Petrus Matyášův z Loun, veřejní notáři, sepsal notář Šimon ze Slavětice

exekutor: Mikuláš Puchník /36/, oficiál praž.

subexekutor: Konrád z Braclis, mistr, kanovník v Mindenu a advokát konzistoře praž.

I doložen:

12. února 1382 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 485, spor o vikářství olomouckého kostela s Přechem z Radče), po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovnický činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 15. července 1407 (LE VII, s. 378 – 380, narovnáni mezi Metropolitní kapitulou a oltářníky kostela pražského ohledně množství přidělovaných bílých chlebů s připojeným souhlasem arcibiskupa pražského Zbyňka), 12. března 1409 (RBMV II, s. 44, se souhlasem viceděkana a kapituly vyšehradské pronajímá 3 strychy pole u Psárů)

⁶³⁵ Podlaha – Series, s. 56, Tomek – Dějepis, s. 129, Tříška, s. 25.

⁶³⁶ MBV V, s. 88, RBMV I, s. 515.

⁶³⁷ Tomek – Dějepis, s. 129.

⁶³⁸ Dto.

⁶³⁹ Pravděpodobně Jakub z Bystrzyce Klódzke /29/.

⁶⁴⁰ Plebán Jakub již není zmíněn, pravděpodobně byl tedy prebendy, kterou si přisvojil, zbaven.

35)

A Jan, řečený Rus (Johannes dictus Russ)

B nejasný původ

F 1374 farářem v Činěvsi⁶⁴¹, 1392 - 1400 rektor Nové kaple (kaple Těla Páně) v chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře⁶⁴², 1410 oltářník oltáře sv. Petra a Pavla v Kutné Hoře⁶⁴³, kaplan arcibiskupa Jana z Jenštejna, plebán v Heřmani

G kanovník 1388 - ? (+ po 2. září 1410)

H proces přijetí:

29. prosince 1387 Perugia, expektance a exekutorská listina, non obstante x (MBV V, s. 100, RBMV I, s. 549)

13. března 1388, listina exekutora Turibia s s citovanou expektancí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 558), svědci: Jan Brdův, kanovník v Lincolnu, Jan Ollanův, beneficiát v Uppsale

28. července 1388, listina subexekutora Jakuba s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou (RBMV I, s. 581), svědci: Beneš, větší mansionář v kostele praž. a vikář Jana Václavova z Radče, děkana u sv. Apolináře, Mikuláš, vikář Jana Václavova z Radče, Petr Matyášův z Loun, veřejný notář

30. července 1388, přijat (RBMV I, s. 582), svědci: Jan řečený Jach, oltářník oltáře sv. Jana Křtitele v kostele praž., Pavel, vikář v kostele praž., Pavel, kanovník u sv. Jiljí v Praze, Petr z Loun, veřejný notář

exekutoři (ustanovení papežem): Turibius, biskup z Tuy, Jindřich, opat kláštera sv. Ambrože, Petr, opat kláštera sv. Jeronýma na Novém Městě Pražském

subexekutor: Jakub, kaplan oltáře sv. Anežky v kostele sv. Linharta v Praze

I doložen:

29. ledna 1374 (LC III, s. 5, rezignuje na kostel v Činěvsi), 26. února 1392 (RBMV I/4, s. 816, Mikuláš Puchník /36/ ho pověřuje, aby prozkoumal a ujistil se, zda přenesení platu 5 kop gr. praž. z majetků poblíž Kolína k oltáři P. Marie v Kutné Hoře bude pro toto beneficium přínosné), 8. března 1392 (RBMV I/4, s. 820, viz. předchozí zápis, Jan Rus provedl vyšetření a zjistil, že majetek, odkázaný oltářníkem Prokopem Geloczem bude pro výše zmíněný oltář přínosem), 23. září 1392 (AI III, s. 85, spor o faru v Ježově), 16. června 1400 (RBMV I/7, s. 1863, spor s několika kutnohorskými měšťany ohledně zadržovaného platu), 2. září 1410 (LC VII, s. 8, rezignuje na oltářnictví u sv. Patra a Pavla v Kutné Hoře)

⁶⁴¹ LC III, s. 5, rezignace.

⁶⁴² RBMV I/7, s. 1863.

⁶⁴³ LC VII, s. 8.

A Mikuláš Puchník z Černic⁶⁴⁴ /Klatovy/ (Nicolaus Puchnik de Czernicz, dictus nullatenus et omnitenus ecclesiarum canonicus⁶⁴⁵)

B šlechtický původ⁶⁴⁶

D 1373 bakalář svobodných umění, 1376 mistr svobodných umění, 1376 licenciát svobodných umění, 1377, 1389, 1393 examinátor univerzity pražské⁶⁴⁷, od 1382 profesor právnické fakulty⁶⁴⁸, před 1383 licenciát církevního práva, 1386 vicekancléř univerzity pražské⁶⁴⁹, 1389 – 1390 rektor univerzity pražské⁶⁵⁰, doktor dekretů⁶⁵¹

F 1375 – 1376 rektor školy v Roudnici, 1383 – 1394(6) oficiál arcibiskupa pražského⁶⁵², 1383 – 1393 generální vikář, 1385 subkolektor papežského desátku⁶⁵³, 1388 - 1402 kanovník mělnický a olomoucký⁶⁵⁴, 1390 legát apoštolského stolce, 1390 – 1393 rektor farního kostela v Hartvíkovicích⁶⁵⁵, 1391 – 1396 farářem u sv. Mikuláše na Starém Městě⁶⁵⁶, 1393 plnomocníkem kardinála padovského pro beneficium ve Valči⁶⁵⁷, 29. října 1394 vzpomínán jeho sluha Bedřich⁶⁵⁸, 1395 – 1402⁶⁵⁹ generální vikář⁶⁶⁰, 1396 farářské místo u sv. Mikuláše vyměnil za kanovníctví u sv. Jiří v Praze a kanovníctví vyšehradské⁶⁶¹, 1396 – 1399 kanovník u sv. Jiří, 1396 – 1401 kanovník vyšehradský, 1399 notář akt konzistoře⁶⁶² 1401 plebán kostela v Jemnici⁶⁶³, 26. července 1402 zvolen kapitulou za arcibiskupa a potvrzen papežem Bonifácem⁶⁶⁴, ale ještě před uvedením do úřadu zahynul na hradě Poděhus, který patřil Rožmberkům⁶⁶⁵, 1400 pronajímá beneficium ve Valči⁶⁶⁶

G kanovník 1388 – 1402⁶⁶⁷, (+19. září 1402⁶⁶⁸, pohřben u sv. Víta)

Na přímluvu praž. arcibiskupa.

1388 - 1410 prebenda po Václavovi řečeném Pleskot z Moravy /8/ v Bukole a Přílepích⁶⁶⁹

⁶⁴⁴ Sedláček – Slovník, s. 193.

⁶⁴⁵ Tomek – Dějepis UUU, s. 176, tamtéž i anekdota o lakomství Puchníkově.

⁶⁴⁶ Sedláček – Hradý, XI, s. 266.

⁶⁴⁷ Tříška, s. 414.

⁶⁴⁸ Hledíková – Úřad, s. 127 – 128.

⁶⁴⁹ Tříška, s. 414.

⁶⁵⁰ Spunar, s. 157, ho uvádí ve funkci rektora.

⁶⁵¹ MUP II, s. 2, Tříška, s. 414, platí i pro předchozí zápisy v rubrice.

⁶⁵² Hledíková – Struktura, s. 391, pozn. 69, Tříška, s. 414 uvádí až do r. 1396.

⁶⁵³ AI II, s. 308, Tříška, s. 414.

⁶⁵⁴ MBV V, s. 101, Tomek – Dějepis, s. 129 Tříška, s. 414, Zamastil, s. 42, ho uvádí jako kanovníka mělnického k 11. červenci 1397 bez odkazu na pramen.

⁶⁵⁵ MBV V 228 – 229

⁶⁵⁶ Tříška, s. 414, platí i pro tři předchozí záznamy.

⁶⁵⁷ Tadra – Styky, s. 111, AI III, s. 144, RBMV I/4, s. 940.

⁶⁵⁸ AI VII, s. 166.

⁶⁵⁹ Hledíková – Struktura, s. 391, pozn. 69, Tříška, s. 414.

⁶⁶⁰ Z doby generálního vikariátu je zachováno mnoho stereotypních zápisů zvl. v AI III a LE. Tyto jsem excerpoval jen výběrově.

⁶⁶¹ LC V, s. 262 – 263, Tomek – Dějepis, s. 129, 221, Tříška, s. 414, též MBV V, s. 956 – 957, spor o to, zdali měl právo učinit směnu.

⁶⁶² Tadra – Kanceláře, s. 139, Tříška, s. 414, platí i pro předchozí zápis.

⁶⁶³ Tříška, dtto.

⁶⁶⁴ MBV V, s. 1124.

⁶⁶⁵ Podlaha – Series, s. 56 – 57, Tříška, dtto.

⁶⁶⁶ RBMV I/7, s. 1838.

⁶⁶⁷ Podlaha – Series, s. 56, Tomek – Dějepis uvádí od r. 1386 a Tříška, s. 414 již od 1385, dle RBMV ale 1388.

⁶⁶⁸ AI IV, s. 164.

H proces přijetí:

18. února 1388 Perugia, provize a exekutorská listina na prebendu po Václavu Pleskotovi z Moravy /8/, non obstantibus: kanonikáty v Olomouci a Mělníku, které již získal a kostel v Hartvíkovicích, o který vede spor u kurie (MBV V, s. 101, RBMV I, s. 554)

21. března 1388 Perugia, biskup Turibius jako exekutor investuje Mikulášova prokurátora Jana ze Kbel předáním svého prstenu⁶⁷⁰, inzerovány provize a exekutorská listina (RBMV I, s. 559), svědci: Mikuláš Svatoslavův ze Všerub /A 20/, kanovník u sv. Jiří na hradě praž., Jan Raczow, klerik praž. diecéze, Franciscus Tanhauser, klerik diecéze Freising, sepsal notář Matyáš Petrův z Kalisze

15. dubna 1388, na žádost subexekutora přijat, opět inzerovány provize i exekutorská listina (RBMV I, s. 564), svědci: Vavřinec, vikář scholastika kostela praž., Mikuláš řečený Hádek, rektor oltáře sv. Chrysogona v kostele praž., Pavel, rektor oltáře sv. Brikcia v kostele praž.

exekutoři: Turibius, biskup z Tuy, Jan, probošt klášter zderazského, Václav Knobloch /A 6/, probošt v Míšni

subexekutor: Václav z Radče /3/, děkan kapituly u sv. Apolináře

prokurátor: Jan ze Kbel, rektor farního kostela v Nepomuku

I doložen:

28. června 1384 (Kadlec – Das Augustinerkloster, s. 316n, odkaz Jakuba z Horky)

9. září 1385 (Kadlec – Das Augustinerkloster, s. 178nn, vidimuje listinu kardinála Pilea pro klášter augustiniánů u sv. Tomáše), 28. září 1385 (MUP II, s. 285, svědkem potvrzení o přenesení koleje Karlovy z domu Lazarova do domu Rotlevova)

16. dubna 1386 (Kadlec – Das Augustinerkloster, s. 317n, odkaz Karla z Bošně)

5. února 1387 (RBMV I, s. 516 – 517, prokurátorem Matyáše Petrova z Chrástu, ze Skramník /33/ při přijímání do kanonikátu), 11. června 1387 (RBMV I, s. 531, exekutorem Ondřeje Janova z Jevíčka /34/ při přijímání do kanonikátu)

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, viz též dále k 1397 – 1402 RBMV I/6, s. 1425, půjčuje Olbramovi ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan na 15 let, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítěk z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce)

29. července 1389 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 533, RBMV I, s. 631, pokuta udělená precentorovi mansionářů Stanislavovi ve sporu s kolegiem mansionářů)

12. prosince 1390 (MBV V, s. 228 – 229, povoluje se mu, aby i po dosažení benefícia ve farním kostele v Hartvíkovicích mohl přijmout ještě jednu další prebendu)

7. března 1391 (Kadlec – Das Augustinerkloster, s. 238n, závěť měšťana Frenclina), 19. června 1391 (Kadlec – Das Augustinerkloster, s. 239n, odkaz vdovy Ofky)

⁶⁶⁹ IX, fol. 39a, MBV V, s. 101, provize na prebendu rezervovanou papežem ještě za života V. Pleskota z 18. února 1388.

⁶⁷⁰ Per anuli sui traditionem.

27. ledna 1392 (AI III, s. 12, výslech kazatele od sv. Tomáše v Praze v příčině nařknutí arcibiskupa), 22. května 1392 (AI III, s. 46, dluh služebníku oficiála tj. Mikuláše), 12. června 1392 (AI III, s. 50, dluh), 14. června 1392 (AI III, s. 51, rukojmí faráře v Sušici), 18. června 1392 (AI III, s. 53, úrok z Lešťan), 15. července 1392 (AI III, s. 61, Ročov a Brloh), 24. července 1392 (AI III, s. 68, výslech kazatelů v Kutné Hoře), 26. srpna 1392 (AI III, s. 77, kněz vratislavské diecéze suspendován), 26. srpna 1392 (AI III, s. 78, dluh nájemníka fary v Hertvíkovicích faráři a oficiálovi tj. Mikulášovi), 23. září 1392 (AI III, s. 85, spor o faru v Ježově), 3. října 1392 (AI III, s. 88, donace pro kostel v Soláni, donace pro kostel v Hněčevsi, donace pro kostel v Janovičkách, dluh měšťana praž. kanovníku od sv. Jiří), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovnice činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 6. listopadu 1392 (AI III, s. 95, ustanovení arcijáhna kouřimského)

4. ledna 1393 (AI III, s. 109, kazatel v Kutné Hoře), 20. března 1393 (Buben, s. 150, Polc – Jan Nepomucký, s. 235, spolu s Václavem Knoblochem /A 6/ a Janem z Pomuku zajat při sporu mezi arcibiskupem Janem z Jenštejna a Václavem IV., Puchník mučen spolu s Janem z Pomuku, ale propuštěn poté co podepsal, že s ním bylo slušně zacházeno, Knobloch vyvázl bez mučení), 21. dubna 1393 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 593, potvrzení nově založeného kaplanství od několika fundátorů), 20. května 1393 (AI III, s. 134, plat 2 hřiven pro kanovníka sv. Apolináře v Bechlíně), 7. července 1393 (AI III, s. 144, RBMV I/4, s. 940, pronájem fary ve Valči knězi Vojslavovi za 60 kop gr. na jeden rok), 28. července 1393 (AI III, s. 146, oltář Těla Páně), 1. srpna 1393 (AI III, s. 146, dluh)

28. září 1394 (AI VII, s. 155, soudcem ve při faráře v Bohnicích), 29. října 1394 (AI VII, s. 166, vzpomínán jeho sluha Bedřich), 23. listopadu 1394 (AI VII, s. 175, klerikovi Janu z Embeku se zakazuje mluvit o Antikristovi)

26. května 1395 (RBMV I/5, s. 1136, Pertold Homole /16/ uznává svůj dluh po zemřelém kanovníku Hanušovi tj. 4 uherské florény Mikuláši Puchníkovi a slibuje zaplatit do sv. Havla), 31. srpna 1395 (LE IV, s. 456 – 458, ustanovení Mikuláše Puchníka generálním vikářem), 17. listopadu 1395 (RBMV I/5, s. 1198, Mikuláš Puchník a Olbram ze Škvorce /A 5/ si půjčují 80 kop gr. od Protivy, kazatele v Betlémské kapli a slibují je splatit v oktávě sv. Jiří)

7. června 1396 (AI III, s. 177, peníze pro kostel v Mladějově, patronátní právo ve Všerubech), 8. června 1396 (AI III, s. 178, Budyně, dluh faráře v Radíčovsi), 3. srpna 1396 (LC V, s. 262 – 263 aj. viz. pozn. 294, mění kostel sv. Mikuláše na Starém Městě s Mislavem za kanovnictví vyšehradské a u sv. Jiří), 30. srpna 1396 (AI III, s. 192, pře faráře od sv. Havla v Praze a faráře v Lounech), 26. října 1396 (AI III, s. 211, kostel sv. Martina v Praze), 26. října 1396 (AI III, s. 211, RBMV I/5, s. 1352, prohlašuje, že poplatníci, které má v Nehvizdech, nepatří k jeho kanovnické prebendě, ale drží je přidělené od Mikuláše Puchníka), 4. listopadu 1396 (AI III, s. 213, pronájem výnosů fary v Žaboklikách), 23. listopadu 1396 (AI III, s. 217, Polc – Jan Nepomucký, s. 266, zakoupil plat 2 kop gr. ročně na domě na Hradčanech, ve kterém bydlel jeho klient Jezovec a tento plat odevzdal kapitule, aby za něj byla sloužena aniversaria za Jana z Pomuku, dědictví v Hořovicích), 12. prosince 1396 (RBMV I/5, s. 1375, platí splátku 50 uherských florénů Znatovi, plebánovi v Chvatěrubech, ten již dříve přijal jinou splátku), 23. prosince 1396 (AI III, s. 223, veřejný písař Mikuláš z Lomnice potvrzuje příjem peněžní částky od purkrabího Jindřicha), 24. prosince 1396 (AI III, s. 224, donace kostelu Na Počičí, případ plebána v Českém Brodě)

11. ledna 1397 (AI III, s. 229 pře bývalého arcibiskupa praž. Jana z Jenštejna a biskupa míšeňského Jana), 23. února 1397 (AI III, s. 237, Mikuláš z Otaslavic potvrzuje přijetí

peněžní částky dle závěti Vojtěcha z Otaslavic /17/), 26. února 1397 (AI III, s. 237, směna faráře ve Slatině s mansionářem pražským), 20. března 1397 (AI III, s. 250, odkaz kostelu ve Štěkni), 2. dubna 1397 (AI III, s. 249, Budeč), 8. dubna 1397 (AI III, s. 250, citace plebána z Hradce Králové), 29. dubna 1397 (AI III, s. 251, odkaz kostelu ve Štěkni), 5. května 1397 (AI III, s. 261, donace ke kostelu v Třebovli), 29. května 1397 (AI III, s. 269, dluh Šimona z Radnice Mikuláši Puchníkovi a Petrovi ze Všerub /20/), 31. srpna 1397 (AI III, s. 282, kostel ve Skřipli), 17. října 1397 (AI III 289, pronájem farních důchodů ve Svémyslicích), 20. října 1397 (AI III, s. 290, úrok pro kostel v Jeníkově, dluhy faráře v Lobkovicích), 20. prosince 1397 (AI III, s. 305, panoše z Přívor dlužen písaři akt konsistoře praž., pokuta faráře v Brlozci, odkaz pro kostel v Oldřichovicích), 1397 – srpen 1402 (RBMV I/6, s. 1425, dle ujednání posílá desetinu ryb z rybníka u Rokycan, který má v zástavě na 15 let od kapituly pražské /viz. výše 1388/ klášteru P. Marie v Rokycanech)

25. ledna 1398 (AI III, s. 317, jmenování generálních vikářů od arcibiskupa), 26. ledna 1398 (AI III, s. 317, relikviář s ostatky sv. Linharta pro kostel sv. Linharta v Praze), 30. ledna 1398 (AI III, s. 318, svědek ustanovení Jaroslava z Pořešína /A 14/ oficiálem), 31. ledna 1398 (AI III, s. 318, ustanovuje prokurátory), 10. srpna 1398 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 646, osvědčení pro Mikuláše Zeisselmeistera o dosažení nižšího i vyššího svěcení), 12. srpna 1398 (AI III, s. 370, směna polí v Drahobudicích), 9. září 1398 (AI III, s. 375, RBMV I/6, s. 1662, směna prebendy plebána v Mnichovicích, rukojmím dluhu Jana ze Kbel, oficiála praž.)

16. ledna 1399 (RBMV I/7, s. 1706, kanovníkům od sv. Jiří, jmenovitě Mikuláši Puchníkovi a Mikuláši ze Všerub /A 20/ uděluje souhlas s pronájmem vinice na kopci Šumperk se souhlasem krále Václava IV. Prokopovi, měšťanu Starého Města za 6 kop gr. ročního platu, z této částky má Prokop zmíněným kanovníkům platit 2 kopy a zbylé 4 přiřknout jakémusi domu a hřbitovu na Novém Městě pražském), 1399 (LE VI, s. 145, Tomek – Základy III, IV, V, s. 76, odkaz Petra Apothecaria a zřízení kaplanství u sv. Vavřince pod Petřínem, Puchník to má zařídit)

6. dubna 1400 (RBMV I/7, s. 1838, pronajímá faru ve Valči na jeden rok Tomáškovi, knězi v Jemnici za 100 kop gr. praž.)

2. ledna 1401 (MBV V, s. 956 – 957, oficiálovi pražskému se přikazuje, aby uvedl Mikuláše znovu v držení kostela sv. Mikuláše na Malé Straně, pokud se ukáže, že neměl právo ho směnit za kanovnictví u sv. Jiří na Pražském hradě⁶⁷¹), 31. srpna 1401 (AI IV, s. 31, kalich kostela v Horce), 29. srpna 1401 (AI IV, s. 32, peníze na dvůr k prebendě olomoucké), 11. listopadu 1401 (AI IV, s. 57, pronájem dvora arcibiskupova ve Štěrboholech), 8. září 1401 (AI IV, s. 35, dluh Prokopa z Ledče), 15. září 1401 (AI IV, s. 37, prokurátorové faráře v Pomuku), 19. prosince 1401 (AI IV, s. 70, dluh faráře v Sušici písařům papežským)

2. ledna 1402 (AI IV, s. 74, dluh Václava z Wartenberka měšťanovi praž.), 3. ledna 1402 (AI IV, s. 74, pře o louku kostela v Chomuticích), 14. února 1402 (AI IV, s. 87 – 88, zřízení oltářů sv. Erasma, Václava a Prokopa v kostele praž. dle závěti Jana Orziedleho), 17. února 1402 (AI IV, s. 88, pronájem důchodů fary v Hoštce), 21. února 1402 (AI IV, s. 93, pronájem dvora sákristána praž.), 24. února 1402 (AI IV, s. 97, pře panoše Petra z Těchonic s farářem v Myslívi), 29. března 1402 (AI IV, s. 107, pře se o kanovnictví u sv. Jiljí v Praze), 26. července 1402 Řím (MBV V, s. 1124 – 1125, potvrzen arcibiskupem pražským, benefícia uprázdněná jeho povýšením se rezervují Antonínovi, kardinálu knězi sv. Cecílie), 28. července 1402 (MBV V, s. 1127, slibuje zaplatit serviciium vč. nedoplatku po Olbramovi ze Škvorce /A 5/), 19. září 1402 (AI IV, s. 164, smrt⁶⁷²)

⁶⁷¹ Puchník je pak uváděn jako kanovník u sv. Jiří až do r. 1399, směna byla tedy pravděpodobně uznána.

⁶⁷² O sporech, které povstaly kvůli splacení jeho servicia a poplatku pro pallio, viz. blíže u Jana z Malesice /32/.

J Rkp. knihovny Metropol kapituly sig. E XXXV/3, zakoupil postilu Johlina z Vodňan⁶⁷³

Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem⁶⁷⁴

Quia citacio est fundamentum iudicariii processus⁶⁷⁵

Formae iudiciariae variae⁶⁷⁶

Amice, ascende superius⁶⁷⁷

37)

A Vít Janův z Černčice⁶⁷⁸ /Náchod/ (Vitus Joannis de Czernczitz)

B šlechtický původ⁶⁷⁹

D doktor dekretů⁶⁸⁰

E kaplan a dvorský klerik Václava IV.⁶⁸¹

F 1370 farář v Kopanině⁶⁸², po 1371 kanovník vratislavský⁶⁸³, 1371 - 1374 farář v Dobrušce⁶⁸⁴, 1374 - 1418 kanovník vyšehradský směnou za místo v Dobrušce, 1379 - 1380 prebenda v Žitomiru, 1380 - 1384 arcijáhen bílinský (po něm Fridman ze Sezimova Ústí, /1/), 1381 - 1409 probošt u sv. Jiljí (patronátní právo ve Zlatníkách⁶⁸⁵), 1381 - 1418⁶⁸⁶ arcijáhen plzeňský, 1382 členem bratrstva Těla Páně (Obruce a kladiva)⁶⁸⁷, 1383 patronátní právo v Kališti⁶⁸⁸, 1385 - 1386 kanovník u sv. Jiří⁶⁸⁹, 1387 viceděkan kapituly vyšehradské⁶⁹⁰, 1391 - 1408 patronátní právo v Černčicích (společně s bratry Arnoštem a Vilémem)⁶⁹¹, 1392 kanovnické prebendy v Chotči a v kapli sv. Vavřince na Petříně vč. patronátního práva⁶⁹², 1398 - 1399 děkan vyšehradský⁶⁹³, 1400 patronátní právo v Konárovicích a Heřmani z titulu

⁶⁷³ Podlaha - Soupis, s. 452.

⁶⁷⁴ Dílo nebylo dosud edičně zpřístupněno. Rozsáhlejší stať napsal pouze Miroslav Boháček, *Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem*, Akademiku Václavu Vojtíškovu k 75. narozeninám, Praha 1958, s. 5 - 35.

⁶⁷⁵ Tříška, s. 414.

⁶⁷⁶ Spunar, s. 158, uvádí i uložení rkp.

⁶⁷⁷ Spunar, s. 297, pohřební řeč pronesená Stanislavem ze Znojma.

⁶⁷⁸ Sedláček - Slovník, s. 112.

⁶⁷⁹ Sedláček - Hradý, II, s. 157, zde vládl od r. 1371 spolu s Janem na Býšti, 1391 - 1408 pánem v Černčicích, 1408 přikoupil Dobenín a 1409 Bohuslavice.

⁶⁸⁰ Podlaha - Series, s. 47 - 48.

⁶⁸¹ MBV IV, s. 290 - 291, Polc - Jan Nepomucký, s. 162.

⁶⁸² LC II, s. 26.

⁶⁸³ MBV IV, s. 97 - 98.

⁶⁸⁴ Sedláček - Hradý, II, s. 157.

⁶⁸⁵ LC V, s. 288.

⁶⁸⁶ LC VI, s. 110, 1404 zároveň arcijáhнем kouřimským.

⁶⁸⁷ MUP II, s. 265.

⁶⁸⁸ LC III, s. 154.

⁶⁸⁹ Tomek - Dějepis, s. 221.

⁶⁹⁰ RBMV III, s. 75.

⁶⁹¹ LC V, s. 91, VI, s. 247.

⁶⁹² LC V, s. 127, RBMV I/4, s. 824, týká se kapituly vyšehradské.

⁶⁹³ Sedláček - Hradý, II, s. 157, uvádí již k r. 1397., též RBMV II, s. 26.

kanovníka vyšehradského⁶⁹⁴, 1404 jako arcijáhen kouřimský patronátní právo v Gruntu⁶⁹⁵, asi 1407 zakoupení domu na Malé Straně od vdovy Markéty Oremové, který Václav IV. téhož roku osvobodil od všech platů, 1409 patronátní právo v Bohuslavicích⁶⁹⁶, 1410 – 1414 děkan u sv. Apolináře, 1414 kanovník mělnický⁶⁹⁷, 1414 patronátní právo v Semněvicích⁶⁹⁸, 1415 patronátní právo ve Cvrčovicích a Zahradce⁶⁹⁹

G kanovník 1378 – 1418 (+ 1418)⁷⁰⁰

prebenda po Budivojovi z Újezdce s výnosem 30 hřiven⁷⁰¹

1396 – 1415 obediencie v Horněticích, Mastýřově a Hoholicích⁷⁰²

1390 – 1404 obediencie ve Cvrčovicích⁷⁰³

1396 – 1408 obediencie ve Zlatníkách⁷⁰⁴

1396 – 1415 obediencie v Holubici⁷⁰⁵

1404 obediencie v Uhercích⁷⁰⁶

H proces přijetí:

21. srpna 1376, provize a exekutorská listina na kanonikát a prebendu po Budivojovi z Újezdce, který se oženil, non obstante (MBV IV, s. 647 - 648)

28. března 1378, prebenda po Budivojovi z Újezdce (rkp. XIII., f. 5b – 6), svědci: Jakub, plebán v Kopanině, Šimon, plebán v Újezdě v Praze, Václav Myška, prokurátor konzistoře, Pertold řeč. Filherza, Vít, sluha, Šimon z Velvar, klient, Šimon, laik a familiář Budivojův, sepsali notáři Martin řeč. Slank a Petr Vyšatův z Radešova

29. března 1378, listina exekutora s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou (rkp. XIII., f. 3 – 5b), svědci: Jakub, plebán v Kopanině, Václav Myška z Lukohořan, Martin řeč. Slank z Mladé Boleslavi, Beneš Vrabcův z Rychnova, Otík a Jan, familiáři Vítka z Černčice, sepsal notář Petr Vyšatův z Radešova

31. března 1378, předkládá své listiny (rkp. XIII., f. 1a)

5. dubna 1378, přijat (rkp. XIII., f. 6b – 7), svědci: Albert Gregora, Velík řeč. Slank, Martin Clapruss

I doložen:

4. března 1370 (LC II, s. 26, prezentován do Kopaniny Janem z Kopaniny)

22. dubna 1371 (MBV IV, s. 97 – 98, expektance na kanonikát vřatislavský)

⁶⁹⁴ LC VI, s. 27 (Heřmaň), RBMV I/7, s. 1813 – 1814 (Konárovice).

⁶⁹⁵ LC VI, s. 110.

⁶⁹⁶ LC VI, s. 265, patrně z titulu funkce probošta u sv. Jiljí.

⁶⁹⁷ Zamastil, s. 43.

⁶⁹⁸ LC VII, s. 103.

⁶⁹⁹ LC VII, s. 166, 171, z titulu své obediencie.

⁷⁰⁰ Podlaha – Series, s. 47 – 48, Tomek – Dějepis, s. 126, Sedláček – Hrady, II, s. 157, uvádí chybně již k r. 1371.

⁷⁰¹ MBV V, s. 594.

⁷⁰² Podlaha – Series, s. 47 – 48, Tomek – Dějepis, s. 126, IX, fol. 39a, 47a (1410, uvádí jako prebendu) XXVII/1, fol. 2r, 2v (1396), 3r, 3v (1397), 4v, 5v (1398), 6v, 7r, 8r, 8v (1399), 9r, 10r, 11r, 11v (1400), 12v, 13v, 14r, 15r, 15v (1401), 16v, 17v, 18v (1402), 19v, 22v, 23r (1403), 24r, 25r, 25v, 26v, 27v (1404), 31r, 32v, 33v, 34r (1405), 36r, 36v, 37v, 38r (1406), 38v, 39v, 40r, 41v (1407), 42v, 43v, 45v, 46r (1408), 46v, 47v–49r (1409), 49v, 50v, 51r, 52r, 52v (1410), 53v, 55r–56v (1411), 57r, 58r, 58v, 59v, 60r (1412), 60v, 61r (1413), 61v–63r (1414), 64r, 64v, 65v (1415) příjmy z obediencí.

⁷⁰³ LC V 48, též Emler, s. 301, neoprávněný pronájem Cvrčovic bez vědomí kapituly. Doložení v rkp. XXVII/1 viz. pozn. 360.

⁷⁰⁴ XXVII/1, fol. 2r, 2v (1396), 3r, 3v (1397), 4v, 5v (1398), 6v, 7r, 8r, 8v (1399), 9r, 10r, 11r, 11v (1400), 12v, 13v, 14r, 15r, 15v (1401), 16v, 17v, 18v (1402), 19v, 22v, 23r (1403), 24r, 25r, 25v, 26v, 27v (1404), 31r, 32v, 33v, 34r (1405), 36r, 36v, 37v, 38r (1406), 38v, 39v, 40r, 41v (1407), 42v, 43v, 45v, 46r (1408).

⁷⁰⁵ Tomek – Dějepis, s. 126.

⁷⁰⁶ Dtto.

30. července 1372 (MBV IV, s. 290 – 291, expektance s rezervací benefícia pod kolací arcibiskupa pražského nebo kapituly)

listopad 1378 (Tadra, č. 31, svědek faráře Hány v Ořechu k ustanovení prokurátorů k pronájmu farních důchodů v Ořechu)

12. března 1379 (Tadra, č. 39, rozhodčím ve sporu Zdeňka faráře v Dřítči a Mikuláše z Lipoltic purkrabího na Lichtenburku), 9. dubna 1379 (RBMV I, s. 39, prokurátorem Haška z Kněžice // při přijímání do kanonikátu)

29. února 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 100, svědkem výpovědi bratra Lukáše od křižovníků ohledně dluhu), 17. srpna 1380 (LC III, s. 131 – 132, jako prokurátor Odolena Bonce prezentuje ke sv. Jiljí v Praze), 24. září 1380 (AI II, s. 45, fara u sv. Jiljí v Praze), 5. listopadu 1380 (AI II, s. 60, pře faráře v Budči s kanovníkem Vítkem)

25. ledna 1381 (AI II, s. 81, spor s kanovníkem Pavlem), 1. února 1381 (AI II, s. 83, spor s Pavlem z Janovic), 11. února 1381 (AI II, s. 85, fara u sv. Mikuláše na Malé Straně), 9. března 1381 (AI II, s. 89, spor s Pavlem z Janovic), 20. března 1381 (AI II, s. 94, svědek pře o faru u sv. Jiljí), 3. dubna 1381 (AI II, s. 95 – 96, RBMV I, s. 230, spolu s arcibiskupem Janem, Přibíkem Pokladníkem a Janem Kabátem věřitelem laiků Prokopa ze Zibohlav a Henzlína Plavského, měšťana kolínského a Ješka a Zachariáše z Chotouně v částce 150 kop gr.), 29. dubna 1381 (AI II, s. 98, potvrzení břevnovského opata), 5. června 1381 (AI II, s. 106, Berchtesgaden), 10. června 1381 (AI II, s. 108, spor s Martinem, služebníkem kostela vyšehradského), 26. června 1381 (AI II, s. 109, RBMV I, s. 240, dluh u Václava Knoblocha /A 6/ – přijal 8 kop gr. za svědectví Václava z Radče), 27. září 1381 (AI II, s. 121, spor s plebánem v Žatci)

5. října 1382 (AI II, s. 183, pře arcibiskupa praž s kapitulou), 1382 (MUP II, s. 262, Tomek – Základy II, s. 26b, přivěšuje pečeť k zakládací listině bratrstva Těla a Krve Páně v kapli Božího Těla)

15. července 1383 (LC III, s. 154, souhlas s výměnou v Kališti)

20. ledna 1384 (AI II, s. 246 – 247, permutace farářů), 18. dubna 1384 (AI II, s. 265, o faru u sv. Michala v Praze), 4. listopadu 1384 (AI II, s. 294, pronájem farních důchodů v Novém Kolíně)

11. dubna 1386 (AI II, s. 364, exekutorem při prezentaci faráře Petra ve Vrbici), 7. května 1386 (AI II, s. 369, smír mezi děkanem a kanovníky ve Staré Boleslavi), 29. května 1386 (AI II, s. 376, prezentuje faráře ke sv. Vojtěchu v Podskalí), 6. července 1386 (AI II, s. 388, pře mistrů učení praž.), 27. července 1386 (AI II, s. 391, Všejanya, AI II, s. 392, patronátní právo ke kostelu v Ratěnicích), 24. listopadu 1386 (AI II, s. 406, neoprávněné psaní notářských instrumentů od písaře abatyše u sv. Jiří)

5. února 1387 (RBMV I, s. 516 – 517, svědkem při přijímání Matyáše Petrova z Chrástu, ze Skramník /33/ do kanonikátu), 12. března 1387 (RBMV III, s. 75, jako viceděkan kapituly vyšehradské potvrzuje všechna privilegia městu Prachatice)

5. února 1388 (Polc – Jan Nepomucký, s. 162, Václav IV. ho ustanovuje soudcem ve při Fridmana ze Sezimova Ústí /1/ a svého milce Václava ze Stříbra), 20. prosince 1388 (RBMV II, s. 14, jako viceděkan kapituly vyšehradské pronajímá 16 strychů půdy), 1388 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 185, vlastní dům na Vyšehradě č. 16)

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítek z Černčice, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce)

29. července 1389 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 533, RBMV I, s. 631, rozhodčím ve sporu mezi precentorem mansionářů Stanislavem a mansionáři, udělení pokuty Stanislavovi)

22. prosince 1390 (LC V, s. 48, prezentuje do Cvrčovic)

6. září 1391 (LC V, s. 91, prezentuje do Černčic), asi 1391 (Tadra – Protokoly, s. 3 – 4, pře s Vilémem Slavatou z Ostrova, farářem v Budči o desátky z polí ve vsi Choleč, kterou držel Vítek jako prebendu ke kanovníctví vyšehradskému⁷⁰⁷)

2. března 1392 (AI III, s. 18, dluh krčmáře za víno vůči Vítkovi), 22. března 1392 (LC V, s. 127, RBMV I/4, s. 824, prezentuje Václava z Hořovic ke kapli sv. Vavřince na Petříně, kde má díky své obedienci patronátní právo), 19. června 1392 (AI III, s. 54, rozhodčí ve při mezi farářem a osadníky ve Zlatníkách), 7. srpna 1392 (AI III, s. 72, narovnání mezi kaplanem sv. Václava na Malé Straně a Alešem z Telec)

5. ledna 1397 (RBMV II, s. 22, provizní listina na děkanství kapituly vyšehradské), 16. července 1397 (LC V, s. 288, z titulu probošta u sv. Jiljí souhlasí s výměnou ve Zlatníkách), 19. července 1397 (RBMV II, s. 25, jako viceděkan kapituly vyšehradské stanovuje roční plat z lázně pod Vyšehradem)

9. dubna 1398 Ivoix (RBMV II, s. 26, Blažej Lupus /A 22/ jako exekutor přikazuje arcibiskupovi pražskému a kapitule vyšehradské, aby Vítka přijali za děkana), 11. května 1398 (RBMV II, s. 26, Sedláček – Hradý, II, s. 157, získal děkanství kapituly vyšehradské), 1398 (Emler, s. 301, neoprávněný pronájem prebendy ve Cvrčovicích bez vědomí kapituly)

8. května 1399 (RBMV II, s. 27, uděluje souhlas Václavovi Hole z Nusle, aby prodal roční plat na pozemcích nad vinicí Jana Sádla ze Smilkova /A 18/ tomuto Janovi)

5. ledna 1400 (RBMV I/7, s. 1813 – 1814, prezentuje Jana z Čabelic ke kostelu v Konárovicích), 21. března 1400 Sedlec (Eršil, Pražák –Katalog, s. 664, arbitrem pro mimosoudní vyrovnání ve sporu mezi sedleckým klášterem a pražským kostelem ve sporu o hranice pozemků), 9. července 1400 (LE VII, s. 88, jako kanovník kapituly vyšehradské spolu s ostatními souhlasí s tím, že kustod a kanovník kapituly Jan z Lucemburku pronajal emfyteutickým právem 8 strychů půdy v Podolí Markétě vdově po Petrovi ze Soutic s povinností platit ročně z každého strychu 1 kopu gr. a 1 kuře)

13. ledna 1401 (AI IV, s. 3, spor mezi ním a proboštem od Všech Svatých), 8. září 1401 (AI IV, s. 35, smír mezi farářem od sv. Vojtěcha pod Zderazem a rektorem školy Zderazské)

⁷⁰⁷ Od r. 1377 zadržoval faráři desátky a navíc mu dal odehnat hospodářská zvířata. Protože generální vikář Kuneš z Třebovle odmítl spor soudit s odkazem na přátelství s Vítkem a arcibiskup pražský pravděpodobně rozhodl ve prospěch Vítka, farář Vilém se odvolal k papežskému soudu. Papežem ustanovený soudce Heřman, děkan pasovský rozhodl ve prospěch faráře Viléma, avšak probošt zderazský rozsudek zrušil. Vilém se odvolává k soudu Audientia causarum contradictarum, který mu dal za pravdu a Vítka z Černčice uvrhl do trestu exkomunikace. Ke smíru došlo až r. 1391 a z Vítka byla sňata exkomunikace.

17. října 1403 (AI IV, s. 269, spor s oficiálem Janem ze Kbel, oficiál se odvolává proti výroku ustanoveného soudce), 19. října 1403 (AI IV, s. 271, projednání odvolání Jana ze Kbel, stanoven termín k vyjádření pro Vítka), 24. října 1403 (AI IV, s. 275, vyjádření Vítkovo předáno Janu ze Kbel), 31. prosince 1403 (AI IV, s. 301, spor Vítka s papežským auditorem Jeronýmem o arcijáhensství kouřimské)
26. ledna 1404 (LC VI, s. 110, jako arcijáhen kouřimský prezentuje do Gruntu)

15. března 1406 (AI V, s. 71, LC VI, s. 175, spor břevnovského kláštera, souhlasí se změnou vikáře u sv. Jiljí), 22. března 1406 (AI V, s. 80, pře s farářem v Černčicích), 25. srpna 1406 (AI V, s. 206, dtto pře), 17. září 1406 (LE VII, s. 308, vyslovuje souhlas s tím, že děkan Bohuslav pronajal za 5 kop gr. pole kapituly ve Vršovicích Bernardu Chotkovi ke zřízení vinice), 1406 (Tomek – Základy III, IV V, s. 29, Markéta Oremova mu a Janu z Lestkova prodala dům č. 43f na Malé Straně za 150 kop gr. a Vítek ho znovu prodal r. 1408 Mauriciovi, notáři desk zemských)

12. ledna 1407 (AI V, s. 314, svědek), 4. února 1407 (AI V, s. 339, ustanoven rukojmím kanovníka Zdeňka ve sporu s panošem Petrem z Terešova), 22. dubna 1407 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 780, Václav IV. ho osvobozuje od všech daní z domu na Malé Straně, který koupil od Markéty Oremové), 15. července 1407 (LE VII, s. 378 – 380, narovnání mezi Metropolitní kapitulou a oltářníky kostela pražského ohledně množství přidělovaných bílých chlebů s připojeným souhlasem arcibiskupa pražského Zbyňka), 20. srpna 1407 (AI VI, s. 57, spor s kanovníkem vyšehradským Mikulášem Ubaldinovým, dávají se peněžní záruky)

30. června 1408 (LC VI, s. 247, souhlas s výměnou v Černčicích)

17. června 1409 (LC VI, s. 265, prezentuje do Bohuslavice), 1409 (Sedláček – Hradý II, s. 157, mistrům a studentům koleje Karlovy – služebníkům kaple Těla Páně na Novém Městě, prodal 5 kop roč. platu ve vsi Bohuslavice)

24. ledna 1414 (LC VII, s. 103, prezentuje do Semněvic)

30. srpna 1415 (LC VII, s. 166, prezentuje do Cvrčovic), 30. srpna 1415 (LC VII, s. 171, prezentuje do Zahradky)

38)

A Hynek Adův z Opatovic⁷⁰⁸ /Polsko, Krakovsko/ (Hincó Adonis de Opatowecz)

B měšťan

D 1371 expektance na kanonikát krakovský, plebánem v Polčicích⁷⁰⁹, 1372 kanovník krakovský, 1372 – 1373 plebán v Hradci Králové⁷¹⁰, 1373 expektance na kanonikát hnězdenský⁷¹¹, 1373 v Krakově dostává prebendu⁷¹², 1375 probošt v Lančicích⁷¹³, 1375 kanovník u sv. Jiljí, v Hnězdně⁷¹⁴, před 1378 kanovník na Mělníce⁷¹⁵, 1378 pře o proboštví v Lančicích (diecéze Hnězdno)⁷¹⁶

⁷⁰⁸ Dle MBV z Opatowiec (knížectví krakovské), dle Tomka – Dějepis, s. 126 z Opatovic v Čechách (méně pravděpodobné).

⁷⁰⁹ MBV IV, s. 90, Pełczysky v Polsku, viz. Kowalski, s. 158.

⁷¹⁰ Kowalski, s. 159.

⁷¹¹ MBV IV, s. 228 – 229, ale neuplatnil ji, viz. Kowalski, s. 159.

⁷¹² MBV IV, s. 351 – 352.

⁷¹³ Kowalski, s. 159, Łęczysce.

⁷¹⁴ MBV IV, s. 588, Tadra – Styky, s. 148.

E 1375 – 1379 kancléř a kaplan císařovny Alžběty⁷¹⁷

G kanovník 1378 – 1380 (+ ?)
přímluva císařovny Alžběty

H proces přijetí:

11. května 1378, expektance a exekutorská listina, non obstantibus: kanonikáty v Krakově, Mělníku a u sv. Jiljí v Praze, a probošství v Praze, Hnězdně a Lančicích, o která se soudí u kurie (MBV V, s. 20 – 21)

3. listopadu 1378, listina exekutora pro arcibiskupa a kapitolu s inzerovanou provizí a exekutorskou listinou (rkp. XIII., f. 10b – 13b), sepsal notář Šimon ze Slavětice

6. listopadu 1378, přijat (rkp. XIII., f. 7b – je zaznamenána i přísaha v plném znění), svědci: Machar, sákristán, Václav Portulán, Václav, vikář probošta boleslavského, sepsal notář Šimon ze Slavětice

I doložen:

21. dubna 1371 (MBV IV, s. 90, expektance na kanonikát krakovský, non obstante farní kostel v Polčicích), 7. března 1372 (MBV IV, s. 228 – 229, expektance na kanonikát hnězdenský, non obstante pokud přijme v Hnězdně kurátní funkci, musí se vzdát plebánství v Hradci Králové), 7. ledna 1373 (MBV IV, s. 351 – 352, dostává krakovskou prebendu po Stanislavovi ze Zkozina, non obstantibus: kanonikát hnězdenský, kostel v Hradci Králové), 9. září 1375 (MBV IV, s. 588, provize na probošství v Lančicích, non obstantibus: kanonikáty u sv. Jiljí, v Krakově, Hnězdně a Mělníce), 19. května 1378 (Tadra, č. 26, spolu s ještě nesuspendovaným Hynkem Klukem uvádí penitenciáře praž. kostela Smila do úřadu služebníka oltáře sv. Václava v tamtéž)

39)

A **Heřman, řečený Gesink z Winterswicu** /neznámá lokalita/ (Hermannus dictus Gesinck de Winterswick)

B nejasný původ

C klerik mohučské diecéze
kněžské svěcení

D 1361 profesor svobodných umění⁷¹⁸, 1366 bakalář teologie a kněžské svěcení, člen koleje Karlovy, 1367, 1370 – 1371 examinátor univerzity pražské, 1376 mistr teologie, 1377 doktor teologie, 1378 rektor univerzity pražské⁷¹⁹, 1379 – 1380 profesor teologie⁷²⁰

F od 1361 věčný vikář a oltářník oltáře sv. Markéty v kostele P. Marie v Erfurtu⁷²¹, 1362 - 1380 kanovník vratislavský⁷²², 1371 expektance na kanonikát u sv. Pavla v Múnsteru,

⁷¹⁵ Zamastil, s. 42.

⁷¹⁶ Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126.

⁷¹⁷ Tadra – Kanceláře, s. 78.

⁷¹⁸ Ožog, s. 144.

⁷¹⁹ Ožog, s. 144, Svatoš – Dějiny UK, s. 290, Tříška, s. 191.

⁷²⁰ Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126, Tříška, s. 191, Ožog, s. 144.

⁷²¹ MBV IV, s. 46 – 47.

⁷²² MBV V, s. 29, Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126, Tříška, s. 191.

expektance na dignitu či úřad v kapitule vratislavské⁷²³, 1371 – 1380 kanovník u Všech Svatých⁷²⁴, 1377 – 1379 kantor vratislavský, vzdává se oltáře sv. Markéty v Erfurtu⁷²⁵, 1391 kanovník u sv. Apolináře, plebán v Libčici⁷²⁶

G kanovník 1378 – 1380 (+ po 23. červnu 1391)⁷²⁷

H proces přijetí:

15. května 1378, expektance a exekutorská listina, non obstantibus: kantorství ve Vratislavi a kanonikát vratislavský, kanonikátu u Všech Svatých se má vzdát (MBV V, s. 29)

13. října 1378, listina exekutora pro arcibiskupa a kapitolu s inzerovanou expektancí a exekutorskou listinou (rkp. XIII., f. 16b – 18b), svědci: Tylman Homberk z Kasselu, probošt goslarský, Mensa z Beckhausenu, Vít z Černčice /37/, Martin Slavík z Mladé Boleslavi, veřejný notář, sepsal notář Jakub Václavův z Paběnice /A 7/

6. listopadu 1378, předkládá své listiny (rkp. XIII., f. 13b)

9. listopadu 1378, přijat (rkp. XIII., f. 19), svědci: Tylman Homberk z Kasselu, probošt goslarský, Konrád, farář u sv. Petra na Kampě, Albert Gregora, Budislav, vikář Sezemy st. z Ústí, notář není uveden

I doložen:

28. ledna 1371 (MBV IV, s. 24, expektance na kanonikát u sv. Pavla v Múnsteru), 28. ledna 1371 (MBV IV, s. 46 – 47, expektance na dignitu či úřad v kapitule vratislavské, non obstantibus: kanonikát vratislavský, u Všech Svatých a oltář sv. Markéty u P. Marie v Erfurtu, kterého se ale musí vzdát), 1. února 1377 (MBV IV, s. 657, stává se kantorem vratislavským po Otovi z Brna, vzdává se oltáře sv. Markéty), 23. listopadu 1378 (LE II, s. 155 – 156, svědkem prohlášení Ulricha ze Sulzbachu /A 4/, děkana u Všech Svatých, že na stavbu svého nového domu použil vlastní peníze, nikoliv peníze kapituly), 23. června 1391 (LC V, s. 80, kanovník u sv. Apolináře)

J Glossa super Apokalipsim
Visis causis huius doctrine
Questiones de generatione et corruptione
Questiones in Metaphysicam⁷²⁸

40)

A Sezema ml. Ulrychův ze Sezimova Ústí /Tábor/ (Sezema iunior Ulrici de Usk)

B šlechtický původ⁷²⁹

C jáhen⁷³⁰

D 1372 zapsán na práva⁷³¹

⁷²³ MBV V, s. 24, 46 – 47.

⁷²⁴ MBV V, s. 29, Tomek – Dějepis, s. 126.

⁷²⁵ MBV IV, s. 657, Ožog, s. 144, Schindler, s. 26.

⁷²⁶ LC V, s. 80.

⁷²⁷ Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126.

⁷²⁸ Tříška, s. 191.

⁷²⁹ Sedláček – Hradý, IV, s. 136, vývod Sezemovců z Ústí.

⁷³⁰ Tomek – Dějepis, s. 129.

⁷³¹ Tříška, s. 480.

F 1378 proboštem kapituly v Týně nad Vltavou⁷³², 1389 - 1398 spolu se svými příbuznými Ondřejem, Janem a Janem patronátní právo v Sezimově Ústí (farní kostel a špitál)⁷³³

G kanovník 1378 – 1389 (+ po 29. lednu 1389)
přímluva Karla IV.
před 1392 prebenda Hořany⁷³⁴

H proces přijetí:
11. května 1378, expektance, non obstante x (MBV V, s. 23 – 24)

I doložen:

1380 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 136, vlastní dům na Hradčanech č. 56c a zároveň dává 10 kop gr. věnem Václavě, dceři Tomáše Vladaře a manželce svého blízkého – Mareše Nohy), 1380 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 173 Fridman z Ústí /I/ mu a Ulrychovi ze Sulzbachu /A 4/ odkazuje dům na Hradčanech, za hradbami), 25. dubna 1388 (RBMV I, s. 567, LE III, s. 287 – 288, Sezema, Ondřej, Jan a Jan ze Sezimova Ústí dávají špitálu, který zřídil jejich strýc Sezema, probošt kapituly týnské pro osm chudých 19 kop ročního platu ve vsích Doubrava a Kavčí, dva poplužní dvory v těchto vsích a jeden potok), 29. ledna 1389 (LC III, s. 205, Sezema, Ondřej, Jan a Jan ze Sezimova Ústí prezentují tamtéž)

41)

A **Václav Kolmanův ze Stříbra**⁷³⁵ /Tachov/ (Wenceslaus Colmanni de Mies)

B měšťan královského města

D mistr svobodných umění

E 1382 – 1388 protonotář a písař královské kuchyně⁷³⁶, kaplan krále Václava IV

F 1383 - 1388 kanovník vyšehradský, farář v Novém Kolíně⁷³⁷

G kanovník 1383 – 1414 (+ po 1414)⁷³⁸

Přiját vůlí kapituly, nikoliv papežskou provizí.

Prebenda po arcijáhnovi Pavlovi z Vrchotových Janovic.

1388 prebenda ve Ctiněvsi a Sobíně po Štěpánovi, písaři zemském⁷³⁹

1410 – 1414 kanovnická prebenda Martiněves⁷⁴⁰

H proces přijetí:
16. listopadu 1383, přijat⁷⁴¹ (RBMV I, s. 347)

⁷³² Tadra – Styky, s. 75.

⁷³³ LC III, s. 205.

⁷³⁴ IX, fol. 6a.

⁷³⁵ Sedláček – Slovník, s. 840 – 842.

⁷³⁶ Tadra – Kanceláře, s. 115, Tomek, III, IV, V, s. 26.

⁷³⁷ Tadra – Kanceláře, s. 115.

⁷³⁸ Podlaha – Series, s. 55, Tomek – Dějepis, s. 128.

⁷³⁹ Tomek – Dějepis, s. 128 – 129.

⁷⁴⁰ Tomek – Dějepis, s. 128.

⁷⁴¹ Provice, exekutorská listina ani průběh procesu nejsou zaznamenány.

I doložen:

1382 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 26, svědek zbožného odkazu Ješka ze Zásady aj.)

J Je vzpomínán jako dárce knih univerzity pražské.⁷⁴²

A)

Kanovníci, kteří se nevyskytují v kodexu XIII (jejich přijetí nebylo zapsáno do kodexu XIII)

A 1)

A **Ondřej, řečený Kotlík** (Andreas dictus Kotlik)

B nejasný původ

F dříve oltářník oltáře sv. Diviše, 1375/6 - 1380 činný ve vedení stavby (od 1378 jako „director fabricae“ chrámu sv. Víta⁷⁴³, 1382 rektor špitálu na Hradčanech)

G kanovník 1378 – 1380 (+ po 1387)⁷⁴⁴
1379 viceděkan⁷⁴⁵

I doložen:

4. července 1372 (Neuwirth, s. 34, cesta k obhlédnutí lomů na kámen v Horoušanech, Brandýse, Zapech a Kostelci), 18. července 1372 (Neuwirth, s. 36, lom v Horoušanech a pozemek darovaný pražskému kostelu proboštem zderazským k těžbě kamene), 14. listopadu 1372 (Neuwirth, s. 58, dtto pozemek)

8. května 1373 (Neuwirth, s. 96, plat 4 kop gr. praž. za vedení stavby), 16. října 1373 (Neuwirth, s. 121, dtto plat)

19. března 1374 (Neuwirth, s. 141, lom v Semechách), 23. dubna 1374 (Neuwirth, s. 147, plat 4 kop), 15. října 1374 (Neuwirth, s. 159, dtto plat), 2. srpna 1374 (AI I, s. 98, svědek zbavení se prokurátorství Duchka, služebníka kostela sv. Jiljí vůči Václavu Sovovi), 1374 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 138, spolu s Mikulášem, kanovníkem boleslavským a Janem z Dolan kupují dům na Hradčanech č. 59 za 17 kop gr. praž.)

27. dubna 1376 (Neuwirth, s. 236, plat 4 kop za vedení stavby chrámu)

5. května 1377 (AI I, s. 195, ve sporu mezi kanovníkem u sv. Jiljí Václavem z Jeníkova a Mikulášem z Dobré kvůli prebendě v Michalovicích), srpen – září 1377 (Neuwirth, s. 498, platba 15 kop gr. Petru Parlérovi za náhrobek Přemysla Otakara I.), 20. října 1377 (AI I, s.

⁷⁴² Hlaváček – Z dějin, s. 75.

⁷⁴³ Neuwirth, s. 7, 390 zmiňován jako notarius fabricae i director fabricae, s. 13 česká glosa v účetních záznamech, což se pokládá za důkaz o jeho českém původu.

⁷⁴⁴ Podlaha – Series, s. 45, Tomek – Dějepis, s. 125, Podlaha – Hilbert, s. 122

⁷⁴⁵ Podlaha – Series, s. 45, Tomek – Dějepis, s. 125

230, dluh Matyáše plebána v Kostomlatech), 26. října 1377 (Neuwirth, s. 262, plat 4 kop gr. za vedení stavby chrámu)

25. dubna 1378 (Neuwirth, s. 346, poprvé zmíněn jako director fabricae s platem 5 kop gr.), 10. října 1378 (Neuwirth, s. 366, 4 kopy gr. za vedení stavby), 4. listopadu 1378 (Tadra, č. 24, ustanoven prokurátorem Matěje z Mutěnána arcijáhna litoměřického), listopad 1378 (Tadra, č. 24, svědek faráře Hány v Ořechu při ustanovení prokurátorů za účelem pronájmu farních důchodů v Ořechu, spolu s Vítem z Černčice /37/)

4. února 1379 (RBMV I, s. 24, prokurátorem Václava z Radče /3/ v procesu přijímání do kanonikátu), 9. dubna 1379 (RBMV I, s. 39, prokurátorem Haška z Kněžice /7/ při přijímání do kanonikátu)

4. ledna 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 387, svědkem slibu plebána Jakuba ohledně vyhnání konkubíny), 28. ledna 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 252, svědkem v kauze kvůli zachování rezidence faráře na Proseku), 30. ledna 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 263, svědkem slibu plebána Peška o vyhnání konkubíny), 3. února 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 150, svědek slibu plebána z Bezdědic Petra, že zapudí konkubínu)

13. listopadu 1382 (AI II, s. 175, věřitelem panoše z Ledče)

1387 (Podlaha – Šittler, s. XLVII, daroval pluvíál kostelu pražskému)

poznámky:

Busta na triforiu v chrámu sv. Víta s nápisem „Andreas dictus Kotlik canonicus et altaris sancti Dionysii in ecclesia Pragensi director fabricae IV obiit Anno Domini MCCCLXXX.“⁷⁴⁶

A 2)

A Jan z Weitmile⁷⁴⁷ /zaniklá lokalita, Hradec Králové/ (Johannes de Weitmile)

B šlechtický původ
bratr Beneše Krabice

F 1363 – 1378 plebán v České Lípě⁷⁴⁸, 1380 – 1395 arcijáhen hradecký⁷⁴⁹

G kanovník 1378 – 1395 (+ 1395, aniversarium 15. 7.)⁷⁵⁰

I doložen:

7. března 1363 (LE I, s. 42, spolu se svými bratry Benešem a Petrem zakládá oltář P. Marie a sv. Anny v kostele v České Lípě a oltářníku Hankovi přidělují plat 3,5 kopy gr. roč. platu ve vsi Horní Lubušov u České Lípy, oltářník má každou sobotu sloužit jitřní mariánskou pobožnost spolu se 4 chudými kleriky, které si vybere, pokud však tuto povinnost zanedbá, musí dát plebánovi 4 groše a ten je využije na splnění této povinnosti někým jiným)

⁷⁴⁶ Podlaha – Hilbert, s. 122.

⁷⁴⁷ Sedláček – Slovník, s. 941.

⁷⁴⁸ Veldtrup, č. 96.

⁷⁴⁹ Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126.

⁷⁵⁰ Podlaha – Series, s. 47, Tomek – Dějepis, s. 126, Veldtrup, č. 96, Tomek – Základy, III, IV, V, s. 249.

A 3)

A Petr Odolen Boncův z Vršče⁷⁵¹ /Jičín/ (Petrus Odolenus Bonzonis de Vrsecz)

B šlechtický původ (?)

C klerik pražské arcidiecéze
kněžské svěcení

D bakalář dekretů⁷⁵², 1371 studium práva v Montpellieru⁷⁵³, 1376 studium práva v Bologni, 1377 osvobozen od platby za zápis na univerzitu při studiu práv⁷⁵⁴

E 1371 kaplan Karla IV.⁷⁵⁵, 1376 sekretář a notář v kanceláři Karla IV., 1376 diplomatická cesta do Říma kvůli Václavově volbě římským králem⁷⁵⁶, 1380 - 1381 diplomatická cesta při které pravděpodobně zemřel⁷⁵⁷

F 1356 - 1377 kanovník boleslavský⁷⁵⁸, 1360 - 1362 učitel Jana z Jenštejna⁷⁵⁹, 1363 - 1372 rektor farního kostela ve Všeborsku⁷⁶⁰, 1366 notář arcibiskupův⁷⁶¹, 1372 - 1380 probošt kapituly u sv. Jiljí⁷⁶², 1374 - 1377 kanovník vyšehradský⁷⁶³, 1374 jako probošt u sv. Jiljí patronátní právo v Žabině a u sv. Jiljí⁷⁶⁴, 1377 kanovník krakovský, probošt u sv. Apolináře⁷⁶⁵

G kanovník 1378⁷⁶⁶ - 1381 (+ ?)
možná protekce ze strany arcibiskupa

I doložen:

1. března 1363 (LC I, s. 8, prezentován do Všeborska otcem Boncem z Vršče)

16. ledna 1371 (MBV IV, s. 14, papežské komoře předává servicium litomyšlského biskupa Petra)

⁷⁵¹ Sedláček - Slovník, s. 984.

⁷⁵² Tadra - Kanceláře, s. 41.

⁷⁵³ Tadra - Styky, s. 278, Tříška, s. 430, Jireček, s. 133.

⁷⁵⁴ MUP II, s. 32, Tříška, s. 430.

⁷⁵⁵ Jireček, s. 133.

⁷⁵⁶ DRTA I, s. 144 - 146, MBV IV, s. 632, Tadra - Kanceláře, s. 41, Tříška, s. 430, platí i pro předchozí dva zápisy.

⁷⁵⁷ Jireček, s. 133.

⁷⁵⁸ MBV IV, s. 507 - 508, 1377 pravděpodobně rezignoval z důvodu kumulace beneficíí stejně jako na kanonikát vyšehradský. V té době zastával totiž funkci probošta u sv. Jiljí, což bylo kurátní beneficium a měl expektance na kanonikáty v Praze a v Krakově.

⁷⁵⁹ Tadra - Styky, s. 278, Jireček, s. 132.

⁷⁶⁰ Všebořicích (?), uvádí Jireček, s. 133, LC I, s. 8, beneficia se musel vzdát po dosažení proboštvství u sv. Jiljí, viz. MBV IV, s. 243.

⁷⁶¹ Tříška, s. 430, platí i pro předchozí zápisy v rubrice, doložení notářské činnosti viz. pozn. na plíce in Eršil, Pražák - Katalog, s. 371., kde je uveden jako autor konceptu listiny, též Jireček s. 133.

⁷⁶² MBV IV, s. 243, Podlaha - Series, s. 47, Tomek - Dějepis, s. 126, Tříška, s. 430, Jireček, s. 133.

⁷⁶³ MBV IV, s. 507 - 508, 1377 rezignoval viz. MBV IV, s. 692, získává také dispens proti ustanovení Urbana V., které zakazuje mít dva kanonikáty ve městech pražských najednou, viz. MBV IV, s. 547.

⁷⁶⁴ LC III, s. 38, 131 - 132.

⁷⁶⁵ MUP II, s. 32.

⁷⁶⁶ MBV IV, s. 61 - 62, první expektanci dostal již r. 1371 od papeže Řehoře XI. Protože však nedosáhl prebendy, vztahovalo se na něj generální zrušení všech expektancí, které obvykle prováděl každý nově nastoupivší papež. Urban VI. zrušil expektance svého předchůdce 17. dubna 1378 (Cod. Vatic. 6363 fol., 194b - 197a, Ottenthal, s. 46).

13. dubna 1372 (MBV IV, s. 243, uděluje se mu probošství u sv. Jiljí po Janovi z Dražic, non obstante kanonikát boleslavský, farního kostela ve Všeborsku se má vzdát)

6. května 1373 (AI I, s. 29, ustanovil zástupce ve sporu s Janem Rudnickým), 30. června 1373 (AI I, s. 43 – 44, arcijáhen Boreš určuje plat ke škole u sv. Jiljí), 3. července 1373 (Tadra, č. 10, kanovník kapituly u sv. Jiljí žádá jménem kapituly vyšehradské o předvedení jakéhosi faráře), 19. října 1373 (AI I, s. 62 - 63, svědek odkazu měšťanů Starého Města praž. Mareše a jeho syna Jana – vesnice Kotrov u starého Plzně kapitule u sv. Apolináře), 11. listopadu 1373 (AI I, s. 66, svědek v případě kostela v Kojetíně), 23. prosince 1373 (AI I, s. 71, svědek transsumování listiny litomyšlského biskupa Petra)

11. ledna 1374 (AI I, s. 73, Mikuláš rektor špitálu sv. Benedikta dluží Boncovi 4 florény), 18. ledna 1374 (AI I, s. 72 - 73, svědek sporu o prezentaci ke kapli sv. Michala pod Vyšehradem mezi kanovníkem praž. Benešem z Drnovic a klerikem Janem), 7. listopadu 1374 (AI I, s. 104, svědek přísahy tří svědků), 25. listopadu 1374 (MBV IV, s. 507 – 508, získává kanonikát a prebendu vyšehradskou po Jakobovi ze Strážnice, non obstantibus: kanonikát boleslavský, probošství u sv. Jiljí, expektance na kanonikáty krakovský a pražský)

10. ledna 1375 (AI I, s. 109, svědek ve sporu mezi služebníkem kaple Všech Sv. a laikem Šichem), 17. ledna 1375 (AI I, s. 111, pře probošta Odolena s farářem u sv. Jiljí), 19. ledna 1375 (AI I, s. 111 – 112, svědek darování vsi Radňov kapitule), 3. března 1375 (MBV IV, s. 547, dispens proti ustanovení Urbana V., které zakazuje mít dva kanonikáty ve městech pražských najednou – mohl tedy přijmout kanonikát vyšehradský), 14. června 1375 (LC III, s. 38, souhlasí s výměnou v Žabině), 30. června 1375 (Tomek – Základy I, s. 77, generální vikář Boreš mu jako proboštovi a kapitule sv. Jiljí přikazuje, aby výnos z kapitulní obediencie ve Víščanech věnoval na školy kostela sv. Jiljí), 16. července 1375 (AI I, s. 132, svědek korektorovi kléru), 10. září 1375 (AI I, s. 136, svědek ohledně poslední vůle biskupa Petra Corbavského)

3. března 1376 (AI I, s. 150, svědek odkázání domu na Starém Městě kostelu sv. Apolináře), 4. března 1376 (MBV IV, s. 632, diplomatická cesta ke kurii, Řehoř XI. odpovídá na listiny Karla IV. doručené Odolenem), 4. prosince 1376 (DRTA I, s. 144 – 146, diplomatická cesta ke kurii, Řehoř XI. vyzývá Václava IV. k vykonání korunovační jízdy, k potlačení povstání Florentinů, ke spolupráci s francouzským králem Karlem V. a žádá ho o podporu pro Ludvíka míšeňského, zvoleného arcibiskupa mohuškého)

27. února 1377 (MBV IV, s. 661, Mikuláš Lvovi se uděluje kanonikát vyšehradský po Odolenovi na který bude muset rezignovat), 27. dubna 1377 (AI I, s. 194, svědek volby Petra opatem Sázavského kláštera), 8. července 1377 (LE II, s. 141 – 142, kanovníci kapituly staroboleslavské vč. Odolena Bonce nechávají znovu vysadit právem emfyteutickým 2 vesnice, které jsou opuštěné a zničené a stanovují povinnosti budoucích vesničanů a lokátora Ješka Huraka), 30. září 1377 (MBV IV, s. 692, rezignoval na kanonikát vyšehradský)

A 4)

A **Ulrych Ulrychův ze Sulzbachu** /Německo, Bavorsko/ (Ulricus Ulrici de Sulzbach)

B měšťan

C kněz diecéze Řezno⁷⁶⁷

D doktor dekretů

E 1359 notář císařovny Anny⁷⁶⁸

F 1371 kanovník v Řezně⁷⁶⁹, 1371 kanovník vratislavský⁷⁷⁰, 1371 - 1375 kanovník u sv. Apolináře⁷⁷¹, 1371 - 1382 oltářník oltáře sv. Markéty v kostele praž.⁷⁷², 1374 - 1392 děkan kapituly u Všech Svatých⁷⁷³

G kanovník 1378⁷⁷⁴ - 1382 (+ před 1392, aniversarium 25. 1.)⁷⁷⁵
přijat arcibiskupem

I doložen:

21. dubna 1371 (MBV IV, s. 92, expektance na kanonikát vratislavský, non obstantibus: kanonikáty pražský, u sv. Apolináře a v Řezně, oltář sv. Markéty v kostele praž.), 12. července 1371 (MBV IV, s. 137 - 138, uděluje se mu prebenda u sv. Apolináře po Václavovi z Újezda), 19. března 1372 (Tadra, č. 8, popis jeho volby děkanem u Všech Sv.), 19. března 1372 (Tadra, č. 9, hofmistr dvora císařovny Alžběty ho doporučuje jménem císařovny za děkana, zde ještě jako kanovník u sv. Apolináře), 6. května 1373 (AI I, s. 29, stanovuje prokurátora), 25. května 1373 (AI I, s. 32, svědek vyhoštění kněze míšeňské diecéze Jana z Koldic z pražské arcidiecéze), 1376 (Tomek - Základy III, IV, V, s. 172, kupuje dům za hradbami Hradčan od Jana ze Zběškovic za 80 kop gr.), 23. listopadu 1378 (LE II, s. 155 - 156, Ulrich prohlašuje před kanovníky Všech Svatých, že svůj nový dům vystavěný vedle kostela Všech Svatých financoval ze svých vlastních peněz a nikoliv z peněz kapituly, svědci: Fridman z Prahy /1/, Heřman z Winterswiku /39/ aj.), 1380 (Tomek - Základy III, IV, V, s. 173 - 174, Fridman z Ústí /1/ mu a Sezemovi z Ústí /A 40/ odkazuje dům na Hradčanech, za hradbami), 1. dubna 1381 (RBMV I, s. 229, prokurátorem Petra Massena z Chotěbuzi /23/ při přijímání do kanonikátu)

A 5)

A **Olbram Olbramův ze Škvorce**⁷⁷⁶ /Praha - východ/ (Wolframus Wolfram de Sskworecz)

B šlechtický původ⁷⁷⁷

⁷⁶⁷ Tadra - Kanceláře, s. 78.

⁷⁶⁸ Tadra - Kanceláře, s. 78.

⁷⁶⁹ MBV IV, s. 92, Tadra - Styky, s. 181.

⁷⁷⁰ MBV IV, s. 92.

⁷⁷¹ MBV IV, s. 92, 137 - 138, dostává prebendu po Václavovi z Újezda.

⁷⁷² MBV IV, s. 92, Podlaha - Series, s. 47, Tomek - Dějepis, s. 126.

⁷⁷³ Tomek - Dějepis V, s. 157, Bartůněk, s. 8, vystavěl nové děkanství, vzpomínán též v listině z 30. prosince 1381 jako papežem delegovaný exekutor pro záležitosti kanovníků studujících na univerzitě pražské, RBMV I/1, s. 255, č. 1086.

⁷⁷⁴ Dle MBV IV, s. 92 byl kanovníkem pražským již v dubnu 1371, dle formulace po non obstantibus v jeho expektanci na kanovníctví vratislavské, byl ke kanonikátu pražskému přijat arcibiskupem.

⁷⁷⁵ Podlaha - Series, s. 47, Tomek - Dějepis, s. 126, Veldtrup, č. 8, kanonikát uvádí do r. 1384 a smrt až 1393, připomínán mrtvý již 1392 (MBV V 343).

⁷⁷⁶ Sedláček - Slovník, s. 863.

⁷⁷⁷ Sedláček - Hradý, XV, s. 225, po smrti Olbramově statek upadl do dluhů a byl rozdělen mezi jeho bratry Pavla a Václava. V LC III, s. 188 je Olbram uváděn jako měšťan Starého Města pražského.

příbuzný Jana, kancléře markraběte lužického⁷⁷⁸, otec Olbram purkrabím vyšehradským, bratři Pavel a Václav a dvě sestry⁷⁷⁹

D 1377 studium práv v Praze, 1379 - 1381 studium práv v Padově⁷⁸⁰

F 1386 patronátní právo v Radešíně⁷⁸¹, 1389 - 1396 proboštem u sv. Apolináře (zároveň patronátní právo ve vsi Hrádek⁷⁸²), 1392 - 1401 patronátní právo ke kostelu v Horce⁷⁸³ (společně s Pavlem a Václavem ze Škvorce), 1396 - 1402 arcibiskup pražský, 1398 patronátní právo k oltáři Těla Páně v chrámu P. Marie před Týnem⁷⁸⁴, 8. června 1398 vydává nový řád pro kapitulu, oltářníky a služebníky praž. kostela⁷⁸⁵, 1399 spolupatron u sv. Mikuláše na Starém Městě⁷⁸⁶, 1400 patronátní právo ke kostelu sv. Petra na Kampě⁷⁸⁷, 1401 patronátní právo ke kapli Všech Svatých na Malé Straně⁷⁸⁸, kanovník vyšehradský

G kanovník 1379 - 1396 (+ 2. května 1402)⁷⁸⁹
1396 obediencie Neuměřice⁷⁹⁰
1396 arcibiskup, kanovnictví a prebendy se musel vzdát

I doložen⁷⁹¹:

30. listopadu 1379 (AI I, s. 376, 377, přijat), 20. prosince 1379 (AI I, s. 378, arcijáhen horšovský jako prokurátor zastupuje plebána Matyáše z Vyššího Brodu ve věci přijetí Olbrama za kanovníka)

30. prosince 1381 (RBMV I/1, s. 255, č. 1086, jako delegovaný exekutor pro záležitosti kanovníků studujících na univerzitě pražské potvrzuje Mikulášovi Štěpánovu z Weidy, kanovníku v Esztergomu a Veszprému, že již několik let studuje na univerzitě pražské, dosáhl gradu bakaláře svobodných umění, stále ve studiích pokračuje a má tedy nárok na výnosy ze svých kapitulních prebend)

5. dubna 1383 (AI II, s. 206, svědek při dluhu faráře v Horšovském Týně biskupovi zvěřinskému)

24. října 1384 (LC III, s. 188, prezentuje do Radešína Vojtěcha ze Škvorce)

1387 (Podlaha - Šittler, s. XLV, daroval pluvíál kostelu pražskému)

⁷⁷⁸ Jireček, s. 176 uvádí (patrně omylem), že Olbram sám byl tímto kancléřem.

⁷⁷⁹ Jireček, dtto.

⁷⁸⁰ Jireček, dtto, Polc - Jan Nepomucký, s. 101.

⁷⁸¹ LC III, s. 188.

⁷⁸² LC V, s. 216.

⁷⁸³ LC V, s. 117 - 118, LC VI, s. 48. prezentoval společně s Pavlem a Václavem ze Škvorce.

⁷⁸⁴ LC V, s. 300, RBMV I/6, s. 1574, Hledíková - Fundace, tento patronát nezmiňuje. Prezentoval společně s Pavlem a Václavem ze Škvorce.

⁷⁸⁵ Eršil, Pražák - Katalog, s. 645, RBMV I/6, s. 1633, ed. Emler, J.: Opravy a doplňky statutů kostela pražského učiněné od arcibiskupa Wolframa, VKČSN 1889, s. 293 - 310.

⁷⁸⁶ LC VI, s. 8, Sedláček - Hradý, XV, s. 225, ke sv. Mikuláši viz. též Z. Hledíková, Fundace pražských měšťanů do roku 1419, Documenta Pragensia 4, 1984, s. 127. Prezentoval společně s místním farářem a Prokopem Bohuslavovým z Kunratic.

⁷⁸⁷ LC VI, s. 63.

⁷⁸⁸ LC VI, s. 65.

⁷⁸⁹ Podlaha - Series, s. 53, Tomek - Dějepis, s. 128, pohřben viz. Tomek - Základy, III, IV, V, s. 249.

⁷⁹⁰ Tomek - Dějepis, s. 128, XXVII/1 příjmy z obedienci v Neuměřicích a kanovnických porcí, poté, co se stal arcibiskupem, dostává prebendu v Neuměřicích Václav Knobloch /A 6/.

⁷⁹¹ Vedle toho je mnohokrát doložen v LE, z titulu funkce arcibiskupa. Vzhledem k tomu, že se jedná o písemnosti vydávané z titulu této funkce a ne pro vlastní potřebu, neexcerpoval jsem je.

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčuje si u Mikuláše Puchníka /36/ 95 kop gr. praž. a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítěk z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce)

10. května 1391 (LC V, s. 118 – 120, spolu s dalšími měšťany prezentuje Mikuláše Puchníka /36/ ke kostelu sv. Mikuláše na Starém Městě, spor o patronátní právo s klášteřem strahovským, který vyhrál)

3. ledna 1392 (AI II, s. 2, LC V, s. 117 - 118, spolu s Pavlem a Václavem ze Škvorce prezentují faráře v Horce)

20. května 1393 (AI III, s. 134, prezentace oltářníka v Týně), 27. července 1393 (RBMV I/4, s. 945, Olbram a kapitula u sv. Apolináře slibují zaplatit vikáři Řehořovi 6 kop gr. ročně ze vsí Volenice a Koterov a ten má povinnost sloužit 4 mše týdně za donátory vesnic), 27. července 1393 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 594, potvrzuje roční důchod 6 kop gr. vikáři u sv. Apolináře Řehořovi)

5. února 1395 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 605, směníl 2 ostrovy na Labi patřící kapitule u sv. Apolináře s Půtou z Častolovic za plat 14 kop gr. z hradu a statku Kostomlaty, kapitula po přezkoumání užitečnosti směny souhlasí), 6. dubna 1395 (LC V, s. 216, jako probošt u sv. Apolináře prezentuje ve vsi Hrádek)

23. dubna 1396 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 104, přenesení ostatků sv. Vojtěcha), 5. března 1396 Řím (RBMV I/5, s. 1234, Bonifác IX. potvrzuje, že Olbram splatil dluh za své servicium), 7. července 1396 (AI III, s. 184, výpověď Olbramova ve sporu mezi světicími biskupy Václavem Nikopolským a Mikulášem Vladimířským), 28. července 1396 (AI III, s. 187, pře biskupa litomyšlského a faráře ve Vysokém Mýtě), 30. srpna 1396 (AI III, s. 192, pře faráře od sv. Havla v Praze a faráře v Lounech), 7. září 1396 (AI III, s. 194, dtto pře), 14. září 1396 (Kadlec – Das Augustinerkloster, s. 415n, odpustky pro klášter sv. Tomáše), 6. října 1396 (AI III, s. 205 výpověď rozhodčího v příčině zabití), 26. října 1396 (LC V, s. 271, souhlas s výměnou u sv. Mikuláše na Starém Městě), 2. listopadu 1396 (RBMV I/5, s. 1356, na žádost Václava IV. inkorporuje kostel sv. Mikuláše na Malé Straně, jehož patronem je panovník kapitule karlštejské s povinností sloužit za krále mše na Karlštejně), 4. listopadu 1396 (AI III, s. 213, farář do Zásady), 15. listopadu 1396 (AI III, s. 214, případ inkvizitora Martina), 5. prosince 1396 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 618, křižovníci škodí na statcích pražského kostela), 24. prosince 1396 (AI III, s. 224, plebán v Českém Brodě)

11. ledna 1397 (AI III, s. 229, ustanovuje své prokurátory), 29. dubna 1397 (AI III, s. 251, odkaz kostelu ve Štěkni), 9. května 1397 (RBMV I/6, s. 1450, na žádost rychtáře z Nové Vsi a svého familiáře Wanka obnovuje listiny od Wankova předchůdce Ulrycha týkající se vysazení této vsi, protože byly zničeny kvůli zakopání pod zem při místních nepokojích), 26. května 1397 (AI III, s. 268, pře kláštera v Lounech), 8. listopadu 1397 (LC V, s. 276, souhlas s výměnou na kanovníctví v Týně nad Vltavou), 20. prosince 1397 (AI III, s. 305, pokuta faráře v Brložci), 24. prosince 1397 (AI III, s. 307 – 308, spor o poplužní dvůr kapituly v Poličanech)

8. ledna 1398 (AI III, s. 313, prezentace k oltáři sv. Lazara a Marty v kostele P. Marie), 25. ledna 1398 (AI III, s. 317, jmenuje generální vikáře), 25. ledna 1398 (RBMV I/6, s. 1567, urovnává spor mezi kapitulou a služebníky a oltářníky kostela praž. ohledně oltáře Nanebevzetí P. Marie bratrstva služebníků kostela pražského a stanovuje podrobnosti ohledně

rozdělování porcí ze zbožných odkazů), 29. ledna 1398 (AI III, s. 318, arcijáhen hradecký má trestat nepořádky mezi duchovenstvem), 30. ledna 1398 (AI III, s. 318, ustanovuje oficiálem Jaroslava z Pořešína /A 14/), 20. února 1398 (LC V, s. 300, RBMV I/6, s. 1574, bratři Olbram, Pavel a Václav ze Škvorce souhlasí se změnou oltářníka u svého patronátního oltáře Božího Těla v chrámu P. Marie před Týnem), 13. května 1398 (AI III, s. 345, panoši z Chlumu splacen dluh od pokladníka arcibiskupova), 8. června 1398 (Eršil, Pražák – Katalog, s. 645, vydává nový řád pro kapitolu, oltářníky a služebníky praž. kostela)

16. ledna 1399 (RBMV I/7, s. 1706, kanovníkům od sv. Jiří, jmenovitě Mikuláši Puchníkovi /36/ a Mikuláši ze Všerub /A 20/ uděluje souhlas s pronájmem vinice na kopci Šumperk se souhlasem krále Václava IV. Prokopovi, měšťanu Starého Města za 6 kop gr. ročního platu, z této částky má Prokop zmíněným kanovníkům platit 2 kopy a zbylé 4 přiřknout jakémusi domu a hřbitovu na Novém Městě pražském), 4. června 1399 (LC VI, s. 8, spolu s místním farářem a Prokopem Bohuslavovým z Kunratic souhlasí s výměnou oltářníka oltáře sv. Pannen u sv. Mikuláše na Starém Městě), 6. července 1399 (RBMV IV, s. 168, uděluje odpustky 40 dní těm, kteří se zúčastní raní zpívané mše v kostele P. Marie na předměstí Olomouce), 18. srpna 1399 (LC VI, s. 11, potvrzuje nového probošta augustiniánům kanovníkům v Kladsku)

1. února 1400 (LC VI, s. 63, souhlas s výměnou u sv. Petra na Kampě), 22. května 1400 (Kadlec – Das Augustinerkloster, s. 416n, odpustky pro kapli Těla Páně v kostele sv. Tomáše)

13. ledna 1401 (AI IV, s. 3, zvolen rozhodčím mezi proboštem u sv. Jiljí Vítkem z Černčice /37/ a proboštem u Všech Svatých Janem), 18. května 1401 (LC VI, s. 48, Olbram, Pavel a Václav ze Škvorce prezentují do Horky), 11. listopadu 1401 (AI IV, s. 57, pronájem dvora arcibiskupova ve Štěrboholech), 14. listopadu 1401 (LC VI, s. 58, souhlasí s výměnou arcijáhna boleslavského), 1401⁷⁹² (LE VI, s. 263, daruje Janu Bokovi, mistru své kuchyně dům u mostu pražského)

11. dubna 1402 (AI IV, s. 117, Hanuš Grosserpan chce převést svá práva ke věži a pozemku u mostu pražského na Václava Knoblocha /A 6/), 19. května 1402 (AI IV, s. 128, již mrtev), doložen několikrát i posmrtně (např. AI V, s. 27)

Jan z Jenštejna – Libelli de laude nominis Iesu Cristi et Marie scripti Wolframio archiepiscopo Pragensi⁷⁹³

pečetě – dochovány na listinách z 23.09.1396 (2x) a 15.04.1402 (2x)⁷⁹⁴

A 6)

A **Václav Vojtěchův Knobloch** (Wenceslaus Knoblauch, Knoblouch Knobloch)

B měšťan Malé Strany⁷⁹⁵

D 1405 zapsán na práva v Praze⁷⁹⁶

⁷⁹² Přesné datum nelze zjistit.

⁷⁹³ Spunar, s. 62.

⁷⁹⁴ Katalog pečetí, čísla záznamů 8540, 8541, 11 806 a 11 807.

⁷⁹⁵ Tomek – Dějepis III, s. 177.

⁷⁹⁶ Dtto.

F 1374 - 1378 kanovník u sv. Jiljí⁷⁹⁷, 1381 plebán v Klokotech⁷⁹⁸, 1384 místovikář generálního vikáře Jana, probošta zderazského, 1402 - 1403 administrátor arcibiskupství⁷⁹⁹, 1403 optuje prebendu po Štěpánovi z Želenice v kapitule sv. Apolináře⁸⁰⁰, 1403 kanovník a probošt míšeňský, rektor kaple sv. Jakuba pod hradem Míšeň⁸⁰¹

G kanovník 1382 - 1411 (+ 1411, aniversarium 15. 4.)⁸⁰²
prebenda⁸⁰³

1396 - 1401 obediencie v Neuměřicích⁸⁰⁴

1402 - 1407 obediencie v Martiněvsi⁸⁰⁵

1407 - 1411 obediencie v Kopanině⁸⁰⁶

1407 - 1411 obediencie v Tuchlovicích⁸⁰⁷

I doložen:

5. února 1377 (LE V, s. 566, svědek)

5. února 1378 (AI I, s. 252, svědek pře faráře v Hoštce s rektorem špitálu tamtéž), 25. února 1378 (Tadra, č. 14, jako kanovník u sv. Jiljí ve sporu této kapituly s farářem u sv. Jiljí Jindřichem), 16. října 1378 (Polc - Jan Nepomucký, s. 69, v doprovodu míšeňského biskupa Jana z Jenštejna, Jenštejnův sen), 1378 (AI I, s. 252, svědek pře faráře v Hoštce s rektorem tamtéž)

23. června 1380 Kolín nad Rýnem (RBMV I, s. 152, svědkem Hanky /14/ při přijímání do kanonikátu), 30. října 1380 (AI II, s. 59, fara ve Zbýšově), 31. ledna 1380 (AI II, s. 8, plat král. kancléři)

13. února 1381 (AI II, s. 86, patronátní právo ke kostelu sv. Mikuláše), 26. června 1381 (AI II, s. 109, věřitelem Víta z Černčice /37/ za svědectví Václava z Radče /3/), 17. července 1381 (AI II, s. 112 - 113, svědek smíru mezi arcijáhnem Pavlem z Janovic a arcibiskupem kvůli faře v Roudnici nad Labem)

10. února 1382 (AI II, s. 132, farář v Plaňanech), 26. února 1382 (AI II, s. 134, plat papeži, papežská expektance ne beneficium pro Jakuba z Vožice), 28. dubna 1382 (AI II, s. 139, kartuziáni), 27. května 1382 (AI II, s. 143, kanovník vyšehradský), 6. září 1382 (AI II, s. 159, jeho prokurátoři obviňují dva kněze z urážky), 12. září 1382 (AI II, s. 161, svědek jmenování Matyáše ze Skramník /33/ arcijáhnem litoměřickým)

3. ledna 1383 (AI II, s. 188 - 189, svědek ve sporu biskupa litomyšlského s kanovníkem magdeburským), 30. ledna 1383 (AI II, s. 195, svědek směny farářů v Lidicích a Hradešicích, prezentace faráře k oltáři u sv. Havla), 10. února 1383 (RBMV I, s. 301, ustanoven Václavem

⁷⁹⁷ Tomek - Dějepis, s. 160.

⁷⁹⁸ RBMV I, s. 240.

⁷⁹⁹ LC VI, s. 79, 89, 98.

⁸⁰⁰ MBV V, s. 1252 - 1253, kdy se stal kanovníkem kapituly u sv. Apolináře, není známo.

⁸⁰¹ Podlaha - Series, s. 54 (zde i odkazy na edice).

⁸⁰² Podlaha - Series, s. 54, Tomek - Dějepis, s. 128, Veldtrup, č. 46, Tomek - Základy, II, IV, V, s. 252.

⁸⁰³ IX, fol. 47a, není konkrétně určena.

⁸⁰⁴ XXVII/1, fol. 2r (1396), 3r, 3v (1397), 4r-5v (1398), 6v-8v (1399), 9v-12r (1400), 12v-14r, 15r, 15v (1401), Tomek - Dějepis, s. 128.

⁸⁰⁵ XXVII/1, fol. 16v, 17v-19r (1402), 19v, 20r, 21r, 22v, 23v (1403), 24r, 25r, 25v, 26v-27v (1404), 30r, 32r, 32v, 33v, 34r (1405), 35r, 36r-38v (1406), 39r-40r, 41r, 41v (1407). Tomek - Dějepis, s. 128.

⁸⁰⁶ Tomek - Dějepis, s. 128, kod. XXVII/1, fol. 39r-40r, 41r, 41v (1407), 42v-43v, 45v, 46r (1408), 46v, 47v, 48r, 49r (1409), 49v, 50v, 51r, 52r, 52v (1410), 53v, 54v-55v, 56v (1411), příjmy z obediencí v Kopanině.

⁸⁰⁷ XXVII/1, fol. Viz. předchozí poznámka.

z Radče /3/ jeho zástupcem v úřadu arcijáhna), 14. února 1383 (AI II, s. 199, ustanoven prokurátorem arcijáhna boleslavského), 5. dubna 1383 (AI II, s. 206, svědek dluhu faráře v Horšovském Týně biskupovi zvěřinskému), 17. června 1383 (AI II, s. 211, dluh mezi biskupem zvěřinským a biskupem lebuským), 29. října 1383 (AI II, s. 225, oltářník do Sušice)

13. května 1384 (AI II, s. 270, prokurátorem děkana u sv. Jiljí v Praze), 14. května 1384 (AI II, s. 271, svědek ustanovení rukojmích viceděkanem praž. kap. Mikulášem), 27. května 1384 (AI II, s. 273, exkomunikace biskupa litomyšlského), 19. července 1384 (AI II, s. 281, placení papežského desátku, prezentace faráře v Rychnově), 7. srpna 1384 (AI II, s. 284, ustanovení děkana u sv. Jiljí), 29. října 1384 (AI II, s. 293, rozepře předána oficiálovi), 2. prosince 1384 (AI II, s. 299, pře Petra, mistra stavby kostela praž.), 10. prosince 1384 (AI II, s. 301, pře mistrů národa českého s ostatními mistry), 23. prosince 1384 (AI II, s. 303, Břevnov)

7. ledna 1385 (AI II, s. 307, univerzita pražská), 17. února 1385 (AI II, s. 313, svědek smíru mezi veřejným notářem Janem řeč. Orben a dvěma panoši z Mezného), 20. února 1385 (AI II, s. 314, svědek výpovědi faráře a konšelů z Jílového), 1. března 1385 (AI II, s. 315, Rožďalovice), 1. března 1385 (AI II, s. 316, univerzita pražská), 21. dubna 1385 (AI II, s. 325, svědek ustanovení rozhodčích ve při mezi dvěma kněžími), 7. června 1385 (AI II, s. 331, laik Ondřej z Družce se podrobuje rozhodnutí Václava Knoblocha /A 6/), 6. září 1385 (AI II, s. 339, o kostel sv. Vojtěcha pod Vyšehradem), 22. prosince 1385 (AI II, s. 353, prebenda scholastika v Týně nad Vltavou)

6. ledna 1386 (AI II, s. 356, permutace faráře v Klecanech), 17. března 1386 (AI II, s. 362, Opole – žaloba kvůli urážce), 14. dubna 1386 (AI II, s. 365, Vrbice), 11. července 1386 (AI II, s. 389, rozsudek proti plebánovi v Pertoldově), 27. července 1386 (AI II, s. 392, patronátní právo ke kostelu v Ratěnicích), 19. září 1386 (AI II, s. 398, dluh Miloty panoše z Rudče), 13. října 1386 (AI II, s. 402, patronátní právo kostela ve Všerubech), 13. října 1386 (AI II, s. 403, svědek výpovědi kněze Mikuláše), 15. října 1386 (AI II, s. 403, pře mistrů pražské univerzity), 20. října 1386 (AI II, s. 404, pronájem důchodů fary ve Zlonicích), 16. listopadu 1386 (AI II, s. 405, pře biskupa zvěřinského), 7. prosince 1386 (AI II, s. 407, svědek ve sporu Václava Moravce /8/ s Mikulášem Swachovým čili Maříkovým /13/ o výlohy za spor o kanovnictví vedený u papežské kurie)

9. ledna 1387 (AI II, s. 412, kostel ve Velezicích), 11. ledna 1387 (AI II, s. 413, kostel v Ředhošti), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLV, daroval pluvíál kostelu pražskému)

12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země)

20. března 1393 (Polc – Jan Nepomucký, s. 235, spolu s Václavem Knoblochem a Janem z Pomuku zajat při sporu mezi arcibiskupem Janem z Jenštejna a Václavem IV., Puchník /36/ mučen spolu s Janem z Pomuku, ale propuštěn poté co podepsal, že s ním bylo slušně zacházeno, Knobloch vyvázl bez mučení)

7. července 1396 (AI III, s. 184, výpověď Olbrama ze Škvorce /A 5/, arcibiskupa praž. ve sporu mezi světícími biskupy Václavem Nikopolským a Mikulášem Vladimířským), 15. listopadu 1396 (AI III, s. 214, případ inkvizitora Martina)

11. ledna 1397 (AI III, s. 229 pře bývalého arcibiskupa praž. Jana z Jenštejna a biskupa míšeňského Jana), 24. prosince 1397 (AI III, s. 307 – 308, spor o poplužní dvůr kapituly v Poličanech)

14. února 1402 (AI IV, s. 87 – 88, zřízení oltářů sv. Erasma, Václava a Prokopa v kostele praž. dle závěti Jana Orziedleho), 11. dubna 1402 (AI IV, s. 117, Hanuš Grosserpan chce převést svá práva ke věži a pozemku u mostu pražského na Václava Knoblocha)

17. dubna 1403 (AI IV, s. 207, ustanovuje prokurátora), 30. října 1403 (MBV V, s. 1252, děkanu kapituly u sv. Apolináře se přikazuje, aby Knoblochovi udělil výnosnější prebendu, pro kterou po smrti jejího držitele optoval, non obstante kanonikát míšeňský)

28. května 1404 (MBV V, s. 1290, děkanu kapituly u sv. Apolináře se přikazuje, aby mu udělil prebendu v kapli sv. Jakuba pod hradem míšeňským, non obstante proboštví míšeňské), 20. prosince 1404 (LE V, s. 617, svědek), 1404 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 1, Václav Knobloch a jeho švagrová Anna, vdova po Knoblochově příbuzném⁸⁰⁸ Albertovi a nyní manželka Rudolfa z Plzně odkazují 10 kop gr. praž. roč. platu na zřízení nového oltáře v kostele sv. Mikuláše na Malé Straně)

5. dubna 1405 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 715 aj., spor s Janem z Malesice /32/ a Janem ze Kbel o placení dluhu za servicium po Mikuláši Puchníkovi /36/ – podrobně viz. pozn. 147)

11. ledna 1406 (AI V, s. 12, výpověď rozhodčích), 12. září 1406 (AI V, s. 215, vdova po Mikuláši z Házmburka), 20. prosince 1406 (AI V, s. 299, klášter sv. Františka v Praze)

28. ledna 1407 (AI V, s. 336, svědek), 25. února 1407 (AI V, s. 362, spor s oltářníkem Haškem), 6. dubna 1407 (AI V, s. 393, spor probošta a kapituly ve Staré Boleslavi), 14. dubna 1407 (AI V, s. 409, Jan ze Kbel ustanoven generálním vikářem), 4. června 1407 (AI VI, s. 8, svědek ustanovení rukojmích), 2. července 1407 (RBMV III, s. 223, spor mezi kapitulou pražskou s klášteřem v Sedlci o pozemky a těžbu v Kutné Hoře, rozdělení sporného území na třetiny, dvě ke klášteru a jedna ke kapitule pražské), 15. července 1407 (LE VII, s. 378 – 380, narovnání mezi Metropolitní kapitulou a oltářníky kostela pražského ohledně množství přidělovaných bílých chlebů s připojeným souhlasem arcibiskupa pražského Zbyňka), 28. července 1407 (AI VI, s. 46, svědek), 4. listopadu 1407 (AI VI, s. 117, Jan z Vlašimi předává svůj spor s Protivou řeč. Sobol z Nebílov o nespravedlivě vymáhané peníze Václavu Knoblochovi)

15. března 1408 (AI VI, s. 214, ustanoven rozhodčím soudcem ve sporu dvou oltářníků kostela pražského o struhu k odvádění dešťové vody mezi jejich domy), 29. června 1408 (AI VI, s. 310, svědek výslechu kazatele, který kázal bez pověření arcibiskupa), 7. července 1408 (AI VI, s. 315, svědek)

1410 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 1, rychtář a přísežní potvrzují, že Václav Knobloch a jeho švagrová Anna darovali 10 kop gr. na zřízení oltáře sv. Doroty a Barbory u sv. Mikuláše na Malé Straně), 2. dubna 1410 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 822, prezentuje Jana Písaře z Jeřic k oltáři sv. Doroty a Barbory v kostele sv. Mikuláše na Malé Straně)

Smrt doložena v rkp. kapitulní knihovny sig. M VIII č. 1361, f.101a, Copia instrumenti per quem M. Johannes Cralowicz canonicus prebendatus ecclesiae pragensis coram capitulo optat praebendam vacantem per obitum Wenceslai Knoblauch⁸⁰⁹

⁸⁰⁸ Filiaster může být bratranec nebo synovec.

⁸⁰⁹ Podlaha – Soupis, s. 265 – 266.

A 7)

A **Jakub Václavův z Paběnic**⁸¹⁰ /Chrudim/ (Jacobco Wenceslai⁸¹¹ de Pabgienicz)

B šlechtický původ⁸¹²

C klerik pražské diecéze

D 1377 osvobozen od platby za zápis na univerzitu (do českého národa)⁸¹³

F od 1363 farářem v Kopanině⁸¹⁴, od 30. srpna 1366 veřejný notář a notář arcibiskupské kurie⁸¹⁵, 1372 oltářník oltáře sv. Petra a Pavla u sv. Mikuláše⁸¹⁶, 1373 expektance na kanovníctví a prebendu vyšehradskou⁸¹⁷, 1380 zástupce generálního vikáře, 26. prosince 1380 - 1386 korektor kléru⁸¹⁸, do před 1381 kanovníkem v Týně nad Vltavou⁸¹⁹, 1381, 1385 zástupcem generálního vikáře⁸²⁰, 1381 rektor kaple sv. Antonína ve dvoře arcibiskupském, 1382 generální vikář⁸²¹, 1383 písař resp. protonotář generálních vikářů, 16. 6. 1383 sekretář vikářů⁸²², 1385 děkan kapituly v Týně nad Vltavou⁸²³

G poloviční prebendát 1382 – 1401 (+ 1401 ?)⁸²⁴

I doložen:

11. března 1363 (LC I, s. 3, prezentován do Kopaniny)

21. března 1373 (MBV IV, s. 372 – 373, expektance na kanonikát vyšehradský, non obstante po dosažení kanonikátu se musí vzdát oltáře sv. Petra a Pavla v kostele sv. Mikuláše na Malé Straně)

10. září 1380 (AI II, s. 37, Popovice), 12. září 1380 (AI II, s. 38, fara v Lidicích), 24. září 1380 (AI II, s. 45, fara sv. Jiljí v Praze), 27. září 1380 (AI II, s. 48, Vřeskovice), 5. října 1380 (AI II, s. 51, Struhy), 26. prosince 1380 (RBMV I/1, č. 931, orig. v kodexu I – 2 knihovny Metropolitní kapituly)

5. ledna 1381 (AI II, s. 77, rezignuje na kanovníctví v Týně nad Vltavou a přijímá prebendu v kapli sv. Antonína na dvoře arcibiskupa. praž.), 7. ledna 1381 (AI II, s. 78, Hosín), 4. března 1381 (AI II, s. 88, Kaliště), 19. března 1381 (AI II, s. 92, desátky v Nemojčevsi), 22. května 1381 (AI II, s. 103, smír ve Stochově), 25. srpna 1381 (AI II, s. 118, gen. vikář Kuneš

⁸¹⁰ Sedláček – Slovník, s. 679.

⁸¹¹ Nuhlíček, s. 94.

⁸¹² Sedláček – Hradky, XV, s. 270.

⁸¹³ MUP II, s. 32, Tříška, s. 205.

⁸¹⁴ LC I, s. 3.

⁸¹⁵ MBV IV, s. 372 – 373, Nuhlíček, s. 94, doložen i později např. 13. října 1378 (rkp. XIII. f. 16b – 18b), u Heřmana z Winterswicku /39/.

⁸¹⁶ LC II, s. 72.

⁸¹⁷ MBV IV, s. 372 – 373, na přímluvu Jana Očka.

⁸¹⁸ Hledíková – Korektoři, s. 109, doložení ještě jeho písaři Mikuláš Albus (1381) a Ondřej (1385 – 1398), in: dtto, s. 85.

⁸¹⁹ AI II, s. 77.

⁸²⁰ Hledíková – Korektoři, s. 83.

⁸²¹ LE II, s. 192.

⁸²² Tadra – Kanceláře, s. 129.

⁸²³ AI II, s. 330.

⁸²⁴ LE II, s. č. 344.

z Třebovle ustanovuje své zástupce pro soudní jednání), 11. října 1381 (AI II, s. 123, fara v Libědicích), 2. prosince 1381 (AI II, s. 126, Liběč)

20. června 1382 (AI II, s. 146, Nesvačily), 23. června 1382 (AI II, s. 147, Páleč), 27. června 1382 (AI II, s. 148, Veležice a Mnichovo Hradiště), 27. června 1382 (AI II, s. 148, tři pekaři pražští dlužní za pšenici arcijáhnu horšovskému), 1. října 1382 (AI II, s. 165, patroni oltáře sv. Václava a Prokopa v kostele sv. Linhartu), 16. října 1382 (AI II, s. 170, soudce)

3. ledna 1383 (AI II, s. 189, úrok), 14. ledna 1383 (AI II, s. 190, probošt mělnický), 16. ledna 1383 (AI II, s. 190, RBMV I, s. 297, zřízení kaple u Kouřimi, stává se jejím rektorem a činí nadání), 23. února 1383 (AI II, s. 203, mansionáři), 14. března 1383 (AI II, s. 199, prodej ryb z rybníků arcibiskupství v Kyjích), 23. února 1383 (AI II, s. 204, oltář sv. Anny v kostele praž.), 31. března 1383 (AI II, s. 205, Valečov a klášter Na Slovanech), 18. května 1383 (AI II, s. 210, opat Na Slovanech), 25. května 1383 (AI II, s. 212, dávka pro děkana u sv. Jiljí), 27. července 1383 (AI II, s. 217, pře opata břevnovského), 2. října 1383 (AI II, s. 222, Vrapice), 13. listopadu 1383 (AI II, s. 227, dluh za confirmaci), 5. prosince 1383 (AI II, s. 229, Nebužel)

30. ledna 1384 (AI II, s. 249, Rožďalovice), 19. března 1384 (AI II, s. 260, spor v Bamberku), 4. května 1384 (AI II, s. 269, Touškov), 20. května 1384 (AI II, s. 271, Zaloňov), 27. května 1384 (AI II, s. 273, exkomunikace biskupa litomyšlského), 28. května 1384 (AI II, s. 274, Obora – poprvé jako poloviční prebendát), 17. června 1384 (AI II, s. 277, Zaloňov), 7. srpna 1384 (AI II, s. 284, ustanoven děkan u sv. Jiljí), 20. srpna 1384 (AI II, s. 286, spor v Břevnově), 24. srpna 1384 (AI II, s. 287, spor v Břevnově), 7. října 1384 (AI II, s. 291, pře o děkanství u sv. Jiljí), 2. listopadu 1384 (AI II, s. 294, manželská pře mistra stavby kostela praž.)

23. ledna 1385 (AI II, s. 310, Břevnov), 25. ledna 1385 (AI II, s. 311, Vícov), 17. února 1385 (AI II, s. 313, smír mezi veřejným notářem a panošem), 30. května 1385 (AI II, s. 330, děkan v Týně nad Vltavou), 26. června 1385 (AI II, s. 334, termín 6 dnů při projednávání sporů před generálními vikáři), 30. října 1385 (AI II, s. 349, Počepice), 22. prosince 1385 (AI II, s. 354, arcibiskup a profesori teologie)

6. ledna 1386 (AI II, s. 356, směna faráře v Klecanech), 3. února 1386 (AI II, s. 357, Hospozín), 9. března 1386 (AI II, s. 361, Svaté Pole), 14. dubna 1386 (AI II, s. 365, Vrbice), 16. června 1386 (AI II, s. 382, Hospozín), 30. srpna 1386 (AI II, s. 396, Chodžov)

A 8)

A Jan z Českého Šternberka⁸²⁵ /Benešov/ (Johannes de Ssternberg)

B šlechtický původ

D 1382 zapsán na univerzitu pražskou ke studiu práva do českého národa

G kanovník 1383 (zvolen kapitulou⁸²⁶) - ? (+ ?)

I doložen: není

⁸²⁵ Sedláček – Slovník, s. 870.

⁸²⁶ Podlaha – Series, s. 55, Tomek – Dějepis, s. 129.

A 9)

A **Přibyslav, řečený Kon** (Przibislaus dictus Con)

B nejasný původ

D mistr svobodných umění

F 1385 – 1386 arcijáhen plzeňský, probošt v Tangermünde, arcijáhen v Budě v kostele ve Vesprému⁸²⁷

G kanovník 1384 – 1386 (+ před 25. květnem 1394)⁸²⁸

I doložen:

25. května 1394 (MBV V, s. 434, již mrtev, arcijáhenství v Budíně po něm získává Mikuláš z Kouřimi)

A 10)

A **Jan Kobyla z Liblic** /více lokalit stejného jména/ (Johannes Kobila de Liblicz)

B nejasný původ

G kanovník 1384⁸²⁹ - ?

I doložen:

8. dubna 1373 (AI I, s. 22, slibuje, že se nepřiblíží ke Kostelci na méně než 6 mil), 23. prosince 1383 (AI II, s. 236, svědek prezentace faráře ve Střezimíři), 19. února 1384 (AI II, s. 253, svědek ve sporu o papežské dávky mezi Mikulášem Swachovým /13/, kolektorem a děkanem boleslavským)

A 11)

A **Jakub z Bavorova**⁸³⁰ /Strakonice/ (Jacobus de Bavorow)

B měšťan poddanského města
bratr kanovníka Mikuláše Kalva /13/⁸³¹

F 1400 kanovník vratislavský⁸³², spoluoltářník oltáře sv. Materna⁸³³, papežský familiář⁸³⁴

G kanovník 1387 – ? (po 18. dubnu 1400⁸³⁵)

⁸²⁷ Podlaha – Series, s. 5.

⁸²⁸ Podlaha – Series, s. 55, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁸²⁹ Podlaha – Series, s. 55, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁸³⁰ Sedláček – Slovník, s. 8.

⁸³¹ Podlaha – Series, s. 55, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁸³² MBV V, s. 886 – 887.

⁸³³ Dtto.

⁸³⁴ MBV V, s. 886 – 887.

I doložen:

18. dubna 1400 (MBV V, s. 886 – 887, provize na kanonikát vřatislavský po Ulřychovi ze Švamberka)

A 12)

A Mikuláš Žampach⁸³⁶ /Ústí nad Orlicí/ z Potštejna⁸³⁷ /Plzeň – jih/ (Nicolaus Zzampach de Potstein)

B šlechtický původ⁸³⁸

F 1388 – 1392 arcijáhen boleslavský⁸³⁹, 1392 – 1393 arcijáhen kouřimský⁸⁴⁰, 1392 směnil arcijáhenství boleslavské s Petrem za kanovnictví u sv. Mořice⁸⁴¹ v Kroměříži⁸⁴² a zároveň téhož roku směnil kanovnické místo za arcijáhenství kouřimské s Vlachníkem z Weitmile⁸⁴³, 1395 rektorem kaple sv. Václava v Kostelci nad Orlicí⁸⁴⁴, 1396 zdědil rodový majetek, 1396 patronátní právo v Lukavci⁸⁴⁵, 1397 arcijáhen kouřimský⁸⁴⁶, 1409 - 1410 patronátní právo ve Vamberku⁸⁴⁷

G kanovník pražský 1388 - 1392⁸⁴⁸ (+ po 22. září 1410)
1391 - 1410 prebenda Kojeticích a Vřbicích⁸⁴⁹

I doložen:

1387 (Podlaha – Šittler, s. XLVII, daroval pluviál kostelu pražskému), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země), 4. listopadu 1392 (LC V, s. 139 - 140, RBMV I/4, s. 885 – 886, směnil kanovnictví pražské s Vlachníkem z Weitmile za arcijáhenství kouřimské a arcijáhenství boleslavské za kanovnictví u sv. Mořice v Kroměříži), 6. listopadu 1392 (RBMV I/4, s. 886 – 887, slibuje zaplatit arcibiskupovi praž. za intronizaci do úřadu arcijáhna kouřimského do svátku Narození Páně a ihned dává i první splátku 40 gr.), 6. února 1395 (LC V, s. 210, RBMV I/4, s. 1101, prezentován Janem ze Žampachu ke kapli sv. Václava v Kostelci nad Orlicí), 27. ledna 1396 (RBMV I/5, s. 1221 – 1222, jako dědic Jana ze Žampachu ustanovuje Mauricia řeč. Machuta svým prokurátorem pro záležitosti tohoto dědictví a Jana plebána v Chocni ustanovuje prokurátorem pro záležitost své donace klášteru křiřovníků – kyriaků v Klášterci u Žamberka), 14. února 1396 (LC V, s.

⁸³⁵ MBV V, s. 887.

⁸³⁶ Sedláček – Slovník, s. 1026, Žampach hrad u Žamberku, 1367 daroval Karel IV. Čeňkovi z Potštejna, po něm Jan ze Žampachu, otec Mikulášův. Mikulášovi hrad zcizil Jan Městecký z Opočna. Později opět vráceno.

⁸³⁷ Sedláček – Slovník, s. 721.

⁸³⁸ Sedláček – Hřady, II, s. 125.

⁸³⁹ Podlaha – Series, s. 57.

⁸⁴⁰ Podlaha – Series, s. 57.

⁸⁴¹ Dtto.

⁸⁴² LC V, s. 140.

⁸⁴³ LC V, s. 139, Tomek – Dějepis, s. 130, RBMV I/4, s. 885 – 886.

⁸⁴⁴ LC V, s. 210, RBMV I/4, s. 1101.

⁸⁴⁵ LC V, s. 247.

⁸⁴⁶ RBMV I/6, s. 1409.

⁸⁴⁷ LC VI, s. 269, VII 9.

⁸⁴⁸ Podlaha – Series, s. 57, Tomek – Dějepis, s. 129, r. 1392 směnil kanovnictví s Vlachníkem z Weitmile za arcijáhenství kouřimské, viz. RBMV I/4, s. 885 – 886.

⁸⁴⁹ IX, fol. 39a, Tomek – Dějepis, s. 129.

247, prezentuje do Lukavce), 26. února 1397 (RBMV I/6, s. 1409, dluží 40 kop gr. Janu Westfalovi, arcijáhnovi žateckému, ručí majetkem ve vsi Slepoticce), 22. září 1410 (LC VII, s. 9, souhlas s výměnou ve Vamberku)

J pečeť – dochována na listinách z 11.01.1389 a 12.03.1389⁸⁵⁰

A 13)

A Jan Janův z Boršnice, Brusnice, Prusnice /Boznia v polském Slezsku, nikoliv Bořečnice v Čechách⁸⁵¹/ (Iohannes Iohanni de Borsnitz, Prussnicz apod.)

B šlechtický původ

D 1378 zápis na univerzitu pražskou pro právo v národě polském, bakalář dekretů⁸⁵², 1390 přednáší v Bologni, 1393 doktor dekretů univerzity Bologna⁸⁵³

E 1356 – 1364 korektor a sigilátor v kanceláři Karla IV. a poté relátor Václava IV.⁸⁵⁴

F 30. 5. 1361 kanovník vratislavský⁸⁵⁵, 1374 veřejný notář⁸⁵⁶, 1376 oltářníkem oltáře P. Marie v kostele pražském⁸⁵⁷, 1376 kanovník olomoucký⁸⁵⁸, 1377 generální vikář⁸⁵⁹, 1382 probošt v Olbramkostece⁸⁶⁰, 1389 věčný vikář v kostele sv. Kříže ve Vratislavi, oltářník oltáře sv. Kosmy a Damiána v kostele sv. Alžběty ve Vratislavi⁸⁶¹, 1389 kanovník hnězdenský⁸⁶², 1389 – 1397 kaplan a auditor rotu u papežského dvora⁸⁶³, 1391 privilegium absolutní přednosti při dosahování všech beneficií před všemi papežskými familiáři⁸⁶⁴, 1391 – 1397 probošt vratislavský⁸⁶⁵, 1397 děkan vratislavský u sv. Kříže, arcijáhen pražský, kanovník opolský⁸⁶⁶, 1397 kanovník u sv. Jiljí u Vratislavi, glogovský, olomoucký, vyšehradský⁸⁶⁷, 1397 expektance na kanonikát wloclavský a poznaňský, provize na kanonikát u sv. Jiljí v Praze⁸⁶⁸, 5. září 1397 – 24. září 1397 arcijáhen vratislavský⁸⁶⁹, 1397 - 1420 biskup v Lebusi, 1407 vyhlašuje nová statuta vratislavské kapituly⁸⁷⁰, 1414 jmenován soudcem vyšetřujícím Jana Husa⁸⁷¹, 1420 - 1423 arcibiskup v Estergomu⁸⁷²

⁸⁵⁰ Katalog pečetí, čísla záznamů 25 800 a 26 340.

⁸⁵¹ Jireček, s. 199, Pořízka, s. 31.

⁸⁵² MBV V, s. 126

⁸⁵³ Tadra – Styky, s. 264, Zemek IV., s. 75, 80

⁸⁵⁴ Eršil, Pražák –Katalog, s. 618, poznámka na plice.

⁸⁵⁵ Tadra – Kanceláře, s. 34.

⁸⁵⁶ Tadra – Kanceláře, s. 240, uvádí ho i Nuhlíček, s. 98, č. 217, s pozn. „nejisté“.

⁸⁵⁷ MBV IV, s. 637 – 638.

⁸⁵⁸ Ditto, zda dosáhl prebendy, dignity či úřadu, na které měl expektanci, není známo.

⁸⁵⁹ LC III, s. 61 atd.

⁸⁶⁰ Tadra, s. 58.

⁸⁶¹ MBV V, s. 127.

⁸⁶² MBV V, s. 126 – 127, 146.

⁸⁶³ Pořízka, s. 31.

⁸⁶⁴ MBV V, s. 296 – 297.

⁸⁶⁵ Schindler, s. 17, uvádí provisi na proboštvství již k 16. září 1376, s tím, že je nejisté, zda fakticky nastoupil do funkce.

⁸⁶⁶ Blíže viz. Veldtrup – Studien, s. 134 – 135.

⁸⁶⁷ MBV V, s. 643 – 644.

⁸⁶⁸ MBV V, s. 643 – 644, provize na kanonikát u sv. Jiljí v Praze se zároveň uděluje Janu z Třemošnice, Tadra – Styky, s. 158, Třiška, s. 224.

⁸⁶⁹ Schindler, s. 23, rezidenci nevykonával, funkce se musel vzdát po svém zvolení biskupem lebuským.

⁸⁷⁰ Pořízka, s. 31.

⁸⁷¹ Pořízka, s. 31.

G kanovník 1389 – 1397⁸⁷³ (+ před 10. listopadem 1423⁸⁷⁴)

1393 uplatňuje provizi na prebendu po Martinu Hispanovi /2/ a soudí se o ni s Benešem z Chobolice /4/⁸⁷⁵

I doložen:

28. prosince 1372 (MBV IV, s. 349, je mu uděleno plné odpuštění hříchu v nebezpečí smrti)

28. listopadu 1374 (AI I, s. 106 – 107, svědek ve sporu o faru ve Svídnici v litomyšlské diecézi)

16. března 1375 (AI I, s. 117, svědek při pronájmu kostela a fary v Chyšce), 19. března 1375 (AI I, s. 118, svědek ustanovení prokurátora Bohuslavem plebánem v Žandově), 9. prosince 1375 (AI I, s. 141, svědek jmenování plnomocníků ve sporu arcibiskupa s Vojtěchem Raňkovem z Ježova)

20. května 1376 (MBV IV, s. 637 – 638, oltářníkem oltáře P. Marie v chóru kostela praž., non obstante kanonikát olomoucký s expektancí na prebendu, dignitu či úřad), 23. června 1376 (AI I, s. 157, ustanoven prokurátorem oltářníkem v kostele sv. Linhartu na Starém Městě praž. Wilrikem), 6. října 1376 (AI I, s. 167, svědek slibu Viléma ze Skály, že nebude žít s konkubínou Žofkou a tak bude zbaven exkomunikace), 20. listopadu 1376 (AI I, s. 174, svědek sporu o desátky z vinic na Vítkově ke klášteru sv. Ambrože)

16. ledna 1377 (AI I, s. 182, dlužní úpis od Jana, plebána v Kruhu pro Jana z Prusnice), 6. února 1377 (AI I, s. 183, vyslýchá kanovníka u Všech Sv. Fridmana ze Sezimova Ústí /1/ kvůli jeho kázání na Štědrý den), 9. února 1377 (AI I, s. 184, přijímá oznámení o pronájmu fary u sv. Martina ve zdi v Praze), 12. února 1377 (AI I, s. 184 – 185, svědek podání střídníka ke kostelu v Ivančicích od kanovníka mělnického Viktora), 13. února 1377 (AI I, s. 185, pře mistra Fridmana /1/ ohledně kázání), 23. února 1377 (AI I, s. 185 – 6, určuje notáře pro pořízení výpisu z desk zemských ve sporu o patronátní právo ke kostelu ve Chvalenicích), 6. března 1377 (AI I, s. 186 – 7, vyslýchá Markvarta ze Záluží kvůli manželství), 7. března 1377 (AI I, s. 187 – 8, opět Markvart ze Záluží, musí zapudit nelegitimní ženu Adlétu a vrátit se k legitimní Wance), 11. dubna 1377 (AI I, s. 190, pozemek v Tisovci postoupen kostelu ve Starém Plzenci), 13. dubna 1377 (AI I, s. 191, rozhodčím ve při mezi farářem v Konecchlumí a Janem z Werdeka), 5. května 1377 (AI I, s. 195, svědek ve sporu mezi kanovníkem u sv. Jiljí Václavem z Jeníkova a Mikulášem z Dobré kvůli prebendě v Michalovicích), 21. června 1377 (AI VII, s. 201, soudcem), 10. července 1377 (MBV IV, s. 684, platí pokutu 50 uherských florénů papežské komoře za neoprávněně držené beneficium), 20. října 1377 (AI I, s. 230, rozhodčím ve sporech mezi třemi měšťany Nového Města praž. a třemi studenty univerzity praž.), 22. srpna 1377 (AI VII, s. 207, soudcem ve sporu o patronát), 13. listopadu 1377 (AI I, s. 237, dluh měšťana kouřimského Mikuláše Pišolfa vůči Janovi z Prusnice), 18. listopadu 1377 (AI I, s. 238, svědek permutace faráře ve Viticích s kanovníkem boleslavským), 21. prosince 1377 (AI I, s. 244, svědek prohlášení plebána z Jílového u Prahy Jana, že je připraven přijmout kněžské svěcení), 29. prosince 1377 (AI I, s. 245, čte bulu Řehoře XI. shromážděným kněžím a řeholníkům pražským)

⁸⁷² Tadra – Styky, s. 108, provize již 1390 (!) MBV V, s. 213 – 214, kvůli nástupu do této funkce se rovněž musel vzdát všech předcházejících prebend, viz. MBV V, s. 650 – 653.

⁸⁷³ Kanovnictví se musel vzdát, viz. předchozí poznámka.

⁸⁷⁴ Pořízka, s. 31.

⁸⁷⁵ Eršil, Pražák – Katalog, s. 613, MBV V, s. 557 – 558, Jireček, s. 199. Tuto provizi uplatnil poté, co 20. června 1393 zemřel kanovník Martin Hispan /2/. Jeho prebendu však mezitím optoval Beneš Ulrychův z Chobolice /4/, dle zvykového práva pražského kostela, že bohatší prebendu může po smrti jejího držitele získat kanovník s nejbližší nižší prebendou. Soud Audientia causarum contradictarum rozhodl ve prospěch Jana z Prusnice, ale kapitula se odvolala. Konečný rozsudek není znám. Janovi bylo tehdy 25 let.

2. února 1378 (AI I, s. 251, svědek dlužního úpisu), 13. února 1378 (AI I, s. 253, Jan z Prusnice odchází do Říma), 23. července 1378 (AI I, s. 292, dluh Jana Bočkova z Bezděčova Janu z Prusnice), 15. listopadu 1378 (AI I, s. 316, zaplacení dluhu Jana Bočkova z Bezděčova)

16. května 1379 (AI I, s. 352, případ kněze Mikuláše z Polska a Václava Kramáře z Prahy ohledně ornátu), 7. září 1379 (AI I, s. 363, svědek ve při faráře z Bydžova), 7. září 1379 (AI I, s. 363, svědek ve při o faru ve Stražišti), 7. září 1379 (AI I, s. 363 – 364, svědek při platu plebána Hanka ve Vysokém Mýtě Ulrychovi norimberskému, kanovníku vyšehradskému), 30. října 1379 (AI I, s. 371, svědek předložení dvou listin převorem kláštera Emauzy)

1. února 1380 (Tadra, č. 50, výpověď v rozepři mezi knězem Vavřincem z Lukonos a Janem Passerem o oltářnictví oltáře sv. Prokopa v kostele praž.), 21. února 1380 (Hlaváček, Hledíková – Protokol, s. 87, svědkem slibu Henzlina, oltářníka sv. Markéty v kostele sv. Haštala, že zapudí konkubínu), 23. listopadu 1380 (AI II, s. 67, arcijáhen žatecký prodal dům v Praze)

24. února 1382 (Tadra, č. 58, ustanoven zástupcem beneficiátů od sv. Jiří v Praze ve sporu s Mikulášem, farářem v Oseku)

1387 (Podlaha – Šittler, s. XLIV, daroval pluvíál kostelu pražskému), 9. listopadu 1389 Praha (Tadra – Protokoly, s. 4, provise na prebendu pražskou po Martinu Hispanovi⁸⁷⁶)

9. listopadu 1389 (MBV V, s. 126 - 127, provise na kanovnictví v Hnězdně po Petru Groclokovi, non obstantibus: věčné vikářství v kostele sv. Kříže ve Vratislavi, oltářnictví u oltáře sv. Kosmy a Damiána v kostele sv. Alžběty ve Vratislavi), 13. listopadu 1389 (MBV V, s. 213 - 214, provize na kanonikát v Poznani)

24. listopadu 1390 (MBV V, s. 213, provize na kanonikát v Glogově)

15. března 1391 (MBV V, s. 270 – 271, papežskému vicekancléři se přikazuje, aby Janovi povolil směnu několika beneficií tj. oltáře u sv. Alžběty a sv. Marie Magdalské ve Vratislavi, zmínky o sporech o kanovnictví vratislavské a pražské), 19. května 1391 (MBV V, s. 296 – 297, privilegium absolutní přednosti při dosahování všech beneficií před všemi papežskými familiáři), 16. září 1391 (MBV V, s. 322 – 323, exekutorům se přikazuje, aby ho uvedli v držení probošství vratislavského a kanovnictví s prebendou kostela sv. Jiljí u Vratislavi)

9. února 1395 (RBMV I/4, s. 1101, prezentován ke kapli sv. Václava v Kostelci nad Orlicí od bratří Jana ze Žampachu, Mixy z Jaroslavi a Václava Krčina řečených z Potštejna)

4. července 1396 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 613, MBV V, s. 557 - 558, spor s Benešem z Chobolice /4/ o prebendu po Martinu Hispanovi /2/ - přikazuje se, aby byl Beneš znovu uveden ke své staré prebendě, kterou opustil kvůli optování prebendy po Martinu Hispanovi, kterou však obdržel Jan z Prusnice, původní Benešovu prebendu mezitím neoprávněně obsadil Bohuslav z Krnova, který je jí zbaven), 5. prosince 1396 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 618, v poznámce na plíce uveden jako relátor)

5. září 1397 (MBV V, s. 643 provise na kanovnictví u sv. Jiljí po Václavovi ze Stříbra, non obstantibus: kanonikát vyšehradský, děkanství u sv. Kříže ve Vratislavi, kanonikáty Praha /s arcijáhenstvím/, Olomouc a Hnězdo, kanonikáty ve Vratislavi u sv. Jiljí, v Glogově u P.

⁸⁷⁶ Viz. 4. července 1396.

Marie, u sv. Kříže v Opolí, expektance na kanonikáty v Poznani a Wloclavi), 18 – 24. září 1397 (MBV V, s. 650 – 653, vzdává se svých kanovnických prebend kvůli jmenování biskupem lebuským⁸⁷⁷), 24. září 1397 (MBV V, s. 651 – 652, jmenován biskupem lebuským), 3. října 1397 (MBV V, s. 654, platba servicia 30 florénů za jmenování biskupem lebuským)

21. června 1398 (MBV V, s. 716, uveden v biskupství a držbu všech statků)

10. června 1399 (MBV V, s. 798 – 799, spor o arcijáhenství vratislavské s Jakubem z Bystrzyce Klódske /29/, který ho chtěl obsazovat sám, z rozhodnutí papežského delegovaného soudce je přiřknuto Jakubovi)

10. ledna 1401 (MBV V, s. 958, provise na prebendu v Domslavi, vratislavské diecéze)

A 14)

A Jaroslav Markvardův z Pořešína⁸⁷⁸ /Český Krumlov/ (Iaroslau Marquardi de Poreschyn)

B šlechtický původ⁸⁷⁹
bratr Přibyslava z Pořešína /15/

D 1386 platí 24 gr. za zápis na univerzitu⁸⁸⁰, mistr, 1389 – 1390 rektorem právnické univerzity pražské⁸⁸¹, 1397 doktor dekretů⁸⁸²

F 1384 kanovník padovský⁸⁸³, 1384 – 1386 proboštem litoměřickým⁸⁸⁴, 1386 spor o proboštví litoměřické⁸⁸⁵, 1386 spor o kanovnictví padovské⁸⁸⁶, 1398 zvolen divisorem (tzn. ten, kdo spravuje a rozděluje prebendy⁸⁸⁷), 1398 oficiál pražský⁸⁸⁸, 1399 - 1400 spoluoficiál Jana ze Kbel⁸⁸⁹, 1402 generální vikář⁸⁹⁰, 2. května – 14. června (20. října) 1402 administrátorem arcibiskupství po smrti Olbrama ze Škvorce /A 5/⁸⁹¹

G kanovník 28. července 1388⁸⁹² – 1404 (+ 1404, aniversarium 28. 7.)⁸⁹³
prebenda Kobylisy, později Studce, Středokluky
1399 – 1402 obedience v Libkovicích⁸⁹⁴

⁸⁷⁷ Emler, s. 306, dle statut byl jeho prokurátorem v Praze jmenován Beneš Ulrychův z Chobolice /4/.

⁸⁷⁸ Sedláček – Slovník, s. 718.

⁸⁷⁹ Sedláček – Hradý, III, s. 233, 235, vývod pánů z Pořešína.

⁸⁸⁰ MUP II, s. 40.

⁸⁸¹ MUP II, s. 42, Svatoš – Dějiny UK, s. 292, Tříška, s. 211.

⁸⁸² Tříška, s. 211.

⁸⁸³ LC III, s. 165 – 166.

⁸⁸⁴ Tříška, s. 211, LC III, s. 165 – 166.

⁸⁸⁵ MBV V, s. 85.

⁸⁸⁶ MBV V, s. 85.

⁸⁸⁷ SSL, s. 233, Tříška, dtto.

⁸⁸⁸ Tříška, s. 211.

⁸⁸⁹ RBMV I/7, s. 1707, RBMV I/7, s. 1853.

⁸⁹⁰ LE V, s. 561, Tomek neuvádí, Tříška, s. 211.

⁸⁹¹ Tomek – Dějepis, s. 103, Tříška, dtto, uvádí až do 20. října 1402.

⁸⁹² XIII, f. 117.

⁸⁹³ Podlaha – Series, s. 57, Tomek – Dějepis, s. 130 uvádí ještě r. 1404, Veldtrup, č. 101.

⁸⁹⁴ XXVII/1, fol. 6v, 7r, 8r–9r (1399), 9v–12r (1400), 12v–15r, 16r (1401), 16v–18v (1402), Tomek – Dějepis, s. 130.

I doložen:

16. ledna 1384 (LC III, s. 165 – 166, potvrzen k proboštví litoměřickému), 9. září 1386 (MBV V, s. 85, expektance na kanovníctví pražské, non obstantibus: kanonikát v Padově a proboštví litoměřické, o které vede spor), 1387 (Podlaha – Šittler, s. XLIII, daroval pluvíál kostelu pražskému), po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vitek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce), 11. května 1397 (AI III, s. 264, RBMV I/6, s. 1452, jako rozhodčí soudce stanovuje povinnosti měšťanů v Kaplici a svého otce Markvarda z Pořešína vůči kaplickému plebánovi), 30. ledna 1398 (AI III, s. 318, ustanoven oficiálem), 17. května 1398 (AI III, s. 345, fara u kostela sv. Filipa a Jakuba v Praze), 31. července 1398 (AI III, s. 367, Třeboradice), 9. září 1398 (AI III, s. 375, RBMV I/6, s. 1662, spolu s Mikulášem Puchníkem /36/ rukojmím dluhu Jana ze Kbel, oficiála praž.)

J rkp. knihovny Metropolitní kapituly sig. E LXXXIII fol. 97b – 108a, 1390 chvalořeč na nové rektory Jaroslava z Pořešína (1389) a Mikuláše z Livonska (1390)⁸⁹⁵

A 15)

A **Petr Klečka** (Petrus Kleczka)

B nejasný původ

F 1390 rektor farního kostela v Kostelci, 1406 plebánem v Bukole

G poloviční prebendát 1390 – 1418 (+ 1418 ?)

I doložen:

22. ledna 1406 (AI V, s. 19, svědek), 27. ledna 1406 (AI V, s. 20, svědek), 11. září 1406 (AI V, s. 214, pronajímá faru v Bukole)

A 16)

A **Jakub, řečený Aristoteles ze Sušice**⁸⁹⁶ /Klatovy/ (Jacobus dictus Aristoteles de Sicca)

B měšťan královského města

C klerik pražské diecéze⁸⁹⁷, 1388 kněžské svěcení⁸⁹⁸

D 1361 bakalář svobodných umění, 1367 bakalář práva⁸⁹⁹, 1375 mistr svobodných umění (terminus ante quem), 1379 licenciát práva⁹⁰⁰, 1384 syndik a prokurátor českého národa

⁸⁹⁵ Podlaha – Soupis, s. 846.

⁸⁹⁶ Sedláček – Slovník, s. 849 – 850.

⁸⁹⁷ Nuhlíček, s. 101.

⁸⁹⁸ Tříška, s. 207.

⁸⁹⁹ MUP II, s. 9, Tříška, s. 207 uvádí v opačném pořadí, ale to je nelogické. Zapsán v českém národě.

⁹⁰⁰ Tříška, s. 207.

F 1371 – 1385 advokát konzistoře pražské⁹⁰¹, 1378 veřejný notář⁹⁰², 1380 plebánem ve Svojsčicích, 1382 vicearcijáhen kouřimský, 1391 arcijáhen litoměřický⁹⁰³, 1391 kanovník vyšehradský⁹⁰⁴, 1391 kanovník olomoucký⁹⁰⁵, 1391 probošt u sv. Jiljí v Praze⁹⁰⁶, 1391 prebenda v Čermné⁹⁰⁷

G kanovník 1389 – 1392 (+ před 29. dubnem 1392⁹⁰⁸)
prebendu po něm získal Filip Ulrychův ze Želetavy /19/

I doložen:

11. března 1373 (AI I, s. 14, svědek uznání dluhu farářem u sv. Martina Janem ke kostelu v Hostouni)

1. prosince 1374 (AI I, s. 107, svědek v případě dluhu za slad Janovi, děkanu kap. u sv. Apolináře)

16. června 1375 (AI I, s. 128, svědek plebána Václava v Brodě)

7. března 1378 (AI I, s. 337, svědek v procesu plebána ze Zásmuk s Hynkem a jeho bratry), 11. března 1378 (AI I, s. 338, zástupce plebána Jaklina z Nové Cerekve ve sporu s Janem plebánem v Bílé), 14. března 1378 (AI I, s. 260, prokurátorem Wilhelma z Fuchspurga ve sporu o patronátní právo kostela ve Chvalenicích), 29. července 1378 (MBV V, s. 16 – 17, sepisuje notářský instrument s prohlášením vyslance Václava IV. Konráda z Geisenheimu, ohledně odklonění se kolegia kardinálů od papeže Urbana VI.)

24. ledna 1379 (AI I, s. 329 – 330, svědek sporu plebána Pentura z Bydžova a plebána z Vysočan s Janem, plebánem v Ronově), 18. února 1379 (AI I, s. 332 – 333, svědek platu ze Všerub klášteru kladubského), 19. února 1379 (AI I, s. 333 – 334, svědek v procesu s plebánem Bartošem ze Štětí kvůli vraždě), 18. března 1379 (AI I, s. 341, prokurátorem ve sporu ohledně nošení ornátu), 6. dubna 1379 (AI I, s. 346, svědek vyplacení nájemníka fary v Nýrsku), 23. dubna 1379 (AI I, s. 348, ustanoven generálním prokurátorem plebána Mikuláše z Nové Plzně), 19. června 1379 (AI I, s. 354, přísahá na evangelia, že neopustí město Prahu tak jak učinil kardinál Pileus), 11. července 1379 (AI I, s. 358, svědek ve při faráře v Týnci a Přibyslava, rytíře z Klenové s knězem Janem z Chlístova), 28. července 1379 (AI I, s. 359, svědek ve při o faru ve Vyšehořovicích), 5. srpna 1379 (AI I, s. 359 – 360, svědek placení desátků ke kostelu v Mladějově), 8. srpna 1379 (AI I, s. 360, prokurátor Pentura, faráře z Bydžova ve sporu o placení ročního platu děkanovi kapituly u Všech Sv. v Praze), 19. srpna 1379 (AI I, s. 362, ustanovení prokurátorem plebána v Milíčově Odolena ve sporu s plebánem v Netolicích), 23. srpna 1379 (RBMV I, s. 59, svědek Ulrycha Hložka /10/ při přijetí do kanonikátu, stává se jeho prokurátorem), 19. října 1379 (AI I, s. 368 – 369, svědek postoupení platu 1 kopy gr. ze vsi Teletín ke kostelu ve Chvojenci), 21. října 1379 (AI I, s. 370, svědek zaplacení dluhu arcibiskupovi), 31. října 1379 (AI I, s. 371, prokurátor probošta mělnického ve sporu s rytířem Zdeňkem), 11. listopadu 1379 (AI I, s. 373, ustanoven prokurátorem plebána Hertvíka), 15. listopadu 1379 (AI I, s. 374, svědek v případě pozůstalosti po Janovi, písaři karlštejnském), 18. listopadu 1379 (AI I, s. 374, svědek sporu o

⁹⁰¹ Tadra – Kanceláře, s. 136, Tříška, s. 207.

⁹⁰² Nuhlíček, s. 101, č. 238.

⁹⁰³ MBV V, s. 305.

⁹⁰⁴ MBV V, s. 305.

⁹⁰⁵ Dtto.

⁹⁰⁶ Dtto.

⁹⁰⁷ Dtto.

⁹⁰⁸ MBV V, s. 356, dle Tříšky, s. 207 zemřel před 14. 1. 1394 (chybný údaj).

faru v Nové Cerekvi), 18. listopadu 1379 (AI I, s. 374 - 375, prokurátor rychtáře Václava z Roudnice nad Labem ve sporu s Mikulášem, rektorem špitálu sv. Benedikta v Praze), 29. listopadu 1379 (AI I, s. 376, prokurátor plebána Jakuba z Kynšperku), 30. listopadu 1379 (AI I, s. 376 – 377, svědek ve sporu o kanovnictví a prebendu Jana Očka z Vlašimi)

4. ledna 1380 (AI II, s. 2, donace na oltář a mši v kostele sv. Jiljí), 17. ledna 1380 (AI II, s. 3, ustanovil své prokurátory), 30. ledna 1380 (AI II, s. 7, papežská listina biskupovi litomyšlskému), 29. února 1380 (AI II, s. 10, ustanovil své prokurátory), 1. června 1380 (AI II, s. 19, fara v Žehouni), 1. srpna 1380 (AI II, s. 26, ustanoven prokurátorem pod trestem exkomunikace), 25. srpna 1380 (AI II, s. 29, prezentace faráře v Neveklově), 27. srpna 1380 (AI II, s. 31, fara v Chroustoklatech), 31. srpna 1380 (AI II, s. 32, prezentace faráře v Lipně), 1. září 1380 (AI II, s. 33, fara v Lidicích a v Chotětově), 3. září 1380 (AI II, s. 32, fara v Domažlicích a v Lipně), 7. září 1380 (AI II, s. 37, svědek donace na věčnou mši v kostele sv. Linharta v Praze), 10. září 1380 (AI II, s. 38, fara v Domažlicích), 12. září 1380 (AI II, s. 39, fara v Černčicích), 14. září 1380 (AI II, s. 40, prezentace v Chuděnicích), 17. září 1380 (AI II, s. 42, prezentace v Týnci), 20. září 1380 (AI II, s. 44, prokurátorem probošta zderazského), 1. října 1380 (RBMV I, s. 200, Frána ze Svojsic, jeho bratr Vintřř a Konrřd řečený Synter z Lub ho prezentují ke kostelu ve Svojsicích)

22. dubna 1381 (AI II, s. 97, spor kněze Jana naumburského), 4. května 1381 (AI II, s. 99, fara v Příběnicích), 24. května 1381 (AI II, s. 104, patronátní právo kostela v Hořovicích), 29. května 1381 (AI II, s. 105, Berchtesgaden), 1. července 1381 (AI II, s. 110, kostel v Hradišti), 5. července 1381 (AI II, s. 110, pře děkana a kanovníka u sv. Jiljí), 30. července 1381 (AI II, s. 116, spor protonotáře král. kuchyně Václava s farářem ve Vysokém Mýtě), 2. října 1381 (AI II, s. 122, kněžř diecěze Řezno), 13. října 1381 (RBMV I, s. 250, prokurátorem Petra ze Vserub /20/ při přijímání do kanonikátu)

12. září 1382 (AI II, s. 162, jako vicearcijáhen kouřimský citován ke kurii), 8. října 1382 (AI II, s. 167, spor probošta v Mělníku s Mikulášem z Kolovrat), 16. října 1382 (AI II, s. 170, místoděkan pražský, Ludvík Kojata se vzdal fary v Podskalí), 7. listopadu 1382 (AI II, s. 174, Bamberk), 15. listopadu 1382 (AI II, s. 176, Mikuláš z Kolovrat žádá o zbavení exkomunikace), 17. listopadu 1382 (AI II, s. 178, spor viceděkana Mikuláše s Johlinem), 29. listopadu 1382 (AI II, s. 180, prokurátorem probošta mělnického ve sporu s Mikulášem z Kolovrat), 29. listopadu 1382 (AI II, s. 181, rychtář a kaple v Čáslavi), 12. prosince 1382 (AI II, s. 185, prokurátorem probošta mělnického)

14. srpna 1383 (AI II, s. 219, Břevnov), 29. října 1383 (AI II, s. 225, oltářník do Sušice), 19. prosince 1383 (AI II, s. 235, prokurátorem Ulrycha Hložka /10/ ve sporu o kanovnickou prebendu s Pertoldem z Částkova /16/)

3. ledna 1384 (AI II, s. 244, ručitelem Ulrycha Hložka /10/ ve sporu s Pertoldem z Částkova /16/), 13. ledna 1384 (AI II, s. 244 – 245, kostel sv. Michala v Praze), 16. ledna 1384 (AI II, s. 245, prokurátorem Ulrycha Hložka /10/, ustanovil za sebe zástupce při prokurátorství ve sporu Ulrycha Hložka s Pertoldem z Částkova), 19. února 1384 (AI II, s. 253, svědek ve sporu o papežské dāvky mezi Mikulášem Swachovým /13/, kolektorem a děkanem boleslavským), 18. dubna 1384 (AI II, s. 265, o faru u sv. Michala v Praze), 14. května 1384 (AI II, s. 271, ustanoven rukojmím viceděkana praž. kap. Mikuláše), 21. července 1384 (AI II, s. 282, prokurátorem vyšehradského probošta Viléma), 10. prosince 1384 (AI II, s. 301, pře mistrů národa českého s ostatními mistry – prokurátorem mistrů českých)

23. července 1386 (AI II, s. 391, ustanovuje své prokurátory)

16. června 1387 (RBMV I, s. 532, svědkem v procesu přijímání Ondřeje Janova z Jevíčka /34/)

6. března 1389 (MBV V, s. 109, mandát zaručující mu bezpečný průchod při diplomatických jednáních ve službách apoštolské stolice)

17. června 1391 (MBV V, s. 304 - 305, provise na kanovnickou prebendu v Čermné /Dietrichsdorf/ patřící kapitule olomoucké po Petrovi ze Všerub /20/, který ji optoval za Slatinu, non obstantibus: kanonikát vyšehradský, arcijáhenství litoměřické, proboštví u sv. Jiljí v Praze)

29. dubna 1392 (MBV V, s. 355 - 356, již mrtev), 1. května 1392 (MBV V, s. 356 - 357, již mrtev, udělení vyšehradského kanovnického místa po něm Janu z Třemošnice)

7. ledna 1393 (MBV V, s. 372 - 373, další doklad o smrti)

J 1) Zmíněn na fragmentu breviáře přivázaném ke kodexu knihovny Metropolitní kapituly sig. A LIX/I⁹⁰⁹

2) 1380 rkp. kapitulní knihovny sig. I XL/2, č. 1145, Formularius Johannis Przimda (potius Georgii Frowini de Tusta), f. 137a, Chirographum Glatoviensium de pecunia mutuo sumpta a m. Jacobo de Sicca, advocato cons. Pragensis, de a. 1380⁹¹⁰

A 17)

A **Ondřej z Benešova**⁹¹¹ /Benešov/ (Andreas de Benessow)

B měšťan poddanského města

G kanovník 1390 - 1413, (+ před 1417)
1413 kanovnická prebenda Hněvkovice⁹¹²

I doložen:

5. června 1413 (LC VII, s. 86, souhlasí s výměnou v Hněvkovicích), 1417 (Tomek - Základy III, IV, V, s. 129, dům na Hradčanech, který obýval před svou smrtí)

A 18)

A **Jan Sádlo ze Smilkova**⁹¹³ /Benešov/ (Johannes Sadlo de Smilkow)

B šlechtický původ⁹¹⁴

⁹⁰⁹ Podlaha - Soupis, s. 53.

⁹¹⁰ Podlaha - Soupis, s. 158.

⁹¹¹ Sedláček - Slovník, s. 15 - 16.

⁹¹² LC VII, s. 86.

⁹¹³ Sedláček - Slovník, s. 816.

⁹¹⁴ Sedláček - Hradý, XV, s. 293.

F 1387 – 1407 probošt u Věch Svatých⁹¹⁵, 1388 – 1399 kanovník vyšehradský⁹¹⁶, 1391 patronát ve vsi Zahrádka⁹¹⁷, 1403 administrátor arcibiskupství po smrti Olbrama ze Škvorce /A 5/⁹¹⁸

G kanovník 1386 – 1407 (+ před 30. červnem 1407)⁹¹⁹

1396 obediencie v Libkovicích⁹²⁰

1397 – 1407 obediencie Kopanina⁹²¹

1402 – 1407 obediencie v Jeníkově⁹²²

I doložen:

20. února 1391 (LC V, s. 63, prezentuje ve vsi Zahrádka), 8. května 1399 (RBMV II, s. 28, koupil plat na pozemku vedle své vinice od Václava Hole z Nusle za souhlasu Vítka z Černčic /37/)

A 19)

A **Martin Fridlinův z Olomouce** (Martinus Fridlini de Olmütz)

B měšťan královského města

C kněžské svěcení⁹²³

E 1382 písař protonotáře Mikuláše z Jevíčka⁹²⁴

F 1359 klerik a notář kanovníka Mikuláše Fridlina z Brna⁹²⁵, 1371 kanovník v Kolíně nad Rýnem, oltářník oltáře sv. Štěpána v Olomouci⁹²⁶, kanovník a kantor v Glogově⁹²⁷, familiář arcibiskupa pražského⁹²⁸

G kanovník 1380 – 1386 (+ před 26. lednem 1387)⁹²⁹
prebendu po něm získává Ondřej Janův z Jevíčka /34/

I doložen:

⁹¹⁵ Podlaha – Series, s. 57, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁹¹⁶ Sedláček – Hradý, XV, s. 293.

⁹¹⁷ LC V, s. 63.

⁹¹⁸ LC VI, s. 89.

⁹¹⁹ LC VI, s. 218, Podlaha – Series, s. 57, Tomek – Dějepis, s. 129.

⁹²⁰ XXVII/1, fol. 2r, 2v (1396). Tomek – Dějepis, s. 129.

⁹²¹ Rkp. XXVII/1, fol. 2r, 2v (1396), 3r, 3v (1397), 4v–6r (1398), 6v, 7v, 8r (1399), 10r, 11r, 11v, 12r (1400), 12v, 13v–15r, 16r (1401), 16v, 17v–19r (1402), 19v, 21v, 22r, 22v, 23v (1403), 24v–28r (1404), 29r, 30r, 31r, 33r–34v (1405), 35r, 36r, 36v, 37v–38v (1406), 39r, 39v, 40v, 42r (1407), Tomek – Dějepis, s. 129.

⁹²² Rkp. XXVII/1, fol. 16v, 17v–19r (1402), 19v, 21v, 22r, 22v, 23v (1403), 24v–28r (1404), 29r, 30r, 31r, 33r–34v (1405), 35r, 36r, 36v, 37v–38v (1406), 39r, 39v, 40v, 42r (1407).

⁹²³ MBV IV, s. 95 – 96.

⁹²⁴ Podlaha – Series, s. 51, Tomek – Dějepis, s. 127, Hlaváček – Die Geschichte, s. 65.

⁹²⁵ MBV II, s. 389.

⁹²⁶ MBV IV, s. 95 – 96.

⁹²⁷ Podlaha – Series, s. 51, Tomek – Dějepis, s. 127, Gerlic ho však neuvádí ani mezi kanovníky ani mezi kantory.

⁹²⁸ MBV IV, s. 95 – 96.

⁹²⁹ Podlaha – Series, s. 51, Tomek – Dějepis, s. 127.

22. dubna 1371 (MBV IV, s. 95 – 96, expektance na nekurátní beneficium pod kolací arcibiskupa pražského kromě kanonikátu, non obstante kanonikát v Kolíně nad Rýnem, oltář sv. Štěpána v Olomouci, kterého se musí po dosažení benefícia vzdát⁹³⁰), 14. února 1379 (Tadra, č. 35, svědek ustanovení prokurátorů Jakubem Wigandovým /A 21/), 15. února 1378 (Tadra, č. 36, svědek ustanovení dalšího prokurátora v téže kauze)

A 20)

A Mikuláš Svatoslavův ze Všerub⁹³¹ /Plzeň – sever/ (Nicolaus Swatoslai de Wsserub)

B šlechtický původ
bratr Petra ze Všerub /20/⁹³²

F 1380 farářem ve Veclově u Rakovníka⁹³³, 6. května 1398 provise na arcijáhenství bechyňské⁹³⁴, věčný vikář probošta v kostele praž., 1391 – 1401 kanovník u sv. Jiří⁹³⁵, 1413 oltářníkem oltáře sv. Martina v kostele pražském⁹³⁶

G kanovník 1388 (terminus post quem) – 1402 (+ před 23. srpnem 1402)⁹³⁷

I doložen:

13. dubna 1372 (MBV IV, s. 244, dispensován kvůli tomu, že v sebeobraně smrtelně ranil laika v Olomouci, když ho ozbrojená skupina pronásledovala až k jeho domu), 23. září 1380 (LC III, s. 144, prezentován do Veclova měšťany z Rakovníka), 21. března 1388 (RBMV I, s. 559, svědek Mikuláše Puchníka /36/ v procesu přijetí do kanonikátu), 19. října 1391 (LC V, s. 97, jako prokurátor Jana z Malesice /32/ souhlasí s výměnou v kostele sv. Martina na Malé Straně), 26. července 1393 (AI III, s. 146, fara ve Svarově), 23. prosince 1393 (RBMV I/4, s. 981, Mikuláš Pictor, kanovník u sv. Jiří na Pražském hradě potvrzuje, že dluží Mikulášovi ze Všerub 13 kop gr., které mu bude splácet z výnosů své prebendy a svých poplatníků), 21. února 1394 (RBMV I/4, s. 999, potvrzuje, že Theodorik, plebán kostela v Úněticích splatil svůj dluh 7 kop gr.), 5. prosince 1394 (LC V, s. 203, RBMV I/4, s. 1082, Petr /20/ a Mikuláš ze Všerub jako prokurátoři Petra, kanovníka v Týně nad Vltavou dávají Janu Zdeňkovu z Plzně, křidu ke kostelu v Chýnově), 6. května 1398 (RBMV I/6, s. 1611, Bušek, děkan kapituly v Týně nad Vltavou splácí dluh 2 kop a 10 gr. Mikulášovi ze Všerub, protože ten odpřisáhl, že částku neobdržel, i když prokurátor děkana Matyáš Kozdraš tvrdí opak), 16. ledna 1399 (RBMV I/7, s. 1706, kanovníkům od sv. Jiří, jmenovitě Mikuláši Puchníkovi /36/ a Mikuláši ze Všerub uděluje souhlas s pronájmem vinice na kopci Šumperk se souhlasem krále Václava IV. Prokopovi, měšťanu Starého Města za 6 kop gr. ročního platu, z této částky má Prokop zmíněným kanovníkům platit 2 kopy a zbylé 4 přiřknout jakémusi domu a hřbitovu na Novém Městě pražském), 8. dubna 1399 (LE VI, s. 107, kanovníkům u sv. Jiří se sděluje, že jim byl odkázán plat 8 kop gr. ve vsi Třeboradice), 23. srpna 1402 (MBV V, s. 1130, již mrtev, uváděn jako kanovník praž. a držitel prebendy věčného vikářství probošta kostela praž. – to po něm získává Vavřinec Mikulášův)

⁹³⁰ Viz. MBV IV, s. 235 – 236, vzdává se oltáře.

⁹³¹ Sedláček – Slovník, s. 988.

⁹³² Tomek – Dějepis, s. 221.

⁹³³ LC III, s. 144.

⁹³⁴ MBV V, s. 704.

⁹³⁵ Podlaha – Series, s. 65, Tomek – Dějepis, s. 221, prebendu u sv. Jiří vč. Kněževse po něm získává Mikuláš Henslinův z Olomouce viz. Eršil, Pražák – Katalog, s. 696.

⁹³⁶ Tomek – Základy, III, IV, V, s. 114.

⁹³⁷ Podlaha – Series, s. 65, Tomek – Dějepis, s. 130 uvádí 1391 – 1400.

A 21)

A **Jakub Wigandův z Nového Města pražského** (Jacobus Wigandi de Nova Civitate Pragensi)

B měšťan královského města

D 1397 doktor dekretů⁹³⁸

E 1373, 1374 cesty k papežskému dvoru jako vyslanec Karla IV.⁹³⁹, 1377 notář a sekretář v kanceláři Karla IV. i Václava IV.⁹⁴⁰

F 1371 kanovníkem v Budyšíně⁹⁴¹, 1371 - 1377⁹⁴² farář v Kojetíně a Jestbořicích⁹⁴³, 1371 - 1375 sekretář arcibiskupství pražského, 1372 veřejný notář⁹⁴⁴, 1374 kanovník olomoucký⁹⁴⁵, 1375 získává prebendu v Olomouci⁹⁴⁶, 1377 probošt olomoucký⁹⁴⁷, 1375 - 1377 kanovník krakovský⁹⁴⁸, 1377 proboštem v Olbramkostelevě v litomyšlské diecézi⁹⁴⁹

G kanovník 1379⁹⁵⁰ - 1380⁹⁵¹ (+ ?)
1375 prebenda po Benešovi z Horšovského Týna⁹⁵²

I doložen:

28. prosince 1371 (MBV IV, s. 214, získává kanonikát a prebendu u sv. Petra v Budyšíně po Janu Čapkovi z Budyšína, non obstante kanonikát pražský, na Jestbořice má rezignovat), 24. února 1374 (MBV IV, s. 452, rezervace proboštví v Olbramkostelevě v litomyšlské diecézi, v držení funkce připomínán až r. 1377⁹⁵³), 25. listopadu 1374 (MBV IV, s. 508, získává kanonikát a prebendu v Krakově po Mikuláši Košuchovi, non obstantibus: farní kostel v Jestbořicích, kanonikáty v Praze a Olomouci), 6. května 1375 (MBV IV, s. 566, získává provizi na prebendu v Olomouci, non obstante pokud ji získá musí rezignovat na kanonikát krakovský), 21. září 1377 (MBV IV, s. 690 - 691, uděluje se mu proboštví v Olomouci po Friedrichovi z Olbramkostela, non obstantibus: kanonikáty olomoucký, krakovský, pražský /bez prebendy/, má se vzdát proboštví v Olbramkostelevě a event. prebendy v Praze, pokud by ji získal)

⁹³⁸ MUP II, s. 5.

⁹³⁹ Tadra - Styky, s. 102.

⁹⁴⁰ MBV IV, s. 690 - 691.

⁹⁴¹ MBV IV, s. 214.

⁹⁴² Rezignoval kvůli dosažení proboštví v Olbramkostelevě, viz. pozn. 580.

⁹⁴³ MBV IV, s. 214, 452 aj.

⁹⁴⁴ Nuhlíček, s. 96, č. 196.

⁹⁴⁵ MBV IV, s. 452.

⁹⁴⁶ MBV IV, s. 566.

⁹⁴⁷ MBV IV, s. 690 - 691, Podlaha - Series, s. 48, Tomek - Dějepis, s. 126.

⁹⁴⁸ MBV IV, s. 565, 690 - 691.

⁹⁴⁹ MBV IV, s. 690 - 691, rezervace již r. 1374 viz. MBV IV, s. 452, kvůli dosažení proboštví se musel vzdát Kojetína a Jestbořic - vše kurátní benefícia. Po dosažení proboštví olomouckého téhož roku 1377 se pravděpodobně musel vzdát i před nedávnem nabytého proboštví v Olbramkostelevě, neboť není možné kumulovat dvě kurátní benefícia.

⁹⁵⁰ MBV IV, s. 452, 565, pravděpodobně i na něj se vztahovalo generální zrušení všech expektancí, které obvykle prováděl každý nově nastoupivší papež. Urban VI. zrušil expektance svého předchůdce 17. dubna 1378 (Cod. Vatic. 6363, fol. 194b - 197a, Ottenthal, s. 46).

⁹⁵¹ Podlaha - Series, s. 48, Tomek - Dějepis, s. 126.

⁹⁵² MBV IV, s. 565.

⁹⁵³ MBV IV, s. 690 - 691.

A 22)

A **Blažej, řečený Vlk ze Strážného** /více lokalit stejného jména/ (Blasius dictus Lupus, Wilko de Strazni)

B nejasný původ

C 1380 kněžské svěcení

19. 6. 1369 bakalář svobodných umění, 1372 mistr svobodných umění⁹⁵⁴

D 1374, 1376 – 1380 a 1385 – 1386 examinátor univerzity pražské, 1376 děkan artistické fakulty, 1376 – 1380 kolegiát Karlovy koleje, 1383 rektor univerzity pražské⁹⁵⁵, 1. 3. 1398 – 1410 ochránce univerzity pražské z titulu funkce děkana kapituly Všech Svatých (conservator scholarium) a jejích učitelů i studentů, ustanovený papežským stolcem⁹⁵⁶, 1400 soudce univerzity pražské a probošt koleje Karlovy⁹⁵⁷

F 1380 - 1410 rektor kostela ve Volyni⁹⁵⁸, 1383 zřídil oltář sv. Václava a dalších patronů Čech v kostele sv. Štěpána na Rybníčku⁹⁵⁹, 1392 kanovník vyšehradský⁹⁶⁰, 1383 - 1410 kanovník u Všech Svatých⁹⁶¹, 1392 – 1410 děkan Všech Svatých⁹⁶², 1405 – 1407 patronátní právo v Řisuti⁹⁶³, 1408 delegovaný soudce apoštolského stolce, 1408 – 1414 vlastnil vinici za Jelením příkopem⁹⁶⁴

G kanovník 1389 – 1410⁹⁶⁵ (+ před 20. srpnem 1410⁹⁶⁶)
prebenda v Zeměchách⁹⁶⁷
před 1392 prebenda Chrást a Postřižín⁹⁶⁸
1397 – 1399 obediencie v Libkovicích⁹⁶⁹
1399 – 1401 obediencie Hněvkovice⁹⁷⁰

I doložen:

⁹⁵⁴ Tříška, s. 53.

⁹⁵⁵ Bartůněk, s. 12, Svatoš – Dějiny UK, s. 290.

⁹⁵⁶ Podlaha – Series, s. 58, též MBV V, s. 679, 1024, 1299, Tříška, s. 53, SSL, s. 875, ve funkci doložen např. in: Eršil, Pražák – Katalog, s. 637, 653, 777, 801; MUP II, s. 378 – 386, o funkci konzervátora podrobněji viz. Bartůněk, s. 10, 12 a okrajově též Jiří Stočes, Rostocký doklad o činnosti konzervátora práv pražského obecného učení, Evropa a Čechy na konci středověku. Sborník příspěvků věnovaných Františku Šmahelovi, Praha 2004, s. 395-411; Tomek – Dějepis III, s. 56, jako konzervátor si po dobu studií, nejdéle však po 8 let může podržet příjmy ze všech svých beneficíí. Buly, ve kterých jsou konzervátoři ustanovení, jsou otištěny v MUP II, s. 271 – 275 (bula Urbana VI z r. 1381) a s. 346 – 351 (bula Bonifáce IX z r. 1397 – prodloužení funkce)

⁹⁵⁷ Tříška, s. 53.

⁹⁵⁸ LE III, s. 289, MBV V, s. 344.

⁹⁵⁹ RBMV I, s. 337.

⁹⁶⁰ Tříška, s. 53.

⁹⁶¹ MBV V, s. 343.

⁹⁶² Mj. i Tříška, dtto. O děkanství svedl i spor, viz. MUP II, s. 431 – 444, blíže v rubrice doložen).

⁹⁶³ LC VI, s. 158, patronátní právo vlastnil z titulu děkana u Všech Svatých.

⁹⁶⁴ Tříška, s. 53, Tomek – Základy, III, IV, V, s. 169.

⁹⁶⁵ Podlaha – Series, s. 57 – 58, Tomek – Dějepis, s. 130, Tříška, s. 53.

⁹⁶⁶ Tříška, dtto.

⁹⁶⁷ Tomek – Dějepis, s. 130.

⁹⁶⁸ IX, fol. 6b.

⁹⁶⁹ XXVII/1, fol. 3r, 3v (1397), 4r, 4v, 5v (1398), 6v, 7r, 8r, 8v (1399), Tomek – Dějepis, s. 130.

⁹⁷⁰ Tomek – Dějepis, s. 130, kod. XXVII/1, fol. 8v (1399), 9v, 11v, 12r (1400), 13v, 15v (1401), od 1399 příjmy z obediencie v Hněvkovicích, kterou získal od Petra ze Všerub /20/, po něm ji 1403 dostal Pertold Homole /16/.

11. května 1375 (AI I, s. 125, svědek)

26. srpna 1379 (MUP II, s. 261, uděluje oltářnictví v kostele sv. Štěpána Na Rybníčku Janovi z Mühlberka, má zde patronátní právo jako rektor univerzity na základě testamentu Nýdka z Gorlice, který oltář založil)

8. března 1380 (RBMV I, s. 113, prokurátorem Jana Václavova z Prahy při přijímání do kanonikátu), 5. září 1380 (AI II, s. 35, prokurátorem písaře kuchyně královské Václava při jeho prezentaci ke kapli sv. Michla pod Vyšehradem a kostelu v Novém Kolíně), 17. prosince 1380 (AI II, s. 74, svědek prezentace faráře ve Vlčicích)

30. července 1381 (AI II, s. 116, svědek písaře král. kuchyně Václava)

1. října 1383 (LC IV, s. 160, LE II, s. 204 – 205, patronem oltáře sv. Václava a dalších patronů v kostele sv. Štěpána Na rybníčku, potvrzuje odkaz pro oltář od Vincence Nidka z Gorlice, oltářníka)

15. září 1386 (AI II, s. 398, svědek)

23. května 1388 (LE III, s. 289, Mikuláš Volyňka zakládá oltář Těla Páně v kostele ve Volyni s platem 7 kop a 30 gr. praž., zároveň se to dává na vědomí Blažejovi Vlkovi, který je v onom kostele rektorem)

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna /A 23/, Blažej Lupus, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce)

19. ledna 1392 (MBV V, s. 343 – 344, oficiálovi pražskému se přikazuje, aby potvrdil Blažej ve funkci děkana u Všech Svatých, non obstantibus: kanonikát a prebenda u Všech Svatých a kostel ve Volyni), 12. října 1392 (RBMV I/4, s. 879, přede svědky - kanovníky činí oznámení o majetku v Doubravičce, který daroval kapitule Petr Bratoš předtím, než se odebral na pouť do Svaté země)

3. února 1393 (RBMV I/4, s. 904, spolu s proboštem Všech Svatých Janem a kapitulou potvrzují, že sákristán Jan Sádek a dva měšťané zakoupili plat 12 kop gr. ve vsi Holešovice k oltáři sv. Václava a Kateřiny v kostele Všech Svatých), 15. února 1393 (LE IV, s. 393, jako děkan kapituly u Všech Svatých potvrzuje zřízení oltáře sv. Václava a Kateřiny), 20. září 1393 (RBMV I, s. 20, rozhodčím ve sporu mezi Janem z Dědibab a Vícemilem, plebánem v Žatci)

20. října 1395 (RBMV I/5, s. 1186, Blažej se ustanovuje rukojmím půjčky 30 kop gr. Jeniše, kněze v Chyjicích), 21. října 1395 (RBMV I/5, s. 1186, ustanovení dalších věřitelů /mansionáři/ v témže případě)

5. ledna 1397 (RBMV II, s. 22, Bonifác IX. mu oznamuje, že vydal Vítkovi z Černčice /37/ provizní listinu na děkanství kapituly vyšehradské), 26. 1. 1397 (MBV V, č. 1076, prodloužení konzervátorské pravomoci pro děkany Všech Svatých o 25 let⁹⁷¹), 1397 – 1398

⁹⁷¹ Původní tj. z r. 1383 by vypršelo r. 1403.

Řím (Eršil, Pražák –Katalog, s. 637, odvolání Bedřicha z Hasištejna proti Blažejovu rozhodnutí ve sporu mezi studentem pražské univerzity a klerikem pražské arcidiecéze)

9. dubna 1398 Ivoix (RBMV II, s. 26, Blažej Lupus jako exekutor přikazuje arcibiskupovi pražskému a kapitule vyšehradské, aby Vítka z Černčice /37/ přijali za děkana)

29. března 1399 (RBMV I/7, s. 1727, arcijáhen plzeňský potvrzuje jeho rozsudek jako konservátora univerzity pražské ve sporu Fridricha z Hasištejna s Henzlínem z Vroutek, klerikem a studentem univerzity a odsuzuje Fridricha k zaplacení 18 kop a 32 gr.)

1400 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 220, spolu s Křišťanem z Prachatic aj. kupuje dům na Starém Městě č. 573), 25. května 1400 (MUP II, s. 378 – 386, jako konservátor rozsuzuje spor mezi Martinem Klimentovým z Českých Budějovic, scholárem a Bohuňkem řeč. Mostek z Ústí o mlýn)

24. května 1401 (MBV V, s. 1024 – 1026, papež s konečnou platností rozhoduje o sporu mezi Martinem z Wetenburku, scholárem univerzity pražské a laiky, kteří ho napadli a hrozí jim exkomunikace a to z podnětu konservátora university Blažeje)

16. března 1402 (AI IV, s. 101, soudce ve při o faru v Zavlekově mezi Haškem a Vavřincem), 5. května 1402 (AI IV, s. 96, svědek splacení dluhu), cca 1402 (AI VII, s. 237 – 238, účastní se sporu kláštera johanitů v Praze o jakýsi úrok⁹⁷²)

3. února 1404 (LC VI, s. 110, jako děkan u Všech Svatých prezentuje do Řisuti), 24. června 1404 (MBV V, s. 1298 – 1299, papež rozhoduje o sporu mezi klerikem praž. diecéze Janem z Hradce Králové a rytířem Janem z Fuchesperku, který mu má zaplatit peněžitou pokutu, z podnětu konservátora university pražské Blažeje), 12. srpna 1404 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 726, vynáší rozsudek ve sporu mezi klášteřem sv. Anny a Divišem z Říčan)

3. února 1406 (AI V, s. 24, svědek), 10. března 1406 (AI V, s. 67 – 68, spor kazatele od sv. Jiljí), 2. dubna 1406 (AI V, s. 93, soudcem ve sporu o faru v Dobroměřicích), 13. dubna 1406 (AI V, s. 103, spor s Bartolomějem, oltářníkem v kostele pražském), 28. dubna 1406 (AI V, s. 117 obviněn Bartolomějem, oltářníkem oltáře sv. Kateřiny v kostele pražském z kontumace kvůli nepředání libelu, gen. vikář ho prohlásil za kontumovaného a stanovil termín předání na ten samý den či zítřejší den ráno pře snídání.), 5. května 1406 (AI V, s. 125, prokurátor Bartolomějův Jan Orben obdržel libelus za přítomnosti Jakobína, prokurátora Blažejova), 12. května 1406 (AI V, s. 140, Jan Orben předává libelus Blažejovi Vlкови), 19. května 1406 (AI V, s. 148, obě strany popírají navzájem své argumenty obsažené v libelu), 26. května 1406 (AI V, s. 152, jsou definovány artikule, na které má protistrana odpovědět), 2. června 1406 (AI V, s. 155, Na artikule bylo odpovězeno. Stanoven čas k přezkoumání pro další stání.), 9. června 1406 (LE VII, s. 148, rozhodčím ve sporu Aleše a Doroty z Pičina ve sporu s klášteřem kartuziánů), 16. června 1406 (AI V, s. 168, dtto spor), 23. června 1406 (AI V, s. 174, opět obviněn Bartolomějem z kontumace kvůli tomu, že se nedostavil ke stání.), 6. července 1406 (AI V, s. 186⁹⁷³, Jan Orben, prokurátor Bartoloměje ustanovuje ke třetímu odročenému stání ty samé svědky jako u prvního a druhého stání.), 25. srpna 1406 (AI V, s. 206, Jan Orben předložil dva notářské instrumenty⁹⁷⁴ v přítomnosti Blažejova prokurátora Jakobína. Jakobín prohlásil, že není povinen nic dalšího předkládat, dokud protistrana neodpoví na libelus a nepřijme navržené svědky a prohlásil, že z návodu Blažejova se ke stání nedostavil, neboť věřil, že je to podezřelý. Na to odpověděl Jan Orben, že se na libelus odpovídat nemá, ani

⁹⁷² Jedná se jen o zlomek, proto chybí bližší údaje.

⁹⁷³ Libellus reconventionalis.

⁹⁷⁴ Snad obsahující výpovědi zmíněných svědků.

přijímat svědky od Blažeje Vlka. Strana Bartolomějova žádá o čas na rozhovory mezi stranami⁹⁷⁵), 17. září 1406 (LE VII, s. 308, vyslovuje souhlas s tím, že děkan Bohuslav pronajal za 5 kop gr. pole kapituly ve Vršovcích Bernardu Chotkovi ke zřízení vinice), 16. října 1406 (AI V, s. 241, rozhodčím ve při mezi vikářem kostela pražského Markem a Markem z Jevíčka), 1406 – 1409 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 217, přikazuje vyhlásit exkomunikaci purkmistra a celé obce města Kulmbachu v bamberské diecézi kvůli zabránění statků pražské univerzity)

9. dubna 1407 (AI V, s. 402, soudcem ve při faráře v Jičíně s Petrem z Vartenberka), 14. dubna 1407 (LC VI, s. 206, souhlas s výměnou v Řisuti), 15. července 1407 (LE VII, s. 378 – 380, narovnání mezi Metropolitní kapitulou a oltářníky kostela pražského ohledně množství přidělovaných bílých chlebů s připojeným souhlasem arcibiskupa pražského Zbyňka), 28. července 1407 (AI VI, s. 46, svědek), 29. srpna 1407 (AI VI, s. 65, rozhodčím ve při mezi děkanem týnským a měšťanem pražským), 10. října 1407 (AI VI, s. 99, soudcem ve sporu mezi Janem a Řymkou z Medonos)

8. března 1408 (AI VI, s. 201 soudcem ve sporu Ondřeje ze Mžan a Mikulášem z Dubu), 13. března 1408 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 801, spor studenta univerzity pražské a obyvatel vsi Pertoltice), 15. března 1408 (AI VI, s. 213, dohoda o dědictví v Hořešovicích mezi plebánem Habardem a Janem z Hořešovic), 30. července 1408 (AI VI, s. 323, dohoda mezi Ondřejem Tasem a Mikulášem Tkaničkou), 1408 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 169, vlastní vinici za Jelením příkopem), 1408 (Tříška, č. 53, povolení krále Václava IV. k prodeji platu 11 kop kaple Všetech Svatých)

1409 (Tomek III, IV, V, s. 124, stavba domu na Hradčanech na místě zv. Sádek, vymezují se podmínky vůči mansionářům – nesmí se dotknout zdi jejich domu ani domu precentora a nesvádět vodu z okapů na pozemek a zdi domu mansionářů)

1410 (MUP, s. 431 – 444, spor o oprávněnost držby kanonikátu s prebendou a zároveň děkanství kapituly u Všetech Svatých. Je zakázáno držet dvě benefícia ve stejném kostele. Blažej argumentuje, že je získal papežskou provizí a že i jiní např. Petr ze Všerub /20/ je takto drží. Ten ovšem vlastní dispens⁹⁷⁶, který Blažej nemá. Konečný rozsudek text neobsahuje⁹⁷⁷.) 1410 (Bartůněk, s. 12, mistrům koleje Karlovy odkázal svou vinici v Praze), 20. srpna 1410 (LC VII, s. 6 – 7, již mrtev)

J protivník Jana Husa

Tractatulus de probacione propositionum
Argumenta contra questionem Hieronymi de Praga
Positio contra questionem Mgri Hieronymi de Praga
Agravacio ob non solucionem pecunie⁹⁷⁸
Actus contra positionem mgri Hieronymi Pragensis

Exposicio libri Apocalypsis beati Johanni Haymonis episcopi Halberstadensis, napsán z popudu Blažeje⁹⁷⁹

⁹⁷⁵ Tzv. interlocutorium.

⁹⁷⁶ Dispensatio super pluralitate beneficiorum.

⁹⁷⁷ Blažej v témže roce umřel a spor se tak pravděpodobně vyřešil bez rozsudku.

⁹⁷⁸ Tříška, s. 53.

⁹⁷⁹ Rkp. NK V A 4.

U kodexů kapitulní knihovny a NK přivázány fragmenty jeho korespondence s Janem ze Kbel.⁹⁸⁰

Vlastnil pečet'.⁹⁸¹

A 23)

A Václav Pavlův, řečený Volek⁹⁸² z Jenštejna⁹⁸³ /Praha – východ/ (Wenceslaus Pauli dictus Volek de Jenzenstein)

B šlechtický původ⁹⁸⁴
bratr arcibiskupa Jana z Jenštejna⁹⁸⁵

D 1379 – 1380/81 studia v Padově spolu s Olbramem ze Škvorce /A 5/⁹⁸⁶

F 1380 patronátní právo oltáře sv. Václava v Míšni a v Žabonosech⁹⁸⁷ spolu se svými bratry, 1380 – 1391 plebán v Kolíně nad Rýnem, 1383 - 1391 probošt kapituly v Týně nad Vltavou, patronátní právo v Jerčanech, Nové Vsi a v Chrástanech⁹⁸⁸, 1390 kanovník vyšehradský, patronátní právo v Pecce⁹⁸⁹, 1391 spolu s bratrem Pavlem drží statek v Litovicích a Černé Hoře⁹⁹⁰, 1393 spolu s bratrem Pavlem patronátní právo k oltáři P. Marie v Nymburce⁹⁹¹, 1400 přijat na papežský dvůr⁹⁹², do 1401 kanovník vratislavský (po něm 30. listopadu 1401 Petr z Escula), do 1401 probošt kapituly u sv. Apolináře (po něm 30. listopadu 1401 Jan z Třemošnice)⁹⁹³

G kanovník 1383⁹⁹⁴ – 1401⁹⁹⁵ (+ před 30. listopadem 1401)
prebenda po Pavlovi z Janovic, kanovníkovi a arcijáhnovi⁹⁹⁶
1392 optuje (?⁹⁹⁷ prebendu ve Mcelích⁹⁹⁸)

⁹⁸⁰ Rkp. knihovny Metropolitní kapituly K 5 247v, M 8 f. 145v, NK X A 11.

⁹⁸¹ LE VII s. 148.

⁹⁸² Dle Polce – Jan Nepomucký, s. 101 souvisí s jeho nevelkými úspěchy na studiích v Padově, kde pobýval spolu se synovcem svého staršího bratra Jana z Jenštejna Olbramem ze Škvorce /A 5/. V mládí znám rovněž jako veselý rozmařilec.

⁹⁸³ Sedláček – Slovník, s. 363.

⁹⁸⁴ Sedláček – Hrady, XV, s. 161.

⁹⁸⁵ Podlaha – Series, s. 49.

⁹⁸⁶ Polc – Jan Nepomucký, s. 101.

⁹⁸⁷ LC III, s. 142.

⁹⁸⁸ LC V, s. 84, 100, LC III, s. 152, viz. též. Hledíková – Několik zlomků, s. 36.

⁹⁸⁹ LC V, s. 33.

⁹⁹⁰ Sedláček – Hrady, XV, s. 161.

⁹⁹¹ LC V, s. 171.

⁹⁹² MBV V, s. 876.

⁹⁹³ Eršil, Pražák – Katalog, s. 684.

⁹⁹⁴ Dle MBV IV, s. 685 – 686 obdržel kanonikát a prebendu pražskou po Janu Michalovu z Vlašimi již v srpnu 1377. Pravděpodobně se však i na něj vztahovalo generální zrušení všech expektancí, které obvykle prováděl každý nově nastoupivší papež. Urban VI. zrušil expektance svého předchůdce 17. dubna 1378 (Cod. Vatic. 6363, fol. 194b – 197a, Ottenthal, s. 46).

⁹⁹⁵ Podlaha – Series, s. 49, Tomek – Dějepis, s. 127, Eršil, Pražák – Katalog, s. 684, prebendu Metropolitní kapituly a proboštví u sv. Apolináře po něm získává Mikuláš Henslinův z Olomouce, Eršil, Pražák – Katalog 688, dům na Hradčanech po něm přebírá Otk z Berouna, oltářník oltáře Početí P. Marie a penitenciář v kostele praž.

⁹⁹⁶ Pravděpodobně se jednalo o opci, protože Václav se stal prebendátním kanovníkem již r. 1377 (viz. MBV IV, s. 685 – 686). Proti tomu však svědčí opce další prebendy ve Mcelích, protože dle statut mohl každý kanovník optovat jen jedenkrát.

⁹⁹⁷ Viz. předchozí poznámka.

1397 – 1401 obediencie v Jeníkově⁹⁹⁹
po něm Mikuláš Henslinův z Olomouce

I doložen:

26. března 1380 Frankfurt nad Mohanem (LE II, s. 161, Jan z Jenštejna zakládá oltář sv. Václava v katedrále míšeňské s ročním platem 19 kop a 5 gr. míšeňských nové ražby s tím, že oltářník musí mít kněžské svěcení a má povinnost sloužit 4 mše týdně a to v neděli, v úterý mši za zemřelé, ve čtvrtek mši patronů Čech Víta, Václava, Vojtěcha a Zikmunda a v sobotu mši mariánskou, kdykoliv pak oltářník tyto povinnosti zanedbá, zaplatí 20 gr. některému z ostatních oltářníků kostela, o svátku sv. Václava má pak být u oltáře sloužena zpívaná mše kanovníky a služebníky kostela tak, jak je zvykem v kostele pražském a zúčastněným kanovníkům aj. má rozdělit porci 2 kop gr. a rovněž se mají o vigílii sv. Tomáše sloužit aniversaria za rodiče tj. Pavla a Markéty z Jenštejna za stejných podmínek jako o sv. Václavu. A stejně tak i aniversarium za strýce Jana, kardinála kněze basiliky 12 apoštolů. Za Jana z Jenštejna, pokud bude žít se má sloužit 1 mše kdykoliv 1x ročně a rozdělit kanovníkům kostela 2 kopy dle tamějších zvyklostí a po jeho smrti pak aniversaria. Patronátní právo bude vykonávat spolu se svými bratry Martinem, Pavlem a Václavem), 17. září 1380 (LC III, s. 142, Martin, Pavel, Jan a Václav z Jenštejna prezentují v Žabonosech)

13. června 1383 (LC III, s. 152, jako probošt kapituly v Týně nad Vltavou prezentuje do Chrást'an)

28. září 1385 (MUP II, s. 285, svědkem potvrzení o přenesení koleje Karlovy z domu Lazarova do domu Rotlevova)

po 1388 (LE VI, s. 242 – 243, půjčka Olbrama ze Škvorce /A 5/ 95 kop gr. praž. od Mikuláše Puchníka /36/ a zárukou dostává rybník s prasklou hrází u Rokycan, svědci: Jan z Malesice /32/, Vítek z Černčice /37/, Václav z Radče /3/, Beneš z Chobolice /4/, Václav z Jenštejna, Blažej Lupus /A 22/, Jaroslav z Pořešína /A 14/, Ondřej z Jevíčka /34/, Pertold Homole /16/, Filip ze Želetavy /19/, Václav z Olomouce)

¹⁰⁰⁰říjen 1390 (LC V, s. 33, spolu s Marešem z Bohuněvic prezentuje do Pecky)

21. dubna 1391 (LC V, s. 70, souhlasí s výměnou v Jerčanech), 21. července 1391 (LC V, s. 84, souhlasí s výměnou v Jerčanech), 13. listopadu 1391 (LC V, s. 100, spolu s Janem a Pavlem z Jenštejna prezentují do Nové Vsi)

18. června 1392 (LE IV, s. 379, RBMV I/4, s. 852, bratři Jan, Václav a Pavel z Jenštejna udělují plebánovi v Plané plat 8 kop a 7 gr. roč. platu)

20. září 1393 (LC V, s. 171, spolu s bratrem Pavlem prezentuje k oltáři P. Marie v Nymburce)

18. listopadu 1396 (RBMV I/5, s. 1364, dluh 33 kop a 14 gr. Kříži, měšťanu Starého Města splatný do sv. Jiří a 14 dnů po svátku, dluh má splatit Jan z Vlašimi z platu od Pavla z Jenštejna, bratra Václavova), 30. listopadu 1396 (MBV V, s. 586, jeho zpovědníkovi se povoluje, aby mu mohl dát plné rozhřešení ode všech hříchů v nebezpečí smrti)

15. března 1400 (MBV V, s. 876, je přijat mezi papežské familiáře)

⁹⁹⁸ Tomek – Dějepis, s. 127.

⁹⁹⁹ Rkp. XXVIII/1, fol. 3r, 3v (1397), 4v, 5r, 6r (1398), 7r–8v (1399), 9v–11v (1400), 12v, 13r, 14r, 15r, 16r (1401), Tomek – Dějepis, s. 127.

¹⁰⁰⁰ Den není uveden.

1401 (Tomek – Základy III, IV, V, s. 206, Václav a Pavel z Jenštejna mění dům č. 190k na Starém Městě s Františkem, protonotářem krále za jeho dům), 1401 (Eršil, Pražák –Katalog, s. 673, dluh 50 kop gr. půjčených u něj Pavlem z Jenštejna aj. splatný do dvou let), 30. listopadu 1401 (MBV V, s. 1081, již mrtev), 30. listopadu 1401 (MBV V, s. 1082, další doklad o smrti)

A 24)

A Jan ze Švamberka /Tachov/ (Joannes de Schwamberg)

B šlechtický původ

G kanovník 1390 – 1398 (rezignoval, + ?)
po Janovi z Vartenberka
Vlastnil prebendu s ročním výnosem 20 hřiven.¹⁰⁰¹

prokurátor: Petr ze Všerub /20/

I doložen:

3. června 1390 (MBV V, s. 190, provize na prebendu po Janovi z Vartenberka, non obstante expektance na kanonikát vyšehradský), 5. února 1398 (MBV V, s. 675, rezignuje¹⁰⁰²)

¹⁰⁰¹ MBV V, s. 676.

¹⁰⁰² Příčina není specifikována.

Rejstřík

Rejstřík uvádí všechny kanovníky v abecedním pořadí s odkazem na číslo, pod kterým je lze nalézt v prosopografickém seznamu.

Beneš Ctiborův ze Švamberka	28)
Beneš Ulrychův z Chobolice	4)
Blažej, řeč. Vlk ze Strážného	A 22)
Erhard Erhardův z Norimberka	18)
Filip Ulrychův z Želetavy	19)
František Janův z Mělníka	5)
Fridman Mikulášův ze Sezimova Ústí, z Prahy	1)
Hanka	14)
Havel, řeč. Hašek z Kněžice	7)
Heřman z Hustopeče, z Mírova	12)
Heřman, řeč. Gesink z Winterswiku	39)
Hynek Adův z Opatovic	38)
Hynek Hynáčkův z Rýzmburka	30)
Jakub Brunonův	21)
Jakub Václavův z Paběnic	A 7)
Jakub Wigandův z Nového Města pražského	A 21)
Jakub z Bavorova	A 11)
Jakub z Bystrzyce Klódzke, z Vratislavi	29)
Jakub, řeč. Aristoteles ze Sušice	A 16)
Jan Janův z Boršnice, Brusnice, Prusnice	A 13)
Jan Kobyla z Liblic	A 10)
Jan Sádlo ze Smilkova	A 18)
Jan Ujčkův z Prahy	31)
Jan Václavův z Prahy	11)
Jan z Českého Šternberka	A 8)
Jan z Jeřeně	6)
Jan z Malesice	32)
Jan z Weitmile	A 2)
Jan ze Švamberka	A 24)
Jan, řeč. Rus	35)
Jaroslav Markvardův z Pořešína	A 14)
Konrád Jindřichův z Českých Budějovic	9)
Martin Fridlinův z Olomouce	A 19)
Martin, řeč. Hispan z Boru	2)
Matyáš (Matěj) Václavův z Janova	22)
Matyáš Petrův z Chrástu, ze Skramník	33)
Mikuláš Křížův z Žitenice	24)
Mikuláš Puchník z Černic	36)
Mikuláš Svatoslavův ze Všerub	A 20)
Mikuláš Swachův (Maříkův), řeč. Kolekta, Holohlavý, z Bavorova	13)
Mikuláš Žampach z Potštejna	A 12)
Olbram Olbramův ze Škvorce	A 5)
Ondřej Janův z Jevíčka	34)
Ondřej Janův ze Sezimova Ústí	26)
Ondřej z Benešova	A 17)
Ondřej, řeč. Kotlík	A 1)

Pavel	27)
Pertold, řeč. Homole z Částkova	16)
Petr Klečka	A 15)
Petr Massen Zadilmanův z Chotěbuzi	23)
Petr Odolen Boncův z Vršce	A 3)
Petr ze Všerub, z Laz	20)
Přibyslav Markvartův z Pořešína	15)
Přibyslav, řeč. Kon	A 9)
Sezema ml. Ulrychův ze Sezimova Ústí	40)
Ulrych Janův, řeč. Hložek z Hlohové	10)
Ulrych Ulrychův ze Sulzbachu	A 4)
Ulrych, řeč. Medek z Šelmberku, z Lešan	25)
Václav Kolmanův ze Stříbra	41)
Václav Pavlův z Radče	3)
Václav Pavlův, řeč. Volek z Jenštejna	A 23)
Václav Pleskot, řeč. Moravec, z Moravy	8)
Václav Vojtěchův Knobloch	A 6)
Vít Janův z Černčice	37)
Vojtěch z Otaslavic	17)

Veřejní notáři v kodexu XIII

Následující seznam obsahuje jména všech veřejných notářů, kteří se vyskytují v subskripčních opisů jednotlivých notářských instrumentů v kodexu XIII. Seznam obsahuje pořadové číslo, jméno notáře, časový výskyt a odkaz na fol. kodexu XIII nebo registrový zápis v RBMV a jméno kanovníka, jemuž byl instrument vystaven. Pokud byl notář nalezen v Nuhlíčkově seznamu¹⁰⁰³, je připojen i odkaz na tuto práci.

1) Albert Gregora z Hosína¹⁰⁰⁴

- 9. prosince 1378 (RBMV I 15), Fridman ze Sezimova Ústí /1/
- 15. března 1379, (RBMV I 30), Václav z Radče /3/
- 19. března 1379 (RBMV I 31), Beneš Ulrychův z Chobolice /4/

2) Václav Sebastiánův z Ústí¹⁰⁰⁵

- 4. února 1379 (RBMV I 24), Václav z Radče /3/

3) Šimon ze Slavětice¹⁰⁰⁶

- 3. listopadu 1378 (rkp. XIII. f. 10b – 13b), Hynek Adův z Opatovic /38/
- 28. března 1379 (RBMV I 34), Václav z Radče /3/
- 9. dubna 1379 (RBMV I 39), Havel z Kněžice /7/
- 18. dubna 1379 (RBMV I 41), Havel z Kněžice /7/
- 23. srpna 1379 (RBMV I 60), Ulrych Hložek /10/
- 27. srpna 1379 (RBMV I 60), Ulrych Hložek /10/
- 22. dubna 1380 (RBMV I 132), Mikuláš Swachův neboli Maříkův řečený Kolekta nebo Holohlavý, z Bavorova /13/
- 12. září 1380 (RBMV I 186), Mikuláš Swachův neboli Maříkův řečený Kolekta nebo Holohlavý, z Bavorova /13/
- 13. října 1381 (RBMV I 250), Petr ze Všerub /20/
- 29. března 1382 (RBMV I 263), Beneš Ctiborův ze Švamberka /28/
- 9. března 1384 (RBMV I 366), Filip Ulrychův ze Želetavy /19/
- 20. listopadu 1386 (RBMV I 508), Jan z Malesice /32/
- 16. června 1387 (RBMV I 532), Ondřej Janův z Jevíčka /34/
- 1. července 1387, přijat (RBMV I 534), Matyáš Petrův z Chrástu, ze Skramník /33/
- 7. prosince 1388 (RBMV I 598), Jan z Malesice /32/

4) Petr Vyšatův z Radešova¹⁰⁰⁷

- 24. března 1379 (RBMV I 33), František Janův z Mělníka /5/
- 28. března 1378 (rkp. XIII. f. 5b – 6), Vít Janův z Černčice /37/, spolu s Martinem Slanckem (č. 22)
- 29. března 1378 (rkp. XIII. f. 3 – 5b), Vít Janův z Černčice /37/

¹⁰⁰³ Josef Nuhlíček, *Veřejní notáři v českých městech, zvláště v městech pražských*, Praha 1940.

¹⁰⁰⁴ Nuhlíček, s. 94, č. 176.

¹⁰⁰⁵ Nuhlíček, s. 101, č. 245.

¹⁰⁰⁶ Nuhlíček, s. 94, č. 177, tento notář působil u kapituly trvale.

¹⁰⁰⁷ Nuhlíček, s. 100, č. 236, tento notář působil u kapituly trvale.

5) Jan Mikulášův z Kaplice

29. března 1379 (RBMV I 36), Jan z Jeřeně /6/

6) Mikuláš Vyšemírův z Černice

31. března 1379 (RBMV I 37), Jan z Jeřeně /6/

7) Jindřich z diecéze Kolín nad Rýnem

30. července 1379 (RBMV I 57), Konrád Jindřichův z Českých Budějovic /9/

8) Konrád Poyt z Weselu z diecéze Kolín nad Rýnem

27. června 1379 (RBMV I 52), Konrád Jindřichův z Českých Budějovic /9/

9) Konrád z Vyškova

8. března 1380 (RBMV I 113), Jan Václavův z Prahy /11/

10) Petr Konrádův z Vyškova

6. listopadu 1380 (RBMV I 206), Jan Václavův z Prahy /11/

6. března 1381 (RBMV I 224), Jan Václavův z Prahy /11/

11) Ludvík, řeč. Kojata

11. února 1382 (RBMV 257 – 258), Hanka

12) Blažej Václavův z Úterý¹⁰⁰⁸

2. července 1380 (RBMV I 156), Přibyslav Markvartův z Pořešína /15/

13) Mikuláš Hodislavův ze Šwidnice¹⁰⁰⁹

28. dubna 1382 (RBMV I 265), Pertold z Částkova /16/

14) Jan Stuncke z Marburku

25. října 1380 (RBMV I 204), Vojtěch z Otaslavic /17/

7. února 1381 (RBMV I 220), Erhard Erhardův z Norimberka /18/

31. května 1381 (RBMV I 238), Petr ze Všerub /20/

15) Šimon z Celje¹⁰¹⁰

14. srpna 1381 (RBMV I 245), Erhard Erhardův z Norimberka /18/

19. srpna 1381 (RBMV I 246), Erhard Erhardův z Norimberka /18/

¹⁰⁰⁸ Nuhlíček, s. 103, č. 271, uváděn také jako notář Jakuba ze Sušice /A 16/.

¹⁰⁰⁹ Nuhlíček, s. 104, č. 281.

¹⁰¹⁰ Nuhlíček, s. 100, č. 231.

16) Matyáš Pavlův, klerik olomoucké diecéze

10. ledna 1383 (RBMV I 295), Filip Ulrychův ze Želetavy /19/

17) Frána ze Soběslavi¹⁰¹¹

7. března 1384 (RBMV I 365), Filip Ulrychův ze Želetavy /19/

18) Slávek z Jarohněvic¹⁰¹²

29. března 1381 (RBMV I 228), Jakub Brunonův /21/

19) Pavel Havlův z Kožle, vratislavské diecéze

15. října 1388 (RBMV I 590), Jan z Malesice /32/

20) Mořic, řeč. Purkrabí z Jíkve¹⁰¹³

5. února 1387 (RBMV I 516 – 517), Matyáš Petrův z Chrástu, ze Skramník /33/

21) Otík Theodorikův z Tlučné

11. června 1387 (RBMV I 531), Ondřej Janův z Jevíčka /34/

22) Matyáš Petrův z Kalisze

21. března 1388 (RBMV I 559), Mikuláš Puchník z Černice /36/

23) Martin, řeč. Slank

28. března 1378 (rkp. XIII. f. 5b – 6), Vít Janův z Černčice /37/, spolu s Petrem Vyšatovým z Radešova (č. 4)

24) Jakub Václavův z Paběnice /A 7/¹⁰¹⁴

13. října 1378 (rkp. XIII. f. 16b – 18b), Heřman z Winterswiku /39/

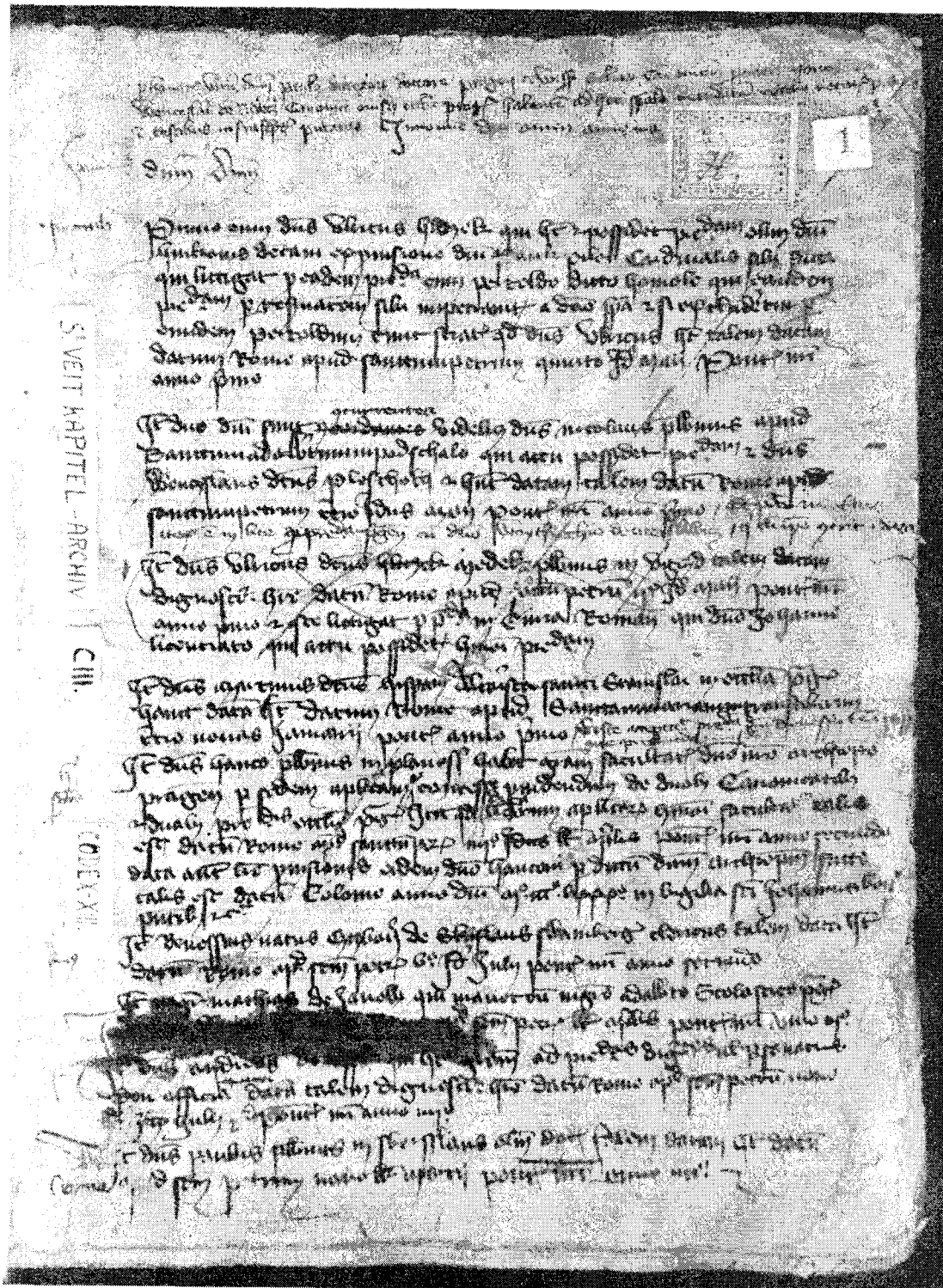
¹⁰¹¹ Nuhlíček, s. 103, č. 266.

¹⁰¹² Nuhlíček, s. 97, č. 203.

¹⁰¹³ Nuhlíček, s. 102, č. 252.

¹⁰¹⁴ Nuhlíček, s. 94, č. 171; Tento notář dosáhl i kanonikátu Metropolitní kapituly, proto je uveden i odkaz na seznam kanovníků.

Obrazová příloha

Písmo ruky A

Kodex XIII archivu Metropolitní kapituly pražské, fol. Ia

Falsamente

Quoniam p[ro]p[ri]o d[omi]no illud p[ro]p[ri]um... dicitur q[uo]d habuit...

¶ Etia[m] in h[is]ce d[omi]ni d[omi]ni...

Alia p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a d[omi]ni d[omi]ni... dicitur q[uo]d habuit...

¶ Dicitur q[uo]d d[omi]ni d[omi]ni... dicitur q[uo]d habuit...

¶ Dicitur q[uo]d d[omi]ni d[omi]ni... dicitur q[uo]d habuit...

¶ Dicitur q[uo]d d[omi]ni d[omi]ni... dicitur q[uo]d habuit...

Vizitační protokol arcijáhna Pavla z Janovic

Písmo písare Víta Borníkova

ukázka č. 979/26 sbírky katedry PVHaS FF UK

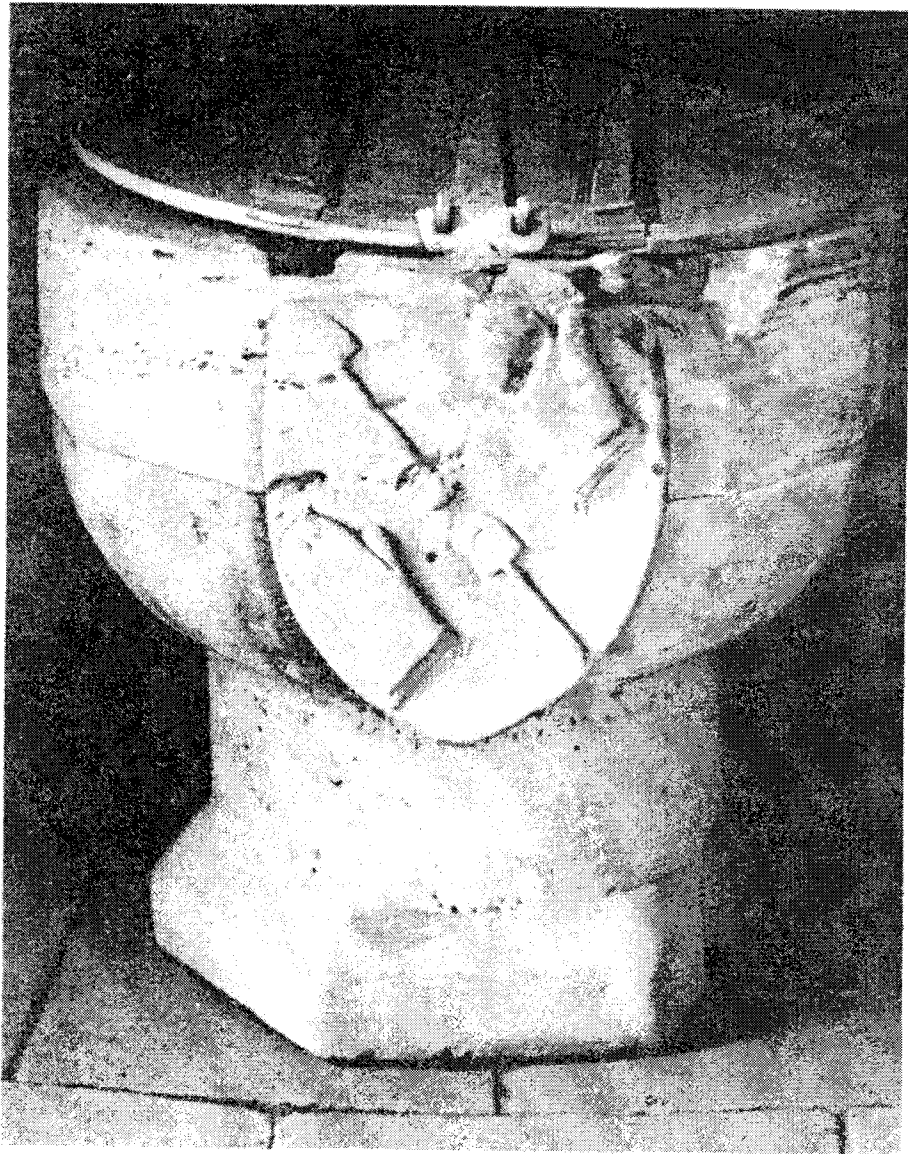
Václav z Radče /3/
triforium katedrály sv. Víta

foto Dominik Budský

Václav z Radče /3/

Sedláček – Hrady, V, s. 323

Křtitelnice serbem pánů z Radče

kostel sv. Dionysia v Chomuticích

Umělecké památky Čech 4, s. 489

epitaf Jana z Jeřeně ^{16/}

levá deska - Madona

Národní galerie v Praze, Anežský klášter

NG, s. 264 – 265

epitaf Jana z Jeřeně ¹⁶¹

pravá deska – sv. Bartoloměj a Tomáš

Národní galerie v Praze, Anežský klášter

Umění, č. 83 obraz. přílohy

Ondřej Kotlík /A 1/
triforium katedrály sv. Víta

foto Dominik Budský